

พฤติกรรมการตั้งใจเรียนของนักศึกษา
ระดับปริญญาตรีภาคพิเศษ มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชา จิตวิทยาพัฒนาการ
สิงหาคม 2555

พฤติกรรมการตั้งใจเรียนของนักศึกษา
ระดับปริญญาตรีภาคพิเศษ มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชา จิตวิทยาพัฒนาการ
สิงหาคม 2555
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

พฤติกรรมการตั้งใจเรียนของนักศึกษา
ระดับปริญญาตรีภาคพิเศษ มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชา จิตวิทยาพัฒนาการ
สิงหาคม 2555

พิษณุ ลิ้มพะสุตร. (2555). พฤติกรรมการตั้งใจเรียนของนักศึกษาในระดับปริญญาตรีภาคพิเศษ มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์. สารนิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาพัฒนาการ).
กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์:
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. จักรวีณ์ สิทธิศิริวรณ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อเปรียบเทียบ ศึกษาความสัมพันธ์ และค้นหาตัวแปรทำนาย พฤติกรรมการตั้งใจเรียนของนักศึกษาภาคพิเศษมหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์ โดยใช้ตัวแปร จิตลักษณะเดิม ตัวแปรสถานการณ์ และตัวแปรจิตลักษณะตามสถานการณ์ในกลุ่มรวมและเมื่อ จำแนกตาม เพศ สถานภาพสมรส เกรดเฉลี่ยสะสม และระดับรายได้ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาในระดับ ปริญญาตรีภาคพิเศษ มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์ จำนวน 396 คน ใช้วิธีการสุ่มแบบชั้นภูมิ สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว การ ทดสอบค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. นักศึกษาภาคพิเศษที่มีคู่ มีพฤติกรรมการตั้งใจเรียนสูงกว่านักศึกษาที่ไม่มีคู่ อย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
2. นักศึกษาภาคพิเศษที่มีระดับรายได้สูงกว่า มีพฤติกรรมการตั้งใจเรียนสูงกว่านักศึกษา ภาคพิเศษที่มีรายได้ต่ำกว่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
3. นักศึกษาภาคพิเศษที่มีเกรดเฉลี่ยสะสมมากกว่า มีพฤติกรรมการตั้งใจเรียนสูงกว่า นักศึกษาภาคพิเศษที่มีเกรดเฉลี่ยสะสมต่ำกว่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
4. ตัวแปรจิตลักษณะเดิม ได้แก่ ลักษณะมุ่งอนาคตและการควบคุมตน การเห็นคุณค่าใน ตนเอง และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ตัวแปรสถานการณ์ ได้แก่ การรับรู้พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ การ สนับสนุนของครอบครัว การสนับสนุนของผู้บังคับบัญชา และสัมพันธภาพระหว่างนักศึกษากับเพื่อน และตัวแปรจิตลักษณะตามสถานการณ์ ได้แก่ ทักษะติดต่อสถาบันการศึกษา มีความสัมพันธ์ทางบวก กับพฤติกรรมการตั้งใจเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ยกเว้นตัวแปรความเครียดในการ เรียนที่มีความสัมพันธ์ทางลบกับพฤติกรรมการตั้งใจเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
5. ตัวแปรจิตลักษณะเดิม ตัวแปรสถานการณ์ และตัวแปรจิตลักษณะตามสถานการณ์ สามารถทำนายพฤติกรรมการตั้งใจเรียนได้ร้อยละ 39.3 โดยตัวแปรที่สามารถทำนายพฤติกรรมการ ตั้งใจเรียนได้สูงสุดและรองลงมา ได้แก่ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ลักษณะมุ่งอนาคตและการควบคุมตน การรับรู้พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ และการสนับสนุนของครอบครัว ตามลำดับ

ATTENTIVE BEHAVIOR OF PART-TIME UNDERGRADUATE STUDENTS AT RAJABHAT
RAJANAGARINDRA UNIVERSITY, CHACHOENGSOA

Presented in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Master of Education Degree in Development Psychology
at Srinakharinwirot University

August 2012

Pissanu Limpasute. (2012). *Attentive Behavior of Part-Time Undergraduate Students at Rajabhat Rajanagarindra University*, Chachoengsao. Master's Project, M.Ed. (Development Psychology). Bangkok: Graduate School, Srinakharinwirot University. Project Advisor: Asst. Prof. Dr. Shuttawwee Sitsira-at.

This comparative-correlational study aimed to examine the predictive variables that could identify the attentive behaviors of part-time undergraduate students at Rajabhat Rajanagarindra University, focusing on three independent variables, namely psychological, situational, and psychological-situational characteristics, in relation to the participants' gender, marital status, grade point average, and income level. The participants in the study were 396 part-time undergraduate students of Rajabhat Rajanagarindra University, randomly selected via the stratified random sampling method. t-test, one-way ANOVA, Pearson's product moment correlation coefficient, and multiple regression analysis were used to analyze the data. Results of study were as follows:

1. Participants with partners were found to be more attentive than participants without partners. The results were statistically significant at the .01 level.
2. Participants with higher incomes were found to be significantly more attentive than those with lower incomes, at the .01 level of significance.
3. Participants with higher grade point average were found to be significantly more attentive than those with lower grade point averages, at the .01 level
4. Psychological characteristics (future orientation and self-control, self-esteem, and achievement motives), situational characteristics (perceived teacher behaviors, family support, supervisor support, and relationships among friends), and psychological-situational characteristics (attitude towards the educational institute) were found to correlate positively at the significance level of .01. However, one variable-study-related stress-was found to correlate negatively with the participants' attentive behaviors at the .01 level.
5. Psychological characteristics, situational characteristics, and psychological-situational characteristics in combination were found to predict 39.3% of the participants' attentive behaviors, with achievement motives as the strongest predictor, followed by future orientation and self-control, perceived teacher behaviors, and family support, respectively.

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร และคณะกรรมการ
สอบได้พิจารณาสารนิพนธ์เรื่อง พฤติกรรมการตั้งใจเรียนของนักศึกษาระดับปริญญาตรีภาคพิเศษ
มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์ ของ พิชณู ลิ้มพะสุตร ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการ
การศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชา จิตวิทยาพัฒนาการ ของ
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ฉัฐวิทย์ สิทธิศิริขรรธ)

ประธานกรรมการบริหารหลักสูตร

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ฉัฐวิทย์ สิทธิศิริขรรธ)

คณะกรรมการสอบ

..... ประธาน
(รองศาสตราจารย์ ประณต เค้าฉิม)

..... กรรมการสอบสารนิพนธ์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ฉัฐวิทย์ สิทธิศิริขรรธ)

..... กรรมการสอบสารนิพนธ์
(อาจารย์ ดร.ชัญญา ลีศัตร์พ่าย)

อนุมัติให้รับสารนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหา
บัณฑิต สาขาวิชา จิตวิทยาพัฒนาการ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..... คณบดีคณะมนุษยศาสตร์
(อาจารย์ ดร.วาณี อรรถนัสศิริ)

วันที่ เดือนสิงหาคม พ.ศ. 2555

ประกาศคุณูปการ

สารนิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จได้ด้วยดีด้วยความกรุณาของผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ฉัฐวิทย์ สิทธิศิริอรุณ อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ที่ได้กรุณาแนะนำ ให้ข้อคิดเห็น ติดตามผล ให้กำลังใจและ ช่วยส่งเสริมแรงจูงใจ ทำให้ผู้วิจัยมีความมานะพยายามจนงานวิจัยนี้สำเร็จลงได้ด้วยดี ผู้วิจัยขอกราบ ขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ประณต เค้าฉิม และอาจารย์ ดร.ชญญา ลีศัตร์พ่าย กรรมการสอบสารนิพนธ์ที่กรุณาให้คำแนะนำและข้อเสนอที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัยครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ ดร.ภิญญาพันธ์ ร่วมชาติ อาจารย์ ดร.สิทธิพงศ์ วัฒนานนท์สกุล และอาจารย์ ดร.ชญญา ลีศัตร์พ่าย ที่กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบความถูกต้องของแบบวัด และให้คำแนะนำที่เป็นสาระยิ่งของการวิจัยครั้งนี้ ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ภาควิชาจิตวิทยา พัฒนาการ และคณาจารย์ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒทุกท่าน ที่ประสิทธิ์ประสาทวิชา ตลอดจนเป็นแบบอย่างของอาจารย์ที่ดีเยี่ยมทั้งด้านการเรียนการสอน รวมทั้งความมีเมตตาและความ เสียสละของท่าน และขอขอบคุณเจ้าหน้าที่ฝ่ายสนับสนุนทุกหน่วยงานที่มีจิตบริการกับนิสิตด้วยดี และ ขอขอบคุณนิสิตจิตวิทยาพัฒนาการทุกคนที่สร้างสัมพันธ์ภาพที่ดีต่อกันตลอดการเรียนทั้งหลักสูตร

ขอกราบขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พรพิมล วิริยะกุล คณบดีคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนนครินทร์ ที่กรุณาสันับสนุน ให้คำแนะนำต่างๆ ในการทำวิจัย และ ขอขอบคุณนักศึกษาภาคพิเศษ มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนนครินทร์ที่สละเวลาทำแบบวัดของการวิจัย ครั้งนี้ด้วยความอุตสาหะเพียรพยายาม

ขอกราบขอบพระคุณ บิดามารดาและครอบครัว ที่เห็นความสำคัญของการศึกษาและให้การ สนับสนุนกับผู้วิจัยตลอดมา คุณค่าและประโยชน์ของงานวิจัยนี้ขอมอบให้กับผู้มีพระคุณทุกๆ ท่าน

พิษณุ ลิ้มพะสุตร

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายในการวิจัย.....	3
ความสำคัญของการวิจัย.....	4
ขอบเขตการวิจัย.....	4
นิยามศัพท์ปฏิบัติการ.....	5
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	9
สมมติฐานการวิจัย.....	10
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	11
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรม การตั้งใจเรียน.....	12
ความหมายของพฤติกรรม การตั้งใจเรียน.....	15
ลักษณะของพฤติกรรม การตั้งใจเรียน.....	17
ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรม การตั้งใจเรียน.....	18
การวัดพฤติกรรม การตั้งใจเรียน.....	20
ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรม การตั้งใจเรียน.....	22
ทฤษฎีการวางเงื่อนไข.....	22
ทฤษฎีความสัมพันธ์เชื่อมโยง.....	25
ทฤษฎีการลดแรงขับของฮัลล์.....	26
ทฤษฎีกลุ่มเกสตัลท์.....	27
ทฤษฎีเครื่องหมายของทอลแมน.....	28
ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมเชิงพุทธิปัญญา.....	29
ทฤษฎีต้นไม้อัจฉริยะ.....	32
ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรม การตั้งใจเรียน.....	34
ตัวแปรจิตลักษณะเดิม.....	34
ลักษณะมุ่งอนาคตและการควบคุมตน.....	34

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
2 (ต่อ)	
การเห็นคุณค่าในตนเอง.....	38
แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์.....	41
ตัวแปรสถานการณ์.....	45
การรับรู้พฤติกรรมการสอนของอาจารย์.....	45
การสนับสนุนของครอบครัว.....	48
การสนับสนุนของผู้บังคับบัญชา.....	50
สัมพันธภาพระหว่างนักศึกษา กับเพื่อน.....	51
ตัวแปรจิตลักษณะตามสถานการณ์.....	53
ทัศนคติต่อสถาบันการศึกษา.....	53
ความเครียดในการเรียน.....	56
ตัวแปรภูมิหลัง.....	58
เพศ.....	58
สถานภาพสมรส.....	59
ระดับรายได้.....	60
เกรดเฉลี่ยสะสม.....	60
3 วิธีการดำเนินการวิจัย.....	62
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	62
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	63
การหาคุณภาพของเครื่องมือ.....	78
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	79
การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล.....	79
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	80
การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	80

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 (ต่อ)	
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	80
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	92
สรุปผลการวิจัย.....	95
อภิปรายผล.....	95
ข้อเสนอแนะ.....	102
บรรณานุกรม.....	104
ภาคผนวก.....	121
ภาคผนวก ก.....	122
ภาคผนวก ข.....	144
ภาคผนวก ค.....	155
ภาคผนวก ง.....	157
ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์.....	160

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 คำร้อยละของนักศึกษาภาคพิเศษ มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์ จำแนกตามตัวแปรเพศ สถานภาพสมรส รายได้ และเกรดเฉลี่ยสะสม	81
2 ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมการตั้งใจเรียนของนักศึกษาภาคพิเศษ มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์ จำแนกตามตัวแปรเพศ และสถานภาพสมรส.....	82
3 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของพฤติกรรมการตั้งใจเรียนของนักศึกษาภาคพิเศษ มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์ จำแนกตามระดับรายได้ และเกรดเฉลี่ยสะสม...	83
4 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยพฤติกรรมการตั้งใจเรียนของนักศึกษาภาคพิเศษที่มีระดับรายได้แตกต่างกันเป็นรายคู่ด้วยวิธี LSD	84
5 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยพฤติกรรมการตั้งใจเรียนของนักศึกษาภาคพิเศษที่มีเกรดเฉลี่ยสะสมแตกต่างกันเป็นรายคู่ด้วยวิธี LSD	85
6 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรจิตลักษณะเดิม ตัวแปรสถานการณ์ และตัวแปรจิตลักษณะตามสถานการณ์กับพฤติกรรมการตั้งใจเรียนของนักศึกษาภาคพิเศษมหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์.....	86
7 ผลการทำนายพฤติกรรมการตั้งใจเรียนในกลุ่มตัวแปรย่อย เมื่อจำแนกตามตัวแปรเพศ สถานภาพสมรส เกรดเฉลี่ยสะสม และระดับรายได้.....	90
8 ค่าอำนาจจำแนก แบบวัดพฤติกรรมการตั้งใจเรียนของนักศึกษาภาคพิเศษ มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์.....	145
9 ค่าอำนาจจำแนก แบบวัดลักษณะมุ่งอนาคตและการควบคุมตนของนักศึกษาภาคพิเศษ มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์.....	146
10 ค่าอำนาจจำแนก แบบวัดการเห็นคุณค่าในตนเองของนักศึกษาภาคพิเศษ มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์.....	147
11 ค่าอำนาจจำแนก แบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักศึกษาภาคพิเศษ มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์.....	148
12 ค่าอำนาจจำแนก แบบวัดการรับรู้พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ ของนักศึกษาภาคพิเศษ มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์.....	149

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
13 ค่าอำนาจจำแนก แบบวัดการสนับสนุนของครอบครัวของนักศึกษาภาคพิเศษ มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์.....	150
14 ค่าอำนาจจำแนก แบบวัดการสนับสนุนของผู้บังคับบัญชาของนักศึกษาภาคพิเศษ มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์.....	151
15 ค่าอำนาจจำแนก แบบวัดสัมพันธภาพระหว่างนักศึกษา กับเพื่อนของนักศึกษา ภาคพิเศษ มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์.....	152
16 ค่าอำนาจจำแนก แบบวัดทัศนคติต่อสถาบันการศึกษา ของนักศึกษาภาคพิเศษ มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์.....	153
17 ค่าอำนาจจำแนก แบบวัดความเครียดในการเรียน ของนักศึกษาภาคพิเศษ มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์.....	154

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 แสดงกรอบแนวคิดในการวิจัย.....	9
2 ปฏิสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรม กับปัจจัยส่วนบุคคล และสภาพแวดล้อม.....	29
3 กระบวนการในการเรียนรู้จากการสังเกต.....	30
4 ขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย.....	63
5 แสดงร้อยละของการทำนายพฤติกรรมการตั้งใจเรียนของนักศึกษาภาคพิเศษ มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์ชนิดโดยรวม (Enter).....	88

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

จากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2545-2549) ที่ได้บัญญัติ “ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” มาเป็นปรัชญานำทางในการพัฒนาและบริหารประเทศ ควบคู่ไปกับ กระบวนการพัฒนาระบบบูรณาการเป็นองค์รวมที่มีคนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา ต่อเนื่องจาก แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540-2544) ที่ให้ความสำคัญต่อการแก้ปัญหาเศรษฐกิจ และสร้าง ฐานเศรษฐกิจภายในประเทศให้เข้มแข็งและมีภูมิคุ้มกันต่อกระแสการเปลี่ยนแปลงของภายนอก ขณะเดียวกันกับมุ่งการพัฒนาที่สมดุลทั้งด้านตัวคน สังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อมเพื่อนำไปสู่การ พัฒนาที่ยั่งยืนและความอยู่ดีมีสุขของคนไทย (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม แห่งชาติ. 2545) สำหรับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550-2554) ประเทศไทยยังคงเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญในหลายบริบท ขณะที่ความสามารถในเชื่อมโยง ความรู้ไปปรับใช้ของคนไทยยังอยู่ในระดับต่ำ คุณภาพการศึกษายังไม่เพียงพอในการปรับตัวให้เท่าทัน ต่อการเปลี่ยนแปลงและเข้าสู่สังคมเศรษฐกิจฐานความรู้ แม้การศึกษาของแรงงานไทยที่จบการศึกษา สูงกว่าระดับประถมศึกษาได้เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 39.8 ในปี 2548 แต่ประสิทธิภาพการผลิตของแรงงาน ไทยยังต่ำเมื่อเทียบกับประเทศมาเลเซีย เกาหลี สิงคโปร์ ไต้หวัน และญี่ปุ่น ตลอดจนกำลังคน ระดับกลางและระดับสูงยังขาดแคลนทั้งปริมาณและคุณภาพ ดังนั้นทิศทางการปรับตัวของประเทศไทย ทำได้โดยการเสริมสร้างทุนสังคม ที่มุ่งพัฒนาศักยภาพคนในทุกมิติ ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ และ สติปัญญา ให้สอดคล้องตามวิสัยทัศน์ของประเทศในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 10 ที่มุ่งให้ “สังคมอยู่เย็น เป็นสุขร่วมกัน (Green and happiness society) คนไทยมีคุณธรรมนำความรอบรู้ รู้เท่าทันโลก ครอบครัวยั่งยืน ชุมชนเข้มแข็ง สังคมสันติสุข เศรษฐกิจมีคุณภาพ เสถียรภาพ และเป็นธรรม สิ่งแวดล้อมมีคุณภาพและทรัพยากรธรรมชาติยั่งยืน อยู่ภายใต้ระบบบริหารจัดการประเทศที่มีธรรมาภิบาล ดำรงไว้ซึ่งระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขและอยู่ในประชาคมโลกได้อย่างมี ศักดิ์ศรี” ทั้งนี้ในแผนพัฒนาฯ ฉบับดังกล่าวยังคงให้ความสำคัญกับการพัฒนาคุณภาพคน โดยมี เป้าหมายให้คนไทยทุกคนได้รับการพัฒนาทั้งทางร่างกาย จิตใจ ความรู้ ความสามารถ ทักษะการ ประกอบอาชีพ และมีความมั่นคงในการดำรงชีวิต ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมายเพื่อเสริมสร้าง ศักยภาพให้กับตนเองที่จะนำไปสู่ความเข้มแข็งของครอบครัว ชุมชน และสังคมไทย โดยเพิ่มจำนวนปี การศึกษาเฉลี่ยของคนไทยเป็น 10 ปี และกำหนดยุทธศาสตร์ในการขับเคลื่อนเป้าหมายดังกล่าวโดย

การพัฒนาคุณภาพคนและสังคมไทยไปสู่สังคมแห่งภูมิปัญญาและการเรียนรู้ ให้ความสำคัญกับการพัฒนาคนให้มีคุณธรรมนำความรู้ เกิดภูมิคุ้มกัน โดยพัฒนาจิตใจควบคู่กับการพัฒนาการเรียนรู้ของคนทุกกลุ่มทุกวัยตลอดชีวิต เริ่มตั้งแต่วัยเด็กให้มีความรู้พื้นฐานเข้มแข็ง มีทักษะชีวิต พัฒนาสมรรถนะทักษะของกำลังแรงงานให้สอดคล้องกับความต้องการ พร้อมก้าวสู่โลกของการทำงานและการแข่งขันอย่างมีคุณภาพ สร้างและพัฒนากำลังคนที่เป็นเลิศโดยเฉพาะในการสร้างสรรค์นวัตกรรมและองค์ความรู้ ส่งเสริมให้คนไทยเกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต จัดการองค์ความรู้ทั้งภูมิปัญญาท้องถิ่นและองค์ความรู้สมัยใหม่ตั้งแต่ระดับชุมชนถึงระดับประเทศโดยสามารถนำองค์ความรู้เหล่านั้นไปใช้ในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมได้ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2550)

สถาบันอุดมศึกษาต่างๆ จึงได้มีการจัดหลักสูตรเพื่อตอบสนองนโยบายภาครัฐ โดยเปิดสอนหลักสูตรภาคพิเศษ (นอกเวลาราชการ) เพื่อเอื้อให้กับผู้ที่ประกอบอาชีพเข้าสู่กระบวนการเรียนในระบบอุดมศึกษาได้ ทั้งนี้ผู้วิจัยมีข้อสังเกตว่าบุคคลที่เข้าสู่กระบวนการเรียนในระดับอุดมศึกษาหลักสูตรภาคพิเศษมีภาระหน้าที่หลายอย่าง ทั้งบทบาทในการประกอบอาชีพ และบทบาทในครอบครัว และจากการที่ผู้วิจัยเคยเป็นอาจารย์สอนในหลักสูตรภาคพิเศษพบว่า ผู้เรียนบางส่วนมีความอ่อนล้าจากการเดินทางมาเรียน เข้าเรียนสายและเมื่ออยู่ในห้องเรียนจะไม่มีพฤติกรรมตอบสนองต่อการเรียนการสอน อีกทั้งไม่มีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย อย่างไรก็ตามยังคงมีนักศึกษาภาคพิเศษบางส่วนมีพฤติกรรมตรงกันข้ามกับที่กล่าวมา คือมีความกระตือรือร้น มุ่งมั่น และเพียรพยายาม แสดงว่าพฤติกรรมการเรียนและสภาพแวดล้อมในชีวิตเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการศึกษาโดยเฉพาะกับนักศึกษาภาคพิเศษ

จากการที่ผู้วิจัยได้ตรวจสอบผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเรียนของผู้เรียนพบว่าความตั้งใจเรียนของผู้เรียน ทั้งด้านการเข้าชั้นเรียน เวลาในการเข้าชั้นเรียน การอ่านหนังสือก่อนและหลังเรียน การค้นคว้าในห้องสมุด และการรวมกลุ่มกันแลกเปลี่ยนความคิดเห็นทางวิชาการมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (เอกชัย โลหะกมลชัย. 2546: บทคัดย่อ) สำหรับตัวแปรที่เป็นสาเหตุให้ผู้เรียนมีพฤติกรรมตั้งใจเรียน ผู้วิจัยพบว่าประกอบด้วย 3 กลุ่มตัวแปร คือ ตัวแปรจิตลักษณะเดิม ได้แก่ ลักษณะมุ่งอนาคตและการควบคุมตน (ณัฐพล แยมสอาด. 2551: 89; ทิพวรรณ สุวรรณประเสริฐ. 2541: 112; พิทักษ์ วงแหวน. 2546: 94-95) การเห็นคุณค่าในตนเอง (วัฒนา พาผล. 2551: 153) แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (เชิดชาย ชูช่วยสุวรรณ. 2547: 54; สุกัญญา แยมยิม. 2541: 60-62; สิริพร ดาวัน. 2540: 89-91) ตัวแปรสถานการณ์ ได้แก่ การรับรู้พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ (จำรูญ เทียนธรรม. 2546: บทคัดย่อ; สถาพร หมวดอินทร์. 2546: บทคัดย่อ; หทัยทิพย์ ภาคอินทรีย์. 2545 : บทคัดย่อ) การสนับสนุนของครอบครัว (ชัชลิณี จุงนิวัฒน์. 2547: 78; สุกัญญา

แย้มยิ้ม. 2541: 60-62; อาจารย์ ช่างประดับ. 2550: บทคัดย่อ) การสนับสนุนของผู้บังคับบัญชา (วรวรรณ อร่ามพงศ์. 2551: บทคัดย่อ) สัมพันธภาพระหว่างนักศึกษา กับเพื่อน (กิงกาญจน์ ปานทอง. 2545: 84; พชรินทร์ สมหมาย. 2549: บทคัดย่อ) และตัวแปรจิตลักษณะตามสถานการณ์ ได้แก่ ทศนคติต่อสถาบันการศึกษา (ณัฐพล แย้มสะอาด. 2551: บทคัดย่อ; เชิดชาย ชูช่วยสุวรรณ. 2547: บทคัดย่อ; ชลดา ยอดอ่วม. 2552: บทคัดย่อ) และความเครียดในการเรียน (นลินี ธรรมอำนวยสุข. 2541: บทคัดย่อ; ศักดิ์ชัย จันทะแสง. 2550: บทคัดย่อ)

สำหรับตัวแปรภูมิหลังที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการตั้งใจเรียน ได้แก่ เพศ (กิงกาญจน์ ปานทอง. 2545: 84; ชลินี จุ่งนิวัฒน์. 2547: 78; ทิพวรรณ สุวรรณประเสริฐ. 2541: 112; สุกัญญา แย้มยิ้ม. 2541: 60-62) เกรดเฉลี่ยสะสม (พระชลภัช คุณวีโร. 2552: 82; ทิพวรรณ สุวรรณประเสริฐ. 2540: 114) สถานภาพสมรส (จรวรรณ หาดเหม็นต์. 2552: บทคัดย่อ; นุชรินทร์ เล็กแซ. 2550: 99; สุพิชญา อรุณวงษ์. 2550: 96; ศศกร วุฒิวงศ์ภักดี 2546: บทคัดย่อ) และรายได้ (กิงกาญจน์ ปานทอง. 2545: บทคัดย่อ; จุฬาลักษณ์ สถาพรณวิสุทธิ. 2550: บทคัดย่อ; เทพิกา รอดสการ. 2548: บทคัดย่อ; วรวรรณ อร่ามพงศ์. 2551: บทคัดย่อ) สำหรับสถานภาพสมรส ผู้วิจัยพบผลการวิจัยเฉพาะสถานภาพสมรสของผู้ปกครองเนื่องจากผู้เรียนเป็นเยาวชน แต่ไม่พบงานวิจัยที่ศึกษาสถานภาพสมรสของผู้เรียนที่เป็นนักศึกษาภาคพิเศษ

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้นผู้วิจัยจึงสนใจทำการวิจัยเกี่ยวกับพฤติกรรมการตั้งใจเรียนของนักศึกษาภาคพิเศษซึ่งเป็นวัยผู้ใหญ่ตอนต้นขึ้นไป มีการประกอบอาชีพในเวลาปกติ แล้วแบ่งเวลาในช่วงวันหยุดสุดสัปดาห์ หรือใช้เวลานอกเวลาว่างมาศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะจัดกลุ่มตัวแปรตามรูปแบบปฏิสัมพันธ์นิยม (Interactionism model) โดยมีตัวแปรจิตลักษณะเดิม ได้แก่ ลักษณะมุ่งอนาคตและการควบคุมตน การเห็นคุณค่าในตนเอง และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ตัวแปรสถานการณ์ ได้แก่ การรับรู้พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ การสนับสนุนของครอบครัว การสนับสนุนของผู้บังคับบัญชา และสัมพันธภาพระหว่างนักศึกษา กับเพื่อน และตัวแปรจิตลักษณะตามสถานการณ์ ได้แก่ ทศนคติต่อสถาบันการศึกษา และความเครียดในการเรียน โดยมีตัวแปรภูมิหลัง ได้แก่ เพศ สถานภาพสมรส เกรดเฉลี่ยสะสม และรายได้ เป็นตัวแบ่งกลุ่ม ซึ่งผลการวิจัยที่ได้ใช้เป็นข้อมูลสำคัญให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดหลักสูตรภาคพิเศษในระดับอุดมศึกษา ได้นำไปใช้ส่งเสริมพฤติกรรมการตั้งใจเรียนของนักศึกษาให้มีประสิทธิภาพต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการตั้งใจเรียนของนักศึกษาภาคพิเศษ มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์ เมื่อจำแนกตามตัวแปรภูมิหลัง

2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรจิตลักษณะเดิม ตัวแปรสถานการณ์ และตัวแปรจิตลักษณะตามสถานการณ์ กับพฤติกรรมการตั้งใจเรียนของนักศึกษาภาคพิเศษ มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์

3. เพื่อทำนายพฤติกรรมการตั้งใจเรียนของนักศึกษาภาคพิเศษ มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์ โดยใช้ตัวแปรจิตลักษณะเดิม ตัวแปรสถานการณ์ และตัวแปรจิตลักษณะตามสถานการณ์ในกลุ่มรวม และเมื่อจำแนกตามตัวแปรภูมิหลัง ได้แก่ เพศ สถานภาพสมรส เกรดเฉลี่ยสะสม และระดับรายได้

ความสำคัญของการวิจัย

1. ทำให้ทราบตัวแปรเชิงสาเหตุสำคัญที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการตั้งใจเรียนของนักศึกษาภาคพิเศษ มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์อันเป็นข้อมูลสำคัญให้กับมหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์ เพื่อเป็นประโยชน์ในการจัดกลุ่มผู้เรียนและส่งเสริมการเรียนการสอนให้เกิดประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2. เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับงานวิจัยในขั้นสูงต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากร

ประชากรในงานวิจัยครั้งนี้ คือนักศึกษาระดับปริญญาตรี ภาคพิเศษ ของมหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2554 จำนวน 6,743 คน (ฝ่ายทะเบียนและวัดผล มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์. 2555: สัมภาษณ์) ที่ใช้เวลาเรียนนอกเวลาวิชาการ

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในงานวิจัยครั้งนี้เป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรี ภาคพิเศษของมหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2554 ที่มีผลการเรียนแล้วอย่างน้อย 1 ภาคเรียน จำนวน 396 คน การกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างใช้ตารางสถิติสำเร็จรูปของ เครจซี่ และมอร์แกน (Kerjcie & Morgan. 1970: 607-610)

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ ได้แก่

1.1 เพศ แบ่งเป็น เพศชาย และเพศหญิง

1.2 สถานภาพสมรส แบ่งเป็น

1.2.1 มีคู่ หมายถึง แต่งงาน หรืออยู่กับสามี หรือภรรยา หรือใช้ชีวิตร่วมกันแบบสามี

ภรรยา

- 1.2.2 ไม่มีคู่ หมายถึง โสด หม้าย หย่า หรือ แยกกันอยู่กับคู่สมรส
- 1.3 เกรดเฉลี่ยสะสม
 - 1.3.1 เกรดเฉลี่ยสะสมต่ำ หมายถึง เกรดเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า 2.50
 - 1.3.2 เกรดเฉลี่ยสะสมปานกลาง หมายถึง เกรดเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ 2.51-3.00
 - 1.3.3 เกรดเฉลี่ยสะสมสูง หมายถึง เกรดเฉลี่ยสะสมมากกว่า 3.00
- 1.4 ระดับรายได้
 - 1.4.1 รายได้ต่ำ หมายถึง รายได้ต่ำกว่า 10,000 บาทต่อเดือน
 - 1.4.2 รายได้ปานกลาง หมายถึง รายได้ตั้งแต่ 10,001-15,000 บาทต่อเดือน
 - 1.4.3 รายได้สูง หมายถึง รายได้มากกว่า 15,000 บาทต่อเดือน
- 1.5 ตัวแปรจิตลักษณะเดิม
 - 1.5.1 ลักษณะมุ่งอนาคตและการควบคุมตน
 - 1.5.2 การเห็นคุณค่าในตนเอง
 - 1.5.3 แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
- 1.6 ตัวแปรสถานการณ์
 - 1.6.1 การรับรู้พฤติกรรมการสอนของอาจารย์
 - 1.6.2 การสนับสนุนของครอบครัว
 - 1.6.3 การสนับสนุนของผู้บังคับบัญชา
 - 1.6.4 สัมพันธภาพระหว่างนักศึกษา กับเพื่อน
- 1.7 ตัวแปรจิตลักษณะตามสถานการณ์
 - 1.7.1 ทักษะติดต่อสถาบันการศึกษา
 - 1.7.2 ความเครียดในการเรียน
- 2. ตัวแปรตาม ได้แก่ พฤติกรรมการตั้งใจเรียน

นิยามศัพท์ปฏิบัติการ

1. **พฤติกรรมการตั้งใจเรียน** หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงถึงความสนใจ และเอาใจใส่ต่อการเรียน ประกอบด้วยการเข้าเรียน และเลิกเรียนตรงเวลา ตั้งใจฟังขณะที่อาจารย์สอน มีสมาธิ มีการตั้งคำถาม ตอบคำถาม และกล้าแสดงความคิดเห็น มีความกระตือรือร้นและให้ความร่วมมือในขณะที่มีการเรียนการสอน ไม่พูดคุยขณะที่มีการเรียนการสอน หรือไม่ส่งเสียงรบกวนกิจกรรมการเรียนการสอน ส่งการบ้านหรือส่งรายงานภายในระยะเวลาที่กำหนด มีการทบทวนบทเรียน วางแผนการเรียน

ให้คุณค่าหรือความสำคัญต่อการเรียน มีความอยากรู้อยากเห็น มีความเพียรพยายาม และมีการศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม

การวัดพฤติกรรมการตั้งใจเรียนใช้แบบวัดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง แบบวัดมีลักษณะเป็นมาตราประเมินค่า 6 ระดับ ตั้งแต่มากที่สุด มาก ค่อนข้างมาก ค่อนข้างน้อย น้อย และน้อยที่สุด ผู้ที่ได้คะแนนมากกว่าแสดงว่ามีพฤติกรรมการตั้งใจเรียนสูงกว่าผู้ที่ได้คะแนนต่ำกว่า

2. ลักษณะมุ่งอนาคตและการควบคุมตน หมายถึงความสามารถที่จะคาดการณ์ผลดีผลเสียที่จะเกิดขึ้นในอนาคต รวมทั้งการละเว้นหรือกระทำพฤติกรรมบางอย่างอันนำไปสู่ผลที่ต้องการอนาคตได้ โดย

2.1 ลักษณะมุ่งอนาคต หมายถึง ความสามารถคาดการณ์ว่าจะเกิดอะไรขึ้นในอนาคต เป็นความเชื่อว่าสิ่งที่จะเกิดขึ้นในอนาคตนั้นอาจจะเกิดกับตนเองได้เช่นเดียวกันกับที่เกิดขึ้นกับผู้อื่น และเชื่อว่าสิ่งที่จะเกิดขึ้นในอนาคตมีคุณค่าหรือความสำคัญที่ไม่ลดลง

2.2 การควบคุมตน หมายถึง การกำหนดเป้าหมายสุดท้ายที่ต้องการในอนาคตแล้วมีการแบ่งเป้าหมายย่อยๆ ตามลำดับ รวมทั้งทราบพื้นฐานของตน สามารถสังเกตหาสาเหตุที่ทำให้ตนเองบรรลุเป้าหมาย ตลอดจนทำพฤติกรรมทางบวกเพื่อจัดพฤติกรรมทางลบโดยสร้างสถานการณ์ช่วยกระตุ้นและรักษาพฤติกรรมที่จะนำไปสู่เป้าหมาย และเมื่อทำพฤติกรรมตามเป้าหมายได้สำเร็จก็ให้รางวัลตนเอง เมื่อยังไม่สำเร็จก็ยืดเวลาได้เล็กน้อย

การวัดลักษณะมุ่งอนาคตและการควบคุมตนตามองค์ประกอบข้างต้น ผู้วิจัยใช้แบบวัดที่ปรับปรุงมาจากยุทธาวรรณ ดวงอินตา (2549) โดยแบบวัดมีลักษณะเป็นมาตราประเมินค่า 6 ระดับ ตั้งแต่ จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง และไม่จริงเลย ผู้ที่ได้คะแนนมากกว่าแสดงว่ามีลักษณะมุ่งอนาคตและการควบคุมตนสูงกว่าผู้ที่ได้คะแนนต่ำกว่า

3. การเห็นคุณค่าในตนเอง หมายถึง การให้ความสำคัญต่อตนเอง ยอมรับความสามารถของตนตามความเป็นจริง มีความรู้สึกภาคภูมิใจในตนเองด้านการได้เป็นสมาชิกคนหนึ่งของสังคมและได้รับการยอมรับจากผู้อื่นในสังคม มีความรู้สึกภาคภูมิใจในตนเองด้านการศึกษาและสามารถรับรู้ความพอใจของผู้อื่นที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาของตนเอง มีความรู้สึกเป็นที่รักเป็นที่ภาคภูมิใจในฐานะสมาชิกคนหนึ่งของครอบครัวและสามารถรับรู้ความรู้สึกของบุคคลภายในครอบครัวที่มีต่อตนเองได้ มีความรู้สึกภาคภูมิใจและรับรู้ถึงความพึงพอใจของบุคคลอื่นที่มีต่ออุปนิสัยภายนอกของตนเอง ตลอดจนมีมุมมองด้านภาพลักษณ์ในใจตนเองว่าเป็นคนอย่างไร เช่น เป็นคนดี มีเมตตา มีความมุ่งมั่น เพียรพยายาม มีความสามารถ เป็นต้น

การวัดการเห็นคุณค่าในตนเองผู้วิจัยใช้แบบวัดที่ปรับปรุงมาจากการศึกษาของวัฒนา พาผล (2551) แบบวัดมีลักษณะเป็นมาตราประเมินค่า 6 ระดับตั้งแต่จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่

จริง ไม่จริง และไม่จริงเลย ผู้ที่ได้คะแนนมากกว่าแสดงว่ามีการเห็นคุณค่าในตนเองสูงกว่าผู้ที่ได้คะแนนต่ำกว่า

4. แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ หมายถึง ความต้องการสัมฤทธิ์ผลอันเป็นลักษณะภายในจิตใจของบุคคลที่ก่อให้เกิดความเพียรพยายามที่จะกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้บรรลุเป้าหมายด้วยมาตรฐานอันดีเลิศ มีความทะเยอทะยานให้ตนประสบความสำเร็จโดยตั้งความคาดหวังไว้สูงแล้วมีความมุ่งมั่นที่จะทำสิ่งที่ต้องการให้ดีเด่นหรือเหนือคนอื่น มีความกระตือรือร้นและเอาใจใส่ในการทำงานอย่างเต็มใจ ทำงานทันทีที่ได้รับมอบหมายและสามารถทำงานให้สำเร็จได้ในเวลาอันสั้น มีความกล้าเสี่ยงกล้าตัดสินใจในการกระทำในสิ่งที่เป็นไปได้ กระทำในสิ่งที่ยากพอเหมาะกับความสามารถของตน มีความรับผิดชอบต่องาน รักษาสิทธิหน้าที่ของตนอย่างเคร่งครัด รู้จักการวางแผนงานโดยมีแบบแผนในการทำงานที่มีจุดประสงค์ที่เด่นชัด มีการทำงานอย่างเป็นขั้นตอน มองการณ์ไกล มีเอกลักษณ์เป็นของตนเองสูง ไม่เลียนแบบคนอื่น ริเริ่มทำสิ่งต่างๆ ด้วยความคิดของตนเอง สนใจเหตุการณ์หรือสิ่งใหม่ๆ มีอิสระใน การทำงานและการแสดงออก หรือใช้ความคิดหรือทฤษฎีใหม่ๆ ที่ไม่ซ้ำแบบใครในการแก้ไขปัญหา

การวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ผู้วิจัยได้ใช้แบบวัดที่ปรับปรุงมาจากพินกาน ภัทเศษฐ (2551) โดยแบบวัดมีลักษณะเป็นมาตรประเมินค่า 6 ระดับ ตั้งแต่ จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง และไม่จริงเลย ผู้ที่ได้คะแนนมากกว่าแสดงว่ามีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่าผู้ที่ได้คะแนนต่ำกว่า

5. การรับรู้พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ หมายถึง การรับรู้ของนักศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ ตั้งแต่การเตรียมการสอน วิธีการสอน การประเมินผล การเปิดโอกาสให้นักศึกษามีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสม การให้คำปรึกษาแก่นักศึกษา การส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ บุคลิกภาพที่ดีของผู้สอน ตลอดจนการสร้างบรรยากาศให้เกิดการเรียนรู้ทั้งในและนอกเวลาเรียน

การวัดการรับรู้พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ใช้แบบวัดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง แบบวัดมีลักษณะเป็นมาตรประเมินค่า 6 ระดับ ตั้งแต่ เห็นด้วยมากที่สุด เห็นด้วย ค่อนข้างเห็นด้วย ค่อนข้างไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วย และไม่เห็นด้วยเลย ผู้ที่ได้คะแนนมากกว่าแสดงว่ามีการรับรู้พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ที่ดีสูงกว่าผู้ที่ได้คะแนนต่ำ

6. การสนับสนุนของครอบครัว หมายถึง การที่นักศึกษาได้รับการสนับสนุนช่วยเหลือจากบุคคลในครอบครัวทางด้านอารมณ์ ข้อมูลข่าวสาร คำแนะนำ เงิน เวลา หรือวัตถุสิ่งของต่างๆ เพื่อช่วยให้นักศึกษาบรรลุเป้าหมายส่วนตนทางการเรียน เห็นคุณค่าในตนเองและรู้สึกว่าเป็นส่วนหนึ่งของครอบครัว

การวัดการสนับสนุนของครอบครัวใช้แบบวัดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง แบบวัดมีลักษณะเป็นมาตราประเมินค่า 6 ระดับ ตั้งแต่ จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง และไม่จริงเลย ผู้ที่ได้คะแนนมากกว่าแสดงว่ามีการสนับสนุนทางสังคมของครอบครัวสูงกว่าผู้ที่ได้คะแนนต่ำ

7. การสนับสนุนของผู้บังคับบัญชา หมายถึง การที่หัวหน้างานหรือนายจ้างให้การช่วยเหลือ ทั้งด้านอารมณ์ ข้อมูลข่าวสาร คำแนะนำ เงิน เวลา หรือวัตถุสิ่งของต่างๆ เพื่อช่วยให้พนักงานบรรลุปเป้าหมายส่วนตนทางการเรียนและการทำงาน มีการมอบหมายงาน ประเมินผลงาน การให้เงินเดือน หรือสวัสดิการอื่นๆ อย่างถูกต้องเป็นธรรม ตลอดจนการมีความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างนักศึกษา กับหัวหน้างานหรือนายจ้าง

การวัดการสนับสนุนของผู้บังคับบัญชาใช้แบบวัดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง แบบวัดมีลักษณะเป็นมาตราประเมินค่า 6 ระดับ ตั้งแต่ จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง และไม่จริงเลย ผู้ที่ได้คะแนนมากกว่าแสดงว่ามีการสนับสนุนทางสังคมของผู้บังคับบัญชาสูงกว่าผู้ที่ได้คะแนนต่ำ

8. สัมพันธภาพระหว่างนักศึกษากับเพื่อน หมายถึง ความสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนทั้งในและนอกห้องเรียน ได้แก่ ความร่วมมือในการทำงานกลุ่ม การแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร การช่วยเหลือให้กำลังใจทั้งเรื่องการเรียนรู้และเรื่องส่วนตัว และการสร้างความกระตือรือร้นในการเรียน

การวัดสัมพันธภาพระหว่างนักศึกษากับเพื่อนใช้แบบวัดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง แบบวัดมีลักษณะเป็นมาตราประเมินค่า 6 ระดับ ตั้งแต่ จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง และไม่จริงเลย ผู้ที่ได้คะแนนมากกว่าแสดงว่ามีความสัมพันธ์กับเพื่อนสูงกว่าผู้ที่ได้คะแนนต่ำ

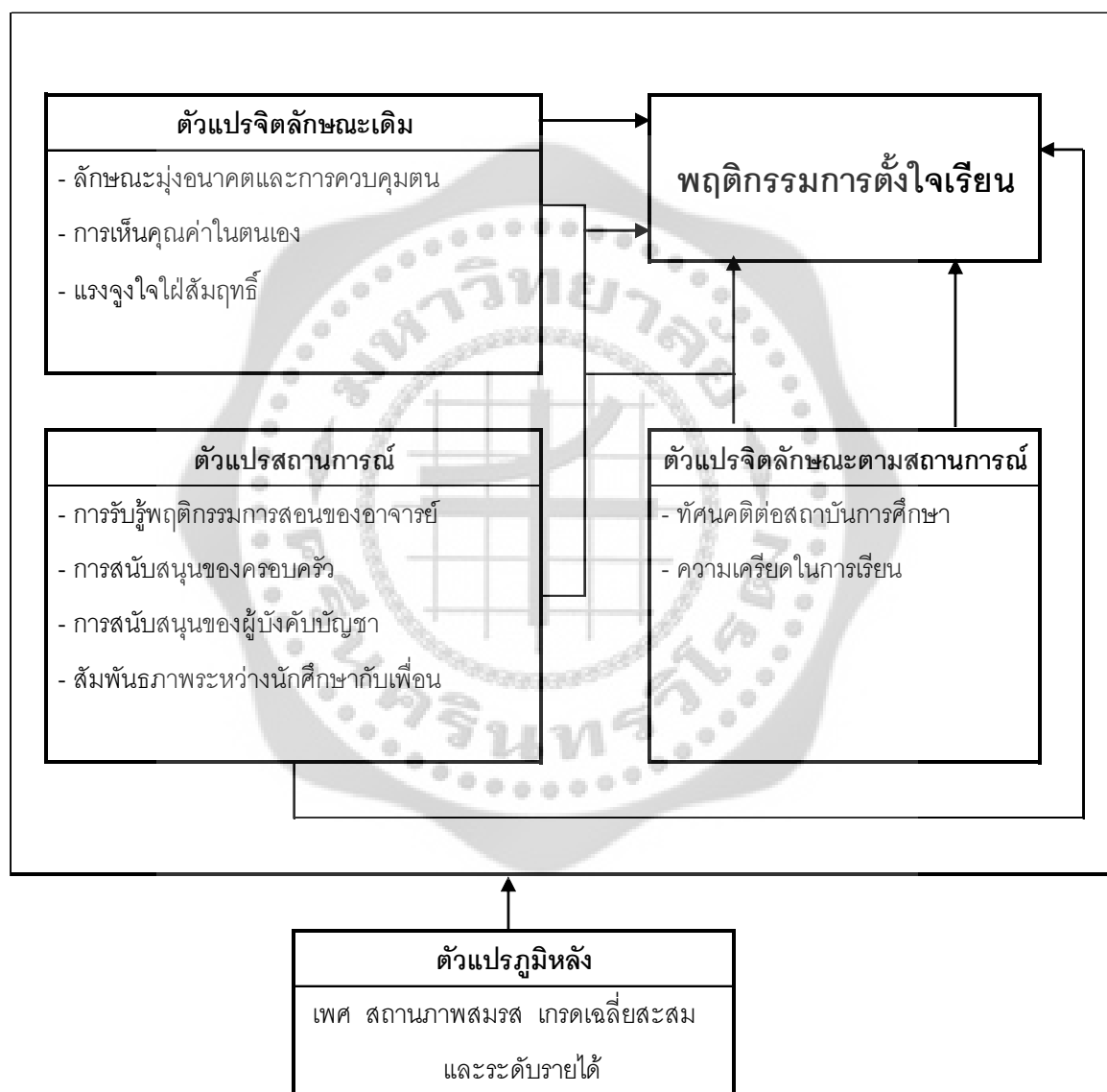
9. ทศนคติต่อสถาบันการศึกษา หมายถึง การรู้คิดเชิงประเมินค่าว่าดีมีประโยชน์มีคุณค่ากับตนเอง ความรู้สึกชอบหรือความพึงพอใจ และความพร้อมในการสนับสนุนช่วยเหลือหรือให้ความร่วมมือในการกระทำกิจกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับสถาบันการศึกษา ทั้งทางด้านภาพพจน์ชื่อเสียงของสถาบันการศึกษา ด้านคณาจารย์-เจ้าหน้าที่ฝ่ายสนับสนุน และด้านอาคารสถานที่สิ่งอำนวยความสะดวก ตลอดจนช่องทางการติดต่อสื่อสารกับสถาบันการศึกษาที่ตนเองกำลังเรียน

การวัดทัศนคติต่อสถาบันการศึกษาใช้แบบวัดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง แบบวัดมีลักษณะเป็นมาตราประเมินค่า 6 ระดับ ตั้งแต่ เห็นด้วยมากที่สุด เห็นด้วย ค่อนข้างเห็นด้วย ค่อนข้างไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วย และไม่เห็นด้วยเลย ผู้ที่ได้คะแนนมากกว่าแสดงว่าทัศนคติที่ดีต่อสถาบันการศึกษาสูงกว่าผู้ที่ได้คะแนนต่ำ

10. ความเครียดในการเรียน หมายถึง สภาวะทางจิตใจ ที่มีความวิตกกังวล หงุดหงิดไม่สบายใจ คับข้องใจจากปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นจากการเรียน และส่งผลต่อสภาวะทางกาย

การวัดความเครียดในการเรียนรู้แบบวัดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง แบบวัดมีลักษณะเป็นมาตรา
ประเมินค่า 6 ระดับ ตั้งแต่ จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง และไม่จริงเลย ผู้ที่ได้
คะแนนมากกว่าแสดงว่ามีความเครียดสูงกว่าผู้ที่ได้คะแนนต่ำ

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพประกอบ 1 แสดงกรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมติฐานการวิจัย

1. นักศึกษาภาคพิเศษเพศหญิงมีพฤติกรรมการตั้งใจเรียนมากกว่าเพศชาย
2. นักศึกษาภาคพิเศษที่มีสถานภาพสมรสแตกต่างกัน มีพฤติกรรมการตั้งใจเรียนต่างกัน
3. นักศึกษาภาคพิเศษที่มีระดับรายได้ต่างกัน มีพฤติกรรมการตั้งใจเรียนต่างกัน
4. นักศึกษาภาคพิเศษที่มีเกรดเฉลี่ยสะสมสูงกว่า มีพฤติกรรมการตั้งใจเรียนสูงกว่า นักศึกษาที่มีเกรดเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า
5. ตัวแปรจิตลักษณะเดิม ได้แก่ ลักษณะมุ่งอนาคตและการควบคุมตน การเห็นคุณค่าในตนเอง และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการตั้งใจเรียน
6. ตัวแปรสถานการณ์ ได้แก่ การรับรู้พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ การสนับสนุนของครอบครัว การสนับสนุนของผู้บังคับบัญชา และสัมพันธภาพระหว่างนักศึกษา กับเพื่อน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการตั้งใจเรียน
7. ตัวแปรจิตลักษณะตามสถานการณ์ ได้แก่ ทศนคติต่อสถาบันการศึกษา และความเครียด ในการเรียนมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการตั้งใจเรียน
8. ตัวแปรจิตลักษณะเดิม ได้แก่ ลักษณะมุ่งอนาคตและการควบคุมตน การเห็นคุณค่าในตนเอง และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ตัวแปรสถานการณ์ ได้แก่ การรับรู้พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ การสนับสนุนของครอบครัว การสนับสนุนของผู้บังคับบัญชา และสัมพันธภาพระหว่างนักศึกษา กับเพื่อน และตัวแปรจิตลักษณะตามสถานการณ์ ได้แก่ ทศนคติต่อสถาบันการศึกษา และความเครียดในการเรียน สามารถทำนายพฤติกรรมการตั้งใจเรียนได้ในกลุ่มรวม
9. ตัวแปรจิตลักษณะเดิม ได้แก่ ลักษณะมุ่งอนาคตและการควบคุมตน การเห็นคุณค่าในตนเอง และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ตัวแปรสถานการณ์ ได้แก่ การรับรู้พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ การสนับสนุนของครอบครัว การสนับสนุนของผู้บังคับบัญชา และสัมพันธภาพระหว่างนักศึกษา กับเพื่อน และตัวแปรจิตลักษณะตามสถานการณ์ ได้แก่ ทศนคติต่อสถาบันการศึกษา และความเครียดในการเรียน สามารถทำนายพฤติกรรมการตั้งใจเรียนได้เมื่อจำแนกตามตัวแปรภูมิหลัง ได้แก่ เพศ สถานภาพสมรส เกรดเฉลี่ยสะสม และระดับรายได้

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ประมวลแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ตามหัวข้อต่อไปนี้

1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการตั้งใจเรียน
 - 1.1 ความหมายของพฤติกรรมการตั้งใจเรียน
 - 1.2 ลักษณะของพฤติกรรมการตั้งใจเรียน
 - 1.3 ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการตั้งใจเรียน
 - 1.4 การวัดพฤติกรรมการตั้งใจเรียน
2. ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการตั้งใจเรียน
3. ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการตั้งใจเรียน
 - 3.1 ตัวแปรจิตลักษณะเดิม
 - 3.1.1 ลักษณะมุ่งอนาคตและการควบคุมตน
 - 3.1.2 การเห็นคุณค่าในตนเอง
 - 3.1.3 แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
 - 3.2 ตัวแปรสถานการณ์
 - 3.2.1 การรับรู้พฤติกรรมการสอนของอาจารย์
 - 3.2.2 การสนับสนุนของครอบครัว
 - 3.2.3 การสนับสนุนของผู้บังคับบัญชา
 - 3.2.4 สัมพันธภาพระหว่างนักศึกษา กับเพื่อน
 - 3.3 ตัวแปรจิตลักษณะตามสถานการณ์
 - 3.3.1 ทักษะติดต่อสถาบันการศึกษา
 - 3.3.2 ความเครียดในการเรียน
 - 3.4 ตัวแปรภูมิหลัง
 - 3.4.1 เพศ
 - 3.4.2 สถานภาพสมรส
 - 3.4.3 เกรดเฉลี่ยสะสม
 - 3.4.4 ระเบียบรายได้

1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการตั้งใจเรียน

จากการตรวจสอบเอกสารต่างๆ ผู้วิจัยมีข้อสังเกตคำที่ใช้ระบุตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเรียนมีการระบุชื่อตัวแปรที่หลากหลาย เช่น พฤติกรรมการสนใจในการเรียน พฤติกรรมการเอาใจใส่ต่อการเรียน (Learning attention) พฤติกรรมการตั้งใจเรียน (Active learning) พฤติกรรมการขยันหมั่นเพียรในการเรียน และพฤติกรรมการใฝ่รู้ใฝ่เรียน (Inquiry learning) เป็นต้น ซึ่งพฤติกรรมต่างๆ เหล่านี้มีความคาบเกี่ยวซึ่งกันและกัน สำหรับความสนใจในการเรียนนั้น กมลรัตน์ หล้าสูงษ์ (2528: 233) ได้อธิบายความสนใจว่ามีลักษณะใกล้เคียงกับทัศนคติมาก โดยกล่าวว่าความสนใจเป็นส่วนหนึ่งของทัศนคติ นั่นคือความสนใจเป็นความรู้สึกที่ดีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งซึ่งหมายถึงทัศนคติทางบวก และความสนใจของแต่ละบุคคลจะแตกต่างกันเนื่องจากองค์ประกอบด้านความต้องการ ความถนัด และสภาพแวดล้อมต่างๆ ในสังคมที่แตกต่างกัน

สำหรับพฤติกรรมการเอาใจใส่ในการเรียน ถือได้ว่าเป็นพฤติกรรมส่วนหนึ่งที่แสดงออกถึงความตั้งใจเรียน โดยไซโล (อานวย เลิศขยันตรี. 2545: 51; อ้างอิงจาก Solo. 2001.) ได้ให้ความหมายของความเอาใจใส่ หมายถึง จิตใจที่เป็นสมาธิไม่หวั่นไหวต่อเหตุการณ์ที่มากระทบต่อจิตใจโดยผ่านประสาทการรับรู้ ส่วนกู๊ดและโบรฟี (เพ็ญเพ็ญ จิรัชัย. 2540: 17-18; อ้างอิงจาก Good and Brophy. 1984.) ได้ให้ความหมายของการเอาใจใส่ว่าหมายถึง การที่นักเรียนให้ความใส่ใจกับครูผู้สอน กับงานที่อยู่ในมือ หรือให้ความเอาใจใส่กับกิจกรรมต่างๆ ในห้องเรียนอย่างเหมาะสม มีพฤติกรรมที่แสดงถึงความเอาใจใส่ในการเรียนเช่น การประสานสายตา การนั่งตัวตรงหันหน้าไปยังผู้สอน การตอบคำถาม และมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน ส่วนพฤติกรรมที่แสดงถึงการขาดความเอาใจใส่ต่อการเรียนเช่น การลุกเดินไปมา ทำพฤติกรรมอื่นๆ มากกว่าการให้ความสนใจกิจกรรมของห้องเรียน ทั้งนี้ กู๊ด และโบรฟี ได้เสนอแนวทางในการประเมินการขาดความสนใจในการเรียน ได้แก่ ไม่นิ่งเป็นที่ เดินไปรอบห้องในเวลาที่ไม่เหมาะสม อ่านหนังสือในห้องระหว่างมีการอภิปราย มีการพูดคุยนอกประเด็น นั่งบนขอบโต๊ะ อดิสนหรือปากกา พุบหลับ ถ้ามคำถามหรือมองไปยังสิ่งที่ไม่สัมพันธ์กับกิจกรรมในห้องเรียน ส่วนพฤติกรรมที่แสดงถึงความเอาใจใส่ในการเรียนของนักเรียน ได้แก่ ยกมืออาสาสมัครตอบคำถาม ประสานสายตา มองตามการเคลื่อนไหวของครู หันไปดูเพื่อนที่กำลังสาธิตกิจกรรมในห้องเรียน รับผิดชอบทำกิจกรรมที่ได้รับมอบหมายทั้งในเวลาที่ได้รับมอบหมายและช่วงเวลากิจกรรมอิสระ สำหรับขวัญจิรา อนันต์ (2546) ได้ให้ความหมายความเอาใจใส่ในการเรียนว่าหมายถึง วิธีการเรียนที่นักเรียนนำมาปฏิบัติให้เกิดประโยชน์ต่อการเรียน และปฏิบัติฝึกฝนเป็นประจำจนกลายเป็นนิสัย โดยเฉพาะการทำงานที่เกี่ยวข้องกับการเรียนและการใช้เวลาในการเรียนอย่างถูกต้องเหมาะสม

ทางด้านพฤติกรรมความขยันหมั่นเพียรในการเรียน หน่วยศึกษานิเทศน์กระทรวงศึกษาธิการ (2529: 3) ได้ให้ความหมายของความขยันหมั่นเพียรในการเรียนว่าหมายถึง การที่นักเรียนมีความรัก

ความตั้งใจ มุ่งมั่นศึกษาเล่าเรียน ไม่ย่อท้อ แม้บางครั้งบทเรียนนั้นจะยากหรือมีอุปสรรคต่างๆ ก็มานะทำจนกระทั่งสำเร็จ เมื่อมีเวลาที่ใช้เวลาวางนั้นให้เป็นประโยชน์ต่อการศึกษเล่าเรียนของตน โดยอ่านหนังสือ ศึกษาค้นคว้าจากแหล่งข้อมูลต่างๆ เพิ่มเติม ทบทวนบทเรียนที่เรียนทุกวันและเตรียมตัวศึกษาบทเรียนมาล่วงหน้าทุกครั้ง เมื่อมีปัญหาหรือข้อสงสัยด้านการเรียนก็พยายามศึกษาหาความรู้ด้วยวิธีการที่ถูกต้องเพื่อคลี่คลายปัญหาตน ส่วนรัชลินี จุงพิวัฒน์ (2547) ได้อธิบายความขยันหมั่นเพียรในการเรียนว่าหมายถึง การแสดงออกของนักเรียนที่แสดงให้เห็นว่านักเรียนมีความบากบั่น ไม่ย่อท้อต่อความยากลำบาก และพยายามทำงานที่เกี่ยวข้องกับการเรียนอย่างสม่ำเสมอ ได้แก่ การตั้งใจมุ่งมั่นศึกษาเล่าเรียน ใช้เวลาวางให้เป็นประโยชน์ต่อการเรียน มีความกระตือรือร้นในการเรียน เข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ทางกรเรียน พยายามทำงานที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จและไม่ละทิ้งการเรียนเมื่อประสบอุปสรรคก็หาทางแก้ไข

ส่วนพฤติกรรมการใฝ่รู้ใฝ่เรียนนั้น สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ (2540: 14) กล่าวถึงลักษณะของผู้ที่มีความสนใจใฝ่รู้ใฝ่เรียนและสร้างสรรค์ต้องมีลักษณะดังนี้

1. มีความชอบ ชื่นชมและการเห็นคุณค่าของสิ่งต่าง ๆ
2. มีความใฝ่ฝันและจินตนาการ
3. มีการแสวงหาแนวทางใหม่
4. มีความกระตือรือร้น อยากรู้ อยากเห็น
5. มีความตั้งใจ การเอาใจใส่ทำให้ดีกว่าเดิมอยู่เสมอ
6. มีความกล้า การริเริ่มและการตัดสินใจ
7. มีความเพียรพยายาม มุ่งมั่น บากบั่น มีความสงบ มีสมาธิในการทำสิ่งต่าง ๆ ไม่ย่อท้อ

กรมการศึกษานอกโรงเรียน (2542: 3) กล่าวถึง ตัวบ่งชี้ของผู้ที่มีความสนใจใฝ่รู้ใฝ่เรียนและสร้างสรรค์ ดังนี้

1. เห็นคุณค่าและประโยชน์ของการแสวงหาความรู้ใหม่ ๆ
2. กระตือรือร้น อยากรู้ อยากเห็น
3. ตั้งใจ เอาใจใส่ ทำให้ดีอยู่เสมอ
4. ริเริ่ม กล้าแสดงออกและตัดสินใจ

พระราชวรมุณี (ประยุทธ์ ปยุตโต)(2530: 43-45) ได้กล่าวถึงความสนใจใฝ่รู้ใฝ่เรียน ตามแนวอิทธิบาท 4 ดังนี้

1. สร้างความพึงพอใจ (ฉันทะ) หมายถึง เป็นผู้ที่มีความต้องการจะกระทำหรือ ใฝ่ใจรักที่จะกระทำสิ่งนั้นอยู่เสมอ และทำให้ได้ผลดียิ่ง ๆ ขึ้นไป

2. ใช้ความเพียรพยายาม (วิริยะ) หมายถึง เป็นผู้มีความขยัน ความพยายาม ความเข้มแข็ง ความอดทน การเอาธุระใส่ใจต่องานที่รับผิดชอบไม่เกียจคร้าน

3. ความมีสติตั้งมั่น (จิตตะ) หมายถึง เป็นผู้มีความคิด ความตั้งใจรับรู้ในสิ่งที่ตนทำ ทำสิ่งนั้นด้วยความคิด มีจิตใจจดจ่อ ไม่ฟุ้งซ่านล่องลอย ไม่ขาดสติบ้าเป๋อ

4. หมั่นไตร่ตรองด้วยเหตุผล (วิมังสา) หมายถึง เป็นผู้มีความปัญญาพิจารณาไตร่ตรองครุ่นคิด ใคร่ครวญ ตรวจสอบหาเหตุผล ตรวจสอบข้อบกพร่องในสิ่งที่ทำ รู้จักวางแผน คิดค้นทดลองจนหาวิธีปรับปรุงแก้ไข เพื่อความเข้าใจที่ถูกต้อง การรู้จักช่วยเหลือและรับผิดชอบต่อตนเอง และการรู้จักเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น รู้จักเห็นอกเห็นใจผู้อื่น (Empathy) อันจะนำมาซึ่งการรู้จักช่วยเหลือเพื่อต่อผู้อื่น รู้จักแบ่งปัน รู้จักให้ตลอดจนเสียสละโดยไม่หวังผลตอบแทน

พระสมชาย ฐานวุฑโฒ (2533: 52-53) ได้กล่าวถึง คุณลักษณะของผู้ที่ใฝ่รู้ใฝ่เรียน หรือ พหุสูตร มีลักษณะดังนี้

1. ความตั้งใจ คือ มีนิสัยชอบฟัง ชอบอ่าน ชอบค้นคว้า
2. ความตั้งใจจำ คือ มีความจำดีรู้จักจับสาระสำคัญ จับหลักให้ได้แล้วจำให้แม่นยำ
3. ความตั้งใจท่อง คือ ต้องฝึกท่องให้คล่องปาก ท่องให้ขึ้นใจ จำได้คล่องแคล่วชัดเจน ไม่ต้องพลิกตำรา โดยเฉพาะพระธรรมคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้าซึ่งเป็นความจริงแท้แน่นอนและไม่เปลี่ยนแปลง ส่วนวิชาการทางโลกยังมีการเปลี่ยนแปลงไปเรื่อยๆ เพราะยังไม่มีใครรู้จริง จึงควรท่องเฉพาะที่สำคัญและหมั่นคิดหาเหตุผลด้วย
4. ความตั้งใจขบคิด คือ ใส่ใจนึกคิด ตรึกตรองหาเหตุผลให้เข้าใจตลอด พิจารณาให้เจนจบ นึกถึงครั้งใดก็เข้าใจไปทั้งหมด
5. ความแทงตลอดด้วยปัญญา คือ เข้าใจแจ่มแจ้งทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติความรู้กับใจเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน

สุภาพร มากแจ้ง (2544: 7-14) ได้กล่าวถึงคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียนตามแนวพระราชจริยวัตร และพระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ดังนี้

1. มีความอยากรู้
2. มีความตั้งใจจริง มุ่งมั่นที่จะรู้
3. มีความรักเรียน

ปิลันญา วงศ์บุญ (2550) ได้ทำการศึกษาคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียนของนักเรียน ช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนยอแซฟอุปถัมภ์ และแยกองค์ประกอบของคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียนออกเป็น 6 ด้าน ได้แก่ ความอยากรู้อยากเห็น ความตั้งใจอย่างมีสติ กล้าคิดริเริ่ม ความเพียรพยายาม การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง และ ความมีเหตุผล

จะเห็นได้ว่าตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเรียนรู้ มีความหมายในเชิงทับซ้อนกัน ขณะที่พฤติกรรมที่ตั้งใจเรียนเป็นองค์ประกอบหนึ่งของตัวแปรต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นพฤติกรรมใฝ่รู้ใฝ่เรียน พฤติกรรมการขยันหมั่นเพียรในการเรียน หรือพฤติกรรมเอาใจใส่ต่อการเรียน

1.1 ความหมายของพฤติกรรมที่ตั้งใจเรียน

ราชบัณฑิตยสถาน (2542: ออนไลน์) ได้ให้ความหมายของคำว่าพฤติกรรม คือ การกระทำหรืออาการที่แสดงออกทางกล้ามเนื้อ ความคิด และความรู้สึก เพื่อตอบสนองต่อสิ่งเร้า เช่น สิ่งแวดล้อมมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของมนุษย์ การศึกษาควรมุ่งสร้างจิตสำนึกให้เยาวชนปรับเปลี่ยนพฤติกรรมโดย ลด ละ เลิกพฤติกรรมที่สร้างปัญหาให้สังคม ซึ่งสามารถแบ่งพฤติกรรมได้ออกเป็น 2 ลักษณะคือ

1. พฤติกรรมภายใน เป็นพฤติกรรมที่อยู่ภายในจิตใจตนเอง ยากที่ผู้อื่นจะรู้ได้ถ้าไม่มีการแสดงพฤติกรรมออกมาให้ปรากฏ เช่น การคิด การเข้าใจ การตัดสินใจ เป็นต้น
2. พฤติกรรมภายนอก เป็นพฤติกรรมที่แสดงออกมาแล้วผู้อื่นสามารถสังเกตได้ เช่น การเดิน ยืน พุด เป็นต้น

ฮอลตัน (ฮวูดล แก้วมณี. 2551: 11; อ้างอิงจาก Halton.1964.pp. 20-25) อธิบายความตั้งใจเรียนคือความจดจ่อของจิตใจในสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ทำให้บุคคลมีสมาธิ ซึ่งการเรียนวิชาที่ตรงกับความสนใจของผู้เรียนจะทำให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าผู้เรียนที่ไม่มีความตั้งใจเรียน

วิทเทเคอร์ (สุกัญญา แยมยิ้ม. 2541: 7; อ้างอิงจาก Whittaker. 1966.) อธิบายความตั้งใจคือจุดร่วมของการรับรู้ (Perception) ซึ่งกำหนดขึ้นในบางกรณีโดยลักษณะของผู้รับรู้อย่างไรก็ตามอยู่ในลักษณะของสิ่งเร้า (Stimulus) ความตั้งใจมีความสัมพันธ์กับฝ่ายรับรู้และสิ่งเร้า สิ่งเร้าจะก่อให้เกิดความตั้งใจแก่ผู้รับรู้ได้ต่อเมื่อสิ่งเร้านั้นมีการเปลี่ยนแปลง เปลี่ยนขนาดหรือเกิดขึ้นซ้ำๆ กัน สิ่งเร้าที่ผิดปกติก็จะกระตุ้นความตั้งใจของผู้รับรู้ด้วย ขณะที่ตัวผู้รับเองก็จะมีตัวประกอบที่จะช่วยเสริมให้เกิดความตั้งใจได้

ลาฮาเดรนท์ (Lahaderne. 1968: 320-324) ได้ให้ความหมายของพฤติกรรมที่ตั้งใจเรียนว่าหมายถึง ความสนใจและมีสมาธิในการทำกิจกรรมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ จดจ่อต่อสิ่งต่างๆ ที่เกิดขึ้นในห้องเรียน มีพฤติกรรมสนใจฟังครูอธิบาย มองกระดาน มองอุปกรณ์ ถามและตอบคำถามเกี่ยวกับบทเรียน เข้าร่วมกิจกรรมในการเรียนที่ครูมอบหมาย และให้ความร่วมมือกับเพื่อนร่วมชั้นเรียนในกิจกรรมการเรียน

ธีรยุทธ เสนีย์วงศ์ ณ อยุธยา (2525: 33) ได้ให้ความหมายและลักษณะของพฤติกรรมการเรียนว่าหมายถึง การกระทำหรือกิจกรรมที่นักเรียนแสดงออกเพื่อมุ่งพัฒนาในด้านความรู้ เจตคติ และทักษะตามจุดมุ่งหมายที่ได้กำหนดไว้ในวิชาต่าง ๆ

โสภา ชูพิกุลชัย (2528: 111) ได้ให้ความหมายของพฤติกรรมการเรียนรู้ว่า หมายถึงการกระทำ หรือกิจกรรมที่นักเรียนแสดงออกในด้านการเรียน รวมทั้งการตอบสนองหรือปฏิกิริยาที่นักเรียนมีต่อประสบการณ์สิ่งแวดล้อมในขณะที่เรียนด้วย ดังนั้นพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนจึงขึ้นอยู่กับประสบการณ์ของนักเรียนเป็นสำคัญ

วิศุทธิ์ เทนประเสริฐสุข (2528: 14-15) ได้ให้ความหมายของพฤติกรรมที่ตั้งใจเรียนว่า หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกมาจากการตั้งใจในห้องเรียน ได้แก่ มองครู มองอุปกรณ์ ทำงานที่ครูสั่ง มีการตอบคำถาม และตั้งคำถามกับครูผู้สอน และร่วมกิจกรรมต่างๆ ตามที่ครูกำหนด

เฉลียว บุษเนียร (2531: 13) ได้อธิบายพฤติกรรมการเรียนรู้ว่า เป็นการแสดงออกตามธรรมชาติทางร่างกายและจิตใจของมนุษย์ทั้งที่สังเกตได้และสังเกตไม่ได้ และพฤติกรรมที่เกิดขึ้นเป็นพฤติกรรมในชั้นเรียนโดยมีนักเรียนเป็นผู้แสดงออก

ศิริลักษณ์ รักษาทรัพย์ (2534: 19-29) ได้ให้ความหมายของพฤติกรรมที่ตั้งใจเรียน หมายถึง ความสนใจ การมีสมาธิ มีจิตใจจดจ่อต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งในห้องเรียน ได้แก่ การแสดงความสนใจ เอาใจใส่ต่อการเรียนการสอน การร่วมกิจกรรมที่ครูกำหนด

นัทธ อัสภาภรณ์ (2545: ออนไลน์) ได้ให้คำจำกัดความของพฤติกรรมที่ตั้งใจเรียนว่า หมายถึง การกระทำของผู้เรียนในลักษณะต่างๆ ที่แสดงออกมาในขณะที่เรียนซึ่งเป็นพฤติกรรมที่พึงประสงค์ เช่น กล้าพูด กล้าคิด กล้าทำ การแสดงความคิดเห็น การช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการทำกิจกรรม การปฏิบัติตามข้อบังคับและกติกาต่างๆ ที่กำหนดขึ้นในชั้นเรียน รวมถึงคุณธรรมด้านต่างๆ ได้แก่ ความรับผิดชอบ ตรงต่อเวลา

กึ่งกาญจน์ ปานทอง (2545: 19) อธิบายพฤติกรรมการเรียนรู้ หมายถึงการปฏิบัติตัวของนักศึกษาเกี่ยวกับการเรียนทั้งในและนอกห้องเรียนอย่างเหมาะสม ได้แก่ การแบ่งเวลาในการเรียน การฟัง การอ่าน การสรุปย่อเพื่อช่วยจำ การส่งการบ้าน การทบทวนบทเรียนและการเตรียมตัวสอบ

สำหรับภูวดล แก้วมณี (2551: 4) ได้ให้ความหมายของพฤติกรรมที่ตั้งใจเรียน หมายถึง การที่นักเรียนแสดงความสนใจ เอาใจใส่ในการเรียนการสอน ตัวครู และอุปกรณ์การสอนที่ครูใช้ รวมทั้งติดตามการเรียนการสอนโดยการตอบคำถามเกี่ยวกับการเรียน ทำงานและร่วมกิจกรรมต่างๆ ที่ครูกำหนด พฤติกรรมที่ตั้งใจเรียนนอกจากจะประกอบไปด้วย พฤติกรรมสนใจเรียนในระหว่างการเรียนการสอนแล้ว ยังรวมถึงการเอาใจใส่ และมีความรับผิดชอบต่อกิจกรรมการเรียนการสอนที่ผู้สอนมอบหมายในเวลาอิสระอีกด้วย

ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้สรุปความหมายของพฤติกรรมที่ตั้งใจเรียน ว่าหมายถึง พฤติกรรมที่แสดงถึงความสนใจ และเอาใจใส่ต่อการเรียน ประกอบด้วยการเข้าเรียน และเลิกเรียนตรงเวลา ตั้งใจฟัง ขณะที่อาจารย์สอน มีสมาธิ มีการตั้งคำถาม ตอบคำถาม และกล้าแสดงความคิดเห็น มีความกระตือ

รื้อร้นและให้ความร่วมมือในขณะที่มีการเรียนการสอน ไม่พูดคุยขณะที่มีการเรียนการสอน หรือไม่ส่งเสียงรบกวนกิจกรรมการเรียนการสอน ส่งการบ้านหรือส่งรายงานภายในระยะเวลาที่กำหนด มีการทบทวนบทเรียน วางแผนการเรียน ให้คุณค่าหรือความสำคัญต่อการเรียน มีความอยากรู้ อยากเห็น มีความเพียรพยายาม และมีการศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม

1.2 ลักษณะของพฤติกรรมการตั้งใจเรียน

ศิริลักษณ์ รักษาทรัพย์ (2534: 19-29) ได้จำแนกพฤติกรรมการตั้งใจเรียน ออกเป็น พฤติกรรมการตั้งใจเรียนในเวลาที่ครูสอน และในเวลาที่คุณมอบหมายงานให้ทำ ดังนี้

1. พฤติกรรมตั้งใจเรียนขณะที่ครูสอน

1.1 แสดงความสนใจในการเรียน โดยมองครู และอุปกรณ์การเรียนการสอนในขณะที่คุณสอนและอธิบาย ไม่พูดคุยขณะเรียน ไม่ส่งเสียงรบกวนขณะที่ครูสอน

1.2 เอาใจใส่ต่อการสอนโดยถามเมื่อมีปัญหาสงสัยในเรื่องที่เรียน ตอบคำถามครูเกี่ยวกับเรื่องที่เรียน

2. พฤติกรรมตั้งใจเรียนขณะที่ครูมอบหมายงานให้ทำและร่วมกิจกรรมที่คุณกำหนด โดยทำแบบฝึกหัด ออกมาทำกิจกรรมหน้าชั้นเรียน มองเพื่อนขณะที่ครูให้เพื่อนออกมาทำกิจกรรมหน้าห้อง

ภูวดล แก้วมณี (2551: 4) ได้จำแนกลักษณะของพฤติกรรมการตั้งใจเรียนจำแนกออกเป็น

1. พฤติกรรมตั้งใจเรียนในเวลาที่ครูสอน ได้แก่

1.1 เอาใจใส่การเรียน มองครูและหรืออุปกรณ์การสอนที่คุณใช้ขณะอธิบาย

1.2 ตอบคำถามของครูที่เกี่ยวกับการเรียน

1.3 ไม่พูดคุยขณะที่ครูสอน

1.4 ไม่ส่งเสียงรบกวนในเวลาที่ครูสอน

1.5 ไม่เอางานอื่นขึ้นมาทำในเวลาที่ครูสอน

2. พฤติกรรมตั้งใจเรียนในเวลาที่ครูให้งาน

2.1 ตั้งใจทำงานที่ได้รับมอบหมายตามที่ครูสั่ง โดยไม่พูดคุยกับเพื่อนในขณะที่ทำงาน

2.2 ร่วมกิจกรรมตามที่ครูกำหนด

2.3 ส่งแบบฝึกหัดตรงต่อเวลา

ทิพวรรณ สุวรรณประเสริฐ (2541: 7) ได้แบ่งพฤติกรรมการเรียนออกเป็นการปฏิบัติตัวทางการเรียนของนักเรียนทั้งในและนอกห้องเรียน ได้แก่

1. การปฏิบัติตัวในห้องเรียนที่โรงเรียน ขณะที่ครูกำลังสอนในชั้นเรียน ได้แก่ นำอุปกรณ์การเรียนมาครบ เข้าชั้นเรียนตรงต่อเวลา ตั้งใจฟังครูสอน จดคำอธิบายของครูจากความเข้าใจของนักเรียนเอง

2. การปฏิบัติตัวนอกห้องเรียน ได้แก่ การทบทวนบทเรียน ทำงานที่ได้รับมอบหมายให้เสร็จและส่งตรงตามเวลาที่กำหนด ไม่ละเลยหรือหลีกเลี่ยงงานที่ได้รับมอบหมาย พยายามติดตามผลงานของตนที่ได้ทำไปแล้วเพื่อแก้ไขปรับปรุงงานที่ทำงานบกพร่องให้ดียิ่งขึ้น

สรุปได้ว่าลักษณะของพฤติกรรมการตั้งใจเรียนเป็นพฤติกรรมทางด้านบวกของผู้เรียนทั้งพฤติกรรมที่เกิดขึ้นภายในห้องเรียนและพฤติกรรมนอกห้องเรียน

1.3 ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการตั้งใจเรียน

นักเรียนจะบรรลุจุดหมายในการเรียนที่ดีนั้นจะต้องมีวิธีการเรียนที่ถูกต้อง โดยวิธีการเรียนนั้นมีองค์ประกอบที่นักเรียนจะต้องให้ความสนใจคือ การฝึกฝน การรู้ผลงาน การแบ่งบทเรียนออกเป็นตอนๆ การใช้ประสาทรับรู้ช่วยในการเรียน มีเครื่องล่อใจซึ่งหมายถึงสิ่งของหรือสถานการณ์ที่ทำให้เกิดแรงจูงใจให้ทำกิจกรรมหรือแสดงพฤติกรรมการเอาใจใส่ต่อการเรียน (ทิพวรรณ สุวรรณประเสริฐ, 2541: 12; อ้างอิงจาก เอนกกุล กริแสง, 2520 หน้า 43-50)

รุ่งทิwa จักรกร (2527: 21) ได้สรุปว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการเรียนประกอบด้วย

1. ลักษณะของผู้เรียน ซึ่งได้แก่ ความพร้อม ความต้องการที่จะเรียนรู้ ความสามารถในการรับรู้ อารมณ์ที่อยากจะเรียนรู้ ความสามารถในการจัดการสิ่งที่เรียนรู้แล้ว ระดับเชาวน์ปัญญา เจตคติต่อการเรียนรู้ และสุขภาพจิต

2. ลักษณะของสิ่งที่เรียนรู้ แบ่งได้เป็น 2 ชนิด คือ

2.1 บทเรียน ได้แก่ เนื้อหาสาระหรือเรื่องราวที่จะเรียน โดยลักษณะของความสั้น-ยาวของบทเรียนความยาก-ง่ายของบทเรียน จะมีผลต่อประสิทธิภาพในการเรียนรู้

2.2 สื่อประกอบการเรียน ได้แก่ สื่อการเรียนต่างๆ ที่ช่วยให้เกิดการเรียนรู้ได้ง่ายขึ้นเร็วขึ้น เช่น หนังสือ รูปภาพ แผนภูมิ สไลด์ ภาพยนตร์ และอื่นๆ โดยลักษณะความชัดเจน ความซับซ้อน และความเหมาะสมของสื่อประกอบของบทเรียนจะมีผลต่อประสิทธิภาพในการเรียนรู้ได้เช่นกัน

3. วิธีการเรียนรู้ การเรียนรู้ของบุคคลอาจแบ่งได้ 2 ลักษณะ คือ

3.1 การเรียนรู้ด้วยตนเอง

3.2 การเรียนรู้โดยมีครูสอน

4. แรงจูงใจในการเรียน จะเป็นสิ่งกระตุ้น หรือแรงผลักดัน ให้บุคคลแสดงพฤติกรรมทางการเรียนรู้ออกมา ความต้องการอยากรู้ อยากพัฒนาตนเองให้ก้าวหน้า มีความพึงพอใจที่จะเรียน มีเจตคติที่ดีต่อบทเรียนต่อครูผู้สอน ย่อมก่อให้เกิดผลการเรียนที่น่าพอใจ

นอกจากนี้ สมิธ (Smith, 1970: 2-35) ได้เสนอแนะวิธีในการเรียนที่ดีขึ้นโดยการปรับปรุงด้านต่างๆ ดังนี้

1. การอ่าน องค์ประกอบที่สำคัญที่ทำให้การอ่านมีประสิทธิภาพ คือ ความเร็วและความเข้าใจในเนื้อหา การอ่านที่รวดเร็วทำให้บุคคลสามารถอ่านเนื้อเรื่องได้มากกว่าหรือทบทวนเรื่องราวเดิมซ้ำๆ ได้หลายครั้งในช่วงเวลาที่จำกัด ส่วนความเข้าใจในเนื้อหาจะต้องพยายามจับจุดมุ่งหมายของเรื่องนั้นให้ได้

2. การขีดเส้นใต้ เพื่อเน้นจุดสำคัญที่อาจเป็นปัญหา หรือข้อเท็จจริงเพื่อให้ผู้เรียนจำได้ หรือทำให้เห็นได้ง่ายชัดเจน หรือแสดงจุดอ่อนที่เรายังไม่เข้าใจ

3. การจดสรุปย่อ หรือการจดโน้ตส่วนที่สำคัญที่ได้อ่านหรือรับฟังจะช่วยให้จำได้

4. การทบทวนหลังจากที่ได้เรียนมาแล้ว จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องทบทวนเรื่องที่ได้เรียนมาโดยใช้ช่วงเวลาหนึ่ง ๆ เพื่อคงความรอบรู้ในเรื่องนั้น ๆ ไว้

5. การเขียน การเขียนรายงานหรือทำการบ้านที่ไม่ได้ดีอาจเนื่องมาจากไม่รู้เรื่องนั้นจริง ๆ ซึ่งปรับปรุงได้โดยการศึกษาให้เข้าใจ

6. การใช้ห้องสมุด

ทิพาวดี เมฆสุวรรณ (2529: 3-26) ได้เสนอวิธีการเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนดังนี้

ขั้นที่ 1 ผู้เรียนมองเห็นปัญหาของตน เมื่อผู้เรียนตระหนักว่าวิธีการเรียนในปัจจุบันของตนยังไม่ดีพอที่จะประสบผลสำเร็จในการเรียนตามที่ตนมุ่งหมายด้วยสาเหตุใดก็ตามก็แสดงว่าผู้เรียนเริ่มมองเห็นปัญหาของตนแล้ว

ขั้นที่ 2 มองวิธีการแก้ปัญหา เมื่อผู้เรียนต้องการปรับปรุงตนเองก็เริ่มต้นหาทางที่จะแก้ปัญหา ซึ่งระยะนี้เป็นระยะเวลาที่เหมาะสมที่ผู้เรียนจะแสวงหาผู้ช่วยเหลือ เช่นปรึกษากับครูหรือขอรับบริการจากครูแนะแนว

ขั้นที่ 3 ดำเนินการแก้ปัญหา โดยมีหลักการที่ควรยึด 6 ประการด้วยกันคือ

1. สะสม (Gradualness) คือ การเรียนอย่างค่อยเป็นค่อยไป สะสมวันละนิด ไม่ใช่หักโหมเฉพาะก่อนสอบเพียง 5-6 วัน

2. ทำซ้ำ (Repetition) การป้องกันการลืมด้วยการท่องและทำแบบฝึกหัดซ้ำ ๆ

3. ย้ำแรงเสริม (Reinforcement) อาจเป็นการให้รางวัลตนเอง ชมเชยตนเองเพื่อให้เกิดกำลังใจในการเรียน

4. เพิ่มความกระตือรือร้น (Active leaning) ต้องมีความใส่ใจเรื่องที่อ่านตลอดจนการคิดหรือการกระทำสิ่งที่ตนต้องการเสมอ

5. เน้นการปฏิบัติ (Practice) เมื่อศึกษาทฤษฎีแล้วควรลงมือปฏิบัติด้วยเพื่อให้เกิดความชำนาญและจำได้แม่น

6. หาสิ่งเร้าใจ (Stimulus control) โดยอาศัยการจัดสิ่งแวดล้อมเข้าช่วยเป็นตัวกระตุ้นด้วย

ขั้นที่ 4 การปรับปรุงวิธีในการเรียน อาจใช้วิธีการดังนี้

1. การจัดตารางเรียน เป็นการวางแผนล่วงหน้า จัดแบ่งเวลาที่เหมาะสมและเป็นตัวกระตุ้นให้บรรลุเป้าหมาย
2. เพิ่มแรงจูงใจในการเรียนให้ตนเองด้วยวิธีที่เหมาะสมกับตนเอง
3. เรียนจากตำราด้วยการอ่าน คิด สรุป และถามตนเอง
4. ฝึกการบันทึก เช่น การเขียนสรุปย่อ หรือบันทึกตามลำดับความสำคัญ เป็นต้น
5. ฝึกเทคนิคการอ่านอย่างรวดเร็ว เช่น อ่านนำ การอ่านเป็นช่วงประโยค การอ่านเฉพาะใจความสำคัญ การอ่านคร่าว ๆ หรืออ่านผ่านตา

สรุปได้ว่าปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการตั้งใจเรียนนอกจากจะขึ้นอยู่กับตัวผู้เรียนแล้ว ปัจจัยทางด้านบทเรียน สื่อการเรียนการสอน วิธีสอน แรงจูงใจ และสภาพแวดล้อมต่างๆ ล้วนส่งผลต่อพฤติกรรมการตั้งใจเรียนได้

1.4 การวัดพฤติกรรมการตั้งใจเรียน

การวัดพฤติกรรมการตั้งใจเรียนสามารถวัดได้ด้วยการสังเกต (Observation) หรือเป็นแบบรายงานตนเอง (Self report) ซึ่งจากการตรวจสอบเอกสารที่เกี่ยวข้องเป็นดังนี้

ภูวดล แก้วมณี (2551: 59-61) ได้วัดพฤติกรรมการตั้งใจเรียนนิสิตภาษาอังกฤษโดยใช้วิธีการประเมินของอาจารย์ผู้สอน และจากการสังเกตของผู้วิจัยที่สอดคล้องกัน โดยจำแนกพฤติกรรมการตั้งใจเรียนในขณะที่ครูสอน และพฤติกรรมตั้งใจเรียนในขณะที่ครูให้ทำงาน การประเมินจะประเมินเป็นความถี่เป็นรายบุคคล โดยกำหนดให้

5 หมายถึง	พฤติกรรมที่ทำเป็นประจำ
4 หมายถึง	พฤติกรรมที่ทำบ่อย
3 หมายถึง	พฤติกรรมที่ทำเป็นบางครั้ง
2 หมายถึง	พฤติกรรมที่ทำน้อยครั้ง
1 หมายถึง	พฤติกรรมที่ทำนานๆ ครั้ง

กระทรวงศึกษาธิการ (2548: 68) ได้สรุปผลการประเมินคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียนซึ่งเป็นคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโดยเครื่องมือมีลักษณะเป็นมาตรประเมินค่าโดยให้ครู และผู้ปกครองประเมินนักเรียนโดยใช้แบบสอบถามให้ผู้ประเมินใส่ตัวเลขในระดับที่ตรงกับการปฏิบัติของผู้ถูกประเมินตามความเป็นจริงโดยได้แบ่งระดับการปฏิบัติเป็น 3 ระดับ คือ 1 หมายถึงปฏิบัติบ่อยหรือไม่เคยปฏิบัติ 2 หมายถึงปฏิบัติเป็นบางครั้ง และ 3 หมายถึงปฏิบัติเป็นประจำ ทั้งนี้ให้ผู้ประเมินทำการประเมินซ้ำถึง 3 ครั้งแล้วดูผลสรุปการประเมิน

นิภา วงษ์สุรภินันท์ (2548: 60) ได้สร้างแบบวัดคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียนสำหรับนักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 3 โดยคุณลักษณะของเครื่องมือเป็นแบบสถานการณ์ 3 ตัวเลือกโดยวัดในด้านการเห็นคุณค่าของสิ่งต่างๆ ด้านความอยากรู้อยากเห็น ด้านตั้งใจอย่างมีสติ ด้านกล้าคิด ริเริ่ม ด้านเพียรพยายาม ด้านการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ด้านมีเหตุผล มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ .211-.562 และหาความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างจากการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันโดยมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ .362 ถึง .486 มีความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับเท่ากับ .917 โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้ ให้ 3 คะแนนเมื่อเลือกตอบในตัวเลือกที่แสดงถึงการมีคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียนสูง ให้ 2 คะแนน เมื่อเลือกตอบในตัวเลือกที่แสดงถึงการมีคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียนปานกลาง และให้ 1 คะแนนเมื่อเลือกตอบในตัวเลือกที่แสดงถึงการมีคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียนต่ำ และใช้เกณฑ์การแปลความหมายของคะแนนคือคะแนนตั้งแต่ 165-198 แสดงว่ามีคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียนอยู่ในระดับสูง คะแนนตั้งแต่ 99-164 แสดงว่ามีคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียนอยู่ในระดับปานกลาง และคะแนนตั้งแต่ 66-98 แสดงว่ามีคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียนอยู่ในระดับต่ำ

พิทักษ์ วงแหวน (2546: 68-71) ได้สร้างแบบวัดพฤติกรรมกรใฝ่เรียน จำนวน 25 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก (r) ตั้งแต่ .486 ถึง .855 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .945 แบบวัดเป็นแบบ Rating scale 5 ระดับ เกณฑ์การให้คะแนน ถ้าเป็นข้อความทางบวกให้คะแนน 5, 4, 3, 2 และ 1 เมื่อเกิดพฤติกรรมนั้นๆ บ่อยที่สุด บ่อย ปานกลาง นานๆ ครั้ง และไม่เคยเลย ตามลำดับ ข้อความทางลบให้คะแนน 1, 2, 3, 4, และ 5 เมื่อเกิดพฤติกรรมนั้นๆ บ่อยที่สุด บ่อย ปานกลาง นานๆ ครั้ง และไม่เคยเลย ตามลำดับ การแปลความหมาย ถ้าได้คะแนนรวม 25-37.5 คะแนน แสดงว่านักเรียนมีพฤติกรรมกรใฝ่เรียนในระดับน้อยที่สุด คะแนนรวม 37.6-62.5 แสดงว่านักเรียนมีพฤติกรรมกรใฝ่เรียนในระดับน้อย คะแนนรวม 62.6-87.5 แสดงว่านักเรียนมีพฤติกรรมกรใฝ่เรียนในระดับปานกลาง คะแนนรวม 87.6-112.5 แสดงว่านักเรียนมีพฤติกรรมกรใฝ่เรียนในระดับมาก คะแนนรวม 112.6-125 แสดงว่านักเรียนมีพฤติกรรมกรใฝ่เรียนในระดับมากที่สุด

ณัฐพล แยมสอาด (2551: 61-62) ได้สร้างแบบสอบถามพฤติกรรมกรเรียนแบบรายงานตนเองจำนวน 30 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก (r) ตั้งแต่ .264-.685 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .869 แบบสอบถามเป็นแบบ Rating scale 5 ระดับ เกณฑ์การให้คะแนน ถ้าเป็นข้อความทางบวกให้คะแนน 5, 4, 3, 2 และ 1 เมื่อเกิดพฤติกรรมนั้นๆ เป็นประจำ บ่อย เป็นบางครั้ง น้อยครั้ง และน้อยครั้งที่ที่สุด ตามลำดับ ข้อความทางลบให้คะแนน 1, 2, 3, 4, และ 5 เมื่อเกิดพฤติกรรมนั้นๆ เป็นประจำ บ่อย เป็นบางครั้ง น้อยครั้ง และน้อยครั้งที่ที่สุด ตามลำดับ การแปลความหมาย ถ้าได้คะแนนรวม 135.01-150.00 หมายถึง พฤติกรรมกรเรียนอยู่ในเกณฑ์ดีมาก คะแนนรวม 105.01-135.00 หมายถึง พฤติกรรมกรเรียนอยู่ในเกณฑ์ดี คะแนนรวม 75.01-105.00 หมายถึง พฤติกรรมกรเรียนอยู่ในเกณฑ์

ปานกลาง คะแนนรวม 45.01-75.00 หมายถึง พฤติกรรมการเรียนอยู่ในเกณฑ์ไม่ค่อยดี คะแนนรวม 30.00-45.00 หมายถึง พฤติกรรมการเรียนอยู่ในเกณฑ์ไม่ดีมาก

ซึ่งในการวัดพฤติกรรมในการตั้งใจเรียนใช้แบบวัดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง โดยแบบวัดมีลักษณะเป็นมาตรประเมินค่า (Rating scale) 6 ระดับ ตั้งแต่ มากที่สุด มาก ค่อนข้างมาก ค่อนข้างน้อย น้อย และน้อยที่สุด ผู้ที่ได้คะแนนมากกว่าแสดงว่ามีพฤติกรรมการตั้งใจเรียนสูงกว่าผู้ที่ได้คะแนนต่ำกว่า

2. ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการตั้งใจเรียน

พฤติกรรมการตั้งใจเรียนเป็นองค์ประกอบหนึ่งของการเรียนรู้ (Learning) คือเป็นกระบวนการของประสบการณ์ที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมค่อนข้างถาวร ซึ่งการเปลี่ยนแปลงนี้ไม่ได้มาจากภาวะชั่วคราว ภาวะ หรือสภาวะภายนอก (มนตรี แยมกสิกร. 2553: ออนไลน์; อ้างอิงจาก Klein. 1991 .pp. 2) ดังนั้นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมทั้งภายในหรือภายนอกก็ตามต้องเป็นผลมาจากประสบการณ์และการฝึกฝนเท่านั้น (นวลจิตต์ เขากิรติพงศ์ และคณะ. 2550: 7) ทั้งนี้การได้มาซึ่งความรู้มีทฤษฎีที่อธิบายองค์ประกอบต่างๆ ที่มีผลต่อการเรียนรู้ของบุคคลตลอดจนเงื่อนไขต่างๆ ที่ทำให้บุคคลเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ จำแนกได้ดังต่อไปนี้

1. ทฤษฎีการวางเงื่อนไข (Conditioning theory)

ทฤษฎีการวางเงื่อนไข สามารถแยกย่อยได้เป็นทฤษฎีการวางเงื่อนไขแบบคลาสสิกของ พาฟลอฟ ทฤษฎีการวางเงื่อนไขแบบคลาสสิกของวัตสัน ทฤษฎีการวางเงื่อนไขแบบการกระทำของ สกินเนอร์ และทฤษฎีความต่อเนื่องของกัทธรี

ทฤษฎีการวางเงื่อนไขแบบคลาสสิก ของพาฟลอฟ (สุรางค์ โค้วตระกูล. 2545: 185-186; อ้างอิงจาก Ivan Petrivich Pavlov.) การเรียนรู้แบบวางเงื่อนไขแบบคลาสสิก คือ การตอบสนอง ที่เป็นโดยอัตโนมัติเมื่อนำสิ่งเร้าใหม่มาควบคู่กับสิ่งเร้าเดิม โดยสิ่งเร้าใหม่จะเป็นสิ่งเร้าที่เป็นกลาง (Neutral stimulus) ที่โดยธรรมชาติแล้วเป็นสิ่งเร้าที่ไม่ก่อให้เกิดการตอบสนองใดๆ แต่เมื่อนำมาวางกับสิ่งเร้าที่ทำให้เกิดการตอบสนองตามธรรมชาติ (Unconditioned Stimulus หรือ US) จะเกิดพฤติกรรมเกิดขึ้น หรือเกิดการตอบสนองที่ถูกวางเงื่อนไข (Conditioned Response หรือ CR) ตัวอย่างเช่น วิชาเรียนจัดได้ว่าเป็นสิ่งเร้าที่เป็นกลาง แต่เมื่อมีครูที่บุคลิกลักษณะที่ดีเข้ามาสอน มีการกล่าวชมเชยนักเรียน และให้นักเรียนได้ประกอบกิจกรรมที่สนุกสนานทุกครั้งที่เข้าสอน ก็จะทำให้นักเรียนชื่นชอบหรือมีความตั้งใจในการเรียนวิชานั้นๆ แม้วก่อนหน้านั้นจะไม่ชอบวิชาดังกล่าวเลยก็ได้ และเมื่อไปพบกับอาจารย์ผู้สอนคนใหม่ที่มีลักษณะคล้ายกับอาจารย์ผู้สอนคนเดิม แต่สอนวิชาต่างกัน ก็อาจทำให้เกิดการแพร่ขยาย (Generalization) โดยมีพฤติกรรมตั้งใจเรียนในวิชาใหม่ได้ ประโยชน์ที่ได้รับจากทฤษฎีนี้จะใช้

ในการหาความสามารถในการสัมผัสและการรับรู้ ใช้แก้พฤติกรรมที่เป็นปัญหา และใช้ในการวางเงื่อนไขเกี่ยวกับอารมณ์ และทัศนคติของนักเรียนที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการตั้งใจเรียนได้

ทฤษฎีการวางเงื่อนไขแบบคลาสสิกของวัตสัน (อาร์วี พันธมณี. 2546: 199-203; อ้างอิงจาก John B. Watson.) ได้นำเอาทฤษฎีของพาฟลอฟมาเป็นหลักสำคัญในการอธิบายเรื่องการเรียนรู้ตามแนวความคิดนี้ก็คือ การวางเงื่อนไขแบบคลาสสิกทำให้เกิดการเรียนรู้กล่าวคือ การใช้สิ่งเร้าสองสิ่งมาคู่กันคือสิ่งเร้าที่วางเงื่อนไข (Condition Stimulus หรือ CS) กับสิ่งเร้าที่ไม่วางเงื่อนไข (Unconditioned Response หรือ UCR) แล้วทำให้เกิดการตอบสนองอย่างเดียวกัน ความแตกต่างของวัตสัน กับของพาฟลอฟ ก็คือวัตสันใช้คนในการทดลองซึ่งมีอารมณ์เข้ามาเกี่ยวข้องเพราะมนุษย์มีอารมณ์ติดตัวมาตั้งแต่กำเนิด เช่น อารมณ์รัก ไม่พอใจและกลัว โดยอารมณ์ต่างๆ เหล่านี้อาจส่งผลต่อสิ่งเร้าอื่นๆ ตามธรรมชาติได้ด้วย การนำสิ่งเร้าที่อินทรีย์กลัวมาวางเงื่อนไขคู่กับสิ่งเร้าที่วางเงื่อนไขซึ่งเดิมอินทรีย์ไม่กลัวเมื่อนำมาคู่กันบ่อยๆ ก็ทำให้อินทรีย์เกิดความกลัวหรือตอบสนองต่อสิ่งเร้าที่วางเงื่อนไขเหมือนกับสิ่งเร้าที่อินทรีย์กลัว เช่นเดียวกันกับอารมณ์พอใจต่อสถานที่หรืออุปกรณ์การเรียนที่ทันสมัย (Unconditioned Stimulus หรือ UCS) ของห้องปฏิบัติการทางภาษา เมื่อนำมาวางคู่กับสิ่งเร้าคือวิชาภาษาอังกฤษ (CS) ก็อาจทำให้นักเรียนมีความพึงพอใจหรือมีพฤติกรรมตั้งใจเรียนมากขึ้น (UCR) จากการวางเงื่อนไขดังกล่าวได้

ทฤษฎีการวางเงื่อนไขแบบการกระทำของ สกินเนอร์ (Operant condition theory) สกินเนอร์ (นวลจิตต์ เขาวีรติพงศ์ และคณะ. 2550: 42-46; อ้างอิงจาก Burrhus. F. Skinner.) อธิบายว่าพฤติกรรมของบุคคลนั้น เป็นผลมาจากปฏิสัมพันธ์กับสภาพแวดล้อม ผลกรรมที่เกิดขึ้นจะเป็นตัวกำหนดว่าพฤติกรรมดังกล่าวจะเกิดขึ้นอีกหรือไม่ ถ้าต้องการให้พฤติกรรมนั้นยังคงอยู่ตลอดไปจำเป็นต้องได้แรงเสริม (Reinforcement) โดยประเภทของตัวเสริมแรงนั้นอาจแบ่งออกได้เป็น 2 ลักษณะคือการเสริมแรงบวก (Positive reinforcement) หมายถึง สิ่งเร้าชนิดใดชนิดหนึ่ง เมื่อได้รับหรือนำเข้ามาในสถานการณ์นั้นแล้วจะมีผลให้เกิดความพึงพอใจ และทำให้อัตราการตอบสนองเปลี่ยนแปลงไปในลักษณะเข้มข้นขึ้น เช่น อาหาร คำชมเชย ฯลฯ กับการเสริมแรงลบ (Negative reinforcement) หมายถึง สิ่งเร้าชนิดใดชนิดหนึ่ง ซึ่งเมื่อตัดออกไปจากสถานการณ์นั้นแล้ว จะมีผลให้อัตราการตอบสนองเปลี่ยนไปในลักษณะเข้มข้นขึ้น เช่น เสียงดัง แสงสว่างจ้า ร้อนหรือเย็นเกินไป ฯลฯ ประโยชน์ที่ได้รับจากทฤษฎีนี้ใช้ในการดัดแปลงพฤติกรรม (Shaping behavior) คือเราสามารถควบคุมการตอบสนองได้ด้วยวิธีการเสริมแรง กล่าวคือเราจะให้การเสริมแรงเฉพาะเมื่อมีการตอบสนองที่ต้องการ เพื่อให้กลายเป็นนิสัยติดตัวต่อไป อาจนำไปใช้ในการปลูกฝังบุคลิกภาพของบุคคลให้มีพฤติกรรมตามแบบที่ต้องการได้ นอกจากนี้การเสริมแรงยังใช้วางเงื่อนไขเพื่อปรับปรุงพฤติกรรมให้คนเรามีพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งได้ และขณะเดียวกันการไม่ให้การเสริมแรงก็จะช่วยให้ลดพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งได้

เช่นเดียวกัน ตัวอย่างเช่น หากผู้สอนมีการเสริมแรงโดยชมเชยนักเรียนที่มาเข้าห้องเรียนตรงเวลา ก็อาจทำให้พฤติกรรมของนักเรียนผู้นั้นหรือคนอื่นๆ ที่ต้องการได้รับคำชมเชยจากผู้สอนมีพฤติกรรมการเข้าเรียนที่ตรงเวลามากขึ้นได้ ส่วนผลกรรมที่จะส่งผลให้พฤติกรรมนั้นลดลงหรือยุติในอนาคตเรียกว่า ตัวลงโทษ (Punisher) ทั้งนี้การลงโทษ (Punishment) เป็นการลดพฤติกรรมหรือยุติพฤติกรรมที่แสดงออกอันเป็นผลมาจากการได้รับผลกรรมบางอย่างจากการแสดงพฤติกรรมนั้น โดยที่การลงโทษแบ่งได้เป็น 2 ประเภทด้วยกันคือ การลงโทษทางบวก (Positive punishment) ซึ่งเป็นการให้บางสิ่งบางอย่างที่บุคคลไม่พอใจหลังจากบุคคลได้กระทำพฤติกรรมบางอย่างแล้วทำให้พฤติกรรมนั้นลดลง เช่นการตำหนิ ส่วนการลงโทษทางลบ (Negative punishment) เป็นการถอดถอนบางอย่างที่บุคคลพึงพอใจ ภายหลังจากการที่บุคคลกระทำพฤติกรรมบางอย่างแล้วทำให้พฤติกรรมนั้นลดลง เช่นการหักเงินค่าขนม เป็นต้น การนำแนวคิดของสกินเนอร์ไปประยุกต์ใช้กับการเรียนการสอนนั้น สกินเนอร์เชื่อว่าการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ ควรจัดให้สอดคล้องกับความสามารถของผู้เรียนแต่ละบุคคล และควรใช้วิธีการเสริมแรงทางบวกเป็นหลัก ตลอดจนมีการใช้ข้อมูลป้อนกลับที่เหมาะสม

การนำหลักการวางเงื่อนไขของสกินเนอร์ไปใช้ในการเรียนการสอน แนวคิดที่สำคัญประการหนึ่งคือ การตั้งจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมโดยจะต้องตั้งจุดมุ่งหมายในรูปของพฤติกรรมที่สังเกตเห็นได้ อย่างชัดเจน เช่น ถ้าต้องการฝึกให้ผู้เรียนเป็นบุคคลประเภทสร้างสรรค์ก็ต้องระบุให้ชัดเจนว่าบุคคลประเภทดังกล่าวสามารถทำอะไรได้บ้าง หรือถ้าจะสอนให้นักเรียนเป็นนักประวัติศาสตร์ก็บอกได้ว่าเขาจะทำอะไรได้เมื่อเขาเรียนผ่านพ้นไปแล้ว ซึ่งเป็นการสร้างประสบการณ์ของการประสบความสำเร็จให้กับนักเรียน หรือการได้รับการเสริมแรงแต่ถ้าครูไม่สามารถตั้งจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมได้ ครูก็ไม่อาจบอกได้ว่าผู้เรียนประสบผลสำเร็จในสิ่งที่มุ่งหวังหรือไม่ และที่สำคัญก็คือครูจะไม่อาจให้การเสริมแรงได้อย่างเหมาะสมเพราะไม่ทราบว่าจะให้การเสริมแรงหลังจากที่ผู้เรียนมีพฤติกรรมเช่นใด

ทฤษฎีความต่อเนื่องของกัทธรี (อาร์ พันธ์มณี. 2546: 209-212; อ้างอิงจาก Edward R. Guthrie.) ในแนวคิดนี้ได้อธิบายว่า การเรียนรู้ของอินทรีย์เกิดจากความเชื่อมโยงระหว่างสิ่งเร้ากับการตอบสนอง ($S \rightarrow R$) โดยมีการกระทำเพียงครั้งเดียว (One trial learning) ไม่จำเป็นต้องทำซ้ำๆ นั่นคือการเรียนรู้เกิดขึ้นอย่างสมบูรณ์จากการกระทำเพียงครั้งเดียว ซึ่งเป็นการกระทำครั้งสุดท้ายในสถานการณ์นั้นๆ เมื่อสภาพใหม่เกิดขึ้นอีก บุคคลจะกระทำเหมือนที่เคยได้กระทำครั้งสุดท้าย ไม่ว่าการกระทำครั้งสุดท้ายจะผิดหรือถูกก็ตาม แนวคิดนี้จึงควรนำไปปรับใช้กับผู้ใหญ่เนื่องจากมีประสบการณ์มากกว่าเด็ก อย่างไรก็ตามกัทธรี เชื่อว่าการลงโทษมีผลต่อการเรียนรู้ คือทำให้อินทรีย์กระทำอย่างใดอย่างหนึ่ง

2. ทฤษฎีความสัมพันธ์เชื่อมโยง (Connectionism theory)

ธอร์นไดค์ (อารี พันธ์มณี. 2546: 212-220; อ้างอิงจาก Edward L. Thorndike) ได้อธิบายว่าการเรียนรู้คือการที่ผู้เรียนสามารถสร้างความสัมพันธ์เชื่อมโยง (Bond) ระหว่างสิ่งเร้าและการตอบสนองและเมื่อได้รับความพึงพอใจจะทำให้เกิดการเรียนรู้ขึ้น ซึ่งเกิดจากการลองผิดลองถูก (Trial and error) ที่จะนำไปสู่การเชื่อมโยงระหว่างสิ่งเร้าและการตอบสนอง และการเรียนรู้ ก็คือการที่มีการเชื่อมโยง (Connection) ระหว่างสิ่งเร้า (Stimulus) และการตอบสนอง (Responses) การเรียนรู้แบบลองผิดลองถูกมีหลักการสำคัญคือ เมื่ออินทรีย์กระทบสิ่งเร้า อินทรีย์จะลองใช้วิธีตอบสนองต่อสิ่งเร้าหลายๆวิธี จนพบกับวิธีที่เหมาะสมและถูกต้องกับเหตุการณ์และสถานการณ์ เมื่อได้รับการตอบสนองที่ถูกต้องก็จะนำไปต่อเนื่องเข้ากับสิ่งเร้านั้นๆ มีผลให้เกิดการเรียนรู้ขึ้น โดยมีหลักเกณฑ์และลำดับขั้นที่จะนำไปสู่การเรียนรู้แบบนี้คือ

1. มีสถานการณ์ที่เป็นปัญหาเป็นสิ่งเร้าให้อินทรีย์แสดงการตอบสนองหรือแสดงพฤติกรรมออกมา
2. อินทรีย์จะแสดงอาการตอบสนองหลาย ๆ อย่าง เพื่อแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น
3. ปฏิกริยาตอบสนองที่ไม่ทำให้เกิดความพอใจจะถูกตัดทิ้งไป
4. เมื่อปฏิกริยาตอบสนองที่ไม่ทำให้เกิดความพอใจถูกตัดทิ้งไป จนเหลือปฏิกริยาที่ทำให้เกิดความพอใจ อินทรีย์จะถือเอาปฏิกริยาตอบสนองที่ถูกต้องและจะแสดงตอบสนองต่อสิ่งเร้า (Interaction) นั้นมากระทบอีก

กฎแห่งการเรียนรู้ตามทฤษฎีนี้ประกอบได้ด้วยกฎอีก 3 ข้อดังนี้ (ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. 2545: 93-94)

1. กฎแห่งความพร้อม (Law of readiness) กฎนี้อธิบายถึงสภาพความพร้อมของผู้เรียนทั้งทางร่างกายและจิตใจ ถ้ามนุษย์พร้อมที่จะเรียนรู้จะไวบางอย่างได้ ก็พร้อมที่จะแสดงพฤติกรรมบางอย่างที่จำเป็นสำหรับขบวนการการเรียนรู้นั้น ความพร้อมทางร่างกาย หมายถึงความพร้อมทางวุฒิภาวะและอวัยวะต่างๆ ของร่างกาย ความพร้อมทางด้านจิตใจ หมายถึง ความพร้อมที่เกิดจากความพึงพอใจเป็นสำคัญ ถ้าเกิดความพึงพอใจย่อมนำไปสู่การเรียนรู้ ถ้าเกิดความไม่พึงพอใจจะทำให้ไม่เกิดการเรียนรู้หรือทำให้การเรียนรู้หยุดชะงัก

2. กฎแห่งการฝึก (Law of exercise) ธอร์นไดค์ได้อธิบายว่า ความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งเร้ากับการตอบสนองจะมีความสัมพันธ์แน่นแฟ้นยิ่งขึ้น เมื่อมีการฝึกหัดหรือซ้ำบ่อย ๆ ย่อมทำให้เกิดการเรียนรู้ได้นานและคงทนถาวร จากกฎข้อนี้แบ่งออกเป็นกฎย่อยๆได้อีก 2 ข้อคือกฎแห่งการใช้ (Law of used) คือเมื่อเกิดความเข้าใจหรือเรียนรู้แล้ว การกระทำหรือนำสิ่งที่เรียนรู้นั้นไปใช้บ่อยๆ จะทำให้การเรียนรู้

นั้นคงทนถาวร ส่วนกฎแห่งการไม่ใช้ (Law of disused) หากเกิดความเข้าใจหรือเรียนรู้แล้วไม่ได้กระทำซ้ำบ่อยๆ ก็จะทำให้การเรียนรู้นั้นไม่คงทนถาวร หรือเกิดการลืมได้

3. กฎแห่งผล (Law of effect) กฎนี้อธิบายผลที่ได้รับจากการแสดงพฤติกรรมการเรียนรู้แล้ว ถ้าความพอใจมาจากการเชื่อมโยงระหว่างสิ่งเร้ากับอาการตอบสนองก็จะเน้นย้ำขึ้นผู้เรียนก็ย่อมต้องการที่จะเรียนรู้อีกต่อไป ถ้าความสัมพันธ์นี้สร้างความรำคาญมาให้หรือเกิดความเบื่อหน่ายต่อการเรียนรู้ ความสัมพันธ์นี้จะคลายความแน่นแฟ้นลง

ประโยชน์และการนำหลักการทฤษฎีสัมพันธ์เชื่อมโยงของ ธอร์นไดค์ ไปใช้ในการส่งเสริมการเรียนรู้การสอน ทำได้โดยกำหนดจุดมุ่งหมายการสอนในชั้นเรียนให้ชัดเจน มีการจัดแบ่งเนื้อหาออกเป็นหน่วยย่อยๆ เริ่มจากสิ่งที่ย่างไปหาสิ่งที่ยาก และให้ผู้เรียนได้เรียนทีละหน่วย และมีการประเมินผลเป็นระยะๆ เพื่อที่ผู้เรียนจะได้เกิดความรู้สึกพอใจในผลการเรียนในแต่ละหน่วยย่อยๆ นั้น

3. ทฤษฎีการลดแรงขับของฮัลล์ (Drive reduction theory)

ทฤษฎีของฮัลล์ต่างจากของพาฟลอฟ และ ธอร์นไดค์ โดยฮัลล์ได้ตั้งทฤษฎีการเรียนรู้ขึ้นจากการตั้งสมมติฐานด้วยวิธีอนุมาน (Deductive procedures) แล้วจึงทดสอบสมมติฐานและเมื่อพิสูจน์สมมติฐานแล้วจึงตั้งเป็นทฤษฎี สมมติฐานของฮัลล์คือมนุษย์และสัตว์จะเกิดการเรียนรู้ได้ต้องมีแรงขับ (Drive) ได้แก่ ความหิว ความกระหาย ความเจ็บปวด ฯลฯ (อาร์ พันธ์มณี, 2546: 221-227; อ้างอิงจาก Clark L. Hull.) แต่จากการศึกษาของ วิลเลียม (Willians, 1983) และ เพอริน (Perin, 1942) ซึ่งเป็นลูกศิษย์ของฮัลล์พบว่า พฤติกรรมเกิดขึ้นได้แม้ไม่มีแรงขับ (แรงขับเท่ากับศูนย์) ฮัลล์จึงอธิบายว่าอาจมีแรงขับที่เกิดจากความต้องการตัวอื่นมากระตุ้นให้เกิดความแข็งแกร่งของนิสัย (Habit) โดยที่นิสัยแทนการเรียนรู้ความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งเร้ากับพฤติกรรมตอบสนอง ซึ่งนิสัยจะแข็งแกร่งขึ้นถ้าพฤติกรรมที่เกิดขึ้นได้รับสิ่งที่ต้องการหรือรางวัล ดังนั้นฮัลล์จึงได้สรุปว่าการแสดงพฤติกรรมการเรียนรู้จะมากหรือน้อยว่าเกิดจากผลคูณระหว่างความแข็งแกร่งของนิสัยกับแรงขับ ต่อมาภายหลังฮัลล์เห็นว่า รางวัล ทั้งชนิดคุณภาพและปริมาณของรางวัลหรือสิ่งที่ต้องการ และสิ่งเร้ารวมถึงคุณลักษณะของสิ่งเร้ามีอิทธิพลต่อพฤติกรรมได้แตกต่างกันไป นอกจากนี้สิ่งมีชีวิตในขณะที่มีการกระทำพฤติกรรมจะมีลักษณะการกระทำซ้ำลง ลดลง และหยุดไปในที่สุดซึ่งเป็นสภาพแรงขับทางลบ (Negative drive state) ฮัลล์จึงได้เพิ่มปัจจัยเหล่านี้ลงไปในสมการการเกิดพฤติกรรม (สิริอร วิชาวุธ, 2554: 67-73; อ้างอิงจาก Clark L. Hull.)

ดังนั้นการนำทฤษฎีนี้ไปใช้ในการเรียนการสอน ต้องพิจารณาว่าการเรียนรู้จะเกิดขึ้นถ้าทำให้เกิดความแข็งแกร่งของนิสัย มีการทำให้แรงขับหรือความต้องการของร่างกายลดลง มีการให้รางวัลหรือสิ่งที่ผู้เรียนต้องการ มีสิ่งเร้ากระตุ้นความสนใจให้เกิดการเรียนรู้ และคำนึงถึงการลดลงของแรงขับทางลบ ผู้สอนจึงต้องพัฒนาความแข็งแกร่งของนิสัยของผู้เรียนโดยค้นหาความต้องการและให้รางวัลเป็น

สิ่งจูงใจและลดแรงขับทางร่างกายลง มีวิธีการสอนและอุปกรณ์การสอนที่เร้าความสนใจผู้เรียน นอกจากนี้ควรหลีกเลี่ยง หรือใช้กิจกรรมการสอนใหม่ๆ เมื่อสภาพของผู้เรียน เพลีย ง่วง หรือตื่นตื้นกับสิ่งอื่น เป็นต้น

4. ทฤษฎีกลุ่มเกสตัลท์ (Gestalt's theory)

ทฤษฎีนี้เกิดจากนักจิตวิทยาชาวเยอรมัน คือ เวอร์ไทเมอร์ (Wertheimer) โคห์เลอร์ (Kohler) คอฟฟิกา (Koffka) และเลวิน (Lewin) โดยมีแนวคิดที่ว่า การเรียนรู้เกิดจากการจัดประสบการณ์ทั้งหลายที่กระจัดกระจายให้มารวมกันเป็นส่วนใหญ่ก่อน แล้วจึงพิจารณาส่วนย่อยต่อไป (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2545: 95-96) หลักการเรียนรู้ของทฤษฎีกลุ่มเกสตัลท์ จึงเน้นการเรียนรู้ที่ส่วนรวมมากกว่าส่วนย่อย ซึ่งเกิดจากประสบการณ์การเรียนรู้ใน 2 ลักษณะด้วยกันคือ

1. การรับรู้ (Perception) เป็นการแปลความหมายจากการสัมผัสด้วยอวัยวะรับสัมผัส โดยมีกฎย่อยๆ ทางด้านการรับรู้ ดังนี้

1. กฎความใกล้ชิด (Principle of proximity) กฎนี้กล่าวว่าสิ่งเร้าใดๆ ที่อยู่ใกล้กันเรามากจะรับรู้ว่าเป็นพวกเดียวกัน

2. กฎความคล้ายกัน (Principle of similarity) คือสิ่งเร้าใดๆ ก็ตามที่มีลักษณะรูปร่างขนาดหรือสีคล้ายๆ กันเรามากจะรับรู้ว่าเป็นพวกเดียวกัน

3. กฎความต่อเนื่อง (Principle of continuity) ใจความสำคัญของกฎนี้คือสิ่งที่ดูเหมือนว่าจะมีทิศทางไปในทางเดียวกัน หรือมีแบบแผนไปในแนวทางใดแนวทางหนึ่งด้วยกัน ก็จะทำให้เรารับรู้เป็นรูปร่างหรือเป็นหมวดหมู่หนึ่ง

4. กฎอินคลูซิฟ (Principle of inclusiveness) กฎนี้กล่าวว่าถ้าหากมีภาพเล็กประกอบอยู่ในภาพใหญ่ เราก็มักมีแนวโน้มที่จะรับรู้ภาพใหญ่มากกว่าที่จะรับรู้ภาพเล็ก หรือภาพที่เรามองเห็นเป็นรูปร่างนั้น มักจะเป็นภาพที่ประกอบด้วยจำนวนของสิ่งเร้าที่มากที่สุดหรือใหญ่ที่สุดเสมอ

5. กฎการเคลื่อนไหวไปในทิศทางร่วมกัน (Principle of common fate) กฎนี้มีว่า สิ่งใดๆ ที่เคลื่อนไหวไปในทิศทางร่วมกันหรือมีจุดหมายร่วมกันเราก็มักมีแนวโน้มที่จะรับรู้เป็นพวกเดียวกัน กฎนี้แตกต่างจากความต่อเนื่องตรงที่ว่า กฎความต่อเนื่องนั้นเป็นการรับรู้ภาพสิ่งที่ไม่ได้เคลื่อนไหวแต่เรามองคล้ายกับว่ามันเคลื่อนไหว แต่กฎข้อนี้สิ่งเร้าที่เราเรารู้มันมีการเคลื่อนไหวจริง

6. กฎการเคลื่อนไหวไปในทิศทางร่วมกัน (Principle of closure) บางครั้งเราก็เรียกกฎนี้ว่ากฎความสมบูรณ์ เพราะเรามักจะมองภาพที่ขาดความสมบูรณ์ให้เป็นภาพที่สมบูรณ์หรือมองเห็นที่ขาดตอนไปให้ติดหรือต่อกันเป็นรูปร่างขึ้นมาได้

2. การรับรู้จากการหยั่งเห็น (Insight) เป็นการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นจากการพิจารณาปัญหาในภาพรวม และใช้กระบวนการทางความคิด เชื่อมโยงประสบการณ์เดิม กับปัญหาที่เผชิญอยู่

ประโยชน์ และการนำหลักทฤษฎีกลุ่มเกสตัลท์ไปใช้ในการเรียนการสอนนั้น ผู้สอนจะเป็นผู้ช่วยให้ผู้เรียนมองเห็นความหมายและเกิดความเข้าใจในเรื่องที่สอน ในลักษณะได้เห็นรูปร่างทั้งหมดของสิ่งที่จะเรียนก่อน แล้วจึงไปเรียนส่วนย่อยๆ โดยการเรียนในแต่ละวิชาอาจแบ่งออกเป็นหน่วยย่อยๆ ที่มีความหมาย ซึ่งแต่ละหน่วยก็必将มีความสัมพันธ์เกี่ยวโยงกัน นอกจากนี้การเรียนการสอนจะต้องเน้นให้ผู้เรียนเรียนด้วยความเข้าใจมากกว่าที่จะเน้นการเรียนแบบท่องจำ เพื่อให้เกิดการบูรณาการ และความยั่งยืนของการเรียนรู้

5. ทฤษฎีเครื่องหมายของทอลแมน (Sign theory)

ทอลแมน (อาร์ พันธ์มณี. 2546: 249-255; อ้างอิงจากEdward C. Tolman.) อธิบายว่าการเรียนรู้เกิดจากการใช้เครื่องหมาย เป็นตัวชี้แนะหรือชี้ทางให้แสดงพฤติกรรมไปสู่จุดมุ่งหมาย การเรียนรู้จึงเป็นกระบวนการค้นหาสิ่งที่มีหวังโดยอาศัยเครื่องหมายบางอย่างเป็นแนวทางไปสู่เป้าหมาย โดยสร้างความรู้ความเข้าใจจากความสัมพันธ์ระหว่างเครื่องหมายกับเป้าหมายที่ต้องการ ทฤษฎีของทอลแมนสรุปได้ดังนี้

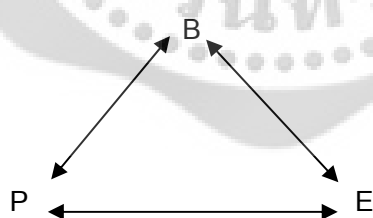
1. ในการเรียนรู้ต่าง ๆ ผู้เรียนมีการคาดหวังรางวัล (Reward expectancy) หากรางวัลที่คาดว่าจะได้รับไม่ตรงตามความพอใจและความต้องการ ผู้เรียนจะพยายามแสวงหารางวัลหรือสิ่งที่ต้องการต่อไป
2. ขณะที่ผู้เรียนพยายามจะไปให้ถึงจุดหมายปลายทางที่ต้องการ ผู้เรียนจะเกิดการเรียนรู้เครื่องหมาย สัญลักษณ์ สถานที่ (Place learning) และสิ่งอื่นๆ ที่เป็นเครื่องชี้ทางตามไปด้วย การเรียนรู้ของทอลแมนจึงเป็นการเรียนรู้สถานที่ ไม่ใช่การเรียนรู้แบบมีปฏิริยาต่อสิ่งเร้าเฉพาะอย่าง
3. ผู้เรียนมีความสามารถที่จะปรับการเรียนรู้ของตนไปตามสถานการณ์ที่เปลี่ยนไป จะไม่กระทำซ้ำๆ ในทางที่ไม่สามารถสนองความต้องการหรือวัตถุประสงค์ของตน
4. การเรียนรู้ที่เกิดขึ้นในบุคคลใดบุคคลหนึ่งนั้น บางครั้งจะไม่แสดงออกในทันที อาจจะแฝงอยู่ในตัวผู้เรียนไปก่อนจนกว่าจะถึงเวลาที่เหมาะสม หรือจำเป็นจึงจะแสดงออก (Latent learning)

ประโยชน์ และการนำหลักทฤษฎีเครื่องหมายของทอลแมนไปใช้นั้น ผู้สอนต้องพยายามสร้างแรงจูงใจให้เกิดขึ้นกับผู้เรียนและกระตุ้นให้ผู้เรียนพยายามไปให้ถึงจุดหมายที่ต้องการ โดยทำให้สิ่งที่สอนมีความสำคัญและเป็นรางวัลที่ผู้เรียนคาดหวัง การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการกระทำ (Active participation) เช่น อภิปรายการแสดงความคิดเห็น การตอบปัญหา การทำแบบฝึกหัด เพื่อจัดประสบการณ์ที่เป็นผลสำเร็จ (Successful experiences) ให้เป็นการเสริมแรงในการกระทำ นอกจากนี้ในการสอนให้ผู้เรียนบรรลุจุดหมายใด ๆ นั้น ผู้สอนควรให้เครื่องหมาย สัญลักษณ์ หรือสิ่งอื่นๆ ที่เป็นเครื่องชี้ทางควบคู่ไปด้วย และหากมีการปรับเปลี่ยนสถานการณ์การเรียนรู้ ก็จะทำให้ผู้เรียนปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของตนได้เช่นเดียวกัน

6. ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมเชิงพุทธิปัญญา (Social cognitive learning theory)

อัลเบิร์ต แบนดูรา (Albert Bandura) ศาสตราจารย์แห่งมหาวิทยาลัยสแตนฟอร์ด ประเทศสหรัฐอเมริกา เชื่อว่าการเรียนรู้ของมนุษย์ส่วนมากเป็นการเรียนรู้โดยการสังเกตหรือการเลียนแบบ (สุรางค์ ไคว์ตระกูล. 2544: 234; อ้างอิงจาก Bandura.1963) ซึ่งการเรียนรู้เกิดจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนและสิ่งแวดล้อมในสังคม โดยทั้งผู้เรียนและสิ่งแวดล้อมทางสังคมมีอิทธิพลต่อกันและกัน อย่างไรก็ตามการเรียนรู้จากการสังเกตผู้เรียนต้องเลือกสังเกตสิ่งที่ต้องการเรียนรู้โดยเฉพาะ และที่สำคัญคือผู้เรียนจะต้องมีการเข้ารหัส (Encoding) ในความทรงจำระยะยาวได้อย่างถูกต้อง นอกจากนี้ผู้เรียนต้องสามารถที่จะประเมินได้ว่าตนเลียนแบบได้ดีหรือไม่ดีอย่างไร และจะต้องควบคุมพฤติกรรมของตนเองได้ด้วย (Metacognitive) แบนดูรา (Albert Bandura. 1986) จึงสรุปว่าการเรียนรู้โดยการสังเกตจึงเป็นกระบวนการทางความคิดหรือพุทธิปัญญา (Cognitive processes)

สำหรับแนวคิดพื้นฐานของทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมเชิงพุทธิปัญญานั้น แบนดูราได้เสนอความหมายของการเรียนรู้ (Learning) ไว้ว่า การเรียนรู้ไม่จำเป็นต้องพิจารณาในแง่ของการแสดงออก (Performance) หากเพียงแต่การได้มาซึ่งความรู้ใหม่ (Acquired) ก็ถือว่าการเรียนรู้เกิดขึ้นแล้ว แม้ว่าจะไม่แสดงออกก็ตาม ดังนั้นการเรียนรู้ตามแนวคิดของแบนดูราจะเน้นที่การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมภายในโดยไม่จำเป็นต้องมีการแสดงออก แบนดูราเชื่อว่าพฤติกรรมของมนุษย์มีปฏิสัมพันธ์กับปัจจัยหลัก 2 ปัจจัย คือ ปัจจัยส่วนบุคคล (Personal factor หรือ P) ซึ่งได้แก่ ความคิด ความเชื่อ ความคาดหวัง ฯลฯ ของแต่ละบุคคล กับปัจจัยสภาพแวดล้อม (Environmental factor หรือ E) ซึ่งตัวแปรทั้ง 3 ตัวนี้จะมีลักษณะที่มีอิทธิพลซึ่งเหตุ-ผล ซึ่งกันและกัน ดังนี้

B = พฤติกรรม (Behavior)

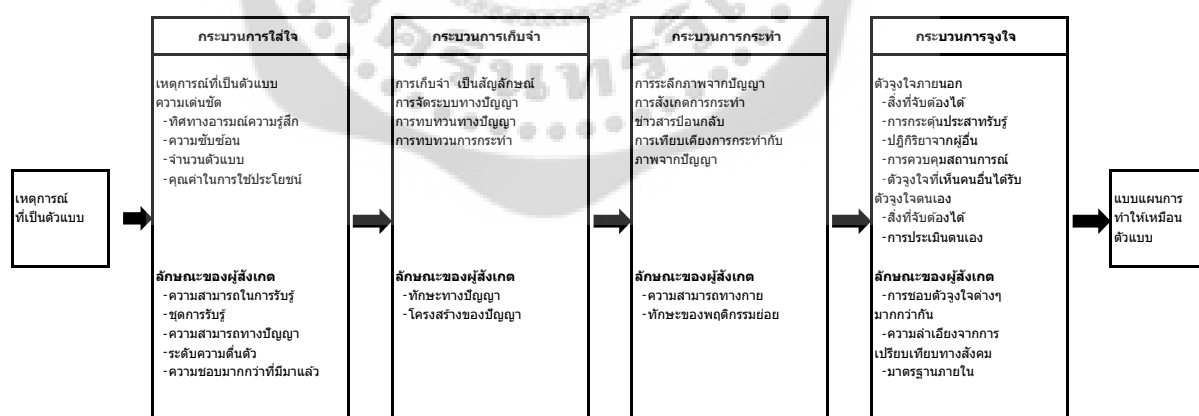
P = ปัจจัยส่วนบุคคล (Personal factor)

E = สภาพแวดล้อม (Environmental factor)

ภาพประกอบ 2 ปฏิสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมกับปัจจัยส่วนบุคคล และสภาพแวดล้อม

ที่มา: แบนดูรา (สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต. 2543: 48; อ้างอิงจาก Bandura.1989)

ดังนั้นการเรียนรู้เป็นผลปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนและสิ่งแวดล้อม โดยผู้เรียนและสิ่งแวดล้อมมีอิทธิพลซึ่งกันและกัน จึงถือว่าทั้งบุคคลที่ต้องการจะเรียนรู้และสิ่งแวดล้อมเป็นสาเหตุของพฤติกรรม อย่างไรก็ตามพฤติกรรมที่เกิดขึ้นนั้นจะไม่คงตัวเสมอไป ทั้งนี้เพราะสิ่งแวดล้อมมีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ อย่างไรก็ตามการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไม่ได้เป็นผลมาจากสภาพแวดล้อมเพียงอย่างเดียว หากแต่มีผลมาจากกระบวนการทางปัญญาด้วย นั่นคือถ้ากระบวนการทางปัญญาเปลี่ยนพฤติกรรมของบุคคลก็จะเปลี่ยนแปลง ซึ่งวิธีที่จะเปลี่ยนแปลงกระบวนการทางปัญญาหรือพฤติกรรมภายในคือ กระบวนการเรียนรู้จากการสังเกต (Observational learning) อันเป็นการเรียนรู้ที่บุคคลสังเกตจากพฤติกรรมของตัวแบบ โดยตัวแบบจะเป็นตัวแบบที่มีชีวิตจริง (Live model) เช่น บุคคลในครอบครัว ครู อาจารย์ เพื่อน บุคคลที่มีชื่อเสียงในสังคม ฯลฯ ข้อดีของตัวแบบที่มีชีวิตจริง คือ ตัวแบบสามารถเพิ่มเติมหรือปรับปรุงพฤติกรรมเพื่อให้แสดงพฤติกรรมได้ชัดเจนหรือเหมาะสมกับสภาพการณ์มากยิ่งขึ้น การเสนอตัวแบบโดยวิธีนี้ ทำให้ผู้สังเกตสนใจในตัวแบบ และเลียนแบบพฤติกรรมตามตัวแบบได้ดีกว่าการเสนอตัวแบบด้วยวิธีอื่น (Bandura, 1969: 178-186) แต่การเสนอตัวแบบด้วยวิธีนี้ต้องคำนึงถึงผลกระทบเพราะอาจเกิดเหตุการณ์ที่ไม่คาดไว้ล่วงหน้าเกิดขึ้น ทำให้ตัวแบบไม่ได้รับผลกระทบที่พึงพอใจตามที่ควรได้รับ ตัวแบบอีกประเภทหนึ่งคือตัวแบบสัญลักษณ์ (Symbolic model) ที่เป็นตัวแบบผ่านสื่อต่างๆ เช่น ภาพ การ์ตูน หนังสือ วิทยู โทรทัศน์ เป็นต้น ทั้งนี้แบนดูรา ได้เสนอกระบวนการเรียนรู้จากการสังเกตดังนี้

ภาพประกอบ 3 กระบวนการในการเรียนรู้จากการสังเกต

ที่มา: แบนดูรา (ประทีป จินฉี, 2540: 95; อ้างอิงจาก Bandura, 1986)

การเรียนรู้จากการสังเกตโดยผ่านตัวแบบดังกล่าว มีกระบวนการที่สำคัญ 4 ประการ ดังนี้

1. กระบวนการใส่ใจ (Attentional processes) คนจะไม่สามารถเรียนรู้ได้โดยถ้าขาดความใส่ใจและขาดการรับรู้พฤติกรรมที่ตัวแบบแสดงออกมา ผู้สังเกตหรือผู้เรียนต้องรับรู้ส่วนประกอบที่สำคัญของพฤติกรรมของผู้ที่เป็นตัวแบบ เช่น เป็นผู้มีเกียรติอย่างสูง (High status) มีความสามารถสูง (High competence) มีหน้าตาและการแต่งตัวที่ดี มีอำนาจในการให้รางวัลหรือลงโทษ ขณะที่คุณลักษณะของผู้สังเกตก็มีความสัมพันธ์กับกระบวนการใส่ใจ เช่น อายุ ทักษะการใช้มือและส่วนต่างๆ ของร่างกาย บุคลิกภาพ รวมถึงความสามารถทางพุทธิปัญญาของผู้สังเกตเป็นต้น ทั้งนี้สิ่งที่มีอิทธิพลต่อกระบวนการใส่ใจนี้มีอยู่ 2 ประการ คือ

1.1 ลักษณะของตัวแบบ ตัวแบบที่มีความเด่นชัดจดจำได้ง่าย มีความดึงดูดใจสูง มีความซับซ้อนของพฤติกรรมน้อย จะมีโอกาสทำให้ผู้สังเกตใส่ใจได้มาก นอกจากนี้พฤติกรรมที่ตัวแบบแสดงออกหากมีประโยชน์ต่อผู้สังเกตมากก็จะโน้มน้าวจิตใจผู้สังเกตให้ใส่ใจได้มาก

1.2 ลักษณะของผู้สังเกต ผู้สังเกตจะต้องมีประสบการณ์รับรู้การกระทำของตัวแบบที่ดี มีระดับความตื่นตัวในการใส่ใจพฤติกรรมของตัวแบบนั้นๆ และมีความชื่นชอบพฤติกรรมของตัวแบบ

2. กระบวนการเก็บจำ (Retention processes) แบบดูว่าได้อธิบายว่า การที่ผู้เรียนหรือผู้สังเกตสามารถที่จะเลียนแบบหรือแสดงพฤติกรรมเหมือนตัวแบบได้เป็นเพราะผู้สังเกตได้บันทึกสิ่งที่ตนสังเกตจากตัวแบบไว้ในความทรงจำระยะยาวแล้วนำมาวางรูปแบบของพฤติกรรมที่เด่นชัดของตนเอง การเก็บจำจะเป็นในรูปแบบของสัญลักษณ์ เป็นนิมโนภาพ (Imaginal) หรือภาษา (Verbal) การจำในลักษณะนี้จะช่วยให้เกิดการจดจำได้ง่ายกว่าและคงทนกว่าการฝึกฝนโดยการทบทวนในใจ ทั้งนี้หากผู้สังเกตได้มีการกระทำจริงก็จะส่งเสริมให้ผู้สังเกตจดจำพฤติกรรมของตัวแบบได้ดียิ่งขึ้น

3. กระบวนการกระทำ (Production processes) หรือกระบวนการแสดงพฤติกรรมที่ผู้เรียนหรือผู้สังเกตแปรสภาพ (Transform) สัญลักษณ์จากการเก็บจำ มาเป็นพฤติกรรมที่เหมือนกับตัวแบบ อย่างไรก็ตามการเรียนรู้จากการสังเกตหรือการเลียนแบบไม่ใช่พฤติกรรมที่ลอกแบบอย่างตรงไปตรงมา การเรียนรู้จากการสังเกตและการแสดงพฤติกรรมที่เหมาะสมนั้นจะต้องประกอบไปด้วยกระบวนการทางพุทธิปัญญา (Cognitive process) มีความสามารถ มีความพร้อมทางร่างกายและมีทักษะที่จำเป็นในการกระทำตามตัวแบบ ฉะนั้นในขั้นการแสดงพฤติกรรมนี้แต่ละบุคคลจึงแตกต่างกันไป อุปสรรคของกระบวนการกระทำก็คือ การดัดแปลงสัญลักษณ์ให้มาเป็นการกระทำที่เหมาะสมนั้นทำได้ยากมากในระยะแรก แต่เมื่อทราบถึงข้อบกพร่องระหว่างสัญลักษณ์กับการดัดแปลงให้เป็นพฤติกรรม จะช่วยให้การกระทำตามตัวแบบในคราวต่อไปถูกต้องมากยิ่งขึ้น ผู้ที่มีหน้าที่เป็นตัวแบบทั้งบุคคลใน

ครอบครัวหรือครูอาจารย์ จึงควรให้ผลย้อนกลับที่ต้องตรวจสอบแก้ไข (Correcting feedback) เพื่อเป็นการช่วยเหลือผู้สังเกตให้มีพฤติกรรมที่พึงประสงค์

4. กระบวนการจูงใจ (Motivation processes) แรงจูงใจของผู้สังเกตที่จะแสดงพฤติกรรมเหมือนตัวแบบ เนื่องจากคาดหวังว่าการเลียนแบบจะนำประโยชน์มาให้ เช่น ได้รับแรงเสริมหรือรางวัล หรืออาจนำประโยชน์บางสิ่งบางอย่างมาให้ รวมทั้งการคิดว่าการแสดงพฤติกรรมเหมือนตัวแบบจะทำให้หลีกเลี่ยงปัญหาได้ (สุรางค์ ไคว์ตระกูล, 2544: 242; อ้างอิงจาก Bandura, 1965, 1982) หรือผู้สังเกตเห็นตัวแบบแสดงพฤติกรรมบางอย่างแล้วได้รับผลกระทบที่พึงพอใจ แนวโน้มที่จะเลียนแบบพฤติกรรมของตัวแบบนั้นจะมีสูงขึ้น แต่เมื่อตัวแบบแสดงพฤติกรรมบางอย่างแล้วได้รับผลกระทบที่ไม่พึงพอใจ บุคคลก็จะไม่เลียนแบบพฤติกรรมนั้นต่อไป

ในการดำเนินการเรียนการสอนนั้น ครูอาจารย์จะมีอิทธิพลต่อนักเรียนนักศึกษาเนื่องจากเป็นตัวแบบที่มีชีวิตจริง หากครูอาจารย์มาเข้าสอนตรงต่อเวลา มีความรับผิดชอบต่อการเรียนการสอน รวมทั้งการให้ข้อมูลป้อนกลับที่รวดเร็วและถูกต้องแล้ว ครูอาจารย์ย่อมเป็นตัวแบบที่ต่อพฤติกรรมกระตุ้นใจเรียนของนักเรียนได้ นอกจากนี้ยังสามารถโน้มน้าวให้ผู้เรียนเป็นทั้งผู้สังเกตและเป็นตัวแบบได้ในขณะเดียวกัน นักเรียนที่มีพฤติกรรมที่ดีเป็นที่ยอมรับ เช่น การเข้าเรียนตรงต่อเวลา มีความขยันหมั่นเพียร ให้ความร่วมมือในการเรียนการสอน ครูอาจารย์ก็ควรให้การเสริมแรงเพื่อเป็นตัวอย่างที่ต่อเพื่อนร่วมห้องได้ ขณะเดียวกันกับนักเรียนคนอื่นที่มีพฤติกรรมเลียนแบบเพื่อนในทางที่ดี ก็ควรได้รับแรงเสริมเพื่อคงพฤติกรรมนั้นๆ ต่อไป

นอกจากทฤษฎีการเรียนรู้ที่มีปฏิสัมพันธ์กับพฤติกรรมกระตุ้นใจเรียนแล้ว พฤติกรรมกระตุ้นใจเรียนยังมีพื้นฐานการแสดงออกจากปัจจัยทางจิตและปัจจัยทางจิตลักษณะอีกหลายประการตามทฤษฎีต้นไม้อจริยธรรม

7. ทฤษฎีต้นไม้อจริยธรรม

ดวงเดือน พันธุมนาวิน (2538: 2-4) ได้สร้างทฤษฎีต้นไม้อจริยธรรม ที่ได้จากประมวลสรุปผลการวิจัยต่างๆ ที่ศึกษาเกี่ยวกับการแสวงหาสาเหตุทางจิตใจของบุคคลที่มีพฤติกรรมคนดีและคนเก่งในสังคมไทยที่ประสบความสำเร็จในการปฏิบัติงานหรือกระทำการสิ่งใดๆ จะต้องมีคุณสมบัติของคนเก่ง ส่วนความดีนั้นก็จะเป็นส่วนประกอบที่สำคัญของบุคคลที่ขยันขันแข็งเพื่อองค์กรและเพื่ออนาคตของชาติ ทฤษฎีนี้ได้วิเคราะห์สาเหตุของพฤติกรรมคนดีและคนเก่งว่ามีองค์ประกอบทางจิตใจที่สำคัญ 8 ประการ ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ประเภท

ประเภทแรกคือ ลักษณะที่เป็นพื้นฐานทางจิตใจ 3 ประการซึ่งเป็นส่วนรากของต้นไม้ได้แก่

1) สถิติปัญญาดี มีความเฉลียวฉลาดรับรู้สิ่งที่เกิดขึ้นได้ถูกต้องแม่นยำ อันจะนำไปสู่พฤติกรรมที่เหมาะสม รู้จักคิดแบบนามธรรม นอกเหนือจากการคิดแบบรูปธรรม สามารถคิดแบบเอกนัยและอนนัยได้

2) การมีสุขภาพจิตดี มีความวิตกกังวลน้อยหรือมีอยู่ในปริมาณที่เหมาะสมกับเหตุการณ์ มีสมาธิ ปราศจากความวิตกกังวลที่ไม่มีเหตุผลอันควร หรือไม่ตื่นเต็นง่าย เป็นคนมองโลกในแง่ดี รับรู้ความจริง ได้อย่างถูกต้อง มีเจตคติที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น มีความมั่นคงทางจิตใจ 3) ประสบการณ์ทางสังคมสูง คือการได้รู้ได้เห็นเกี่ยวกับสภาพการดำเนินชีวิต อุปสรรคและปัญหา ความต้องการต่างๆ ในสังคม ตลอดจนสภาพแวดล้อมทางกายภาพและทางสังคม เพื่อให้ทราบว่าผลของการกระทำของตนจะส่งผล กระทบทั้งทางดีและทางไม่ดีแก่ผู้อื่นอย่างไรบ้าง นอกจากนี้ยังรู้จักเอาใจเขามาใส่ใจเรา เพื่อให้เกิดความเข้าใจถึงความสัมพันธ์ระหว่างตนกับบุคคลอื่นๆ

ประเภทที่สองเป็นส่วนของลำดับ เป็นส่วนจิตลักษณะที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมอีก 5 ประการ ประกอบไปด้วย 1) ความสามารถในการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรม เป็นลักษณะความไม่เห็นแก่ตัว แต่เห็นแก่ส่วนรวมของประเทศชาติ และมนุษยชาติ 2) ลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน ลักษณะมุ่งอนาคต นั้นเป็นความสามารถที่จะคาดการณ์ไกล และเห็นความสำคัญของผลดีผลเสียในอนาคต สามารถวางแผนการปฏิบัติ เพื่อให้เกิดผลและป้องกันผลเสียที่จะเกิดขึ้นในอนาคตได้ ส่วนการควบคุมตนนั้น หมายถึง ความสามารถที่จะละเว้นการกระทำบางชนิด หรือความสามารถที่จะเริ่มกระทำพฤติกรรมที่ต้องใช้ความอดทนหรือเสียสละ และทำพฤติกรรมนั้นได้อย่างมีปริมาณและมีคุณภาพเหมาะสมเป็นเวลานานพอที่จะไปสู่ผลที่ต้องการในอนาคตได้ ดังนั้นลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนจึงเป็นสาเหตุของพฤติกรรมการตั้งใจเรียนของบุคคล โดยทำให้เกิดพฤติกรรมที่ควรปฏิบัติหรืองดเว้นพฤติกรรมที่ไม่ควรปฏิบัติ เพื่อให้ได้ผลลัพธ์ที่ดีกว่าและมีคุณค่าสูงกว่าในอนาคต 3) ความเชื่ออำนาจในตน คือความเชื่อว่าผลที่เกิดขึ้นกับตนส่วนใหญ่ เป็นเพราะการกระทำของตนเองมากกว่าจะเกิดจากโชคเคราะห์หรือความบังเอิญ หรือสิ่งศักดิ์สิทธิ์ต่างๆ 4) ทศนคติหรือเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมนั้นๆ หมายถึง การที่บุคคลมีความรู้เชิงประมาณค่า มีความรู้สึกชอบ หรือพอใจ มีความพร้อมที่จะกระทำพฤติกรรมนั้น ๆ โดยที่ทัศนคติต่อพฤติกรรมเป็นการศึกษาลักษณะทางจิตใจของบุคคล ซึ่งมีองค์ประกอบ 3 ประการคือ องค์ประกอบด้านการรู้คิด (Cognitive component) คือความรู้เชิงประมาณค่าว่าสิ่งนั้นดี หรือเลวมีประโยชน์หรือโทษจึงมีลักษณะเป็นความรู้หรือความเชื่อที่บุคคลมีกับเป้าหมายของทัศนคติ (Attitude objects) องค์ประกอบด้านความรู้สึก (Affective component) คืออารมณ์ของบุคคลที่มีต่อเป้าหมาย ซึ่งหมายถึง ความชอบ ไม่ชอบ พอใจ ไม่พอใจ สิ่งใดสิ่งหนึ่ง และองค์ประกอบด้านการกระทำ (Action tendency component) เป็นการกำหนดล่วงหน้าที่จะกระทำต่อเป้าหมาย นั่นคือ เมื่อบุคคลมีความรู้ในเชิงประมาณค่า และมีความรู้สึกชอบ หรือไม่ชอบสิ่งนั้นแล้วสิ่งที่ตามมาคือ ความพร้อมที่จะกระทำพฤติกรรมให้สอดคล้องกับความรู้สึกของตนต่อสิ่งนั้นด้วย 5) แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ คือความมุ่งมั่นของบุคคลที่ปรารถนาจะกระทำพฤติกรรมให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดีตามมาตรฐานสูงสุด หรือเป็นไปตามที่บุคคลวางไว้ โดยที่บุคคลนั้นได้ใช้ความมานะ บากบั่น พยายามอย่างเต็มที่ เมื่อมีอุปสรรค

ก็คิดหาทางแก้ไขโดยไม่ย่อท้อ จนประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้อย่างเหมาะสมกับความรู้และความสามารถของตนเอง จิตลักษณะทั้ง 8 ประการในส่วนของรากและลำต้นนี้ เป็นตัวแปรเชิงสาเหตุที่สำคัญต่อการกำหนดพฤติกรรมโดยใช้อธิบาย ทำนาย และพัฒนาพฤติกรรมต่างๆ ได้ เช่น พฤติกรรมการพัฒนาสังคม พฤติกรรมพลเมืองดี พฤติกรรมการทำงาน พฤติกรรมคนดีและคนเก่ง พฤติกรรมสุขภาพ พฤติกรรมการเลี้ยงดูเด็ก และพฤติกรรมการขยันเรียน เป็นต้น

จากการศึกษาทฤษฎีทางด้านการเรียนรู้ และทฤษฎีต้นไม้อจริยธรรม จะเห็นได้ว่าพฤติกรรม การตั้งใจเรียนของผู้เรียนมีองค์ประกอบหลายปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อพฤติกรรม ทั้งปัจจัยภายในที่เกี่ยวข้องกับตัวผู้เรียนเอง เช่น ลักษณะมุ่งอนาคตและการควบคุมตน การเห็นคุณค่าในตนเอง และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ส่วนปัจจัยภายนอกอันเกิดจากการมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมตามสถานการณ์ต่างๆ เช่น กับครอบครัว เพื่อน หรือการถูกวางเงื่อนไขหรือการได้รับแรงเสริมจากผู้สอน อย่างไรก็ตาม กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักศึกษาภาคพิเศษทำการศึกษานอกเวลาราชการพร้อมกับการประกอบอาชีพ การสนับสนุนของผู้บังคับบัญชาจึงเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่อาจส่งผลกระทบต่อพฤติกรรม การตั้งใจเรียนทั้งในแง่บวกและแง่ลบได้ นอกจากนี้ทัศนคติต่อสถาบันการศึกษาที่สังกัดอยู่ ตลอดจนความเครียดในการเรียนหากมีมากเกินไปก็จะส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมตั้งใจเรียนได้เช่นเดียวกัน

3. ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการตั้งใจเรียน

3.1 ตัวแปรจิตลักษณะเดิม

3.1.1 ลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน (Future orientation and self control)

มีค (Mead, 1971: 175) อธิบายว่า ลักษณะมุ่งอนาคตเป็นความสามารถของบุคคลที่จะคาดการณ์เกี่ยวกับตนเองในอนาคต ส่วนกนกวรรณ อุ่นใจ (2535: 27) ให้ความหมายลักษณะมุ่งอนาคตว่าเป็นการมองสู่อนาคตของบุคคล โดยผู้ที่มีลักษณะมุ่งอนาคตจะเป็นผู้ที่สามารถคาดการณ์ไกล และตัดสินใจเลือกกระทำอย่างเหมาะสม หาแนวทางแก้ปัญหา และวางแผนดำเนินการเพื่อเป้าหมายที่ต้องการในอนาคต รู้จักการปฏิบัติให้เกิดการอดได้ รอได้ และมีความเพียรพยายามในปัจจุบันเพื่อประสบความสำเร็จในชีวิต ส่วนสมจิตต์ เพิ่มพูน (2532: 11) ได้อธิบายลักษณะมุ่งอนาคตหมายถึง ความสามารถในการคาดการณ์ไกลเห็นความสำคัญของผลดี ผลเสียที่จะเกิดขึ้นในอนาคต และสามารถวางแผนปฏิบัติ เพื่อรอรับผลดีหรือป้องกันผลเสีย ตลอดจนสามารถควบคุมตนเองในการกระทำ หรือละเว้นกระทำบางอย่างตามความต้องการของตนและผู้อื่นได้

สำหรับการควบคุมตนเอง หมายถึง กระบวนการที่บุคคลใช้วิธีการหนึ่งวิธีการใด หรือหลายวิธี เพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของบุคคลจากพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ ไปสู่พฤติกรรมที่พึงประสงค์ โดยที่บุคคลนั้นเป็นผู้กำหนดพฤติกรรมเป้าหมายและกระบวนการที่จะนำไปสู่เป้าหมาย

ตลอดจนควบคุม ตัวแปรทั้งภายในและภายนอกของบุคคลอื่นจะมีผลต่อพฤติกรรมที่พึงประสงค์นั้นด้วยตนเอง (ปภาวดี แจ่มศิริ. 2527: 4; อ้างอิงจาก Cormier and Cormier. 1979. pp.476)

ดวงเดือน พันธุมนาวิน และเพ็ญแข ประจันปัจฉนิก (2520: 35) อธิบายความสามารถในการควบคุมตนเองของบุคคลว่า เป็นการแสดงออกของพฤติกรรมการอดได้รอได้ในสถานการณ์ต่างๆ เช่น การรอรับรางวัลที่ยิ่งใหญ่ในอนาคต แทนการรับรางวัลเล็กน้อยซึ่งได้รับทันทีหรือการงดบำบัดความต้องการในปัจจุบันของตนเอง เพราะเล็งเห็นผลร้ายที่จะเกิดตามมา หรือการเพียรพยายามในปัจจุบันเพื่อจุดหมายที่ยิ่งใหญ่ในอนาคต ลักษณะมุ่งอนาคตนี้ตรงข้ามกับลักษณะมุ่งปัจจุบัน และถือได้ว่าเป็นลักษณะบุคลิกภาพของบุคคลได้

วิลาสลักษณ์ ชั่ววัลลี และคณะ (2547) อธิบายว่า การมุ่งอนาคตหมายถึง ความสามารถที่จะคาดการณ์ไกล เห็นความสำคัญของผลดีผลเสียที่จะเกิดในอนาคต สามารถวางแผนการปฏิบัติเพื่อรับผลดีหรือผลเสียที่จะเกิดขึ้นในอนาคตได้ ส่วนความสามารถในการควบคุมตนนั้น หมายถึง ความสามารถที่จะละเว้นการกระทำบางชนิดหรือความสามารถที่จะเริ่มกระทำพฤติกรรมที่ต้องใช้ความอดทนหรือเสียสละและทำพฤติกรรมนั้นได้อย่างมีปริมาณและคุณภาพเหมาะสมเป็นเวลานานพอที่จะนำไปสู่ผลที่ต้องการในอนาคตได้

ยุภาวรรณ ดวงอินตา (2549) ได้แยกลักษณะมุ่งอนาคตเป็น 3 องค์ประกอบคือ 1) ความสามารถคาดการณ์ไกลว่าอะไรจะเกิดในอนาคต 2) ความเชื่อว่าสิ่งที่จะเกิดขึ้นในอนาคตนั้นอาจจะเกิดกับตนเองได้เช่นเดียวกันกับที่เกิดขึ้นกับผู้อื่น 3) สิ่งที่จะเกิดขึ้นในอนาคตมีคุณค่าหรือความสำคัญที่ไม่ลดลง ส่วนการควบคุมตนได้แยกออกเป็น 7 ขั้นตอนคือ 1) การกำหนดเป้าหมายสุดท้ายที่ต้องการในอนาคตแล้วมีการแบ่งเป้าหมายย่อยๆ ตามลำดับ 2) ทราบพื้นฐาน (Baseline) การทำงานตามเป้าหมายแล้วกำหนดเป้าหมายขั้นที่ 1 3) สังเกตสาเหตุที่จะทำให้ได้ตามเป้าหมายแล้วสร้างสาเหตุนั้นขึ้นมา 4) ทำพฤติกรรมทางบวกเพื่อจัดพฤติกรรมทางลบ 5) สร้างสถานการณ์ช่วยกระตุ้นและอนุรักษ์พฤติกรรมที่นำไปสู่เป้าหมาย 6) เมื่อทำพฤติกรรมตามเป้าหมายได้สำเร็จก็ให้รางวัลตนเอง เมื่อยังไม่สำเร็จก็ยืดเวลาให้ได้เล็กน้อย 7) ทำพฤติกรรมเพื่อเป้าหมายจากขั้น 3 ถึง 6 จนสำเร็จตามเป้าหมายรวม

สรุปว่า ลักษณะมุ่งอนาคตและการควบคุมตน หมายถึงความสามารถที่จะคาดการณ์ผลดีผลเสียที่จะเกิดขึ้นในอนาคต รวมทั้งการละเว้นหรือกระทำพฤติกรรมบางอย่างอันนำไปสู่ผลที่ต้องการอนาคตได้ โดยที่

ลักษณะมุ่งอนาคต หมายถึง ความสามารถคาดการณ์ว่าจะเกิดอะไรขึ้นในอนาคต เป็นความเชื่อว่าสิ่งที่จะเกิดขึ้นในอนาคตนั้นอาจจะเกิดกับตนเองได้เช่นเดียวกันกับที่เกิดขึ้นกับผู้อื่น และเชื่อว่าสิ่งที่จะเกิดขึ้นในอนาคตมีคุณค่าหรือความสำคัญที่ไม่ลดลง

การควบคุมตน หมายถึง การกำหนดเป้าหมายสุดท้ายที่ต้องการในอนาคตแล้วมีการแบ่งเป้าหมายย่อยๆ ตามลำดับ รวมทั้งทราบพื้นฐานของตน สามารถสังเกตหาสาเหตุที่จะทำให้ตนเองบรรลุเป้าหมาย ตลอดจนทำพฤติกรรมทางบวกเพื่อจัดพฤติกรรมทางลบโดยสร้างสถานการณ์ช่วยกระตุ้นและรักษาพฤติกรรมที่จะนำไปสู่เป้าหมาย และเมื่อทำพฤติกรรมตามเป้าหมายได้สำเร็จก็ให้รางวัลตนเองเมื่อยังไม่สำเร็จก็ยืดเวลาได้เล็กน้อย

จากผลการวิจัยของกิงกาญจน์ ปานทอง (2545: 84) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรม การเรียนของนักศึกษาสำหรับบุคลากรประจำการ (กศ.บป.) คณะวิทยาศาสตร์การจัดการโปรแกรม วิชานิเทศศาสตร์ สถาบันราชภัฏพระนคร กรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรี 328 คน ผลการวิจัยพบว่า ลักษณะมุ่งอนาคตทางการเรียนส่งผลต่อพฤติกรรมการเรียน ของนักศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของโสภา มะเครือสี (2537: 51-54) ที่ได้ศึกษาผลของการควบคุมตนเองที่มีต่อพฤติกรรมตั้งใจเรียนของนักศึกษาวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้น วิทยาลัยสารพัดช่าง ศรีสะเกษ ผลการวิจัยพบว่านักศึกษามีพฤติกรรมตั้งใจเรียนเพิ่มขึ้นภายหลังการใช้วิธีควบคุมตนเอง เช่นเดียวกันกับงานวิจัยของณัฐพล แยมสอาด (2551: 89); ทิพวรรณ สุวรรณประเสริฐ (2541: 112); พระอดิศักดิ์ ยางธิสาร (2551: 81); พัทธ์ชัย วงแหวน (2546: 94-95); ภัทรศิริณี เสวตไอยาราม (2549: 70) และภูวดล แก้วมณี (2551: 96) ที่พบว่าลักษณะมุ่งอนาคตและการควบคุมตนส่งผลต่อพฤติกรรมการตั้งใจเรียนในเชิงบวก

จากงานวิจัยดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า ลักษณะมุ่งอนาคตและการควบคุมตนมีความสัมพันธ์ในเชิงบวก กับพฤติกรรมการตั้งใจเรียนกล่าวคือนักศึกษาที่มีลักษณะมุ่งอนาคตและการควบคุมตนสูง ก็จะมีพฤติกรรมการตั้งใจเรียนสูงเช่นกัน

สำหรับการวัดลักษณะมุ่งอนาคตและการควบคุมตน ยุภาวรรณ ดวงอินตา (2549: 100-104) ได้สร้างแบบวัดลักษณะมุ่งอนาคตและการควบคุมตนโดยวิธีรายงานตนเอง (Self report) ได้ข้อคำถามลักษณะมุ่งอนาคตจำนวน 15 ข้อ ตามองค์ประกอบของลักษณะมุ่งอนาคต คือ 1) ความสามารถในการคาดการณ์ไกลว่าจะอะไรจะเกิดขึ้นในอนาคต 2) ความเชื่อว่าสิ่งที่จะเกิดขึ้นในอนาคตนั้น อาจจะเกิดขึ้นกับตนได้เช่นเดียวกันกับที่จะเกิดกับผู้อื่น และ 3) มองเห็นคุณค่าหรือความสำคัญของสิ่งที่จะเกิดขึ้นในปริมาณที่ไม่ลดลง แบบวัดมีค่าอำนาจจำแนก (r) ตั้งแต่ .41 ถึง .62 ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น (Conbrach's alpha) เท่ากับ .84 ส่วนแบบวัดการควบคุมตน ได้ข้อคำถามการควบคุมตนจำนวน 24 ข้อ ตามองค์ประกอบของการควบคุมตน คือ 1) กำหนดเป้าหมายสุดท้ายแล้วแบ่งเป้าหมายย่อยๆ ตามลำดับ และทำพฤติกรรมตามขั้น 3 ถึง 6 จนสำเร็จตามเป้าหมาย 2) ทราบพื้นฐาน (Baseline) แล้วกำหนดเป้าหมายขั้นที่ 1 3) ศึกษาสาเหตุที่จะทำให้สำเร็จตามเป้าหมายแล้วสร้างสาเหตุขึ้นขึ้นมา 4) ทำพฤติกรรมทางบวกเพื่อจัดพฤติกรรมทางลบ 5) สร้างสถานการณ์ช่วยกระตุ้น

และอนุรักษพฤติกรรมที่นำไปสู่เป้าหมาย 6) เมื่อทำพฤติกรรมตามเป้าหมายได้สำเร็จก็ให้รางวัลตนเอง เมื่อยังไม่สำเร็จก็ยืดเวลาให้เล็กน้อย มีค่าอำนาจจำแนก (r) ตั้งแต่ .22 ถึง .61 ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น (Conbrach's α) เท่ากับ .82 โดยแบบวัดลักษณะมุ่งอนาคตและแบบวัดการควบคุมตนเป็นประโยชน์บอกเล่า มีเนื้อหาเกี่ยวกับ ลักษณะพฤติกรรมที่ปฏิบัติ ความคิดและความรู้สึกส่วนตัวของผู้ตอบแบบวัดทั้งในเรื่องปัจจุบันหรืออนาคตหรือเป็นเหตุการณ์สมมติขึ้น ใช้มาตราประเมิน 6 ระดับ จาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” เกณฑ์การให้คะแนน ข้อความทางบวกให้คะแนน “จริงที่สุด” 6 คะแนน และลดลงตามลำดับจนถึง “ไม่จริงเลย” ให้ 1 คะแนน ถ้าเป็นข้อความทางลบให้คะแนนตรงกันข้ามกัน

ภัทรสิริณี เสวตไวยาราม (2549: 43-56) ได้สร้างแบบวัดลักษณะมุ่งอนาคต 3 ด้านด้วยการคือ 1) ด้านการคาดการณ์และการตัดสินใจเลือกกระทำ 2) ด้านการแก้ปัญหาและการวางแผน 3) ด้านการรู้จักรอคอยและมีความเพียรพยายามในปัจจุบันเพื่อความสำเร็จในชีวิต จำนวน 23 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก (t) ตั้งแต่ 2.47-5.77 มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .751 แบบวัดเป็นแบบ Rating scale 5 ระดับ เกณฑ์การให้คะแนน ถ้าเป็นข้อความทางบวกให้คะแนน 5, 4, 3, 2 และ 1 เมื่อมีพฤติกรรมจริงที่สุด จริงจริงบ้าง จริงน้อย และจริงน้อยที่สุด ตามลำดับ ข้อความทางลบให้คะแนน 1, 2, 3, 4 และ 5 เมื่อมีพฤติกรรมจริงที่สุด จริงจริงบ้าง จริงน้อย และจริงน้อยที่สุด ตามลำดับ การแปลความหมาย ถ้าได้คะแนนเฉลี่ย 3.67-5.00 หมายถึงนักเรียนมีลักษณะมุ่งอนาคตมาก คะแนนเฉลี่ย 2.34-3.66 หมายถึงนักเรียนมีลักษณะมุ่งอนาคตปานกลาง และคะแนนเฉลี่ย 1.00-2.33 หมายถึงนักเรียนมีลักษณะมุ่งอนาคตต่ำ

พระอดิศักดิ์ ยางธิสาร (2551: 57-58) ได้สร้างแบบวัดลักษณะมุ่งอนาคตทางการเรียน จำนวน 9 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก (t) ตั้งแต่ 5.058-7.464 มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .797 แบบวัดเป็นแบบ Rating scale 5 ระดับ เกณฑ์การให้คะแนน ถ้าเป็นข้อความทางบวกให้คะแนน 5, 4, 3, 2 และ 1 เมื่อมีพฤติกรรมจริงที่สุด จริงจริงบ้าง จริงน้อย และจริงน้อยที่สุด ตามลำดับ ข้อความทางลบให้คะแนน 1, 2, 3, 4 และ 5 เมื่อมีพฤติกรรมจริงที่สุด จริงจริงบ้าง จริงน้อย และจริงน้อยที่สุด ตามลำดับ การแปลความหมาย ถ้าได้คะแนนเฉลี่ย 3.67-5.00 หมายถึงนักเรียนมีลักษณะมุ่งอนาคตทางการเรียนมาก คะแนนเฉลี่ย 2.34-3.66 หมายถึงนักเรียนมีลักษณะมุ่งอนาคตทางการเรียนปานกลาง และคะแนนเฉลี่ย 1.00-2.33 หมายถึงนักเรียนมีลักษณะมุ่งอนาคตทางการเรียนต่ำ

ซึ่งในการวัดลักษณะมุ่งอนาคตและการควบคุมตน ผู้วิจัยใช้แบบวัดที่ปรับปรุงมาจากแบบวัดของยุภาวรรณ ดวงอินตา (2549) แบบวัดมีลักษณะเป็นมาตราประเมินค่า 6 ระดับตั้งแต่จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง และไม่จริงเลย ผู้ที่ได้คะแนนมากกว่าแสดงว่ามีลักษณะมุ่งอนาคตและการควบคุมตนสูงกว่าผู้ที่ได้คะแนนต่ำกว่า

3.1.2 การเห็นคุณค่าในตนเอง (Self-esteem)

คูเปอร์สมิธ (Coopersmith. 1981: 132-134) ได้อธิบายว่าผู้ที่เห็นคุณค่าในตนเองต่ำเป็นบุคคลที่อยู่ในภาวะความไม่สอดคล้องกลมกลืนของตน มักใช้กลไกป้องกันตนเองรับรู้ที่ตนเองด้อยค่า ซึ่งจะส่งผลให้บุคคลเหล่านั้นเกิดความรู้สึกว่าตนเองมีปมด้อย วิตกกังวล เก็บตัว ไม่กล้าแสดงออก ขาดการนับถือตนเอง เกิดการแสวงหาการยอมรับจากผู้อื่นเพื่อให้เกิดการยอมรับตนเอง ไม่กล้ายุ่งเกี่ยวกับการกระทำที่อาจถูกปฏิเสธหรือได้รับคำตำหนิ ทั้งนี้บุคคลที่เห็นคุณค่าในตนเองต่ำ มักจะแสดงความเข้มแข็งให้ปรากฏออกมาเสมอๆ แต่แท้จริงแล้วบุคคลเหล่านี้จะมีความรู้สึกหวาดกลัว ท้อแท้ ไม่มั่นใจในตนเอง และมักตกอยู่ภายใต้อิทธิพลของผู้อื่นๆ ไม่กล้าปฏิเสธสิ่งที่ตนเองไม่ต้องการ กลัวการตัดสินใจของผู้อื่นที่มีต่อตนเอง หวั่นไหวต่อคำวิพากษ์วิจารณ์ มีความยุ่งยากในการแก้ปัญหา ไม่สามารถสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่นได้ กลัวการเข้าสังคม มักคิดว่ากลุ่มเพื่อนไม่ให้การยอมรับ ไม่ให้ความสนใจ และเกิดความรู้สึกเสียใจบ่อยๆ

การเห็นคุณค่าในตนเองเป็นการประเมินค่าความแตกต่างระหว่างภาพลักษณ์ของตัวตนกับตัวตนในอุดมคติของแต่ละคนซึ่งเป็นกระบวนการทางจิตพิสัยที่ใช้คิดว่าแต่ละคนให้ความสนใจกับความแตกต่างนี้เพียงไร (กรมวิชาการ 2545: 24) ส่วนปรีชา ธรรมา (2547: 48) ได้อธิบายว่า การเห็นคุณค่าในตนเองหมายถึง การที่บุคคลเห็นความสำคัญและคุณค่าของตนเองกับทั้งเห็นว่าคุณค่าของตนเป็นที่ยอมรับของบุคคลอื่นด้วย ทำให้บุคคลนั้นเกิดความรู้สึกที่ดีงามต่อตนเอง สำหรับธีระชัยยุทธยรรยง (2544: 20) ได้อธิบายว่า การเห็นคุณค่าในตนเองหมายถึง ความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อตนเองในทางที่ดี มีความเข้าใจตนเอง ยอมรับตนเอง มีความรู้สึกว่าตนเองมีความสามารถ มีคุณค่าทำอะไรให้ประสบความสำเร็จตามเป้าหมายของตนที่ตั้งไว้ได้

การเห็นคุณค่าในตนเองเป็นการตอบสนองความต้องการขั้นพื้นฐานของบุคคล ตามทฤษฎีลำดับความต้องการของมาสโลว์ (1970) บุคคลจะต้องได้รับการตอบสนองเป็นไปตามลำดับการที่บุคคลมีความรู้สึกว่าตนเองมีคุณค่า จะต้องได้รับการตอบสนองความต้องการความรักความเป็นเจ้าของมีความพึงพอใจในขั้นนั้นก่อนบุคคลจึงเกิดความต้องการที่จะตอบสนองการเห็นคุณค่าในตนเอง โดยความพึงพอใจของการเห็นคุณค่าในตนเองทุกๆ ไป เป็นความรู้สึกว่าตนเองมีคุณค่า มีความสามารถ มีชีวิตอยู่อย่างมีประโยชน์ต่อบุคคลอื่น และบุคคลจะต้องได้รับการยกย่องและยอมรับจากผู้อื่น (นวลละออง สุภาพล. 2527: 269-270)

โรเซนเบิร์ก (Rosenberg. 1965: 54) อธิบายการเห็นคุณค่าในตนเองว่าเป็นทัศนคติที่บุคคลมีต่อตนเองในด้านบวกหรือลบอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังนั้นการที่บุคคลหนึ่งมีการเห็นคุณค่าใน

ตนเองอยู่ในระดับสูงมากจะหมายถึง การที่บุคคลคิดว่าเขาเป็นคนที่มีความค่า มีเกียรติ มีความพึงพอใจในตนเอง ซึ่งตรงข้ามกับบุคคลที่มีการเห็นคุณค่าในตนเองต่ำจะหมายถึง คนที่ขาดความเคารพในตนเอง ปฏิเสธตนเอง คิดว่าตนเองเป็นคนไม่มีคุณค่าขาดความพึงพอใจในตนเอง มีความรู้สึกว่าตนเองด้อย ขาดบางสิ่งบางอย่างไม่ทัดเทียมกับผู้อื่น

สุวรรณี พุทธิศรี และชัชวาล ศิลปกิจ (2541: 359) ได้นำ The Five-Scale Test of Self-Esteem for Children (FSC) มาแปลเป็นภาษาไทย และไปทำการศึกษาร่วมกับ Children's Depression Inventory (CDI) และ Rosenberg's Self-Esteem Scale (RSE) ในเด็กนักเรียนมัธยมปลายจำนวน 408 คน เพื่อทดสอบความเชื่อถือได้ของเครื่องมือในการประเมินความภาคภูมิใจในตนเองในด้านต่างๆ ดังนี้

1. การเห็นคุณค่าในตนเองด้านสังคม (Social) เป็นการรู้สึกถึงการยอมรับที่ได้จากผู้อื่น ความรู้สึกถึงความเป็นเพื่อนกับผู้อื่นของตนเอง

2. การเห็นคุณค่าในตนเองด้านการศึกษา (Academic) เป็นการรู้สึกเกี่ยวกับตนเองในฐานะนักเรียน ความพอใจในผลการเรียนของตนเอง ซึ่งอาจถูกกำหนดมาตรฐานโดยบิดา มารดา ครู อาจารย์ และเพื่อน

3. การเห็นคุณค่าในตนเองด้านครอบครัว (Family) เป็นความรู้สึกกับรู้ของตนเองในฐานะสมาชิกคนหนึ่งของครอบครัว ความเป็นที่รักและเป็นที่ภาคภูมิใจของคนในครอบครัว

4. การเห็นคุณค่าในตนเองด้านภาพลักษณ์ (Body image) เป็นการมองรูปลักษณ์ของตนเองว่าสูง เตี้ย อ้วน ผอม กำลังดี หรือหน้าตาดี

5. การเห็นคุณค่าในตนเองด้านมุมมองรวม (Global) การมีมุมมองเกี่ยวกับตนเองโดยทั่วไป เช่น รู้สึกว่าตนเองเป็นคนดี มีน้ำใจ ชอบช่วยเหลือผู้อื่นอยู่เสมอ เป็นต้น

โดยการวัดมีข้อคำถามด้านละ 10 ข้อ รวมจำนวน 60 ข้อ ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .86 เมื่อตัดข้อคำถามแล้วคงเหลือจำนวนข้อคำถาม 36 ข้อ ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .85 และพบว่าแบบวัด The Five-Scale Test of Self-Esteem for Children ฉบับภาษาไทยทั้ง 5 กลุ่มมีความสัมพันธ์กับ Children's Depression Inventory (CDI) และ Rosenberg's Self-Esteem Scale (RSE) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สรุปว่า การเห็นคุณค่าในตนเอง หมายถึง การให้ความสำคัญต่อตนเอง ยอมรับความสามารถของตนตามความเป็นจริง มีความรู้สึกภาคภูมิใจในตนเองด้านการเป็นสมาชิกของสังคม และได้รับการยอมรับจากผู้อื่นในสังคม มีความรู้สึกภาคภูมิใจในตนเองด้านการศึกษาและสามารถรับรู้ความพอใจของผู้อื่นที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาของตน มีความรู้สึกเป็นที่รักเป็นที่ภาคภูมิใจในฐานะสมาชิกคนหนึ่งของครอบครัวและสามารถรับรู้ความรู้สึกของบุคคลภายในครอบครัวที่มีต่อตนเองได้

มีความรู้สึกภาคภูมิใจและรับรู้ถึงความพึงพอใจของบุคคลอื่นที่มีต่ออุปลักษณะภายนอกของตนเอง ตลอดจนมีมุมมองด้านภาพลักษณ์ในใจตนเองว่าเป็นคนอย่างไร เช่น เป็นคนดี มีเมตตา มีความมุ่งมั่น เพียรพยายาม มีความสามารถ เป็นต้น

วัฒนา พาผล (2551: 153) ได้ทำการวิเคราะห์โครงสร้างความสัมพันธ์ของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความใฝ่รู้ใฝ่เรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในด้านการเห็นคุณค่าในตนเอง ผลการวิจัยพบว่าการเห็นคุณค่าในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 7 มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการใฝ่รู้ใฝ่เรียน และผลการวิจัยของ อนุรักษ์ บัณฑิตยชาติ (พจนารถ สารพัด. 2546: 29; อ้างอิงจาก อนุรักษ์ บัณฑิตยชาติ. 2542) ได้ศึกษาถึงความตระหนักในคุณค่าของตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ผลการวิจัยพบว่า บุคคลที่มีการศึกษาสูงจะมีความรู้ในการตัดสินใจหรือเลือกปฏิบัติได้ ทำให้เกิดความมั่นใจ เชื่ออำนาจในการกระทำของตนเองเมื่อเผชิญกับเหตุการณ์ที่ทำให้เกิดความวิตกกังวล หรือเกิดภาวะทางอารมณ์ต่างๆ ควบคุมตนเอง ตัดสินปัญหา และประเมินตนเองในทางที่มีคุณค่า

จากงานวิจัยดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่าการเห็นคุณค่าในตนเอง มีความสัมพันธ์ในเชิงบวกกับพฤติกรรมกระตุ้นใจเรียน กล่าวคือนักศึกษาที่มีการเห็นคุณค่าในตนเองสูง จะมีพฤติกรรมกระตุ้นใจเรียนสูงเช่นกัน

สำหรับการวัดการเห็นคุณค่าในตนเอง ศิณภาพร แสงใส (2548: 79) ได้สร้างแบบวัดการเห็นคุณค่าในตนเองตามแนวคิดของ Maslow's กับสุวรรณีย์ พุทธิศรี และชัชวาล ศิลปกิจ (2541) โดยวัดกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 แบ่งเป็น 5 ด้านคือ การเห็นคุณค่าในตนเองด้านสังคม การเห็นคุณค่าในตนเองด้านการศึกษา การเห็นคุณค่าในตนเองด้านภาพลักษณ์ การเห็นคุณค่าในตนเองด้านครอบครัว และการเห็นคุณค่าในตนเองด้านมุมมองรวม ได้ข้อคำถาม 50 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก .210-.691 ค่าความเชื่อมั่น .885 แบบวัดเป็นแบบ Rating scale 5 ระดับ เกณฑ์การให้คะแนน ถ้าเป็นข้อความทางบวกให้คะแนน 5, 4, 3, 2 และ 1 เมื่อมีระดับความเป็นจริงมาก จริงค่อนข้างมาก จริงปานกลาง จริงค่อนข้างน้อย และจริงน้อย ตามลำดับ ข้อความทางลบให้คะแนน 1, 2, 3, 4 และ 5 เมื่อมีระดับความเป็นจริงมาก จริงค่อนข้างมาก จริงปานกลาง จริงค่อนข้างน้อย และจริงน้อย ตามลำดับ การแปลความหมาย ถ้าได้คะแนน 225.00-250.00 หมายถึงมีการเห็นคุณค่าในตนเองในระดับมาก คะแนน 175.00-224.99 หมายถึงมีการเห็นคุณค่าในตนเองในระดับค่อนข้างมาก คะแนน 125.00-174.99 หมายถึงมีการเห็นคุณค่าในตนเองในระดับปานกลาง คะแนน 75.00-124.99 หมายถึงมีการเห็นคุณค่าในตนเองในระดับค่อนข้างน้อย คะแนน 50.00-74.99 หมายถึงมีการเห็นคุณค่าในตนเองในระดับน้อย

วัฒนา พาผล (2551: 95) ได้พัฒนาเครื่องมือวัดการเห็นคุณค่าในตนเองที่ถูกสร้างขึ้น โดยศิณาทพร แสงใส (2548) โดยวัดกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีข้อคำถาม 40 ข้อ ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .939 แบบวัดเป็นแบบ Rating scale 5 ระดับ เกณฑ์การให้คะแนน ถ้าเป็นข้อความทางบวกให้คะแนน 5, 4, 3, 2 และ 1 เมื่อมีระดับความเป็นจริงมาก จริงค่อนข้างมาก จริงปานกลาง จริงค่อนข้างน้อย และจริงน้อย ตามลำดับ ข้อความทางลบให้คะแนน 1, 2, 3, 4 และ 5 เมื่อมีระดับความเป็นจริงมาก จริงค่อนข้างมาก จริงปานกลาง จริงค่อนข้างน้อย และจริงน้อย ตามลำดับ การแปลความหมาย ถ้าได้คะแนน 180.00-200.00 หมายถึงมีการเห็นคุณค่าในตนเองในระดับมาก คะแนน 140.00-179.99 หมายถึงมีการเห็นคุณค่าในตนเองในระดับค่อนข้างมาก คะแนน 100.00-139.99 หมายถึงมีการเห็นคุณค่าในตนเองในระดับปานกลาง คะแนน 60.00-99.99 หมายถึงมีการเห็นคุณค่าในตนเองในระดับค่อนข้างน้อย คะแนน 40.00-59.99 หมายถึงมีการเห็นคุณค่าในตนเองในระดับน้อย

ประภาส ณ พิกุล (2551: 69-72) ได้สร้างแบบวัดการภาคภูมิใจในตนเอง (Self-esteem) ของนักเรียน ด้านความมั่นใจในตนเอง (Self-confidence) ด้านการเห็นคุณค่าในตนเอง (Self-worth) ด้านการเคารพตนเอง (Self-respect) ด้านการยอมรับตนเอง (Self-acceptance) ด้านความรับผิดชอบต่อตนเอง (Self-responsibility) ด้านการได้รับการยอมรับจากบุคคลในสังคม (Social-acceptance) ด้านความพอใจในตนเอง (Self-satisfaction) ด้านการกล้าแสดงออก (Self-assertiveness) รวมข้อคำถาม 100 ข้อ มีอำนาจจำแนกรายข้อตั้งแต่ .234-.585 ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .948 แบบวัดเป็นแบบ Rating scale 4 ระดับ เกณฑ์การให้คะแนน ถ้าเป็นข้อความทางบวกให้คะแนน 4, 3, 2 และ 1 เมื่อมีระดับความเป็นจริงมากที่สุด ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่เป็นจริง และไม่จริงเลย ข้อความทางลบให้คะแนน 1, 2, 3 และ 4 เมื่อมีระดับความเป็นจริงมากที่สุด ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่เป็นจริง และไม่จริงเลย ตามลำดับ

ซึ่งในการวัดการเห็นคุณค่าในตนเอง ผู้วิจัยใช้แบบวัดที่ปรับปรุงมาจากแบบวัดของ วัฒนา พาผล (2551) แบบวัดมีลักษณะเป็นมาตราประเมินค่า 6 ระดับ ตั้งแต่จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง และไม่จริงเลย ผู้ที่ได้คะแนนมากกว่าแสดงว่ามีการเห็นคุณค่าในตนเองสูงกว่าผู้ที่ได้คะแนนต่ำกว่า

3.1.3 แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (Achievement motive)

แมคเคลแลนด์ และคณะ (McClelland and other. 1953: 110-111) ได้ให้ความหมายของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ว่าหมายถึง ความปรารถนาของบุคคลที่จะกระทำการสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้สำเร็จลุล่วง ด้วยมาตรฐานอันดีเยี่ยม หรือทำให้ดีกว่าบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้อง มีความพยายามเอาชนะอุปสรรคต่างๆ มีความสบายใจเมื่อประสบความสำเร็จ และมีความวิตกกังวลเมื่อประสบความล้มเหลว

เฮอร์แมน (Herman. 1970: 353) ได้อธิบายแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ว่าเป็นความต้องการได้รับผลสำเร็จจากการกระทำในสิ่งที่ยาก ต้องการเอาชนะอุปสรรค และบรรลุถึงมาตรฐานอันดีเลิศ ต้องการเป็นคนเก่งมีความสามารถในการแข่งขันและเอาชนะคนอื่น ๆ ต้องการเพิ่มการยอมรับตนเอง โดยการบรรลุความสำเร็จในกิจกรรมที่เป็นอัจฉริยะ

เมอร์เรย์ (Murry. 1964: 19) ได้อธิบายแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ว่าเป็นความต้องการที่ได้รับผลสำเร็จจากการกระทำในสิ่งที่ยาก ด้วยการควบคุมจัดกระทำ วัตถุ บุคคล หรือความคิดอย่างรวดเร็ว และเป็นอิสระมากที่สุดเท่าที่จะทำได้ ต้องการเอาชนะอุปสรรคและบรรลุถึงมาตรฐานที่ดีเลิศ ต้องการเป็นคนเก่ง มีความสามารถในการแข่งขันและเอาชนะคนอื่น ๆ ต้องการเพิ่มการยอมรับตนเองโดยการบรรลุผลความสำเร็จในกิจกรรมที่เป็นอัจฉริยะ

แอทคินสัน (Atkinson. 1964: 240-241) ได้อธิบายว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เป็นแรงผลักดันที่เกิดขึ้นเมื่อบุคคลรู้ตัวว่าการกระทำของตนจะต้องได้รับการประเมินผลจากตัวเองหรือบุคคลอื่นโดยเปรียบเทียบกับมาตรฐานอันดีเยี่ยม ผลจากการประเมินอาจเป็นสิ่งที่พอใจเมื่อกระทำจนสำเร็จหรือไม่ น่าพอใจเมื่อกระทำไม่สำเร็จ

พระเทพเวที (2532: 48-50) อธิบายว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ว่ามี 2 แบบ แบบที่ 1 เป็นการใฝ่ความเป็นเลิศที่สนับสนุนระบบการแข่งขัน และแบบที่ 2 เป็นการใฝ่ความเป็นเลิศแท้ซึ่งประกอบด้วยลักษณะที่สำคัญ 3 ประการ คือ ประการที่ 1 ถ้าทำก็ทำให้ดีเลิศให้ได้ดีที่สุดเต็มที่แห่งงานนั้นๆ ประการที่ 2 มีความเป็นเลิศเพราะดีที่สุดเต็มที่แห่งความสามารถของตัวเอง และประการสุดท้าย คือ สิ่งนั้นมีความเป็นเลิศโดยเป็นสิ่งที่ดีที่สุด เก่งกุลกันที่สุด เป็นประโยชน์ที่สุดแก่ชีวิตและสังคม

สำหรับนวลละออง สุภาผล (2536: 30) ได้ให้ความหมายของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์หรือบางครั้งเรียกว่าความต้องการสัมฤทธิ์ผล หมายถึง พลังความต้องการของบุคคลในสิ่งที่ดีเยี่ยม มีความมานะบากบั่นฟันฝ่าอุปสรรคในการทำงาน ต้องการความสำเร็จในการทำงานที่ยาก และทำได้ดีกว่าคนอื่น ๆ วิธีแก้ปัญหานั้นประสบความสำเร็จอย่างถาวร ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงจึงเป็นผู้ที่มีความตั้งใจทำงาน เพื่อให้ได้ผลงานที่มีคุณภาพสูง เห็นความสำคัญและคุณภาพของงานมากกว่าลาภยศสรรเสริญ

แมคเคลแลนด์ (ปริยาพร วงศ์อนุตรโรจน์. 2543: 226-231; อ้างอิงจาก McClelland. 1961) ได้อธิบายว่า แรงจูงใจที่สำคัญในการเรียนการสอนคือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ซึ่งจะช่วยให้นักเรียนมีพัฒนาการในการประสบความสำเร็จ ทั้งด้านการเรียน การทำงาน และการดำรงชีวิต โดยครูมีหน้าที่จะต้องส่งเสริมให้นักเรียนเกิดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ โดยเพิ่มความต้องการความสำเร็จ ลดความกลัว ลดการล้มเหลว ครูต้องจัดประสบการณ์ให้นักเรียนประสบความสำเร็จซ้ำๆ ติดต่อกันเป็นเวลานาน อาจทำได้โดยการแบ่งบทเรียนออกเป็นตอนๆหรือหน่วยย่อยๆ และให้นักเรียนได้ฝึกหัดจนประสบ

ความสำเร็จในแต่ละขั้นตอนนี้แล้วจึงฝึกหัดขั้นต่อไป ครูคอยให้คำปรึกษาชี้แนะแนวทางจนนักเรียนสามารถทำงานที่ได้รับมอบหมายจนลุล่วงด้วยดี ขึ้นมาให้ผู้เรียนเห็นว่าในสังคมมีบุคคลตัวอย่างที่ประสบความสำเร็จเพื่อเป็นตัวแบบให้นักเรียนยึดถือ และแสดงให้เห็นว่าผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เป็นที่ต้องการของสังคมปัจจุบันอย่างไร นอกจากนี้ควรพยายามควบคุมความอ่อนแอและข้อถ้อย อันเป็นอุปสรรคที่สำคัญของความสำเร็จในการเรียน โดยสร้างบรรยากาศที่อบอุ่น เป็นมิตร ไม่เคร่งเครียดและวิตกกังวลจนเกินไป

สรุปว่าแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ หมายถึง ความต้องการสัมฤทธิ์ผลอันเป็นลักษณะภายในจิตใจของบุคคลที่ก่อให้เกิดความเพียรพยายามที่จะกระทำให้สิ่งใดสิ่งหนึ่งให้บรรลุเป้าหมายด้วยมาตรฐานอันดีเลิศ มีความทะเยอทะยานให้ตนประสบความสำเร็จโดยตั้งความคาดหวังไว้สูงแล้วมีความมุ่งมั่นที่จะทำสิ่งที่ต้องการให้ดีเด่นหรือเหนือคนอื่น มีความกระตือรือร้นและเอาใจใส่ในการทำงานอย่างเต็มที่ ทำงานทันทีที่ได้รับมอบหมายและสามารถทำงานให้สำเร็จได้ในเวลาอันสั้น มีความกล้าเสี่ยงกล้าตัดสินใจในการกระทำในสิ่งที่เป็นไปได้ กระทำในสิ่งที่ยากพอเหมาะกับความสามารถของตน มีความรับผิดชอบต่องาน รักชาติสิทธิหน้าที่ของตนอย่างเคร่งครัด รู้จักการวางแผนงานโดยมีแบบแผนในการทำงานที่มีจุดประสงค์ที่เด่นชัด มีการทำงานอย่างเป็นขั้นตอน มองการณ์ไกล มีเอกลักษณ์เป็นของตนเองสูง ไม่เลียนแบบคนอื่น ริเริ่มทำสิ่งต่างๆ ด้วยความคิดของตนเอง สนใจเหตุการณ์หรือสิ่งใหม่ ๆ มีอิสระในการทำงานและการแสดงออก หรือใช้ความคิดหรือทฤษฎีใหม่ ๆ ที่ไม่ซ้ำแบบใครในการแก้ไขปัญหา

จากการวิจัยของศิริพร ดาววัน (2540: 89-91) ได้ศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความขยันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 โรงเรียนพิบูลวิทยาลัย จังหวัดลพบุรี จำนวน 1,238 คน ผลการวิจัยพบว่าแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนมีความสัมพันธ์กับความขยันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุกัญญา แยมยัม (2541: 60-62) ที่ได้ศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความตั้งใจเรียนของนักเรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยสารพัดช่างสีพระยา กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความตั้งใจเรียนของนักเรียน เช่นเดียวกันกับงานวิจัยของชัชลินี จุงพิวัฒน์ (2547: บทคัดย่อ); เติชชาย ชูช่วยสุวรรณ (2547: 54); นฤมล อึ้งเจริญ (2552: 69); พระชลภัช คุณวีโร (2552: 82); พัทธ์ วงแหวน (2546: 94-95) และสุทธินี ทองหล่อ (2552: 94-96)

จากงานวิจัยดังกล่าวข้างต้นทำให้ผู้วิจัยพบว่าแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีความสัมพันธ์ในเชิงบวกกับพฤติกรรมการตั้งใจเรียน กล่าวคือนักศึกษาที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง จะมีพฤติกรรมการตั้งใจเรียนสูงเช่นกัน

สำหรับการวัดแรงงูใจไฟสัณฤทธิ์ พิณกาน ภัทเศษฐ (2551: 87) ได้สร้างแบบวัดแรงงูใจไฟสัณฤทธิ์ตามแนวคิดของแมคเคลแลนดท์ที่มีรูปแบบต่างกันจำนวน 2 ฉบับ ได้แก่ แบบวัดแรงงูใจไฟสัณฤทธิ์ฉบับที่ 1 ชนิดขั้วเดียว (Unipolar) และฉบับที่ 2 ชนิดสองขั้ว (Bipolar) สำหรับนักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2550 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารุงเทพมหานคร เขต 1 ตามองค์ประกอบ 6 ด้าน คือ ด้านความทะเยอทะยาน ด้านความกระตือรือร้น ด้านความกล้าเสี่ยง ด้านความรับผิดชอบต่อนอง ด้านการรู้จักวางแผน และด้านความมีเอกลักษณ์ โดยแบบวัดชนิดขั้วเดียวได้ข้อคำถาม 38 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง .370-.661 ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดแรงงูใจไฟสัณฤทธิ์ชนิดขั้วเดียวคำนวณด้วยสูตร r_{F-R} ของ Feldt & Raju เท่ากับ .90 ส่วนแบบวัดชนิดสองขั้ว ได้ข้อคำถาม 38 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง .458-.706 ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดแรงงูใจไฟสัณฤทธิ์ชนิดสองขั้วคำนวณด้วยสูตร r_{F-R} ของ Feldt & Raju เท่ากับ .93 โดยแบบวัดแรงงูใจไฟสัณฤทธิ์ชนิดขั้วเดียว เป็นแบบ Rating scale 5 ระดับ เกณฑ์การให้คะแนน ถ้าเป็นข้อความทางบวกให้คะแนน 5, 4, 3, 2 และ 1 เมื่อมีระดับความรู้สึกหรือพฤติกรรมเป็นจริงมาก จริงค่อนข้างมาก จริงครึ่งไม่จริงครึ่ง จริงค่อนข้างน้อย และจริงน้อย ตามลำดับ ข้อความทางลบให้คะแนน 1, 2, 3, 4 และ 5 เมื่อมีระดับความรู้สึกหรือพฤติกรรมเป็นจริงมาก จริงค่อนข้างมาก จริงครึ่งไม่จริงครึ่ง จริงค่อนข้างน้อย และจริงน้อย ตามลำดับ การแปลความหมาย ถ้าได้คะแนน 171.00-190.00 หมายถึงนักเรียนมีแรงงูใจไฟสัณฤทธิ์สูงมาก คะแนน 133.00-170.99 หมายถึงนักเรียนมีแรงงูใจไฟสัณฤทธิ์สูง คะแนน 95.00-132.99 หมายถึงนักเรียนมีแรงงูใจไฟสัณฤทธิ์ปานกลาง คะแนน 57.00-94.99 หมายถึงนักเรียนมีแรงงูใจไฟสัณฤทธิ์ต่ำ 38.00-56.99 หมายถึงนักเรียนมีแรงงูใจไฟสัณฤทธิ์ต่ำมาก

จารุวรรณ นาคคูบัว (2552: 46-48) ได้สร้างแบบวัดแรงงูใจไฟสัณฤทธิ์ขึ้นตามแนวคิดของเมห์ราเบียน (Mehrabian, 1968) ได้ข้อคำถามจำนวน 23 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง .340-.713 มีค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดเท่ากับ .893 แบบวัดเป็นแบบ Rating scale 5 ระดับ เกณฑ์การให้คะแนน ถ้าเป็นข้อความทางบวกให้คะแนน 5, 4, 3, 2 และ 1 เมื่อมีระดับความรู้สึกหรือพฤติกรรมเป็นจริงมากที่สุด จริงมาก จริงปานกลาง จริงน้อย และจริงน้อยที่สุด ตามลำดับ ข้อความทางลบให้คะแนน 1, 2, 3, 4 และ 5 เมื่อมีระดับความรู้สึกหรือพฤติกรรมเป็นจริงมากที่สุด จริงมาก จริงปานกลาง จริงน้อย และจริงน้อยที่สุดตามลำดับ การแปลความหมาย ถ้าได้คะแนน 96.65-115.00 หมายถึงนักเรียนมีแรงงูใจไฟสัณฤทธิ์ในระดับมากที่สุด คะแนน 78.24-96.64 หมายถึงนักเรียนมีแรงงูใจไฟสัณฤทธิ์ในระดับมาก คะแนน 59.83-78.23 หมายถึงนักเรียนมีแรงงูใจไฟสัณฤทธิ์ในระดับปานกลาง คะแนน 41.41-59.82 หมายถึงนักเรียนมีแรงงูใจไฟสัณฤทธิ์ในระดับน้อย คะแนน 23.00-41.40 หมายถึงนักเรียนมีแรงงูใจไฟสัณฤทธิ์ในระดับน้อยที่สุด

เกษมสันต์ อินพรหม (2549: 45-48) ได้สร้างแบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ตามแนวคิดของ แมคเคลแลนด์ มี 6 องค์ประกอบคือ ด้านความทะเยอทะยาน ด้านความกระตือรือร้น ด้านความกล้าเสี่ยง ด้านความรับผิดชอบต่อตนเอง ด้านการรู้จักวางแผน และด้านความมีเอกลักษณ์ ข้อคำถาม 60 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นของแต่ละด้านเท่ากับ .81, .75, .78, .71, .80 และ .78 ตามลำดับ มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง .215-.631 แบบวัดเป็นแบบ Rating scale 5 ระดับ เกณฑ์การให้คะแนน ถ้าเป็นข้อความทางบวกให้คะแนน 5, 4, 3, 2 และ 1 เมื่อมีพฤติกรรมเป็นจริงมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ตามลำดับ ข้อความทางลบให้คะแนน 1, 2, 3, 4 และ 5 เมื่อมีพฤติกรรมเป็นจริงมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ตามลำดับ การแปลความหมายถ้าได้คะแนนเฉลี่ย 1.00-1.49 หมายถึงแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับต่ำ คะแนนเฉลี่ย 1.50-2.49 หมายถึงแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับค่อนข้างต่ำ คะแนนเฉลี่ย 2.50-3.49 หมายถึงแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับปานกลาง คะแนน 3.50-4.49 หมายถึงแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับค่อนข้างสูง คะแนน 4.50-5.00 หมายถึงแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับสูง

ซึ่งในการวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ผู้วิจัยใช้แบบวัดที่ปรับปรุงมาจากแบบวัดของ พินกาน ภัทเศรษฐ์ (2551) ชนิดชั่วคราว แบบวัดมีลักษณะเป็นมาตราประเมินค่า 6 ระดับ ตั้งแต่จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง และไม่จริงเลย ผู้ที่ได้คะแนนมากกว่าแสดงว่ามีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่าผู้ที่ได้คะแนนต่ำกว่า

3.2 ตัวแปรสถานการณ์

3.2.1 การรับรู้พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ (Perceived teacher behaviors)

องค์ประกอบสำคัญที่ทำให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการเรียนประการหนึ่งที่นอกเหนือจากความสนใจและความตั้งใจของผู้เรียนคือ การมีคุณาจารย์ที่ทรงคุณวุฒิและมีคุณภาพ อันถือได้ว่าเป็นจุดเริ่มต้นของการพัฒนาการอุดมศึกษา ดังนั้นอาจารย์ที่มีคุณภาพจึงเป็นส่วนสำคัญในการสร้างคุณภาพให้แก่ผู้เรียน (พิมพอร์ สดเอี่ยม. 2540.) โดยที่การเรียนรู้จะมีประสิทธิภาพได้นั้นย่อมเกิดขึ้นจากคุณภาพการสอนของครูด้วย (สมศักดิ์ สินธุระเวชญ์. 2542: 45) ทั้งนี้คณะกรรมการปฏิรูปการศึกษา (สวัสดี งามงอน. 2524: 10-11; อ้างอิงจาก คณะกรรมการปฏิรูปการศึกษา. 2518. หน้า 142-144) ได้เสนอลักษณะและบทบาทที่พึงประสงค์ของครูไว้หลายประการ ในจำนวนนี้ได้เสนอให้ครูเปลี่ยนแปลงบทบาทจากการเป็นผู้บอกผู้แสดงนำเสียทุกกรณีในการเรียน มาเป็นผู้กระตุ้นให้เกิดความ คิดริเริ่ม สนับสนุนให้นักเรียนมีบทบาทสำคัญในกระบวนการเรียนรู้ เป็นผู้ช่วยและผู้แนะนำให้นักเรียนรู้จักวิธีที่จะศึกษาค้นคว้าและเลือกทางของตนเองได้โดยไม่มีการบังคับให้เชื่อครู เปิดโอกาสให้ใช้ความคิดอิสระอย่างมีเหตุผล ขณะที่วีรวรรณ สุทิน (2551: 9) ได้จำแนกพฤติกรรมการสอนอย่างมีประสิทธิภาพออกเป็น 3 พฤติกรรมดังนี้

1. พฤติกรรมการเตรียมการสอนที่ครอบคลุมพฤติกรรมการวิเคราะห์ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการสอน และพฤติกรรมการวางแผนการสอน ซึ่งการวิเคราะห์ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการสอน ได้แก่ การวิเคราะห์หลักสูตร การวิเคราะห์ผู้เรียน การวิเคราะห์ผู้สอนและการวิเคราะห์ปัจจัยประกอบอื่นๆ ได้แก่ ช่วงเวลาที่สอน ลักษณะวิชา ลักษณะห้องที่สอนและผู้เรียนในรายวิชาเดียวกัน ส่วนพฤติกรรมการวางแผนการสอนจะเป็นการแสดงออกของผู้สอนเกี่ยวกับการกำหนดวัตถุประสงค์ของการสอน การคัดเลือกสาระเนื้อหาวิชาที่สอน การกำหนดวิธีการสอนหรือกิจกรรมการเรียนการสอน การเลือกสื่อการสอน การกำหนดวิธีการวัดผลประเมินผลและการเขียนแผนการสอน

2. พฤติกรรมกำเนินการสอน เป็นการแสดงออกของผู้สอนเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ของรายวิชานั้นๆ ครอบคลุมพฤติกรรมการนำเข้าสู่บทเรียน พฤติกรรมกำเนินการสอนเนื้อหาสาระหรือการสอน และพฤติกรรมการสรุปบทเรียน

3. พฤติกรรมกำเนินผลกำเนินการเรียนการสอน หมายถึง การแสดงออกของผู้สอนเกี่ยวกับกระบวนการในการตรวจสอบว่าการสอนที่ผ่านมานั้นบรรลุผลตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้หรือไม่ ครอบคลุมพฤติกรรมการประเมินผลกำเนินเรียนของผู้เรียนและพฤติกรรมการประเมินผลกำเนินการสอนของผู้สอนเอง

ไพฑูรย์ สินลารัตน์ (สวัสด์ งามงอน. 2524: 11; อ้างอิงจาก ไพฑูรย์ สินลารัตน์. 2523. หน้า 102-104) ได้เสนอแนะว่า ผู้สอนที่ดีในระดับอุดมศึกษา ควรมีลักษณะดังนี้

1. มีความรู้
2. มีความรักและศรัทธา
3. มีความสามารถในการทำหรือปฏิบัติได้
4. รู้จักคิด วิเคราะห์ วิพากษ์ วิจารณ์
5. มีความสามารถในการประยุกต์และใช้ความรู้ต่างๆ
6. มีความสามารถในการโต้ตอบ ถกเถียง อภิปรายกับผู้เรียนได้เป็นอย่างดี
7. มีเทคนิคในการกระตุ้นผู้เรียนให้ศึกษาด้วยตนเอง

หทัยทิพย์ ภาคอินทรีย์ (2545: 11) ได้ให้ความหมายของพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ หมายถึง วิธีการสอนของอาจารย์ในด้านความรู้ความสามารถ วิธีสอน ลักษณะบุคลิกภาพ และการสร้างบรรยากาศในการเรียนการสอน

จำรูญ เพียนธรรม (2546: 6) ได้ให้คำจำกัดความของพฤติกรรมการสอนของครู หมายถึง การที่นักเรียนตระหนักถึงพฤติกรรมการสอนของครู อันได้แก่การกระทำหรือการแสดงออกของครูต่อนักเรียน และการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การวัดและการประเมินผลในการเรียนการสอน และ

การสร้างสถานการณ์ที่ก่อให้เกิดการปฏิบัติ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาในด้านความรู้ เจตคติ และทักษะต่างๆ

สถาพร หมวดอินทร์ (2546: 6) อธิบายว่าพฤติกรรมการสอนของครู เป็นความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อบทบาทของครูผู้สอนในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ได้แก่ การจัดการเรียนการสอนของครูที่เน้นให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการเรียนการสอน ผู้เรียนมีบทบาทรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตนเอง ครูมีบทบาทในการอำนวยความสะดวก เป็นแหล่งความรู้ สนับสนุนและกระตุ้นนักเรียนให้เกิดการเรียนรู้

สรุปว่าการรับรู้พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ หมายถึง การรับรู้ของนักศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ ตั้งแต่การเตรียมการสอน วิธีการสอน การประเมินผล การเปิดโอกาสให้นักศึกษามีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนอย่างเหมาะสม การให้คำปรึกษาแก่นักศึกษา การส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ บุคลิกภาพที่ดีของผู้สอน ตลอดจนการสร้างบรรยากาศให้เกิดการเรียนรู้ทั้งในและนอกเวลาเรียน

งานวิจัยของจำรูญ เทียนธรรม (2546: บทคัดย่อ) ที่ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยบางประการกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 พบว่าการรับรู้พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ส่งผลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสถาพร หมวดอินทร์ (2546: บทคัดย่อ) ที่ศึกษาปัจจัยบางประการที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาวิชาพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา ผลการศึกษาพบว่าการรับรู้พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ส่งผลต่อพฤติกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักเรียน เช่นเดียวกับกับงานวิจัยของ หทัยทิพย์ ภาคอินทรีย์ (2545: บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนิสิตคณะสัตวแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พบว่าพฤติกรรมการสอนของอาจารย์มีความสัมพันธ์ทางบวกกับคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง นอกจากนี้ผลการวิจัยของโคแกน (ทัศนาก ทอภักดี. 2551; อ้างอิงจาก Cogan. 1975: 135-139) ได้ศึกษาเรื่องพฤติกรรมการสอนของครู ผลการวิจัยพบว่าความสัมพันธ์ที่เป็นมิตรระหว่างอาจารย์และนักเรียน จะทำให้ผลการเรียนของนักเรียนดีขึ้น

จากงานวิจัยดังกล่าวข้างต้นทำให้ผู้วิจัยทราบว่า การรับรู้พฤติกรรมการสอนของอาจารย์มีความสัมพันธ์ในเชิงบวกต่อพฤติกรรมการตั้งใจเรียน

สำหรับการวัดการรับรู้พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ จำรูญ เทียนธรรม (2546: 62-67) ได้สร้างแบบวัดการรับรู้พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ จำนวน 15 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก (t) อยู่ระหว่าง 5.00-11.17 ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .812 แบบวัดเป็นแบบ Rating scale 4 ระดับ เกณฑ์การให้คะแนน ถ้าเป็นข้อความทางบวกให้คะแนน 4, 3, 2 และ 1 เมื่อตรงกับความรู้สึกรับรู้ของนักเรียนว่า

ครูทุกคน ครูส่วนใหญ่ ครูส่วนน้อย และครูส่วนน้อยที่สุด ตามลำดับ ข้อความทางลบให้คะแนน 1, 2, 3 และ 4 เมื่อตรงกับความรู้สึกของนักเรียนว่า ครูทุกคน ครูส่วนใหญ่ ครูส่วนน้อย และครูส่วนน้อยที่สุด ตามลำดับ การแปลความหมาย ถ้าได้คะแนนเฉลี่ยมากกว่าหรือเท่ากับ 3.50 หมายถึงนักเรียนรับรู้ว่าคุณครูทุกคนมีพฤติกรรมการสอนดี คะแนนเฉลี่ย 2.50-3.49 หมายถึงนักเรียนรับรู้ว่าคุณครูส่วนใหญ่มีพฤติกรรมการสอนดี คะแนนเฉลี่ย 1.50-2.49 หมายถึงนักเรียนรับรู้ว่าคุณครูส่วนน้อยมีพฤติกรรมการสอนดี คะแนนเฉลี่ยน้อยกว่า 1.50 หมายถึงนักเรียนรับรู้ว่าคุณครูส่วนน้อยที่สุดมีพฤติกรรมการสอนดี

ยรรยง มีสติ (2531: 30-32) ได้สร้างแบบวัดการรับรู้พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ผู้สอน วิชาภาษาไทยตามการรับรู้ของนักศึกษา โดยพัฒนามาจากแบบวัดของ ประสงค์ แสงแก้ว (2521) จำนวน 50 ข้อ 9 ด้าน คือ ด้านการเตรียมการสอน ด้านการเสนอเนื้อหาในการดำเนินการสอน ด้านใช้อุปกรณ์ประกอบการสอน ด้านการมอบหมายงาน ด้านการเสริมแรงทางการเรียน ด้านการประเมินผล การเรียนการสอน ด้านการช่วยเหลือผู้เรียนเพิ่มเติม ด้านการสร้างบรรยากาศในชั้นเรียน และด้านปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดทั้งฉบับเท่ากับ .92 แบบวัดเป็นแบบ Rating scale 5 ระดับ เกณฑ์การให้คะแนน ถ้าเป็นข้อความทางบวกให้คะแนน 5, 4, 3, 2 และ 1 เมื่อนักศึกษารับรู้ว่าคุณครูผู้สอนมีพฤติกรรมการสอนด้านนั้นมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ตามลำดับ ข้อความทางลบให้คะแนน 1, 2, 3, 4 และ 5 เมื่อนักศึกษารับรู้ว่าคุณครูผู้สอนมีพฤติกรรมการสอนด้านนั้นมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ตามลำดับ การแปลความหมาย คะแนนเฉลี่ย 1.00-1.80 หมายถึง พฤติกรรมการสอนด้านนั้นใช้น้อยที่สุด คะแนนเฉลี่ย 1.81-2.60 หมายถึง พฤติกรรมการสอนด้านนั้นใช้น้อย คะแนนเฉลี่ย 2.61-3.40 หมายถึง พฤติกรรมการสอนด้านนั้นใช้ปานกลาง คะแนนเฉลี่ย 3.41-4.20 หมายถึง พฤติกรรมการสอนด้านนั้นใช้มาก คะแนนเฉลี่ย 4.21-5.00 หมายถึง พฤติกรรมการสอนด้านนั้นใช้มากที่สุด

ซึ่งในการวัดการรับรู้พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ ใช้แบบวัดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง แบบวัดมีลักษณะเป็นมาตรประเมินค่า 6 ระดับ ตั้งแต่เห็นด้วยมากที่สุด เห็นด้วย ค่อนข้างเห็นด้วย ค่อนข้างไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วย และไม่เห็นด้วยเลย ผู้ที่ได้คะแนนมากกว่าแสดงว่ามีการรับรู้พฤติกรรม การสอนของอาจารย์ที่ดีสูงกว่าผู้ที่ได้คะแนนต่ำกว่า

3.2.2 การสนับสนุนของครอบครัว (Family support)

วอทแมน (มุกซ์ดา ผดุงยาม. 2547: 74; อ้างอิงจาก Wartmaan. 1984. pp. 25-24) ได้ อธิบายว่าการสนับสนุนทางสังคมของครอบครัวช่วยกระตุ้นให้รู้สึกเห็นคุณค่าในตนเอง เกิดแรงจูงใจ และสามารถเผชิญปัญหาได้ดี ซึ่งช่วยให้สามารถแสวงหาความรู้ต่างๆ ได้ ส่วนคอบบ์ (Cobb. 1976: 300) ได้ อธิบายว่าการสนับสนุนทางครอบครัวเป็นการทำให้บุคคลเชื่อว่าเขายังมีคนรัก สนใจ ยกย่อง และเห็นคุณค่า ตลอดจนรู้สึกว่าเป็นส่วนหนึ่งของครอบครัว ทั้งนี้การสนับสนุนทางสังคมจะเป็นการ

สนับสนุนด้านอารมณ์สังคม (Social emotional aid) การสนับสนุนด้านข้อมูลข่าวสาร (Informantion aid) และการสนับสนุนทางทรัพยากร (Instrumental aid) (Troits. 1986: 416-423)

สรุปว่า การสนับสนุนของครอบครัวหมายถึงการที่นักศึกษาได้รับการสนับสนุน ช่วยเหลือจากบุคคลในครอบครัวทางด้านอารมณ์ ข้อมูลข่าวสาร คำแนะนำ เงิน เวลา หรือวัตถุสิ่งของต่างๆ เพื่อช่วยให้นักศึกษาบรรลุเป้าหมายส่วนตนทางการเรียน เห็นคุณค่าในตนเองและรู้สึกว่าเป็นส่วนหนึ่งของครอบครัว

จากการวิจัยของ สิริพร ดาววัน (2540: 89-91) ได้ศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความขยันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 โรงเรียนพิบูลวิทยาลัย จังหวัดลพบุรี จำนวน 1,238 คน ผลการวิจัยพบว่าบรรยากาศในครอบครัวมีความสัมพันธ์กับความขยันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุกัญญา แยมยิ้ม (2541: 60-62); ชัชลินี จุ่งนิวัฒน์ (2547: 78); พัททษ์ วงแหวน (2546: 94-95); พระอดิศักดิ์ ยางธิสาร (2551: 81) และอาจารย์ ช่างประดับ (2550: บทคัดย่อ) ที่พบว่าสัมพันธภาพในครอบครัวมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความตั้งใจเรียนของนักเรียน ตรงกันข้ามกับงานวิจัยของภูวดล แก้วมณี (2551: 96-97) และ นฤมล อึ้งเจริญ. (2552: 69) ที่พบว่าการสนับสนุนของผู้ปกครอง และสัมพันธภาพระหว่างผู้ปกครองกับนักเรียน ไม่มีผลต่อพฤติกรรมการตั้งใจเรียน

จากงานวิจัยส่วนใหญ่ดังกล่าวข้างต้น พบว่าการสนับสนุนของครอบครัวมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการตั้งใจเรียน

สำหรับการวัดการสนับสนุนของครอบครัว สุกัญญา แยมยิ้ม (2541: 52) ได้สร้างแบบวัดสัมพันธภาพในครอบครัวจำนวน 20 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก (t) อยู่ระหว่าง 2.43-9.87 ค่าความเชื่อมั่น .864 แบบวัดเป็นแบบ Rating scale 5 ระดับ เกณฑ์การให้คะแนน ถ้าเป็นข้อความทางบวกให้คะแนน 5, 4, 3, 2 และ 1 เมื่อข้อความนั้นตรงกับนักเรียนจริงที่สุด จริง จริงบ้าง จริงน้อย และจริงน้อยที่สุด ตามลำดับ ข้อความทางลบให้คะแนน 1, 2, 3, 4 และ 5 เมื่อข้อความนั้นตรงกับนักเรียนจริงที่สุด จริง จริงบ้าง จริงน้อย และจริงน้อยที่สุด ตามลำดับ การแปลความหมาย คะแนนเฉลี่ย 3.67-5.00 หมายถึง สัมพันธภาพในครอบครัวดี คะแนนเฉลี่ย 2.34-3.66 หมายถึง สัมพันธภาพในครอบครัวปานกลาง คะแนนเฉลี่ย 1.00-2.33 หมายถึง สัมพันธภาพในครอบครัวไม่ดี

ภูวดล แก้วมณี (2551) ได้สร้างแบบวัดการสนับสนุนของผู้ปกครองด้านการเรียน จำนวน 14 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก (t) อยู่ระหว่าง 2.887-9.503 ค่าความเชื่อมั่น .737 แบบวัดเป็นแบบ Rating scale 5 ระดับ เกณฑ์การให้คะแนน ถ้าเป็นข้อความทางบวกให้คะแนน 5, 4, 3, 2 และ 1 เมื่อข้อความนั้นตรงกับนักเรียนจริงที่สุด จริง จริงบ้าง จริงน้อย และจริงน้อยที่สุด ตามลำดับ ข้อความทางลบให้คะแนน 1, 2, 3, 4 และ 5 เมื่อข้อความนั้นตรงกับนักเรียนจริงที่สุด จริง จริงบ้าง จริงน้อย และจริง

น้อยที่สุด ตามลำดับ การแปลความหมาย คะแนนเฉลี่ย 3.50-5.00 หมายถึง การสนับสนุนของผู้ปกครองด้านการเรียนมาก คะแนนเฉลี่ย 2.50-3.49 หมายถึง การสนับสนุนของผู้ปกครองด้านการเรียนปานกลาง คะแนนเฉลี่ย 1.00-2.49 หมายถึง การสนับสนุนของผู้ปกครองด้านการเรียนน้อย

ซึ่งการวัดการสนับสนุนของครอบครัว ใช้แบบวัดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง แบบวัดมีลักษณะเป็นมาตรประเมินค่า 6 ระดับ ตั้งแต่ จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง และไม่จริงเลย ผู้ที่ได้คะแนนมากกว่าแสดงว่ามีการสนับสนุนทางสังคมของครอบครัวสูงกว่าผู้ที่ได้คะแนนต่ำ

3.2.3 การสนับสนุนของผู้บังคับบัญชา (Supervisor support)

ผู้บังคับบัญชา หรือหัวหน้างาน คือผู้บริหารระดับต้น หรือระดับกลางที่มีผู้ใต้บังคับบัญชาอยู่จำนวนหนึ่ง และในขณะเดียวกันก็จะมีผู้บังคับบัญชาเหนือตนในระดับที่สูงขึ้นไปอีก (สมชาติ กิจรียง. 2545: 13) ส่วนวิชัย โสสุวรรณ (2546: 3) ได้ให้คำจำกัดความของผู้บังคับบัญชา คือบุคคลที่ทำงานให้เสร็จตามเป้าหมายขององค์กรโดยอาศัยความร่วมมือจากคนอื่นเป็นผู้ทำงานให้เสร็จ โดยที่ทิลเดน (House.1981; อ้างอิงจาก Tilden.1985. pp.199-206) ได้มีแนวคิดที่ว่าผู้บังคับบัญชาในสายวิชาชีพจะเป็นแหล่งสนับสนุนทางสังคมกลุ่มหนึ่งที่มีบทบาทที่จะให้การช่วยเหลือที่เกี่ยวข้องกับบทบาทการทำงานและมักมีความสัมพันธ์กันอย่างเป็นทางการ อย่างไรก็ตามในบริบทของสังคมไทยที่เป็นระบบอุปถัมภ์ (Patronage) ผู้บังคับบัญชานอกจากจะให้การสนับสนุนในหน้าที่การงานแล้ว ผู้บังคับบัญชาที่ดีต้องมีลักษณะความเป็นผู้นำ และสามารถสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับผู้ใต้บังคับบัญชาได้ทั้งในเรื่องของงานที่ได้รับมอบหมายและเกื้อกูลในเรื่องส่วนตัวได้

สรุปว่า การสนับสนุนของผู้บังคับบัญชา ว่าหมายถึงการที่หัวหน้างาน หรือนายจ้าง ให้การช่วยเหลือ ทั้งด้านอารมณ์ ข้อมูลข่าวสาร คำแนะนำ เงิน เวลา หรือวัตถุสิ่งของต่าง ๆ เพื่อช่วยให้นักศึกษาบรรลุเป้าหมายส่วนตนทางการเรียนและการทำงาน มีการมอบหมายงาน ประเมินผลงาน การให้เงินเดือน หรือสวัสดิการอื่น ๆ อย่างถูกต้องเป็นธรรม ตลอดจนการมีความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างนักศึกษา กับหัวหน้างาน หรือนายจ้าง

จากการศึกษาวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่างานวิจัยของศิริประกาย วรปรีชา (2538: บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องขวัญและกำลังใจที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ในสถานฝึกอบรมเด็กและเยาวชน สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนกลาง พบว่าขวัญและกำลังใจด้านความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชามีผลต่อการปฏิบัติงานมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับจิระพร แดนเขตต์ (2543: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องพฤติกรรมภาวะผู้นำของหัวหน้าหอผู้ป่วยและผลผลิตภาพในงานพยาบาลประจำการในโรงพยาบาลชุมชนเขต 10 พบว่า พฤติกรรมภาวะผู้นำของหัวหน้าหอผู้ป่วยมีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลผลิตภาพในงานของพยาบาลประจำการ นอกจากนี้ วรวรรณ อร่ามพงศ์ (2551: บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยตัวแปรทางจิตลักษณะและสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมมาร

ทำงานอย่างมีจริยธรรมของสัตวแพทย์ พบว่าการรับรู้การสนับสนุนทางสังคมจากบุคลากรในหน่วยงานสามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมการทำงานได้ นอกจากนี้งานวิจัยที่พบว่าการสนับสนุนของผู้บังคับบัญชาหรือความสัมพันธ์กับหัวหน้างาน ส่งผลต่อการปฏิบัติงานหรือประสิทธิภาพในการทำงาน ได้แก่ รัฐพล ทรายกิจ (2552: บทคัดย่อ) และโสภิตา อันตนา (2548: บทคัดย่อ)

สรุปได้ว่าการสนับสนุนของผู้บังคับบัญชามีความสัมพันธ์ในเชิงบวกกับพฤติกรรมการทำงานที่ตั้งใจเรียน

สำหรับการวัดการสนับสนุนของผู้บังคับบัญชา วรวรรณ อร่ามพงศ์ (2551: 73) ได้สร้างแบบวัดการรับรู้การสนับสนุนทางสังคมของบุคลากรในหน่วยงาน จำนวน 13 ข้อ ใน 3 ด้านคือ ด้านอารมณ์ ด้านข้อมูลข่าวสาร และด้านวัสดุอุปกรณ์ จากสมาชิกในหน่วยงานประกอบด้วยหัวหน้างานและเพื่อนร่วมงาน แบบวัดเป็นแบบ Rating scale 6 ระดับ เกณฑ์การให้คะแนน ถ้าเป็นข้อความทางบวกให้คะแนน 6, 5, 4, 3, 2 และ 1 เมื่อข้อความนั้นเป็นจริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริงและไม่จริงที่สุด ตามลำดับ ข้อความทางลบให้คะแนน 1, 2, 3, 4, 5 และ 6 เมื่อข้อความนั้นเป็นจริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริงและไม่จริงที่สุด ตามลำดับ

โสภิตา อันตนา (2548: 66-68) ได้สร้างแบบวัดสัมพันธภาพระหว่างเจ้าหน้าที่กับผู้บังคับบัญชา จำนวน 9 ข้อ มีค่า t อยู่ระหว่าง 2.309-4.811 ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดเท่ากับ .924 แบบวัดเป็นแบบ Rating scale 5 ระดับ เกณฑ์การให้คะแนน ถ้าเป็นข้อความทางบวกให้คะแนน 5, 4, 3, 2 และ 1 เมื่อข้อความนั้นเป็นจริงที่สุด จริง จริงบ้าง จริงน้อย และจริงน้อยที่สุดตามลำดับ ข้อความทางลบให้คะแนน 1, 2, 3, 4 และ 5 เมื่อข้อความนั้นเป็นจริงที่สุด จริง จริงบ้าง จริงน้อย และจริงน้อยที่สุดตามลำดับ การแปลความหมาย คะแนนเฉลี่ย 3.67-5.00 หมายถึงมีสัมพันธภาพกับผู้บังคับบัญชาดี คะแนนเฉลี่ย 2.34-3.66 หมายถึงมีสัมพันธภาพกับผู้บังคับบัญชาดีพอใช้ คะแนนเฉลี่ย 1.00-2.33 หมายถึงมีสัมพันธภาพกับผู้บังคับบัญชาไม่ดี

ซึ่งการวัดการสนับสนุนของผู้บังคับบัญชา ใช้แบบวัดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง แบบวัดมีลักษณะเป็นมาตราประเมินค่า 6 ระดับ ตั้งแต่ จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง และไม่จริงเลย ผู้ที่ได้คะแนนมากกว่าแสดงว่ามีการสนับสนุนทางสังคมของผู้บังคับบัญชาสูงกว่าผู้ที่ได้คะแนนต่ำ

3.2.4 สัมพันธภาพระหว่างนักศึกษากับเพื่อน (Relationships among friends)

กลุ่มเพื่อนเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่มีความสำคัญต่อการใช้ชีวิตในมหาวิทยาลัยของนิสิต ถ้านิสิตสามารถปรับตัวเข้ากับเพื่อนได้ ได้รับการยอมรับนับถือจากเพื่อน นิสิตจะสามารถเรียนรู้บทบาทของตนเกี่ยวกับการปฏิบัติตนเมื่ออยู่ในกลุ่มเพื่อน ช่วยให้เกิดความรู้สึกอุ่นใจ มีความมั่นคง เกิดความเชื่อมั่นในตนเอง มีสุขภาพจิตดี สามารถศึกษาเล่าเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ (ศุภาวดี

บุญวงศ์. 2539: 19) ส่วนกันยา สุวรรณแสง (2533: 61-65) ได้อธิบายความสัมพันธ์ของนักเรียนมี 2 ลักษณะคือความสัมพันธ์ทางอารมณ์และความสัมพันธ์ทางปัญญา โดยความสัมพันธ์ทางอารมณ์เป็นความสัมพันธ์ที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของความผูกพันระหว่างเพื่อนกับเพื่อน การกระทำที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์แบบนี้เช่น การทักทาย ความเกรงใจ การเอาใจใส่ ให้ความสนใจและแสดงความยินดีในวาระสำคัญ เป็นต้น แอสติน (ภัทรวรรณ บุญโยประการ. 2548: 27; อ้างอิงจาก Astin. 1968.pp.187) ได้อธิบายว่ากลุ่มเพื่อนเป็นสิ่งแวดล้อมที่มีอิทธิพลต่อการเรียนการสอนอย่างเห็นได้ชัด ทั้งนี้เพราะสังคมในสถาบันการศึกษาจะมีการรวมตัวหรือจัดกลุ่มร่วมกันของนิสิตนักศึกษา ซึ่งลักษณะของกลุ่มจะมีผลต่อแรงจูงใจและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ถ้ากลุ่มเพื่อนมีบรรยากาศที่เป็นกันเอง เข้าอกเข้าใจกัน ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ผู้เรียนจะมีแนวโน้มมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีไปด้วย

สรุปว่า สัมพันธภาพระหว่างนักศึกษา กับเพื่อน หมายถึงความสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนทั้งในและนอกห้องเรียน ได้แก่ ความร่วมมือในการทำงานกลุ่ม การแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร การช่วยเหลือให้กำลังใจทั้งเรื่องเรียนและเรื่องส่วนตัว และการสร้างความกระตือรือร้นในการเรียน

จากการวิจัยของเดวิด (David. 1971: 578) พบว่านักศึกษาที่มีความพอใจในความสัมพันธภาพระหว่างเพื่อนในชั้นเรียนมาก มีแนวโน้มที่จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักศึกษาที่มีความพอใจในความสัมพันธภาพระหว่างเพื่อนในชั้นเรียนน้อย สำหรับกลุ่มที่มีบรรยากาศก้าวร้าว มีความคับข้องใจและมีการขัดแย้งกับสมาชิก จะมีพฤติกรรมที่ไม่พึงปรารถนาทำให้การเรียนไม่ค่อยได้ผล สำหรับบริตตา ดวงแก้ว (2527: 155) ได้ทำการศึกษาสหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างเชาวน์ปัญญา สภาพแวดล้อมทางปัญญา และฐานะทางสังคมมีติดกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตปริญญาตรีปีที่ 3 คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำนวน 314 คน ผลการศึกษาพบว่ากลุ่มเพื่อนมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของกิงกาญจน์ ปานทอง (2545: 84); พระชลภัช คุณวีโร (2552: 82); พัทรินทร์ สมหมาย (2549: บทคัดย่อ); ภัทศิริณ เสวดไอยาราม (2549: 70) และสุวี ปิ่นเจริญ (2549: บทคัดย่อ) ที่พบว่าความสัมพันธ์ของนักศึกษา กับเพื่อน ส่งผลต่อพฤติกรรมการเรียนเช่นกัน

จากงานวิจัยดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า สัมพันธภาพที่ดีระหว่างนักศึกษา กับเพื่อนมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับพฤติกรรมการตั้งใจเรียน

สำหรับการวัดสัมพันธภาพระหว่างนักศึกษา กับเพื่อนสุวี ปิ่นเจริญ (2549: 64-68) ได้สร้างแบบวัดสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน จำนวน 11 ข้อ มีค่า t อยู่ระหว่าง 3.145-9.169 ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดเท่ากับ .739 แบบวัดเป็นแบบ Rating scale 5 ระดับ เกณฑ์การให้คะแนน ถ้าเป็นข้อความทางบวกให้คะแนน 5, 4, 3, 2 และ 1 เมื่อข้อความนั้นเป็นจริงที่สุด จริงบ้าง จริงน้อย และจริงน้อยที่สุดตามลำดับ ข้อความทางลบให้คะแนน 1, 2, 3, 4 และ 5 เมื่อข้อความนั้นเป็น

จริงที่สุด จริง จริงบ้าง จริงน้อย และจริงน้อยที่สุดตามลำดับ การแปลความหมาย คะแนนเฉลี่ย 3.67-5.00 หมายถึงมีสัมพันธภาพดีระหว่างนักเรียนกับเพื่อน คะแนนเฉลี่ย 2.34-3.66 หมายถึงมีสัมพันธภาพพอใช้ระหว่างนักเรียนกับเพื่อน คะแนนเฉลี่ย 1.00-2.33 หมายถึงมีสัมพันธภาพไม่ดีระหว่างนักเรียนกับเพื่อน

อาจารย์ ช่างประดับ (2550: 87-90) ได้สร้างแบบวัดสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน จำนวน 15 ข้อ มีค่า t อยู่ระหว่าง 3.353-9.469 ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .906 แบบวัดเป็นแบบ Rating scale 5 ระดับ เกณฑ์การให้คะแนน ถ้าเป็นข้อความทางบวกให้คะแนน 5, 4, 3, 2 และ 1 เมื่อข้อความนั้นเป็นจริงที่สุด จริง จริงบ้าง จริงน้อย และจริงน้อยที่สุดตามลำดับ ข้อความทางลบให้คะแนน 1, 2, 3, 4 และ 5 เมื่อข้อความนั้นเป็นจริงที่สุด จริง จริงบ้าง จริงน้อย และจริงน้อยที่สุดตามลำดับ การแปลความหมาย คะแนนเฉลี่ย 3.67-5.00 หมายถึงนักเรียนมีสัมพันธภาพกับเพื่อนดี คะแนนเฉลี่ย 2.34-3.66 หมายถึงนักเรียนมีสัมพันธภาพพอใช้ คะแนนเฉลี่ย 1.00-2.33 หมายถึงนักเรียนมีสัมพันธภาพกับเพื่อนไม่ดี

ซึ่งการวัดสัมพันธภาพระหว่างนักศึกษา กับเพื่อน ใช้แบบวัดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง แบบวัดมีลักษณะเป็นมาตราประเมินค่า 6 ระดับ ตั้งแต่ จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง และไม่จริงเลย ผู้ที่ได้คะแนนมากกว่าแสดงว่ามีสัมพันธภาพระหว่างนักศึกษา กับเพื่อนสูงกว่าผู้ที่ได้คะแนนต่ำ

3.3 ตัวแปรจิตลักษณะตามสถานการณ์

3.3.1 ทศนคติต่อสถาบันการศึกษา (Attitude towards the educational institute)

ทัศนคติ หรือเจตคติ (Attitude) ออลพอร์ต (สลิลา ส่งแก้ว. 2547: 18; อ้างอิงจาก Allport. 1985) ได้ให้ความหมายของทัศนคติว่า เป็นสภาพทางจิตและทางประสาทที่เกี่ยวกับความรู้สึก เกิดขึ้นโดยอาศัยประสบการณ์เป็นตัวนำ ทัศนคตินี้มีอิทธิพลต่อการตอบสนองของแต่ละบุคคลที่มีต่อวัตถุและสถานการณ์ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน

ดวงเดือน พันธุมนาวิน (2523) ได้อธิบายถึง องค์ประกอบของทัศนคติว่ามี 3 องค์ประกอบดังนี้ องค์ประกอบทางด้านการรู้คิดเชิงประเมินค่า (Cognitive component) คือมีความรู้ ว่าสิ่งนั้นมีคุณหรือมีโทษมากน้อยเพียงใด ประเมินค่าสิ่งนั้นได้ องค์ประกอบทางด้านความรู้สึก (Affective component) เป็นความรู้สึกชอบหรือไม่ชอบต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง พอใจ หรือไม่พอใจ และองค์ประกอบทางด้านแนวโน้มในการกระทำพฤติกรรมหรือพร้อมกระทำ (Action-tendency component) คือความพร้อมหรือความโน้มเอียงที่บุคคลนั้นจะประพฤติปฏิบัติเมื่อบุคคลมีความรู้เชิง ประเมินค่าและมีความรู้สึกชอบ ไม่ชอบในสิ่งนั้นแล้ว สิ่งที่ตามมาคือ ความพร้อมในการกระทำที่ สอดคล้องกับความรู้สึกของตนต่อสิ่งนั้น

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2539: 208) ได้ให้ความหมายของทัศนคติ เป็นเรื่องความชอบ ความไม่ชอบ ความลำเอียง ความคิดเห็น ความรู้สึก ความเชื่อฝังใจของเราต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด มักจะเกิดขึ้นเมื่อเรารับรู้หรือประเมินผู้คน เหตุการณ์ในสังคม เราจะมีอารมณ์ความรู้สึกบางอย่างควบคู่ไปกับการรับรู้ นั่น และมีผลต่อความคิดและปฏิกิริยาในใจของเรา ดังนั้นทัศนคติจึงเป็นพฤติกรรมภายในที่ไม่สามารถสังเกตเห็นได้ง่าย

สุรางค์ ไคว์ตระกูล (2541 : 366) ได้อธิบายว่าทัศนคติเป็นอักษณาสัย (Disposition) หรือแนวโน้มที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมสนองตอบต่อสิ่งแวดล้อมหรือสิ่งเร้า ซึ่งอาจเป็นได้ทั้งคน วัตถุ สิ่งของ หรือความคิดเห็น ทัศนคติอาจเป็นทางบวกหรือลบ ถ้าบุคคลมีทัศนคติบวกต่อสิ่งใดก็จะมีพฤติกรรมที่จะเผชิญกับสิ่งนั้น ถ้ามีทัศนคติลบก็จะหลีกเลี่ยง ทัศนคติเป็นสิ่งที่เรียนรู้และเป็นการแสดงออกของค่านิยมและความเชื่อส่วนบุคคล

สรุปว่าทัศนคติต่อสถาบันการศึกษา หมายถึง การรู้คิดเชิงประเมินค่าว่าดีมีประโยชน์มีคุณค่ากับตนเอง ความรู้สึกชอบหรือความพึงพอใจ และความพร้อมในการสนับสนุนช่วยเหลือหรือให้ความร่วมมือในการกระทำกิจกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับสถาบันการศึกษา ทั้งทางด้านภาพพจน์ ชื่อเสียงของสถาบันการศึกษา ด้านคณาจารย์-เจ้าหน้าที่ฝ่ายสนับสนุน และด้านอาคารสถานที่ สิ่งอำนวยความสะดวกตลอดจนช่องทางการติดต่อสื่อสารกับสถาบันการศึกษาที่ตนเองกำลังเรียน

จากการวิจัยของณัฐพล แย้มสะอาด (2551: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาตัวแปรเชิงสาเหตุของปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการเรียนของนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเขตพื้นที่การศึกษา 2 กรุงเทพมหานคร พบว่าทัศนคติต่อการเรียนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานกับ เชิดชาย ชูช่วยสุวรรณ (2547 : บทคัดย่อ); ชลดายอดอ่วม (2552: บทคัดย่อ); ทิพวรรณ สุวรรณประเสริฐ (2541: บทคัดย่อ); ภัทรสิริณี เสวตไอยาราม (2549: บทคัดย่อ); และสุพัตรา ผลรัตน์ไพบูลย์ (2550: บทคัดย่อ) ที่พบว่าทัศนคติต่อการเรียนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการเรียน สำหรับงานวิจัยของนุตนลิน อุ่นชัยเทพ (2552: 59) พบว่าทัศนคติต่อสถาบันการศึกษามีความสัมพันธ์ทางบวกกับความภาคภูมิใจในสถาบันของนักศึกษา หลักสูตรต่อเนื่อง สาขาวิชาครุศาสตร์สถาปัตยกรรม คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า เจ้าคุณทหารลาดกระบัง ขณะทำงานวิจัยของ วรวรรณ อร่ามพงศ์ (2551: บทคัดย่อ) ที่ศึกษาตัวแปรทางจิตลักษณะและสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการทำงานอย่างมีจริยธรรมของสัตวแพทย์พบว่า ทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการทำงานสามารถทำนายพฤติกรรมการทำงานอย่างมีจริยธรรมได้ ส่วนงานวิจัยของธวัชชัย ศรีพรงาม (2547: บทคัดย่อ) ที่ทำการศึกษปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการทำงานอย่างปลอดภัยของพนักงานโรงงานอุตสาหกรรมสิ่งทอและปั่นด้าย ผลการวิจัยพบว่าทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการทำงานอย่างปลอดภัยร่วมกับความรู้เกี่ยวกับการทำงาน

อย่างปลอดภัย และความเครียดในการทำงานสามารถทำนายพฤติกรรมทำให้การสนับสนุนการทำงานอย่างปลอดภัยในพนักงานกลุ่มรวมได้

สรุปได้ว่าทัศนคติต่อสถาบันการศึกษาที่ตนกำลังศึกษาอยู่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรม การตั้งใจเรียน

สำหรับการวัดทัศนคติต่อสถาบันการศึกษา นุตนลิน อุ่นชัยเทพ (2552: 33-45) ได้สร้างแบบวัดทัศนคติต่อสถาบันทั้ง 3 คือด้านความคิด ความรู้สึก และแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรม จำนวน 13 ข้อ มีค่า t อยู่ระหว่าง 2.598-7.489 ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดเท่ากับ .713 แบบวัดเป็นแบบ Rating scale 5 ระดับ เกณฑ์การให้คะแนน ถ้าเป็นข้อความทางบวกให้คะแนน 5, 4, 3, 2 และ 1 ในด้านความคิดนักศึกษาเมื่อเห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ในด้านความรู้สึกเมื่อนักศึกษารู้สึกมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุดในด้านแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรมเมื่อมีพฤติกรรมเป็นประจำ บ่อยครั้ง บางครั้ง นานๆ ครั้ง และไม่เคยเลย ตามลำดับ ข้อความทางลบให้คะแนน 1, 2, 3, 4 และ 5 เมื่อข้อความนั้นในด้านความคิดนักศึกษาเห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ในด้านความรู้สึกเมื่อนักศึกษารู้สึกมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุดในด้านแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรมเป็นประจำ บ่อยครั้ง บางครั้ง นานๆ ครั้ง และไม่เคยเลย ตามลำดับ การแปลความหมาย คะแนนเฉลี่ย 3.67-5.00 หมายถึงมีทัศนคติทางบวกกับสถาบันการศึกษา คะแนนเฉลี่ย 2.34-3.66 หมายถึงมีทัศนคติปานกลางต่อสถาบันการศึกษา และคะแนนเฉลี่ย 1.00-2.33 หมายถึงมีทัศนคติทางลบกับสถาบันการศึกษา

ณัฐพล แยมสะอาด (255: 63-68) ได้พัฒนาแบบวัดทัศนคติทางการเรียน จำนวน 15 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดเท่ากับ .806 แบบวัดเป็นแบบ Rating scale 5 ระดับ เกณฑ์การให้คะแนน ถ้าเป็นข้อความทางบวกให้คะแนน 5, 4, 3, 2 และ 1 เมื่อข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงที่สุดจริง ปานกลาง ไม่จริง และไม่จริงที่สุด ตามลำดับ ข้อความทางลบให้คะแนน 1, 2, 3, 4 และ 5 เมื่อข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงที่สุดจริง ปานกลาง ไม่จริง และไม่จริงที่สุด ตามลำดับ การแปลความหมาย คะแนน 67.51-75.00 หมายถึงนักเรียนมีทัศนคติต่อการเรียนอยู่ในเกณฑ์ดีมาก คะแนน 52.51-67.50 หมายถึงนักเรียนมีทัศนคติต่อการเรียนอยู่ในเกณฑ์ดี คะแนน 37.51-52.50 หมายถึงนักเรียนมีทัศนคติต่อการเรียนอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง คะแนน 22.51-37.50 หมายถึงนักเรียนมีทัศนคติต่อการเรียนอยู่ในเกณฑ์ไม่ค่อยดี คะแนน 15.00-22.50 หมายถึงนักเรียนมีทัศนคติต่อการเรียนอยู่ในเกณฑ์ไม่ดีมาก

ซึ่งการวัดทัศนคติต่อสถาบันการศึกษาใช้แบบวัดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง แบบวัดมีลักษณะเป็นมาตราประเมินค่า 6 ระดับ ตั้งแต่ เห็นด้วยมากที่สุด เห็นด้วย ค่อนข้างเห็นด้วย ค่อนข้างไม่เห็นด้วย ไม่

เห็นด้วย และไม่เห็นด้วยเลย ผู้ที่ได้คะแนนมากกว่าแสดงว่ามีทัศนคติที่ดีต่อสถาบันการศึกษาสูงกว่าผู้ที่ได้คะแนนต่ำ

3.3.2 ความเครียดในการเรียน (Study-related stress)

ความเครียด (Stress) คือการรับรู้เชิงประเมินคุณสมบัติของสิ่งแวดล้อมหรือเหตุการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นในจิตสำนึกของบุคคลในขณะที่การตอบสนองของความเครียด (Strain) คืออาการทางกายหรือทางจิต และรวมไปถึงพฤติกรรมแสดงออกมาเป็นการตอบสนองต่อการรับรู้ความเครียด ส่วนต้นเหตุหรือสาเหตุของความเครียด (Stressor) คือสิ่งแวดล้อมหรือเหตุการณ์ที่แยกต่างหากจากตัวบุคคลผู้รับรู้ (บึงอร โสฬส และอัจฉรา วงศ์วัฒนามงคล.2539; อ้างอิงจาก Eden.1982.pp.313)

ในขณะที่กรมสุขภาพจิต (2541: 9) ได้ให้ความหมายว่า ความเครียดเป็นภาวะของอารมณ์หรือความรู้สึกที่เกิดขึ้น เมื่อเผชิญกับปัญหาต่างๆ ที่ทำให้รู้สึกไม่สบายใจ คับข้องใจ หรือถูกบีบคั้น กดดันจนทำให้เกิดความรู้สึกทุกข์ใจ สับสน โกรธหรือเสียใจ

สมิต อาชนิจกุล (2542: 1) ได้ให้ความหมายของความเครียดว่า เป็นสภาวะที่ซับซ้อนของร่างกายและจิตใจ อันเกิดจากสภาวะแวดล้อมหรือสถานการณ์ที่บีบคั้นบังคับให้ร่างกายและจิตใจเปลี่ยนแปลงไป

กรวิภา ภัฏญูลา (2546: 6-7) ได้ให้ความหมายของความเครียดในการเรียนของนิสิตว่าเป็นสภาวะทางจิตใจที่รู้สึกคับข้องใจ ไม่สบายใจ รู้สึกไม่พอใจ เหมือนจิตใจถูกบังคับ ต้องเผชิญกับสิ่งเร้าที่ไม่พึงปรารถนา ทำให้ส่งผลกระทบต่อร่างกายและจิตใจของนิสิตในขณะที่เผชิญปัญหาที่เกิดขึ้นจริงหรือคาดว่าจะเกิดขึ้น โดยที่สภาวะความไม่สบายทางจิตใจประกอบไปด้วย 4 ด้านคือ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านทักษะในการเรียน ด้านสภาพแวดล้อมทางการเรียน และด้านความสัมพันธ์กับเพื่อน

สรุปว่า ความเครียดในการเรียน หมายถึง สภาวะทางจิตใจ ที่มีความวิตกกังวล หงุดหงิดไม่สบายใจ คับข้องใจจากปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นจากการเรียน และส่งผลต่อสภาวะทางกาย

จากการวิจัยของ บึงอร โสฬส และอัจฉรา วงศ์วัฒนามงคล (2539: บทคัดย่อ) ที่ได้ทำการศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุและผลของความเครียดในการทำงานของผู้บริหารในวงราชการไทย ผลการวิจัยพบว่า ผู้ที่รายงานตนเองมีความเครียดมากเป็นผู้ที่รายงานว่าตนเองมีอาการตอบสนองต่อความเครียดทางจิต (เช่น ตื่นเต้น กลุ้มใจ กังวล เป็นต้น) และมีอาการตอบสนองทั้งทางกายและจิต เช่น (ปวดท้อง ปวดศีรษะ กลุ้มใจ เป็นต้น) มากกว่าผู้ที่รายงานว่าตนมีความเครียดในงานน้อย ซึ่งสิ่งเหล่านี้ส่งผลต่อพฤติกรรมการทำงานและประสิทธิภาพในการทำงานของบุคคล ส่วนผลงานวิจัยของวิลาศลักษณ์ ชั่ววัลลี และคณะ (2547) ได้ศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุของพฤติกรรมตามค่านิยมสร้างสรรค์คือ ความเครียดในการทำงานร่วมกับพฤติกรรมที่เป็นสมาชิกที่ดีขององค์กร และทัศนคติต่อพฤติกรรมตาม

ค่านิยมสร้างสรรค์สามารถทำนายพฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กร และทัศนคติต่อพฤติกรรมตามค่านิยมสร้างสรรค์ สามารถทำนายพฤติกรรมตามค่านิยมไม่เลือกปฏิบัติได้ ส่วนงานวิจัยของเจริญศรี วิสุทธิเนตรสกุล (2553: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความเครียดและพฤติกรรมในการปฏิบัติงานของพนักงานอำนวยการสินเชื่อ สังกัดสำนักงานธุรกิจขนาดกลาง นครหลวง บมจ. ธนาคารกรุงไทย พบว่าความเครียดมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกันกับพฤติกรรมในการทำงานด้านการขาดงานและการลาออกจากงาน สำหรับงานวิจัยของกรวิภา กัญญาลา (2546: บทคัดย่อ) ที่ศึกษาความเครียดในการเรียนของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต ภาคพิเศษ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พบว่านิสิตมีความเครียดในระดับปานกลาง และนลินี ธรรมอำนาจสุข (2541: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความเครียดในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาโรงเรียนกีฬาจังหวัดสุพรรณบุรี สังกัดกรมพลศึกษา จังหวัดสุพรรณบุรี ผลการศึกษาพบว่านักเรียนมีความเครียดในระดับปานกลางเช่นกัน ส่วนศักดิ์ชัย จันทะแสง (2550: บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาปัจจัยด้านสติปัญญาและด้านที่ไม่ใช่สติปัญญาที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผลการวิจัยพบว่าปัจจัยด้านความวิตกกังวลด้านการเรียนส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ นอกจากนี้พรพจน์ เพ็ชรทวีพรเดช (2547: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัจจัยด้านพฤติกรรมกรเรียนที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษามหาวิทยาลัยกรุงเทพ พบว่าพฤติกรรมกรเรียนด้านความวิตกกังวลเกี่ยวกับการปฏิบัติตนในการเรียนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สำหรับงานวิจัยของดุลา จิตตะยโสธร (2542: ออนไลน์) ที่ทำงานวิจัยเรื่อง ระดับความเครียดกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษามหาวิทยาลัยหอการค้าไทย ผลการวิจัยพบว่านักศึกษาที่มีความเครียดระดับต่ำมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักศึกษาที่มีความเครียดระดับสูง เช่นเดียวกันกับงานวิจัยของ กานดาวรรณ แก้วผาบ; วาสนา จินะวัฒน์; และ ธนัยกร จันทรสาส์น (2555: ออนไลน์) ที่วิจัยเรื่องปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมกรเรียนวิชาหลักการบัญชี 1: กรณีศึกษาของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 คณะบัญชี มหาวิทยาลัยกรุงเทพ ที่พบว่าระดับความเครียดมีความสัมพันธ์ทางลบกับพฤติกรรมกรเรียน

จากการศึกษางานวิจัยข้างต้นทำให้ผู้วิจัยพบว่าความเครียดมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมกรตั้งใจเรียน

สำหรับการวัดความเครียดในการเรียน พรพจน์ เพ็ชรทวีพรเดช (2547: 43-46) ได้ปรับเปลี่ยนวัดพฤติกรรมกรเรียนมาจาก สิงห์ ไทยวงศ์ (2544) ที่ดัดแปลงข้อคำถามจากแบบสำรวจ Learning and study strategies inventory (LASSI) ของ Claire E. Weinstein และ David R. Palmer โดยในด้านความวิตกกังวลเกี่ยวกับการปฏิบัติตนในการเรียน มีข้อคำถาม 8 ข้อ ค่าอำนาจจำแนก (t) อยู่ระหว่าง .275-.511 ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .88 แบบวัดเป็นแบบ Rating scale 5 ระดับ เกณฑ์การให้

คะแนน ถ้าเป็นข้อความทางบวกให้คะแนน 5, 4, 3, 2 และ 1 เมื่อข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงที่สุด
จริงเป็นส่วนมาก จริงพอๆ กับไม่จริง ไม่เป็นจริงส่วนมาก และไม่จริงเลย ตามลำดับ ข้อความทางลบให้
คะแนน 1, 2, 3, 4 และ 5 เมื่อข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงที่สุด จริงเป็นส่วนมาก จริงพอๆ กับไม่
จริง ไม่เป็นจริงส่วนมาก และไม่จริงเลย ตามลำดับ การแปลความหมาย คะแนน 4.01-5.00 หมายถึงมี
ความวิตกกังวลมาก คะแนน 3.01-4.00 หมายถึงมีความวิตกกังวลค่อนข้างมาก คะแนน 2.01-3.00
หมายถึง มีความวิตกกังวลค่อนข้างน้อย คะแนน 1.00-2.00 หมายถึงความวิตกกังวลน้อย

นลินี ธรรมอานวยสุข (2541: 91-93) ได้พัฒนาแบบวัดความเครียดในการเรียน จำนวน
30 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก (t) อยู่ระหว่าง 1.88-9.93 แบบวัดเป็นแบบ Rating scale 5 ระดับ เกณฑ์
การให้คะแนน ถ้าเป็นข้อความทางบวกให้คะแนน 5, 4, 3, 2 และ 1 เมื่อข้อความนั้นตรงกับความเป็น
จริงที่สุด จริง จริงบ้าง จริงน้อย และจริงน้อยที่สุด ตามลำดับ ข้อความทางลบให้คะแนน 1, 2, 3, 4
และ 5 เมื่อข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงที่สุด จริง จริงบ้าง จริงน้อย และจริงน้อยที่สุด ตามลำดับ
การแปลความหมาย คะแนน 1.00-2.49 หมายถึงมีความเครียดในการเรียนระดับต่ำ คะแนน
2.50-3.49 หมายถึงมีความเครียดในการเรียนปานกลาง คะแนน 3.50-5.00 หมายถึงมีความเครียดใน
การเรียนระดับสูง

ซึ่งการวัดความเครียดในการเรียน ใช้แบบวัดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง แบบวัดมีลักษณะเป็น
มาตราประเมินค่า 6 ระดับ ตั้งแต่ จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง และไม่จริงเลย ผู้ที่
ได้คะแนนมากกว่าแสดงว่ามีความเครียดในการเรียนสูงกว่าผู้ที่ได้คะแนนต่ำ

3.4 ตัวแปรภูมิหลัง

ตัวแปรภูมิหลัง ได้ถูกนำมาใช้ในการจัดกลุ่มเพื่อการเปรียบเทียบ หรือวิเคราะห์งานวิจัย
เนื่องจากเป็นปัจจัยขั้นพื้นฐานที่ใช้แบ่งกลุ่มบุคคลได้ชัดเจน สำหรับพฤติกรรมที่ตั้งใจเรียนของ
นักศึกษาระดับปริญญาตรี ภาคพิเศษของมหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์ ใช้ เพศ สถานภาพสมรส
ระดับรายได้ และเกรดเฉลี่ยสะสมเข้ามาจัดกลุ่ม เพื่อให้สอดคล้องกับลักษณะภูมิหลังของกลุ่มตัวอย่าง
ที่นักศึกษาครั้งนี้

3.4.1 เพศ (Gender)

มีงานวิจัยหลายงานพบว่า เพศ ส่งผลต่อพฤติกรรมการเรียนของนักศึกษา เช่น งานวิจัย
ของกิ่งกาญจน์ ปานทอง (2545: 84) ที่ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการเรียนของนักศึกษา
สำหรับบุคลากรประจำการ (กศ.บป.) คณะวิทยาศาสตร์การจัดการ โปรแกรมวิชานิติศาสตร์
สถาบันราชภัฏพระนคร กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า เพศหญิง ส่งผลต่อพฤติกรรมการเรียน
ของนักศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของชัชลิณี จุงพิวัฒน์ (2547: 78); ทิพวรรณ สุวรรณประเสริฐ
(2541: 112); สิริทิพย์ สมคิด (2551: บทคัดย่อ) และสุกัญญา แยมยิ้ม (2541: 65) นอกจากนี้

งานวิจัยของจุฬาลักษณ์ ฌาพวรรณวิสุทธิ (2550: บทคัดย่อ) ก็พบว่าเพศต่างกันมีพฤติกรรมการทำงานต่างกัน ส่วนแอสติน (Astin. 1964: 3-20) ได้ศึกษาการทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและการลาออกกลางคันของนักศึกษา โดยทำการวิจัยกับนักศึกษาระดับอุดมศึกษา จากสถาบันระดับวิทยาลัย 2 ปี และ 4 ปี ในประเทศสหรัฐอเมริกา รวม 180 สถาบัน จำนวน 36,581 คน พบว่า นักศึกษาหญิงมีคะแนนเฉลี่ยของผลการเรียนสูงกว่านักศึกษาชาย แต่งานวิจัยของสุวี ปิ่นเจริญ (2549: บทคัดย่อ) ที่ศึกษาองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการไม่มีสมาธิในการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนสันติราษฎร์วิทยาลัย เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร พบว่า เพศไม่มีความสัมพันธ์ต่อการไม่มีสมาธิทางการเรียน

จากการศึกษางานวิจัยส่วนใหญ่ข้างต้นพบว่าเพศหญิงมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการตั้งใจเรียนมากกว่าเพศชาย

3.4.2 สถานภาพสมรส (Marital status)

จากการตรวจสอบเอกสารพบว่า มีงานวิจัยที่นำเอาตัวแปรด้านสถานภาพสมรสของผู้ปกครองว่าส่งผลต่อพฤติกรรมการเรียนของนักเรียนหรือไม่ ผลงานวิจัยพบว่าสถานภาพสมรสของผู้ปกครองไม่ส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมการเรียนของนักเรียน ทิพวรรณ สุวรรณประเสริฐ (2541: 112); พระชลภัช คุณวีโร (2552: 82) และสุวี ปิ่นเจริญ (2549: บทคัดย่อ) แต่กลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษาค้างนี้เป็นผู้ใหญ่ตอนต้นขึ้นไป สถานภาพสมรสมีทั้งมีคู่ และไม่มีคู่ ซึ่งสถานภาพต่างๆ เหล่านี้ส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมในการทำงาน (จุฬาลักษณ์ ฌาพวรรณวิสุทธิ. 2550: บทคัดย่อ) ขณะที่ศกร วุฒิวงศ์ภักดี (2546: บทคัดย่อ) ที่ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการทำงานเปิดรับข้อมูลข่าวสารผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตของนักศึกษาระดับปริญญาโท ในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่าสถานภาพสมรสที่ต่างกันมีพฤติกรรมการทำงานเปิดรับข้อมูลข่าวสารต่างกัน ส่วนงานวิจัยของฉัตรยา กฤติยาพงศ์พันธุ์ (2553: 105) ที่วิจัยเรื่อง การบริหารการเปลี่ยนแปลงองค์กรที่มีผลต่อพฤติกรรมการทำงานของพนักงานในบริษัท แชนมินาไซซิสเต็มส์ จำกัด พบว่าพนักงานที่มีคู่มีพฤติกรรมการทำงานด้านแนวโน้มการทำงานต่อในอนาคตมากกว่าพนักงานที่ไม่มีคู่ เช่นเดียวกันกับงานวิจัยของ จารุวรรณ หาดเหมันต์ (2552: บทคัดย่อ); สมพัตสร วงศ์เจริญ (2550: บทคัดย่อ); สุพิชญา อรุณวงษ์ (2550: 96) และเสาวรส คุหาปัญญา (2552: บทคัดย่อ) ที่พบว่าผู้ที่มีคู่มีพฤติกรรมการทำงานโดยรวมดีกว่าผู้ที่ไม่มีคู่ ตรงกันข้ามกับงานวิจัยของนุจรินทร์ แซ่เล็ก (2550) ที่ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการทำงานของพนักงานสถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.) พบว่าผู้ที่ไม่มีคู่มีพฤติกรรมการทำงานโดยรวมดีกว่าผู้ที่มีคู่

จากการศึกษางานวิจัยข้างต้น จึงสรุปได้ว่าสถานภาพสมรสที่แตกต่างกันทำให้พฤติกรรมการทำงานตั้งใจเรียนต่างกัน

3.4.3 ระดับรายได้ (Income level)

มีงานวิจัยหลายงานวิจัยที่พบว่าระดับรายได้ หรือฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครองไม่ส่งผลต่อพฤติกรรมการเรียนของนักเรียน (พระชลภัช คุณวีโร. 2552: 82; พระอดิศักดิ์ ยางธิสาร. 2551: 81; สิริทิพย์ สมคิด. 2551: บทคัดย่อ; สุพัตรา ผลรัตน์ไพบูลย์. 2550: บทคัดย่อ; สุวีรี ปิ่นเจริญ. 2549: บทคัดย่อ) แต่งานวิจัยของกิงกาญจน์ ปานทอง (2545: บทคัดย่อ) พบว่าผู้มีรายได้สูงมีความสัมพันธ์ทางบวกต่อพฤติกรรมการเรียน เช่นเดียวกันกับงานวิจัยของเทพิกา รอดสการ (2548 : บทคัดย่อ) ที่ทำการวิจัยเรื่องการศึกษาพฤติกรรมการเรียนวิชาดนตรีของนักศึกษาวิชาเอกดนตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภาคเหนือ พบว่า นักศึกษาที่มีผู้ปกครองที่มีฐานะเศรษฐกิจต่างกันมีพฤติกรรมการเรียนวิชาดนตรีโดยรวมแตกต่างกัน สำหรับงานวิจัยของดวงนฤมล ประชันคดี และมาริสค์กร์ กัลล์ประวิทย์ (2530: 119) ที่วิจัยเรื่องคุณภาพบัณฑิต และปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพบัณฑิต คณะสัตวแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ผลการวิจัยพบว่ารายได้ของครอบครัวส่งผลต่อคุณภาพบัณฑิต เช่นเดียวกันกับงานวิจัยของอรพินท์ ชูชม และอัจฉรา สุขารมณ (2531: 95) ที่วิจัยเรื่องการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนสอบคัดเลือก ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาตรี ปัญหาส่วนตัว ทักษะคิด และนิสัยในการเรียนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตปริญญาโท ผลการวิจัยพบว่ารายได้ของครอบครัวส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเช่นกัน นอกจากนี้งานวิจัยของวรวรรณ อร่ามพงศ์ (2551: บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาตัวแปรทางจิตลักษณะและสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการทำงานอย่างมีจริยธรรมของสัตวแพทย์ พบว่าผู้มีระดับทางเศรษฐกิจสูงจะมีพฤติกรรมการทำงานอย่างมีจริยธรรมสูงเช่นกัน ส่วนงานวิจัยที่พบว่าผู้มีรายได้สูงจะมีพฤติกรรมการทำงานและความพึงพอใจในงานสูงกว่าผู้มีรายได้ต่ำกว่า ได้แก่งานวิจัยของจาวรรณ หาดหมั่นต์ (2552: บทคัดย่อ); จุฬาลักษณ์ สถาพรณวิสุทธิ (2550: บทคัดย่อ); นุจรินทร์ แซเล็ก (2550: บทคัดย่อ); ศศกร วุฒินวงศ์ภักดี (2546 : บทคัดย่อ) และเสาวรส คุหาปัญญา (2552: 109)

จากการศึกษางานวิจัยข้างต้น สรุปได้ว่านักศึกษาที่มีระดับรายได้ที่แตกต่างกัน มีพฤติกรรมการตั้งใจเรียนต่างกัน

3.4.4 เกรดเฉลี่ยสะสม (Grade point average)

กูด ได้ให้ความหมายของ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนว่าเป็นความรู้และทักษะที่เกิดจากการเรียนที่พิจารณาจากคะแนนสอบหรือคะแนนที่ได้จากงานที่ผู้สอนมอบหมายหรือทั้งสองอย่าง (อรัญญา นามแก้ว. 2538: 49; อ้างอิงจาก Good. 1973 .pp. 7) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจึงเป็นขนาดของความสำเร็จที่ได้จากการเรียนโดยอาศัยความสามารถเฉพาะตัวของบุคคล ตัวที่บ่งชี้ถึงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอาจได้มาจากกระบวนการที่ไม่ต้องอาศัยการทดสอบ เช่น การสังเกต หรืออาจอยู่ในรูปของเกรดที่ได้มาจากโรงเรียน หรือได้มาจากแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั่วไป แต่ที่นิยมใช้

กันทั่วไปมักจะอยู่ในรูปของเกรดที่ได้จากโรงเรียนเนื่องจากให้ผลที่เชื่อถือได้มากกว่า (อรพินทร์ ชูชม และอัจฉรา สุชารมณี. 2531) ซึ่งจากการตรวจสอบเอกสารพบว่าเกรดเฉลี่ยสะสมมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการตั้งใจเรียน (พระชลภัช คุณวีโร. 2552: 82; ทิพวรรณ สุวรรณประเสริฐ 2540: 114) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพัชรินทร์ สมหมาย (2549: บทคัดย่อ) ที่พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีความสัมพันธ์ทางลบกับกับปัญหาทางการเรียน แต่งานวิจัยของสุพัตรา ผลรัตน์ไพบุลย์ (2550: บทคัดย่อ) และอาคม ระดมสุข (2547: บทคัดย่อ) กลับพบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการตั้งใจเรียน

จากการศึกษางานวิจัยส่วนใหญ่ข้างต้น พบว่านักศึกษาที่มีระดับเกรดเฉลี่ยสะสมสูงกว่า มีพฤติกรรมการตั้งใจเรียนสูงกว่านักศึกษาที่มีเกรดเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า

จากการตรวจสอบเอกสารที่เกี่ยวข้องทั้งหมดข้างต้น สามารถสรุปได้ว่าพฤติกรรมการตั้งใจเรียนเป็นองค์ประกอบหลักของการบรรลุจุดหมายในการเรียนการสอน โดยมีปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการตั้งใจเรียนอยู่หลายด้านด้วยกัน ซึ่งงานวิจัยฉบับนี้ผู้วิจัยได้จัดกลุ่มตัวแปรตามรูปแบบปฏิสัมพันธ์นิยม (Interactionism model) ซึ่งกล่าวถึงสาเหตุของพฤติกรรมมนุษย์ไว้ 3 กลุ่มสาเหตุ (ดูเดือน พันธุมนาวิน. 2547; อ้างอิงจาก Magnusson; & Endler. 1977; Tett; & Burnett. 2003) ได้แก่ 1) ลักษณะสถานการณ์ทางสังคมปัจจุบันที่บุคคลกำลังเผชิญอยู่ เป็นสาเหตุที่อยู่ภายนอกตัวบุคคลที่ส่งผลต่อพฤติกรรมในงานวิจัยครั้งนี้ได้แก่การรับรู้พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ การสนับสนุนของครอบครัว การสนับสนุนของผู้บังคับบัญชา และสัมพันธภาพระหว่างนักศึกษา กับเพื่อน 2) จิตลักษณะเดิม เป็นสาเหตุจิตใจภายในตัวบุคคลที่มีการพัฒนาสั่งสมมาตั้งแต่วัยเด็ก ซึ่งส่งผลต่อพฤติกรรมของบุคคล มีลักษณะค่อนข้างคงที่ไม่แปรเปลี่ยนไปตามสถานการณ์โดยง่าย ในงานวิจัยครั้งนี้ได้แก่ ลักษณะมุ่งอนาคตและการควบคุมตน การเห็นคุณค่าในตนเอง และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ 3) จิตลักษณะตามสถานการณ์ หรือที่เรียกว่าปฏิสัมพันธ์แบบโนตน (Organismic interaction) ซึ่งเป็นผลมาจาก ปฏิสัมพันธ์ระหว่างจิตลักษณะเดิมของบุคคล ภายใต้สถานการณ์ที่บุคคลนั้นกำลังเผชิญอยู่ ทำให้เกิดจิตลักษณะตามสถานการณ์ ซึ่งเป็นจิตลักษณะที่ไวต่อการเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์ หรืออยู่ภายใต้อิทธิพลของสถานการณ์ ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ ทศนคติต่อสถาบัน และ ความเครียดในการเรียน โดยงานวิจัยฉบับนี้ใช้ลักษณะภูมิหลังของนักศึกษาภาคพิเศษมหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรวิทยาดินทร ในการแบ่งกลุ่มพฤติกรรม

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรมการตั้งใจเรียน ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ภาควิเศษ มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์ กับตัวแปรภูมิหลัง และศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรจิตลักษณะเดิม ตัวแปรสถานการณ์ และตัวแปรจิตลักษณะตามสถานการณ์ กับพฤติกรรมการตั้งใจเรียน โดยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. กำหนดประชากร และกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การจัดกระทำและวิเคราะห์ข้อมูล

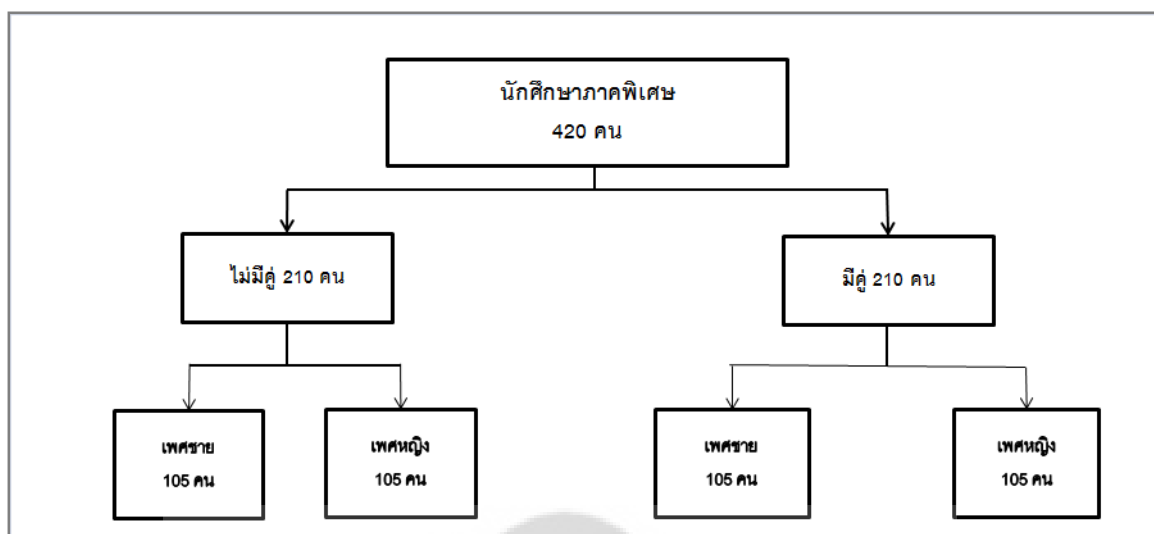
ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ คือนักศึกษาระดับปริญญาตรี ภาควิเศษ มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2554 จำนวน 6,743 คน (ฝ่ายทะเบียนและวัดผล มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์, 2555: สัมภาษณ์)

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในงานวิจัยครั้งนี้ เป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรี ภาควิเศษ ของมหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2554 ที่มีผลการเรียนแล้วอย่างน้อย 1 ภาคเรียน การกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างใช้ตารางสถิติสำเร็จรูปของ เคอร์เจซี และมอร์แกน (Kerjcie & Morgan. 1970: 607-610) ซึ่งจะกำหนดกลุ่มตัวอย่างให้มีจำนวนไม่น้อยกว่า 364 คน ดังนั้นผู้วิจัยจึงนำขนาดกลุ่มตัวอย่างดังกล่าวมาออกแบบวิธีการสุ่มแบบชั้นภูมิ (Stratified random sampling) ชั้นภูมิแรกเป็นสถานภาพของนักศึกษาภาควิเศษ แบ่งเป็นกลุ่มมีคู่ และกลุ่มไม่มีคู่ โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างในแต่ละชั้นภูมิย่อยให้มีสัดส่วนที่เท่ากัน คือ ชั้นภูมิละ 210 คน ชั้นภูมิที่ 2 เป็นเพศของนักศึกษา ได้แก่ เพศชาย และเพศหญิง ขนาดกลุ่มตัวอย่างกลุ่มละ 105 คน ลักษณะการแบ่งชั้นภูมิและจำนวนกลุ่มตัวอย่างในแต่ละชั้นภูมิมีดังนี้

ภาพประกอบ 4 ขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

สำหรับงานวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 455 ชุดในช่วงเดือน มกราคม 2555 เมื่อนำแบบวัดมาตรวจสอบความสมบูรณ์พบว่าไม่มีแบบวัดที่ใช้ได้เพียง 396 ชุด ดังนั้นในการวิจัยครั้งนี้จึงมีกลุ่มตัวอย่างจำนวน 396 คน ซึ่งในการเก็บข้อมูลจริงพบว่าไม่สามารถเก็บข้อมูลได้ตามแผนที่กำหนดไว้ได้ เนื่องจากมีจำนวนนักศึกษาเพศชายน้อยกว่าที่กำหนดไว้

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลทางตัวแปรภูมิหลังด้านเพศ สถานภาพสมรส เกรดเฉลี่ยสะสม และระดับรายได้

ตอนที่ 2 เป็นแบบวัดพฤติกรรมการตั้งใจเรียน แบบวัดตัวแปรจิตลักษณะเดิม แบบวัดตัวแปรสถานการณ์ และแบบวัดตัวแปรจิตลักษณะตามสถานการณ์ ดังนี้

- 2.1 แบบวัดพฤติกรรมการตั้งใจเรียน
- 2.2 แบบวัดลักษณะมุ่งอนาคตและการควบคุมตน
- 2.3 แบบวัดการเห็นคุณค่าในตนเอง
- 2.4 แบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
- 2.5 แบบวัดการรับรู้พฤติกรรมการสอนของอาจารย์
- 2.6 แบบวัดการสนับสนุนของครอบครัว
- 2.7 แบบวัดการสนับสนุนของผู้บังคับบัญชา

2.8 แบบวัดสัมพันธภาพระหว่างนักศึกษาด้วยกัน

2.9 แบบวัดทัศนคติต่อสถาบันการศึกษา

2.10 แบบวัดความเครียดในการเรียน

โดยแบบวัดพฤติกรรมการตั้งใจเรียน แบบวัดการรับรู้พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ แบบวัดการสนับสนุนของครอบครัว แบบวัดการสนับสนุนของผู้บังคับบัญชา แบบวัดสัมพันธภาพระหว่างนักศึกษาด้วยกัน แบบวัดทัศนคติต่อสถาบันการศึกษา และแบบวัดความเครียดในการเรียน ผู้วิจัยได้สร้างแบบวัดขึ้นเอง แบบวัดทั้งหมดมีรายละเอียดและขั้นตอนการสร้าง ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลภูมิหลังทั่วไป

เป็นแบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ภาคพิเศษ ได้แก่ เพศ สถานภาพสมรส ระดับรายได้ และเกรดเฉลี่ยสะสม เป็นแบบสอบถามชนิดเลือกตอบ รายละเอียดตามภาคผนวก ก

ตอนที่ 2 แบบวัดพฤติกรรมการตั้งใจเรียน แบบวัดตัวแปรจิตลักษณะเดิม แบบวัดตัวแปรสถานการณ์ และแบบวัดตัวแปรจิตลักษณะตามสถานการณ์ ดังนี้

2.1 แบบวัดพฤติกรรมการตั้งใจเรียน

ผู้วิจัยสร้างแบบวัดพฤติกรรมการตั้งใจเรียนขึ้นเอง การสร้างข้อคำถามเพื่อใช้วัดพฤติกรรมการตั้งใจเรียน ข้อคำถามต้องครอบคลุมนิยามของพฤติกรรมการตั้งใจเรียน ลักษณะของข้อคำถามเป็นมาตราประเมินค่า (Rating scale) 6 ระดับ ตั้งแต่มากที่สุด มาก ค่อนข้างมาก ค่อนข้างน้อย น้อย และน้อยที่สุด จำนวน 21 ข้อ โดยผู้วิจัยได้นำแบบวัดดังกล่าวไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาและผู้ทรงคุณวุฒิอีก 3 คนตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content validity) และภาษาที่ใช้ให้สอดคล้องกับนิยามของพฤติกรรมการตั้งใจเรียน แล้วทำการปรับปรุงแก้ไขข้อคำถามตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ หลังจากนั้นนำไปทดลองใช้ (Try out) กับนักศึกษาภาคพิเศษที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 44 คน แล้วนำข้อมูลมาตรวจสอบและวิเคราะห์คุณภาพรายข้อด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Item-total correlation) การคัดเลือกใช้เกณฑ์ดังนี้ ค่าอำนาจจำแนกรายข้อหรืออัตราส่วนที่ (t-ratio) ตั้งแต่ 2.0 ขึ้นไป และมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม ค่าตั้งแต่ .20 ขึ้นไป โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 พบว่าแบบวัดพฤติกรรมการตั้งใจเรียนจำนวน 21 ข้อ ได้ข้อคำถามที่มีคุณภาพตามเกณฑ์จำนวน 18 ข้อ มีค่า Item-total correlation อยู่ระหว่าง .249 ถึง .767 จากนั้นหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบวัดทั้งฉบับโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) ได้ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .895 (รายละเอียดดูในภาคผนวก ข)

ตัวอย่างข้อคำถามแบบวัดพฤติกรรมการตั้งใจเรียน

ข้อความ	มากที่สุด (6)	มาก (5)	ค่อนข้างมาก (4)	ค่อนข้างน้อย (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
(0) ท่านเข้าเรียนตรงเวลา						
(00) ท่านส่งงานที่ได้รับมอบหมายจากอาจารย์ผู้สอนตรงตามกำหนด						
(000) ท่านสอบถามอาจารย์ผู้สอนทันทีหากไม่เข้าใจในเนื้อหาระหว่างการเรียนการสอน						

ลักษณะข้อคำถามของแบบวัดพฤติกรรมการตั้งใจเรียน

เนื้อหา	ข้อคำถาม	
	ทางบวก	ทางลบ
พฤติกรรมการตั้งใจเรียน	ข้อที่ 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 12, 15, 16, 17 และข้อที่ 18	ข้อที่ 11, 13 และข้อที่ 14

เกณฑ์การให้คะแนน มีดังต่อไปนี้

ข้อความที่มีความหมายทางบวก จะได้คะแนน 6 ถึง 1 จาก “มากที่สุด” ถึง “น้อยที่สุด”
 ข้อความที่มีความหมายทางลบ จะได้คะแนนตรงกันข้าม โดยผู้มีคะแนนสูงกว่า แสดงว่าเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการตั้งใจเรียนมากกว่าผู้ที่มีคะแนนต่ำกว่า

2.2 แบบวัดลักษณะมุ่งอนาคตและการควบคุมตน

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้แบบวัดลักษณะมุ่งอนาคตและแบบวัดการควบคุมตน ของยุภาวรรณ ดวงจินดา (2549) ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น (Conbrach's alpha) เท่ากับ .84 และ .82 ตามลำดับ มาใช้เป็นพื้นฐานและปรับเนื้อหาให้สอดคล้องกับกลุ่มตัวอย่าง แบบวัดมีลักษณะเป็นมาตราประมาณค่า (Rating scale) 6 ระดับตั้งแต่ จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง และไม่จริงเลย จำนวน 27 ข้อ โดยผู้วิจัยได้นำแบบวัดดังกล่าวไปทดลองใช้ (Try out) กับนักศึกษา

ภาคพิเศษที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 44 คน แล้วนำข้อมูลมาตรวจสอบและวิเคราะห์คุณภาพรายข้อด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Item-total correlation) การคัดเลือกใช้เกณฑ์ดังนี้ ค่าอำนาจจำแนกรายข้อหรืออัตราส่วนที่ (t-ratio) ตั้งแต่ 2.0 ขึ้นไปและมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Item-total correlation) ค่าตั้งแต่ .20 ขึ้นไป ได้ข้อคำถามที่มีคุณภาพตามเกณฑ์จำนวน 25 ข้อ มีค่า Item-total correlation อยู่ระหว่าง .355 ถึง .783 จากนั้นหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบวัดทั้งฉบับโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) ได้ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .920 (รายละเอียดดูในภาคผนวก ข)

ตัวอย่างข้อคำถามแบบวัดลักษณะมุ่งอนาคตและการควบคุมตน

ข้อความ	จริง ที่สุด (6)	จริง (5)	ค่อนข้าง จริง (4)	ค่อนข้าง ไม่จริง (3)	ไม่จริง (2)	ไม่จริง เลย (1)
ลักษณะมุ่งอนาคต						
(0)การวางแผนการทำงานส่งอาจารย์ เป็นการเสียเวลา เมื่อใกล้ส่งค่อยทำก็ได้						
(00)ท่านไม่จำเป็นต้องวางแผนเกี่ยวกับ อาชีพ เพราะอนาคตเป็นสิ่งที่ไม่แน่นอน						
(000)เมื่อเดินทางไปท่องเที่ยวท่านมัก “ไปตายเอาดาบหน้า มากกว่าจองที่พัก ล่วงหน้า”						
การควบคุมตน						
(0000)เมื่อเริ่มทำงานชิ้นใหญ่ๆ ท่านมัก กำหนดเป้าหมายเป็นขั้นๆ						
(00000)หลังจากทำงานในส่วนย่อยๆ สำเร็จ ท่านก็เตรียมวางแผนทำงานตาม เป้าหมายในขั้นต่อไป						
(000000)เมื่อรู้ตัวว่าทำงานช้า ท่านจะรีบ ทำงานทันทีที่ได้รับมอบหมาย						

ลักษณะข้อคำถามของแบบวัดลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน

เนื้อหา	ข้อคำถาม	
	ทางบวก	ทางลบ
ลักษณะมุ่งอนาคตและการควบคุมตน	ข้อที่ 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 19, 20, 21, 23, 24 และข้อที่ 25	ข้อที่ 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 18 และข้อที่ 22

เกณฑ์การให้คะแนน มีดังต่อไปนี้

ข้อความที่มีความหมายทางบวก จะได้คะแนน 6 ถึง 1 จาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” ข้อความที่มีความหมายทางลบ จะได้คะแนนตรงกันข้าม โดยผู้ที่มีคะแนนสูงกว่า แสดงว่าเป็นผู้ที่มีลักษณะมุ่งอนาคตและการควบคุมตนมากกว่าผู้ที่มีคะแนนต่ำกว่า

2.3 แบบวัดการเห็นคุณค่าในตนเอง

ผู้วิจัยได้นำแบบวัดการเห็นคุณค่าในตนเอง ของวัฒนา พาวผล (2551) ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น (Conbrach's alpha) เท่ากับ .939 มาใช้เป็นพื้นฐานและปรับเนื้อหาให้สอดคล้องกับกลุ่มตัวอย่าง ลักษณะของแบบวัดเป็นมาตราประเมินค่า 6 ระดับ ตั้งแต่ จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง และไม่จริงเลย จำนวน 16 ข้อ โดยผู้วิจัยได้นำแบบวัดดังกล่าวไปทดลองใช้ (Try out) กับนักศึกษาภาคพิเศษที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 44 คน แล้วนำข้อมูลมาตรวจสอบและวิเคราะห์คุณภาพรายข้อด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Item-total correlation) การคัดเลือกใช้เกณฑ์ดังนี้ ค่าอำนาจจำแนกรายข้อหรืออัตราส่วนที่ (t-ratio) ตั้งแต่ 2.0 ขึ้นไปและมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Item-total correlation) ค่าตั้งแต่ .20 ขึ้นไป ได้ข้อคำถามที่มีคุณภาพตามเกณฑ์จำนวน 10 ข้อ มีค่า Item-total correlation อยู่ระหว่าง .352 ถึง .677 จากนั้นหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบวัดทั้งฉบับโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) ได้ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .830 (รายละเอียดดูในภาคผนวก ข)

ตัวอย่างข้อคำถามในมาตรวัดการเห็นคุณค่าในตนเอง

ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	ค่อนข้าง จริง	ค่อนข้าง ไม่ จริง	ไม่ จริง	ไม่ จริง เลย
	(6)	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
(0) ท่านรู้สึกภูมิใจในตนเองกับการเป็นที่ยอมรับของเพื่อนร่วมห้องเรียน						
(00) เมื่อท่านแสดงความคิดเห็นในการทำกิจกรรมกลุ่มมักได้รับการยอมรับจากเพื่อนๆ						
(000) ท่านรู้สึกว่าผลการเรียนของตนดีพอ						

ลักษณะข้อคำถามของแบบวัดการเห็นคุณค่าในตนเอง

เนื้อหา	ข้อคำถาม	
	ทางบวก	ทางลบ
การเห็นคุณค่าในตนเอง	ข้อที่ 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 และข้อที่ 10	-

เกณฑ์การให้คะแนนมาตรวัดการเห็นคุณค่าในตนเองมีดังต่อไปนี้

ข้อความที่มีความหมายทางบวก จะได้คะแนน 6 ถึง 1 จาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” โดยผู้มีคะแนนสูงกว่า แสดงว่ามีการเห็นคุณค่าในตนเองสูงกว่าผู้ที่ได้คะแนนต่ำกว่า

2.4 แบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

ผู้วิจัยได้นำแบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ของพินกาน ภัทเศษฐ (2551) ชนิดชั่วคราว ค่าความเชื่อมั่น คำนวณด้วยสูตร r_{F-R} ของเฟลด์-ราซ เท่ากับ .90 มาใช้เป็นพื้นฐานและปรับเนื้อหาให้สอดคล้องกับกลุ่มตัวอย่าง ลักษณะของแบบวัดเป็นมาตรประเมินค่า 6 ระดับ ตั้งแต่จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง และไม่จริงเลย จำนวน 18 ข้อ โดยผู้วิจัยได้นำแบบวัดดังกล่าวไปทดลองใช้ (Try out) กับนักศึกษาภาคพิเศษที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 44 คน แล้วนำข้อมูลมาตรวจสอบและวิเคราะห์คุณภาพรายข้อด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่าง

คะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Item-total correlation) การคัดเลือกใช้เกณฑ์ดังนี้ ค่าอำนาจจำแนกรายข้อหรืออัตราส่วนที่ (t-ratio) ตั้งแต่ 2.0 ขึ้นไปและมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Item-total correlation) ค่าตั้งแต่ .20 ขึ้นไป ได้ข้อคำถามที่มีคุณภาพตามเกณฑ์จำนวน 15 ข้อ มีค่า Item-total correlation อยู่ระหว่าง .509 ถึง .816 จากนั้นหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบวัดทั้งฉบับโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) ได้ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .934 (รายละเอียดดูในภาคผนวก ข)

ตัวอย่างข้อคำถามแบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

ข้อความ	จริงที่สุด (6)	จริง (5)	ค่อนข้างจริง (4)	ค่อนข้างไม่จริง (3)	ไม่จริง (2)	ไม่จริงเลย (1)
(0) ท่านใฝ่ฝันที่จะศึกษาต่อในระดับสูงต่อไป						
(00) ท่านทำงานตามที่ได้รับมอบหมายอย่างกระตือรือร้น						
(000) ท่านตัดสินใจเลือกแผนการเรียนด้วยตนเอง						

ลักษณะข้อคำถามของแบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

เนื้อหา	ข้อคำถาม	
	ทางบวก	ทางลบ
แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	ข้อที่ 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14 และข้อที่ 15	-

เกณฑ์การให้คะแนน มีดังต่อไปนี้

ข้อความที่มีความหมายทางบวก จะได้คะแนน 6 ถึง 1 จาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” โดยผู้มีคะแนนสูงกว่า แสดงว่าเป็นผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มากกว่าผู้ที่มีคะแนนต่ำกว่า

2.5 แบบวัดการรับรู้พฤติกรรมการสอนของอาจารย์

ผู้วิจัยสร้างแบบวัดการรับรู้พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ขึ้นเอง การสร้างข้อคำถามเพื่อใช้วัดการรับรู้พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ ข้อคำถามจะต้องครอบคลุมนิยามของการรับรู้พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ ลักษณะของข้อคำถามเป็นมาตราประเมินค่า (Rating scale) 6 ระดับตั้งแต่เห็นด้วยมากที่สุด เห็นด้วย ค่อนข้างเห็นด้วย ค่อนข้างไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วย และไม่เห็นด้วยเลย จำนวน 15 ข้อ โดยผู้วิจัยได้นำแบบวัดดังกล่าวไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาและผู้ทรงคุณวุฒิอีก 3 คน ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content validity) และภาษาที่ใช้ให้สอดคล้องกับนิยามของการรับรู้พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ แล้วทำการปรับปรุงแก้ไขข้อคำถามตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ หลังจากนั้นนำไปทดลองใช้ (Try out) กับนักศึกษาภาคพิเศษที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 44 คน นำข้อมูลมาตรวจสอบและวิเคราะห์คุณภาพรายข้อด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Item-total correlation) การคัดเลือกใช้เกณฑ์ดังนี้ ค่าอำนาจจำแนกรายข้อหรืออัตราส่วนที่ (t-ratio) ตั้งแต่ 2.0 ขึ้นไปและมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Item-total correlation) ค่าตั้งแต่ .20 ขึ้นไป โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้ข้อคำถามที่มีคุณภาพตามเกณฑ์จำนวน 14 ข้อ มีค่า Item-total correlation อยู่ระหว่าง .450 ถึง .862 จากนั้นหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบวัดทั้งฉบับโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) ได้ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .945 (รายละเอียดดูในภาคผนวก ข)

ตัวอย่างข้อคำถามแบบวัดการรับรู้พฤติกรรมการสอนของอาจารย์

ข้อความ	เห็น ด้วย มาก ที่สุด (6)	เห็น ด้วย (5)	ค่อนข้าง เห็น ด้วย (4)	ค่อนข้าง ไม่เห็น ด้วย (3)	ไม่ เห็น ด้วย (2)	ไม่ เห็น ด้วย เลย (1)
(0)อาจารย์มีการเตรียมการสอนมาเป็นอย่างดี						
(00)อาจารย์มีความพยายามที่จะสอนหรือใช้วิธีการสอนใหม่ๆ เพื่อสร้างความเข้าใจ						
(000)อาจารย์ใช้สื่อการสอนเหมาะสมกับเนื้อหาการเรียนการสอน						

ลักษณะของแบบวัดการรับรู้พฤติกรรมการสอนของอาจารย์

เนื้อหา	ข้อคำถาม	
	ทางบวก	ทางลบ
การรับรู้พฤติกรรมการสอนของอาจารย์	ข้อที่ 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12 และข้อที่ 14	ข้อที่ 13

เกณฑ์การให้คะแนน มีดังต่อไปนี้

ข้อความที่มีความหมายทางบวก จะได้คะแนน 6 ถึง 1 จาก “เห็นด้วยมากที่สุด” ถึง “ไม่เห็นด้วยเลย” ข้อความที่มีความหมายทางลบ จะได้คะแนนตรงกันข้าม โดยผู้ที่มีคะแนนสูงกว่า แสดงว่าเป็นผู้ที่มีการรับรู้พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ที่ดีมากกว่าผู้ที่มีคะแนนต่ำกว่า

2.6 แบบวัดการสนับสนุนของครอบครัว

ผู้วิจัยสร้างแบบวัดการสนับสนุนของครอบครัวขึ้นเอง การสร้างข้อคำถามเพื่อใช้วัดการสนับสนุนของครอบครัวข้อคำถามจะต้องครอบคลุมนิยามของการสนับสนุนของครอบครัว ลักษณะของข้อคำถามเป็นมาตราประเมินค่า (Rating scale) 6 ระดับ ตั้งแต่จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง และไม่จริงเลย จำนวน 15 ข้อ โดยผู้วิจัยได้นำแบบวัดดังกล่าวไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาและผู้ทรงคุณวุฒิอีก 3 คนตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content validity) และภาษาที่ใช้ให้สอดคล้องกับนิยามของการสนับสนุนของครอบครัว แล้วทำการปรับปรุงแก้ไขข้อคำถามตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ หลังจากนั้นนำไปทดลองใช้ (Try out) กับนักศึกษาภาคพิเศษที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 44 คน แล้วนำข้อมูลมาตรวจสอบและวิเคราะห์คุณภาพรายข้อด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Item-total correlation) การคัดเลือกใช้เกณฑ์ดังนี้ ค่าอำนาจจำแนกรายข้อหรืออัตราส่วนที่ (t-ratio) ตั้งแต่ 2.0 ขึ้นไปและมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Item-total correlation) ค่าตั้งแต่ .20 ขึ้นไป โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้ข้อคำถามที่มีคุณภาพตามเกณฑ์จำนวน 10 ข้อ มีค่า Item-total correlation อยู่ระหว่าง .407 ถึง .755 จากนั้นหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบวัดทั้งฉบับโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) ได้ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .852 (รายละเอียดดูในภาคผนวก ข)

ตัวอย่างข้อคำถามแบบวัดการสนับสนุนของครอบครัว

ข้อความ	จริง ที่สุด (6)	จริง (5)	ค่อนข้าง จริง (4)	ค่อนข้าง จริง ไม่ (3)	ไม่ จริง (2)	ไม่ จริง เลย (1)
(0)สมาชิกในครอบครัวไม่เคยสอบถามผลการเรียนของท่าน						
(00)สมาชิกในครอบครัวช่วยแนะนำวิธีการเรียนที่ได้ผลดี						
(000)สมาชิกในครอบครัวให้การสนับสนุนด้านข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับการเรียนของท่าน						

ลักษณะของแบบวัดการสนับสนุนของครอบครัว

เนื้อหา	ข้อคำถาม	
	ทางบวก	ทางลบ
การสนับสนุนทางครอบครัว	ข้อที่ 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 และข้อที่ 10	ข้อที่ 1

เกณฑ์การให้คะแนน มีดังต่อไปนี้

ข้อความที่มีความหมายทางบวก จะได้คะแนน 6 ถึง 1 จาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย”
ข้อความที่มีความหมายทางลบ จะได้คะแนนตรงกันข้าม โดยผู้มีคะแนนสูงกว่า แสดงว่าเป็นผู้ที่ได้รับการสนับสนุนทางสังคมของครอบครัวมากกว่าผู้ที่มีความต่ำกว่า

2.7 แบบวัดการสนับสนุนของผู้บังคับบัญชา

ผู้วิจัยสร้างแบบวัดการสนับสนุนของผู้บังคับบัญชาขึ้นเอง การสร้างข้อคำถามเพื่อใช้วัดการสนับสนุนของผู้บังคับบัญชาข้อคำถามจะต้องครอบคลุมนิยามของการสนับสนุนของผู้บังคับบัญชา ลักษณะของข้อคำถามเป็นมาตราประเมินค่า (Rating scale) 6 ระดับ ตั้งแต่ “จริงที่สุด” “จริง” “ค่อนข้างจริง” “ค่อนข้างไม่จริง” “ไม่จริง” และ “ไม่จริงเลย” จำนวน 17 ข้อ โดยผู้วิจัยได้นำแบบวัดดังกล่าวไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาและผู้ทรงคุณวุฒิอีก 3 คนตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content validity) และภาษาที่

ใช้ให้สอดคล้องกับนิยามของการสนับสนุนของผู้บังคับบัญชา แล้วทำการปรับปรุงแก้ไขข้อคำถามตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ หลังจากนั้นนำไปทดลองใช้ (Try out) กับนักศึกษาภาคพิเศษที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 44 คน แล้วนำข้อมูลมาตรวจสอบและวิเคราะห์คุณภาพรายข้อด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Item-total correlation) การคัดเลือกใช้เกณฑ์ดังนี้ ค่าอำนาจจำแนกรายข้อหรืออัตราส่วนที่ (t-ratio) ตั้งแต่ 2.0 ขึ้นไปและมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Item-total correlation) ค่าตั้งแต่ .20 ขึ้นไป โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้ข้อคำถามที่มีคุณภาพตามเกณฑ์จำนวน 14 ข้อ มีค่า Item-Total correlation อยู่ระหว่าง .458 ถึง .789 จากนั้นหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบวัดทั้งฉบับโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) ได้ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .912 (รายละเอียดดูในภาคผนวก ข)

ตัวอย่างข้อคำถามแบบวัดการสนับสนุนของผู้บังคับบัญชา

ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	ค่อนข้าง จริง	ค่อนข้าง ไม่ จริง	ไม่ จริง	ไม่ จริง เลย
	(6)	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
(0)ผู้บังคับบัญชาของท่านให้การช่วยเหลือ เรื่องการให้เลิกงานก่อนเวลาเพื่อให้ท่านได้ เดินทางมาเรียน หรือทำกิจกรรมทางการ เรียน						
(00)ผู้บังคับบัญชาของท่านเน้นการบริหาร บุคลากรในหน่วยงานด้วยมิตรภาพ การ ยอมรับนับถือ และความไว้วางใจกัน						
(000)ท่านสามารถปรึกษาเรื่องส่วนตัวกับ ผู้บังคับบัญชาได้						

ลักษณะของแบบวัดการสนับสนุนของผู้บังคับบัญชา

เนื้อหา	ข้อคำถาม	
	ทางบวก	ทางลบ
การสนับสนุนของผู้บังคับบัญชา	ข้อที่ 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13 และ ข้อที่ 14	-

เกณฑ์การให้คะแนน มีดังต่อไปนี้

ข้อคำถามที่มีความหมายทางบวก จะได้คะแนน 6 ถึง 1 จาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” โดยผู้มีคะแนนสูงกว่า แสดงว่าเป็นผู้ที่มีการสนับสนุนทางสังคมของผู้บังคับบัญชามากกว่าผู้ที่มีคะแนนต่ำกว่า

2.8 แบบวัดสัมพันธภาพระหว่างนักศึกษากับเพื่อน

ผู้วิจัยสร้างแบบวัดสัมพันธภาพระหว่างนักศึกษากับเพื่อนขึ้นเอง การสร้างข้อคำถามเพื่อใช้วัดสัมพันธภาพระหว่างนักศึกษากับเพื่อนข้อคำถามจะต้องครอบคลุมนิยามของสัมพันธภาพระหว่างนักศึกษากับเพื่อน ลักษณะของข้อคำถามเป็นมาตราประเมินค่า (Rating scale) 6 ระดับ ตั้งแต่จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง และไม่จริงเลย จำนวน 15 ข้อ โดยผู้วิจัยได้นำแบบวัดดังกล่าวไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาและผู้ทรงคุณวุฒิอีก 3 คนตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content validity) และภาษาที่ใช้ให้สอดคล้องกับนิยามของสัมพันธภาพระหว่างนักศึกษากับเพื่อน แล้วทำการปรับปรุงแก้ไขข้อคำถามตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ หลังจากนั้นนำไปทดลองใช้ (Try out) กับนักศึกษาภาคพิเศษที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 44 คน นำข้อมูลมาตรวจสอบและวิเคราะห์คุณภาพรายข้อด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Item-total correlation) การคัดเลือกใช้เกณฑ์ดังนี้ ค่าอำนาจจำแนกรายข้อหรืออัตราส่วนที่ (t-ratio) ตั้งแต่ 2.0 ขึ้นไปและมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Item-total correlation) ค่าตั้งแต่ .20 ขึ้นไป โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้ข้อคำถามที่มีคุณภาพตามเกณฑ์จำนวน 12 ข้อ มีค่า Item-total correlation อยู่ระหว่าง .356 ถึง .654 จากนั้นหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบวัดทั้งฉบับโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) ได้ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .832 (รายละเอียดดูในภาคผนวก ข)

ตัวอย่างข้อคำถามแบบวัดสัมพันธภาพระหว่างนักศึกษา กับเพื่อน

ข้อความ	จริง ที่สุด (6)	จริง (5)	ค่อนข้าง จริง (4)	ค่อนข้าง ไม่จริง (3)	ไม่จริง (2)	ไม่จริง เลย (1)
(0) ท่านสามารถทำงานร่วมกับกลุ่ม เพื่อนร่วมห้องเรียนได้ดี						
(00) ท่านไม่มีเพื่อนสนิทที่เรียนด้วยกัน						
(000) เพื่อนร่วมห้องเรียนมักไม่ให้ความ ร่วมมือในการทำงานกลุ่ม						

ลักษณะของแบบวัดสัมพันธภาพระหว่างนักศึกษา กับเพื่อน

เนื้อหา	ข้อคำถาม	
	ทางบวก	ทางลบ
สัมพันธภาพระหว่างนักศึกษา กับเพื่อน	ข้อที่ 1, 6, 7, 8, 9, 11 และข้อที่ 12	ข้อที่ 2, 3, 4, 5, และข้อที่ 10

เกณฑ์การให้คะแนน มีดังต่อไปนี้

ข้อความที่มีความหมายทางบวก จะได้คะแนน 6 ถึง 1 จาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย”
ข้อความที่มีความหมายทางลบ จะได้คะแนนตรงกันข้าม โดยผู้มีคะแนนสูงกว่า แสดงว่าเป็นผู้ที่มี
สัมพันธภาพระหว่างนักศึกษา กับเพื่อนมากกว่าผู้ที่มีคะแนนต่ำกว่า

2.9 แบบวัดทัศนคติต่อสถาบันการศึกษา

ผู้วิจัยสร้างแบบวัดทัศนคติต่อสถาบันการศึกษาขึ้นเอง การสร้างข้อคำถามเพื่อใช้วัด
ทัศนคติต่อสถาบันการศึกษาข้อคำถามจะต้องครอบคลุมนิยามของทัศนคติต่อสถาบันการศึกษา
ลักษณะของข้อคำถามเป็นมาตราประเมินค่า (Rating scale) 6 ระดับ ตั้งแต่ เห็นด้วยมากที่สุด เห็นด้วย
ค่อนข้างเห็นด้วย ค่อนข้างไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วย และไม่เห็นด้วยเลย จำนวน 21 ข้อ โดยผู้วิจัยได้นำ
แบบวัดดังกล่าวไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาและผู้ทรงคุณวุฒิอีก 3 คนตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา
(Content validity) และภาษาที่ใช้ให้สอดคล้องกับนิยามของทัศนคติต่อสถาบันการศึกษา แล้วทำการ
ปรับปรุงแก้ไขข้อคำถามตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ หลังจากนั้นนำไปทดลองใช้ (Try out) กับ

นักศึกษาภาคพิเศษที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 44 คน แล้วนำข้อมูลมาตรวจสอบและวิเคราะห์คุณภาพรายข้อด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Item-total correlation) การคัดเลือกใช้เกณฑ์ดังนี้ ค่าอำนาจจำแนกรายข้อหรืออัตราส่วนที่ (t-ratio) ตั้งแต่ 2.0 ขึ้นไปและมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Item-total correlation) ค่าตั้งแต่ .20 ขึ้นไป โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้ข้อคำถามที่มีคุณภาพตามเกณฑ์จำนวน 21 ข้อ มีค่า Item-total correlation อยู่ระหว่าง .333 ถึง .806 จากนั้นหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบวัดทั้งฉบับโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) ได้ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .923 (รายละเอียดดูในภาคผนวก ข)

ตัวอย่างข้อคำถามแบบวัดทัศนคติต่อสถาบันการศึกษา

ข้อความ	เห็นด้วยที่สุด (6)	เห็นด้วย (5)	ค่อนข้างเห็นด้วย (4)	ค่อนข้างไม่เห็นด้วย (3)	ไม่เห็นด้วย (2)	ไม่เห็นด้วยเลย (1)
(0) ท่านคิดว่าสถาบันการศึกษาแห่งนี้จะสร้างชื่อเสียงให้กับท่าน						
(00) ท่านเชื่อว่าเมื่อจบการศึกษาจากที่นี่แล้ว จะเข้าสู่ตลาดแรงงานได้ง่ายกว่าจบจากที่อื่น						
(000) ท่านรู้สึกพอใจต่ออาคารสถานที่ที่มีความเหมาะสมต่อการเรียน						

ลักษณะของแบบวัดทัศนคติกับสถาบันการศึกษา

เนื้อหา	ข้อคำถาม	
	ทางบวก	ทางลบ
ทัศนคติต่อสถาบันการศึกษา	ข้อที่ 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 16, 17, 18, 19, 20 และข้อที่ 21	ข้อที่ 15

เกณฑ์การให้คะแนน มีดังต่อไปนี้

ข้อความที่มีความหมายทางบวก จะได้คะแนน 6 ถึง 1 จาก “เห็นด้วยมากที่สุด” ถึง “ไม่เห็นด้วยเลย” ข้อความที่มีความหมายทางลบจะได้คะแนนตรงกันข้าม โดยผู้ที่มีคะแนนสูงกว่า แสดงว่าเป็นผู้ที่ทัศนคติกับสถาบันการศึกษาทางด้านบวกมากกว่าผู้ที่มีคะแนนต่ำกว่า

2.10 แบบวัดความเครียดในการเรียน

ผู้วิจัยสร้างแบบวัดความเครียดในการเรียนขึ้นเอง การสร้างข้อคำถามเพื่อใช้วัดความเครียดในการเรียนข้อคำถามจะต้องครอบคลุมนิยามของความเครียดในการเรียน ลักษณะของข้อคำถามเป็นมาตราประเมินค่า (Rating scale) 6 ระดับตั้งแต่ จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย จำนวน 18 ข้อ โดยผู้วิจัยได้นำแบบวัดดังกล่าวไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาและผู้ทรงคุณวุฒิอีก 3 คนตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content validity) และภาษาที่ใช้ให้สอดคล้องกับนิยามของความเครียดในการเรียน แล้วทำการปรับปรุงแก้ไขข้อคำถามตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ หลังจากนั้นนำไปทดลองใช้ (Try out) กับนักศึกษาภาคพิเศษที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 44 คน แล้วนำข้อมูลมาตรวจสอบและวิเคราะห์คุณภาพรายข้อด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Item-total correlation) การคัดเลือกใช้เกณฑ์ดังนี้ ค่าอำนาจจำแนกรายข้อหรืออัตราส่วนที่ (t-ratio) ตั้งแต่ 2.0 ขึ้นไปและมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Item-total correlation) ค่าตั้งแต่ .20 ขึ้นไป โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้ข้อคำถามที่มีคุณภาพตามเกณฑ์จำนวน 15 ข้อ มีค่า Item - total correlation อยู่ระหว่าง .274 ถึง .737 จากนั้นหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบวัดทั้งฉบับโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) ได้ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .894 (รายละเอียดดูในภาคผนวก ข)

ตัวอย่างข้อคำถามแบบวัดความเครียดในการเรียน

ข้อความ	จริง ที่สุด (6)	จริง (5)	ค่อนข้าง จริง (4)	ค่อนข้าง ไม่จริง (3)	ไม่จริง (2)	ไม่จริง เลย (1)
(0) ท่านวิตกกังวลในการอภิปรายหน้าชั้นเรียนเป็นอันมาก						
(00) ท่านมีความกังวลทุกครั้งเมื่อต้องมาเข้าเรียน						
000) ท่านไม่ค่อยมีสมาธิกับการเรียน						

ลักษณะของแบบวัดความเครียดในการเรียน

เนื้อหา	ข้อคำถาม	
	ทางบวก	ทางลบ
ความเครียดในการเรียน	ข้อที่ 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14 และข้อที่ 15	-

เกณฑ์การให้คะแนน มีดังต่อไปนี้

ข้อความที่มีความหมายทางบวก จะได้คะแนน 6 ถึง 1 จาก “จริง” ถึง “ไม่จริงเลย” โดยผู้ที่มีคะแนนสูงกว่า แสดงว่าเป็นผู้ที่มีความเครียดในการเรียนมากกว่าผู้ที่มีคะแนนต่ำกว่า

การหาคุณภาพของเครื่องมือ

1. นำแบบวัดตรวจสอบหาความเที่ยงตรง(Validity) เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมด้านเนื้อหา โดยนำเสนออาจารย์ผู้ควบคุมสารนิพนธ์และผู้ทรงคุณวุฒิ 3 คนตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหาแล้วทำการปรับปรุงแก้ไขข้อคำถามตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ และคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 2/3 ขึ้นไป

2. นำแบบวัดที่ปรับปรุงแก้ไขจนสมบูรณ์แล้วไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 44 คน นำผลที่ได้ไปวิเคราะห์หาความจำแนก (Discrimination power) ของข้อคำถามเป็นรายข้อ ด้วย

วิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Item-total correlation) การคัดเลือกเป็นข้อคำถามในการวิจัยใช้เกณฑ์ดังนี้ ค่าอำนาจจำแนกรายข้อหรืออัตราส่วนที่ (t-ratio) ตั้งแต่ 2.0 ขึ้นไปและมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Item-total correlation) ค่าตั้งแต่ .20 ขึ้นไป โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบวัดแต่ละฉบับ โดยวิเคราะห์ความคงที่ภายใน (Internal consistency) ใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ติดต่อขออนุมัติหนังสือ จากบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ถึงอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏวราชนครินทร์ เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์ในการทำวิจัย และขออนุญาตเก็บข้อมูล
2. ชี้แจงวัตถุประสงค์ในการทำวิจัยให้นักศึกษาภาคพิเศษรับทราบ และขอความร่วมมือในการตอบแบบวัด หากนักศึกษามีข้อสงสัยเกี่ยวกับข้อคำถามก็จะอธิบายเพิ่มเติม
3. ดำเนินการเก็บข้อมูล โดยการแจกแบบวัดให้กับนักศึกษาภาคพิเศษประเมินตนเอง เมื่อกลุ่มตัวอย่างกรอกแบบสอบถามเสร็จ ผู้วิจัยจะตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลอีกครั้ง หากพบว่าข้อมูลไม่สมบูรณ์ก็จะให้กรอกแบบวัดเพิ่มเติมให้ครบ ซึ่งใช้เวลาในการเก็บข้อมูลในเดือนมกราคม พ.ศ. 2555

การจัดกระทำและวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้จากกลุ่มตัวอย่าง มาตรวจให้คะแนน แล้วนำไปวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติดังนี้

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)
2. สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย t-test การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) และทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยวิธี LSD (Least Significant Difference) การทดสอบค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's product moment correlation coefficient) และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple regression analysis) ทั้งชนิดโดยรวม (Enter) และเป็นขั้น (Stepwise)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ตารางประกอบคำบรรยาย และแบ่งการนำเสนอออกเป็น 4 ส่วน ตามลำดับ ดังนี้

ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นจำแนกตามตัวแปรภูมิหลัง ได้แก่ เพศ สถานภาพสมรส ระดับรายได้ และเกรดเฉลี่ยสะสม

ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบพฤติกรรมการตั้งใจเรียนของนักศึกษาภาคพิเศษมหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์ เมื่อจำแนกตามตัวแปรภูมิหลัง ได้แก่ เพศ สถานภาพสมรส ระดับรายได้ และเกรดเฉลี่ยสะสม

ส่วนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของพฤติกรรมการตั้งใจเรียนของนักศึกษาภาคพิเศษมหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์กับตัวแปรจิตลักษณะเดิม ได้แก่ ลักษณะมุ่งอนาคตและการควบคุมตน การเห็นคุณค่าในตนเอง และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ตัวแปรสถานการณ์ ได้แก่ การรับรู้พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ การสนับสนุนของครอบครัว การสนับสนุนของผู้บังคับบัญชา และสัมพันธภาพระหว่างนักศึกษา กับเพื่อน และตัวแปรจิตลักษณะตามสถานการณ์ ได้แก่ ทศนคติต่อสถาบันการศึกษา และความเครียดในการเรียน

ส่วนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ความสามารถในการทำนายพฤติกรรมการตั้งใจเรียนของนักศึกษาภาคพิเศษมหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์ในกลุ่มรวมและเมื่อจำแนกตามตัวแปรภูมิหลัง ได้แก่ เพศ สถานภาพสมรส เกรดเฉลี่ยสะสม และระดับรายได้ โดยใช้ตัวแปรจิตลักษณะเดิม ได้แก่ ลักษณะมุ่งอนาคตและการควบคุมตน การเห็นคุณค่าในตนเอง และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ตัวแปรสถานการณ์ ได้แก่ การรับรู้พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ การสนับสนุนของครอบครัว การสนับสนุนของผู้บังคับบัญชา และสัมพันธภาพระหว่างนักศึกษา กับเพื่อน และตัวแปรจิตลักษณะตามสถานการณ์ ได้แก่ ทศนคติต่อสถาบันการศึกษา และความเครียดในการเรียน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามตัวแปรภูมิหลัง ได้แก่ เพศ สถานภาพสมรส ระดับรายได้ และเกรดเฉลี่ยสะสม โดยหาค่าร้อยละ ปรากฏผลดังตารางที่ 1

ตาราง 1 ค่าร้อยละของนักศึกษาภาคพิเศษ มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์ จำแนกตามตัวแปรเพศ สถานภาพสมรส ระดับรายได้ และเกรดเฉลี่ยสะสม

ตัวแปรภูมิหลัง	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	93	23.5
หญิง	303	76.5
2. สถานภาพสมรส		
มีคู่ (แต่งงานอยู่กับสามีหรือภรรยา หรือใช้ชีวิตร่วมกันแบบ สามีภรรยา)	128	32.3
ไม่มีคู่ (โสด หม้าย หย่า แยกกันอยู่กับคู่สมรส)	268	67.7
3. ระดับรายได้		
รายได้ต่ำ (ต่ำกว่า 10,000 บาทต่อเดือน)	224	56.6
รายได้ปานกลาง (ตั้งแต่ 10,001-15,000 บาทต่อเดือน)	119	30.1
รายได้สูง (มากกว่า 15,000 บาทต่อเดือน)	53	13.4
4. เกรดเฉลี่ยสะสม		
เกรดเฉลี่ยสะสมต่ำ (ต่ำกว่า 2.50)	112	28.3
เกรดเฉลี่ยสะสมปานกลาง (2.51-3.00)	192	48.5
เกรดเฉลี่ยสะสมสูง (มากกว่า 3.00)	92	23.2
	396	100.0

จากตาราง 1 นักศึกษาส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงมีจำนวน 303 คน คิดเป็นร้อยละ 76.5 และเป็นเพศชาย 93 คน คิดเป็นร้อยละ 23.5 ส่วนใหญ่ไม่มีคู่ จำนวน 268 คนคิดเป็นร้อยละ 67.7 และมีคู่ 128 คนคิดเป็นร้อยละ 32.3 นักศึกษาส่วนใหญ่มีระดับรายได้ต่ำ จำนวน 224 คน คิดเป็นร้อยละ 56.6 รองลงมา มีรายได้ปานกลาง จำนวน 119 คน คิดเป็นร้อยละ 30.1 และมีระดับรายได้สูง จำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 13.4 ด้านเกรดเฉลี่ยสะสมพบว่านักศึกษาส่วนใหญ่มีเกรดเฉลี่ยสะสมปานกลาง จำนวน 192 คน คิดเป็นร้อยละ 48.5 รองลงมามีเกรดเฉลี่ยสะสมต่ำ จำนวน 112 คน คิดเป็นร้อยละ 28.3 และมีเกรดเฉลี่ยสะสมสูง จำนวน 92 คนคิดเป็นร้อยละ 23.2

ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบพฤติกรรมการตั้งใจเรียนของนักศึกษาภาคพิเศษ มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนรินทร์ จำแนกตามตัวแปรภูมิหลัง ได้แก่ เพศ สถานภาพสมรส รัดับรายได้ และเกรดเฉลี่ยสะสม โดยใช้สถิติที (t-test) และผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-way ANOVA) เมื่อทดสอบว่าค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมการตั้งใจเรียนคู่ใดที่แตกต่างกัน ผู้วิจัยจึงนำผลการวิเคราะห์ไปตรวจสอบหาค่าความแตกต่างรายคู่ โดยใช้วิธี Least Significant Difference (LSD) ปรากฏผลดังตารางที่ 2-5

ตาราง 2 ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมการตั้งใจเรียนของนักศึกษาภาคพิเศษ มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนรินทร์ จำแนกตามตัวแปรเพศ และสถานภาพสมรส

ตัวแปรภูมิหลัง	n	M	S.D.	t
เพศ				
ชาย	93	4.108	.573	.790
หญิง	303	4.158	.517	
สถานภาพสมรส				
มีคู่	128	4.312	.493	4.410**
ไม่มีคู่	268	4.067	.530	

** P < .01

หมายเหตุ	n	แทน	จำนวนของนักศึกษาภาคพิเศษ
	M	แทน	ค่าเฉลี่ยพฤติกรรมการตั้งใจเรียนของนักศึกษาภาคพิเศษ
	S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานพฤติกรรมการตั้งใจเรียน
	t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณาการแจกแจงแบบที (t-test)

จากตาราง 2 พบว่า นักศึกษาภาคพิเศษเพศหญิงมีพฤติกรรมการตั้งใจเรียนไม่แตกต่างจากนักศึกษาเพศชาย ซึ่งผลการวิจัยครั้งนี้ไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 1

และผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาภาคพิเศษที่มีสถานภาพสมรสแตกต่างกัน มีพฤติกรรมการตั้งใจเรียนต่างกัน โดยที่นักศึกษาภาคพิเศษที่มีคู่มีพฤติกรรมการตั้งใจเรียนสูงกว่านักศึกษาที่ไม่มีคู่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 2

ตาราง 3 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของพฤติกรรมการตั้งใจเรียนของนักศึกษาภาคพิเศษ มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรราชนครินทร์ จำแนกตามระดับรายได้ และเกรดเฉลี่ยสะสม

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
รายได้				
ระหว่างกลุ่ม	2	5.137	2.569	9.514**
ภายในกลุ่ม	393	106.098	.270	
รวม	395	111.235		
เกรดเฉลี่ยสะสม				
ระหว่างกลุ่ม	2	10.777	5.389	21.081**
ภายในกลุ่ม	393	100.458	.256	
รวม	395	111.235		

** P < .01

หมายเหตุ	df	แทน	ระดับชั้นแห่งความเป็นอิสระ
	SS	แทน	ผลบวกของคะแนนเบี่ยงเบนยกกำลังสอง
	MS	แทน	ค่าเฉลี่ยของผลบวกของคะแนนเบี่ยงเบนยกกำลังสอง
	F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์การแจกแจงแบบเอฟ

จากตาราง 3 พบว่านักศึกษาภาคพิเศษที่มีระดับรายได้แตกต่างกัน มีพฤติกรรมการตั้งใจเรียนต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 3 และเมื่อเปรียบเทียบรายคู่โดยวิธี LSD ปรากฏผลดังตาราง 4

และผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาภาคพิเศษที่มีเกรดเฉลี่ยสะสมสูงกว่า มีพฤติกรรมการตั้งใจเรียนสูงกว่านักศึกษาที่มีเกรดเฉลี่ยสะสมต่ำกว่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 4 และเมื่อเปรียบเทียบรายคู่โดยวิธี LSD ปรากฏผลดังตาราง 5

ตาราง 4 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยพฤติกรรมการตั้งใจเรียนของนักศึกษาภาคพิเศษที่มีระดับรายได้แตกต่างกันเป็นรายคู่ด้วยวิธี LSD

ระดับรายได้				
		สูง (มากกว่า 15,000 บาทต่อเดือน)	ปานกลาง (10,001-15,000 บาทต่อเดือน)	ต่ำ (ต่ำกว่า 10,000 บาทต่อเดือน)
	M	(4.325)	(4.251)	(4.048)
สูง	(4.325)	-	.074	.276*
ปานกลาง	(4.251)		-	.202*
ต่ำ	(4.048)			-

* $P < .05$

จากตาราง 4 พบว่านักศึกษาภาคพิเศษที่มีรายได้สูงมีพฤติกรรมการตั้งใจเรียนสูงกว่านักศึกษาภาคพิเศษที่มีรายได้ต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักศึกษาภาคพิเศษที่มีรายได้ปานกลางมีพฤติกรรมการตั้งใจเรียนสูงกว่านักศึกษาภาคพิเศษที่มีรายได้ต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่นักศึกษาภาคพิเศษที่มีรายได้สูงกับรายได้ปานกลางมีพฤติกรรมการตั้งใจเรียนไม่ต่างกัน

ตาราง 5 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยพฤติกรรมการตั้งใจเรียนของนักศึกษาภาคพิเศษที่มีเกรดเฉลี่ย
สะสมแตกต่างกันเป็นรายคู่ด้วยวิธี LSD

เกรดเฉลี่ยสะสม				
		สูง (มากกว่า 3.00)	ปานกลาง (2.51 - 3.00)	ต่ำ (ต่ำกว่า 2.50)
	M	(4.363)	(4.180)	(3.910)
สูง	(4.363)	-	.183*	.453*
ปานกลาง	(4.180)		-	.270*
ต่ำ	(3.910)			-

* $P < .05$

จากตาราง 5 พบว่านักศึกษาภาคพิเศษที่มีเกรดเฉลี่ยสะสมสูงมีพฤติกรรมการตั้งใจเรียนสูงกว่านักศึกษาภาคพิเศษที่มีเกรดเฉลี่ยสะสมปานกลางและเกรดเฉลี่ยสะสมต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักศึกษาภาคพิเศษที่มีเกรดเฉลี่ยสะสมปานกลางมีพฤติกรรมการตั้งใจเรียนสูงกว่านักศึกษาภาคพิเศษที่มีเกรดเฉลี่ยสะสมต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เช่นกัน

ส่วนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการตั้งใจเรียนของนักศึกษาภาคพิเศษ มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนรินทร์กับตัวแปรจิตลักษณะเดิม ได้แก่ ลักษณะมุ่งอนาคตและการควบคุมตน การเห็นคุณค่าในตนเอง และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ตัวแปรสถานการณ์ ได้แก่ การรับรู้พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ การสนับสนุนของครอบครัว การสนับสนุนของผู้บังคับบัญชา และสัมพันธภาพระหว่างนักศึกษา กับเพื่อน ตัวแปรจิตลักษณะตามสถานการณ์ ได้แก่ ทศนคติต่อสถาบันการศึกษา และความเครียดในการเรียน ปรากฏผลดังตาราง 6

ตาราง 6 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรจิตลักษณะเดิม ตัวแปรสถานการณ์ และตัวแปรจิตลักษณะตามสถานการณ์กับพฤติกรรมการตั้งใจเรียนของ นักศึกษาภาคพิเศษมหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์

ตัวแปร	beh	fo	se	am	pc	fam	em	fre	att	st
beh	1	.463**	.458**	.567**	.399**	.206**	.146**	.316**	.436**	-.252**
fo		1	.536**	.541**	.405**	.277**	.152**	.443**	.458**	-.402**
se			1	.659**	.452**	.491**	.312**	.402**	.492**	-.182**
am				1	.478**	.422**	.263**	.393**	.547**	-.157**
pc					1	.378**	.309**	.413**	.644**	-.289**
fam						1	.360**	.275**	.393**	-.092*
em							1	.183**	.359**	0.32
fre								1	.478**	-.471**
att									1	-.251**
st										1

n = 396, ** P < .01, *P < .05

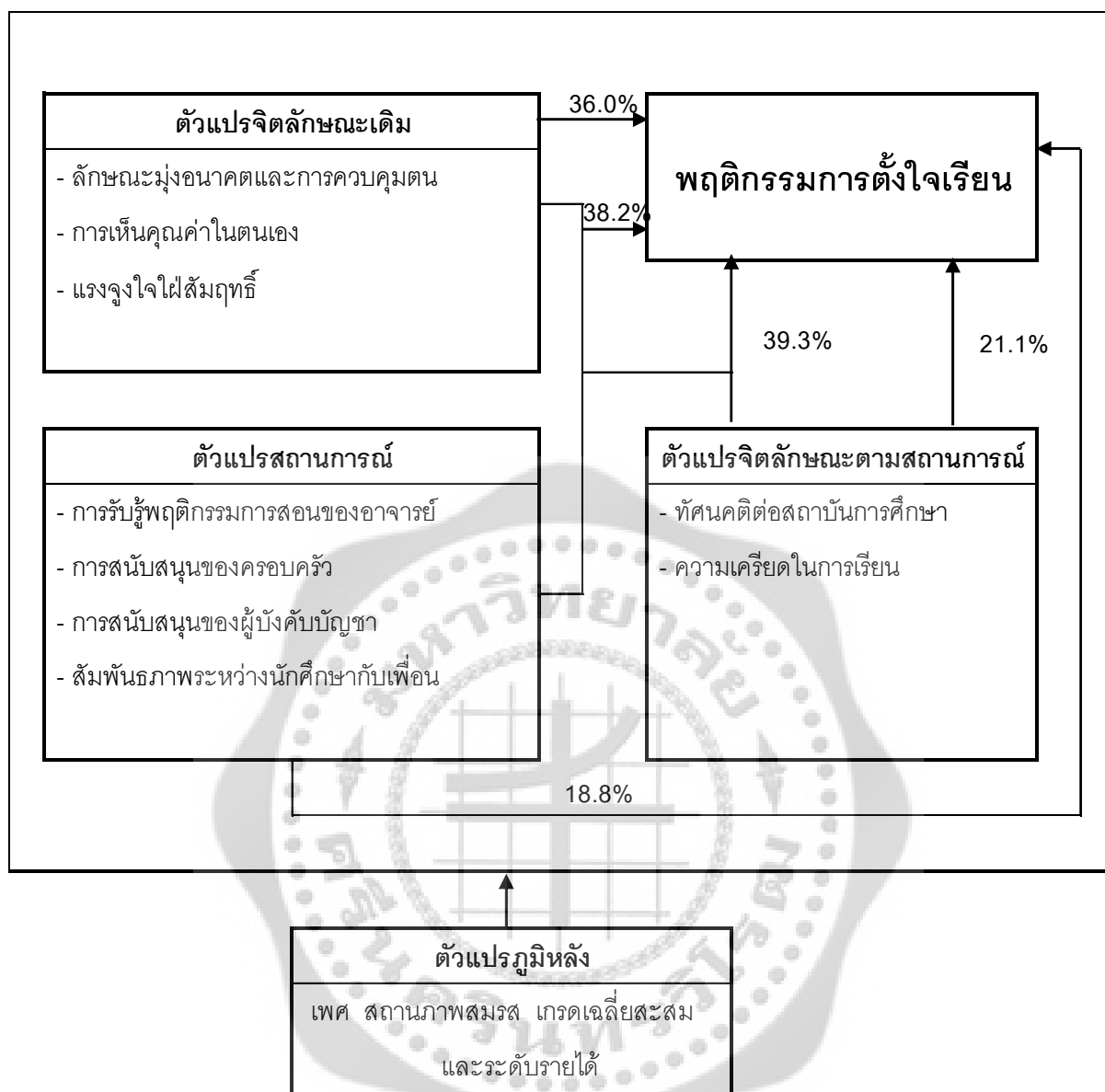
หมายเหตุ	beh หมายถึง พฤติกรรมการตั้งใจเรียน	fo หมายถึง ลักษณะมุ่งอนาคตและการควบคุมตน	se หมายถึง การเห็นคุณค่าในตนเอง
	am หมายถึง แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	pc หมายถึง การรับรู้พฤติกรรมการสอนของอาจารย์	fam หมายถึง การสนับสนุนของครอบครัว
	em หมายถึง การสนับสนุนของผู้บังคับบัญชา	fre หมายถึง สัมพันธภาพระหว่างนักศึกษากับเพื่อน	att หมายถึง ทักษะติดต่อสถาบันการศึกษา
	st หมายถึง ความเครียดในการเรียน		

จากตาราง 6 พบว่า ตัวแปรจิตลักษณะเดิม ได้แก่ ลักษณะมุ่งอนาคตและการควบคุมตน การเห็นคุณค่าในตนเอง และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการตั้งใจเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อ 5

สำหรับตัวแปรสถานการณ์ ได้แก่ การรับรู้พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ การสนับสนุนของครอบครัว การสนับสนุนของผู้บังคับบัญชา และสัมพันธภาพระหว่างนักศึกษากับเพื่อน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการตั้งใจเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อ 6

และพบว่าตัวแปรจิตลักษณะตามสถานการณ์ ได้แก่ ทศนคติต่อสถาบันการศึกษา มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการตั้งใจเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนตัวแปรความเครียดในการเรียนมีความสัมพันธ์ทางลบกับพฤติกรรมการตั้งใจเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อ 7

ส่วนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ความสามารถในการทำนายพฤติกรรมการตั้งใจเรียนของนักศึกษาภาคพิเศษมหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรวิทยาดอนเมืองและเมื่อจำแนกตามตัวแปรภูมิหลัง ได้แก่ เพศ สถานภาพสมรส เกรดเฉลี่ยสะสม และระดับรายได้ โดยใช้ตัวแปรจิตลักษณะเดิม ได้แก่ ลักษณะมุ่งอนาคตและการควบคุมตน การเห็นคุณค่าในตนเอง และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ตัวแปรสถานการณ์ ได้แก่ การรับรู้พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ การสนับสนุนของครอบครัว การสนับสนุนของผู้บังคับบัญชา และสัมพันธภาพระหว่างนักศึกษากับเพื่อน และตัวแปรจิตลักษณะตามสถานการณ์ ได้แก่ ทศนคติต่อสถาบันการศึกษา และความเครียดในการเรียน โดยใช้การถดถอยพหุคูณ (Multiple regression analysis) ทั้งชนิดโดยรวม (Enter) และเป็นขั้น (Stepwise) ปรากฏผลดังภาพ 5

ภาพประกอบ 5 แสดงร้อยละของการทำนายพฤติกรรม การตั้งใจเรียนของนักศึกษาภาคพิเศษ มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์ชนิดโดยรวม (Enter)

จากภาพประกอบ 5 พบว่าตัวแปรจิตลักษณะเดิม ตัวแปรสถานการณ์ และตัวแปรจิตลักษณะตามสถานการณ์ สามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมการตั้งใจเรียนชนิดโดยรวม (Enter) ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยทำนายพฤติกรรมการตั้งใจเรียนได้ร้อยละ 39.3

เมื่อแยกแต่ละกลุ่มตัวแปรพบว่า กลุ่มตัวแปรจิตลักษณะเดิม ที่ประกอบไปด้วยตัวแปรลักษณะมุ่งอนาคตและการควบคุมตน การเห็นคุณค่าในตนเอง และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ สามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมการตั้งใจเรียนได้ร้อยละ 36.0

กลุ่มตัวแปรสถานการณ์ ที่ประกอบไปด้วยตัวแปรการรับรู้พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ การสนับสนุนของครอบครัว การสนับสนุนของผู้บังคับบัญชา และสัมพันธภาพระหว่างนักศึกษา กับเพื่อน สามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมการตั้งใจเรียนได้ร้อยละ 18.8

และกลุ่มตัวแปรจิตลักษณะตามสถานการณ์ ที่ประกอบไปด้วย ตัวแปรทัศนคติต่อสถาบันการศึกษา และความเครียดในการเรียน สามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมการตั้งใจเรียนได้ร้อยละ 21.1 ซึ่งผลการวิเคราะห์ทั้งหมดนี้เป็นไปตามสมมติฐานข้อ 8

ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ความสามารถในการทำนาย เพื่อหาตัวทำนายพฤติกรรมการตั้งใจเรียนของนักศึกษาภาคพิเศษ มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์ โดยใช้ตัวแปรจิตลักษณะเดิม ตัวแปรสถานการณ์ และตัวแปรจิตลักษณะตามสถานการณ์ในกลุ่มรวม และเมื่อจำแนกตามตัวแปรภูมิหลัง ได้แก่ เพศ สถานภาพสมรส เกรดเฉลี่ยสะสม และระดับรายได้ ปรากฏผลดังตาราง 7

ตาราง 7 ผลการทำนายพฤติกรรมการตั้งใจเรียนในกลุ่มตัวแปรย่อย เมื่อจำแนกตามตัวแปรเพศ สถานภาพสมรส เกรดเฉลี่ยสะสม และระดับรายได้

จำแนกตาม		ตัวแปรจิตลักษณะเดิม			ตัวแปรสถานการณ์			ตัวแปรจิตลักษณะตามสถานการณ์			ตัวแปรทั้งหมด		
ตัวแปร	จำนวนคน	(1 -3)			(4 - 7)			(8-9)			(1-9)		
ภูมิหลัง		R ² %	ตัวทำนาย	β	R ² %	ตัวทำนาย	β	R ² %	ตัวทำนาย	β	R ² %	ตัวทำนาย	β
รวม	396	35.6	3, 1	.447, .222	18.7	4, 7	.324, .182	21.1	8, 9	.397, -.152	37.6	3, 1, 4, 5	.432, .199, .151, -.101
ชาย	93	33.2	1, 3	.335, .322	8.3	4	.288	16.1	8	.401	33.2	1, 3	.335, .322
หญิง	303	37.3	3, 1	.499, .174	22.6	4, 7	.358, .200	24.4	8, 9	.390, -.212	42.2	3, 8, 9, 5	.513, .201, -.154, -.120
มีคู่	128	20.8	3	.456	16.1	7, 4	.287, .207	18.8	8, 9	.291, -.257	34.7	3, 9, 5, 8	.472, -.290, -.261, .171
ไม่มีคู่	268	39.6	3, 1, 2	.378, .208, .140	19.9	4	.446	21.1	8	.459	39.9	3, 1, 4	.400, .208, .139
เกรดเฉลี่ยสะสมต่ำ	112	35.4	3, 1	.372, .311	11.8	4	.344	16.2	8	.403	35.4	3, 1	.372, .311
เกรดเฉลี่ยสะสมปานกลาง	192	31.8	3, 1	.467, .152	21.4	4, 7	.291, .264	17.7	8	.421	32.6	3, 8	.452, .186
เกรดเฉลี่ยสะสมสูง	92	31.9	3	.565	17.4	4	.417	20.9	8	.457	42.1	3, 4, 5	.519, .312, -.199
รายได้ต่ำ	224	32.1	3, 1	.382, .253	19.8	4	.445	22.2	8, 9	.402, -.168	36.1	3, 4, 9, 5	.451, .234, -.164, -.133
รายได้ปานกลาง	119	43.9	3, 1	.549, .198	25.2	4, 7, 5	.263, .252, .170	16.9	8	.411	43.9	3, 1,	.549, .198
รายได้สูง	53	23.8	3	.488	-	-	-	18.2	8	.427	23.8	3	.488

ตัวแปรทำนาย :

- 1 = ลักษณะมุ่งอนาคตและการควบคุมตน 2 = การเห็นคุณค่าในตนเอง 3 = แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ 4 = การรับรู้พฤติกรรมการสอนของอาจารย์
 5 = การสนับสนุนของครอบครัว 6 = การสนับสนุนของผู้บังคับบัญชา 7 = สัมพันธภาพระหว่างนักศึกษา กับเพื่อน 8 =ทัศนคติต่อสถาบันการศึกษา
 9 = ความเครียดในการเรียน

ผู้วิจัยอธิบายตาราง 7 โดยแยกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนแรก นำเสนอผลการทำนายพฤติกรรมการตั้งใจเรียนของนักศึกษาภาคพิเศษ มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์ในกลุ่มรวม โดยใช้ตัวแปรจิตลักษณะเดิม ได้แก่ ลักษณะมุ่งอนาคตและการควบคุมตน การเห็นคุณค่าในตนเอง และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ตัวแปรสถานการณ์ ได้แก่ การรับรู้พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ การสนับสนุนของครอบครัว การสนับสนุนของผู้บังคับบัญชา และสัมพันธภาพระหว่างนักศึกษากับเพื่อน และตัวแปรจิตลักษณะตามสถานการณ์ ได้แก่ ทศนคติต่อสถาบันการศึกษา และความเครียดในการเรียน ผลการวิจัยพบว่า ตัวแปรทั้งหมดสามารถทำนายพฤติกรรมการตั้งใจเรียนได้ร้อยละ 37.6 โดยตัวแปรที่สามารถทำนายพฤติกรรมการตั้งใจเรียนได้สูงสุดและลำดับรองลงมา ได้แก่ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ($\beta = .432$) ลักษณะมุ่งอนาคตและการควบคุมตน ($\beta = .199$) การรับรู้พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ ($\beta = .151$) และการสนับสนุนของครอบครัว ($\beta = -.101$) ตามลำดับ โดยตัวแปรจิตลักษณะเดิมทำนายพฤติกรรมการตั้งใจเรียนได้ร้อยละ 35.6 ได้แก่ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ($\beta = .447$) และลักษณะมุ่งอนาคตและการควบคุมตน ($\beta = .222$) ตัวแปรสถานการณ์ ทำนายพฤติกรรมการตั้งใจเรียนได้ร้อยละ 18.7 ได้แก่ การรับรู้พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ ($\beta = .324$) และสัมพันธภาพระหว่างนักศึกษา กับเพื่อน ($\beta = .182$) และตัวแปรจิตลักษณะตามสถานการณ์ ทำนายได้ร้อยละ 21.1 ได้แก่ ทศนคติต่อสถาบันการศึกษา ($\beta = .397$) และความเครียดในการเรียน ($\beta = -.152$)

ส่วนที่สอง นำเสนอผลการทำนายพฤติกรรมการตั้งใจเรียนของนักศึกษาภาคพิเศษ มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์ โดยใช้ตัวแปรจิตลักษณะเดิม ตัวแปรสถานการณ์ และตัวแปรจิตลักษณะตามสถานการณ์ เมื่อจำแนกตาม เพศ สถานภาพสมรส เกรดเฉลี่ยสะสม และระดับรายได้ ผลการวิจัยพบว่า ตัวแปรที่ทำนายพฤติกรรมการตั้งใจเรียนเป็นลำดับแรกในทุกตัวแปรภูมิหลัง ได้แก่ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ส่วนตัวแปรที่สามารถทำนายพฤติกรรมการตั้งใจเรียนได้ในลำดับรองลงมา ได้แก่ ลักษณะมุ่งอนาคตและการควบคุมตน กับการสนับสนุนของครอบครัว เมื่อพิจารณาจากกลุ่มตัวแปรโดยจำแนกตามตัวแปรภูมิหลัง พบว่าตัวแปรจิตลักษณะเดิมที่สามารถทำนายพฤติกรรมการตั้งใจเรียนในทุกตัวแปรภูมิหลัง ได้แก่ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ กับลักษณะมุ่งอนาคตและการควบคุมตน ยกเว้นนักศึกษาที่ไม่มีคู่ พบว่า ตัวแปรการเห็นคุณค่าในตนเองสามารถทำนายพฤติกรรมการตั้งใจเรียนได้เป็นลำดับที่ 3 สำหรับตัวแปรสถานการณ์ที่สามารถทำนายพฤติกรรมการตั้งใจเรียนในทุกตัวแปรภูมิหลัง ได้แก่ การรับรู้พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ ยกเว้นนักศึกษาที่มีรายได้สูง (มากกว่า 15,000 บาทต่อเดือน) ไม่มีตัวแปรสถานการณ์ใดเลยที่สามารถทำนายพฤติกรรมการตั้งใจเรียนได้ และตัวแปรจิตลักษณะตามสถานการณ์ที่สามารถทำนายพฤติกรรมการตั้งใจเรียนในทุกตัวแปรภูมิหลัง ได้แก่ ทศนคติต่อสถาบันการศึกษา

บทที่ 5

สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการตั้งใจเรียนของนักศึกษาภาคพิเศษ มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์ เมื่อจำแนกตามตัวแปรภูมิหลัง
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรจิตลักษณะเดิม ตัวแปรสถานการณ์ และตัวแปรจิตลักษณะตามสถานการณ์ กับพฤติกรรมการตั้งใจเรียนของนักศึกษาภาคพิเศษ มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์
3. เพื่อทำนายพฤติกรรมการตั้งใจเรียนของนักศึกษาภาคพิเศษมหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์ โดยใช้ตัวแปรจิตลักษณะเดิม ตัวแปรสถานการณ์ และตัวแปรจิตลักษณะตามสถานการณ์ ในกลุ่มรวม และเมื่อจำแนกตามตัวแปรภูมิหลัง ได้แก่ เพศ สถานภาพสมรส เกรดเฉลี่ยสะสม และระดับรายได้

สมมติฐานการวิจัย

1. นักศึกษาภาคพิเศษเพศหญิงมีพฤติกรรมการตั้งใจเรียนมากกว่าเพศชาย
2. นักศึกษาภาคพิเศษที่มีสถานภาพสมรสแตกต่างกัน มีพฤติกรรมการตั้งใจเรียนต่างกัน
3. นักศึกษาภาคพิเศษที่มีระดับรายได้ต่างกัน มีพฤติกรรมการตั้งใจเรียนต่างกัน
4. นักศึกษาภาคพิเศษที่มีเกรดเฉลี่ยสะสมสูงกว่า มีพฤติกรรมการตั้งใจเรียนสูงกว่านักศึกษาที่มีเกรดเฉลี่ยสมต่ำกว่า
5. ตัวแปรจิตลักษณะเดิม ได้แก่ ลักษณะมุ่งอนาคตและการควบคุมตน การเห็นคุณค่าในตนเอง และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการตั้งใจเรียน
6. ตัวแปรสถานการณ์ ได้แก่ การรับรู้พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ การสนับสนุนของครอบครัว การสนับสนุนของผู้บังคับบัญชา และสัมพันธภาพระหว่างนักศึกษา กับเพื่อน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการตั้งใจเรียน
7. ตัวแปรจิตลักษณะตามสถานการณ์ ได้แก่ ทศนคติต่อสถาบันการศึกษา และความเครียดในการเรียนมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการตั้งใจเรียน
8. ตัวแปรจิตลักษณะเดิม ได้แก่ ลักษณะมุ่งอนาคตและการควบคุมตน การเห็นคุณค่าในตนเอง และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ตัวแปรสถานการณ์ ได้แก่ การรับรู้พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ การ

สนับสนุนของครอบครัว การสนับสนุนของผู้บังคับบัญชา และสัมพันธภาพระหว่างนักศึกษา กับเพื่อน และตัวแปรจิตลักษณะตามสถานการณ์ ได้แก่ ทักษะคิดต่อสถาบันการศึกษา และความเครียดในการเรียน สามารถทำนายพฤติกรรม การตั้งใจเรียนได้ในกลุ่มรวม

9. ตัวแปรจิตลักษณะเดิม ได้แก่ ลักษณะมุ่งอนาคตและการควบคุมตน การเห็นคุณค่าในตนเอง และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ตัวแปรสถานการณ์ ได้แก่ การรับรู้พฤติกรรม การสอนของอาจารย์ การสนับสนุนของครอบครัว การสนับสนุนของผู้บังคับบัญชา และสัมพันธภาพระหว่างนักศึกษา กับเพื่อน และตัวแปรจิตลักษณะตามสถานการณ์ ได้แก่ ทักษะคิดต่อสถาบันการศึกษา และความเครียดในการเรียน สามารถทำนายพฤติกรรม การตั้งใจเรียนได้เมื่อจำแนกตามตัวแปรภูมิหลัง ได้แก่ เพศ สถานภาพสมรส เกรดเฉลี่ยสะสม และระดับรายได้

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ทำการศึกษากับนักศึกษาระดับปริญญาตรี ภาคพิเศษ ของมหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2554 จำนวน 396 คน เก็บข้อมูลการวิจัยในเดือนมกราคม 2555

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

1. ตัวแปรอิสระ ได้แก่

- 1.1 ตัวแปรภูมิหลัง ได้แก่ เพศ สถานภาพสมรส เกรดเฉลี่ยสะสม และระดับรายได้
- 1.2 ตัวแปรจิตลักษณะเดิม ได้แก่ ลักษณะมุ่งอนาคตและการควบคุมตน การเห็นคุณค่าในตนเอง และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
- 1.3 ตัวแปรสถานการณ์ ได้แก่ การรับรู้พฤติกรรม การสอนของอาจารย์ การสนับสนุนของครอบครัว การสนับสนุนของผู้บังคับบัญชา และสัมพันธภาพระหว่างนักศึกษา กับเพื่อน
- 1.4 ตัวแปรจิตลักษณะตามสถานการณ์ ได้แก่ ทักษะคิดต่อสถาบันการศึกษา และความเครียดในการเรียน

2. ตัวแปรตาม ได้แก่ พฤติกรรม การตั้งใจเรียน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ แบ่งเป็น 2 ตอน ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลตามตัวแปรภูมิหลังด้านเพศ สถานภาพสมรส เกรดเฉลี่ยสะสม และระดับรายได้ ตอนที่ 2 เป็นแบบวัดพฤติกรรม

การตั้งใจเรียน แบบวัดตัวแปรจิตลักษณะเดิม ตัวแปรสถานการณ์ และตัวแปรจิตลักษณะตามสถานการณ์ มีค่าความเชื่อมั่น (Conbrach's alpha) ตั้งแต่ .830-.945

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการติดต่อขอหนังสือรับรองจากบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อขอความอนุเคราะห์จากอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์ ซึ่งแจ้งวัตถุประสงค์ของการทำวิจัย และขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูล ซึ่งการเก็บข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเอง และขอความร่วมมือเจ้าหน้าที่ศูนย์การศึกษา โดยแจกแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่างประเมินตนเอง ใช้เวลาในการเก็บข้อมูล 1 เดือน หลังจากนั้นได้ดำเนินการตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามทุกฉบับแล้วนำมาวิเคราะห์ผลในลำดับต่อไป

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นใช้สถิติพื้นฐานได้แก่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของตัวแปรที่ทำการศึกษา
2. ทดสอบสมมติฐานข้อที่ 1 และข้อที่ 2 โดยใช้สถิติ t-test เพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยพฤติกรรมกรรมการตั้งใจเรียนกับปัจจัยภูมิหลังทางด้านเพศ และสถานภาพสมรส
3. ทดสอบสมมติฐานข้อที่ 3 และข้อที่ 4 โดยใช้สถิติ One-Way ANOVA และทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยวิธี LSD (Least Significant Difference) เพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยพฤติกรรมกรรมการตั้งใจเรียนกับตัวแปรภูมิหลัง ได้แก่ เกรดเฉลี่ยสะสม และระดับรายได้
4. ทดสอบสมมติฐานข้อที่ 5, 6 และข้อที่ 7 โดยใช้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's product moment correlation coefficient) หาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรพฤติกรรมกรรมการตั้งใจเรียนกับตัวแปรจิตลักษณะเดิม ตัวแปรสถานการณ์ และตัวแปรจิตลักษณะตามสถานการณ์
5. ทดสอบสมมติฐานข้อที่ 8 และข้อที่ 9 โดยใช้การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple regression analysis) ทั้งชนิดโดยรวม (Enter) และเป็นขั้น (Stepwise) เพื่อหาความสามารถในการทำนายพฤติกรรมกรรมการตั้งใจเรียนตัวแปรเกนส์ กับตัวแปรทำนายทางด้านจิตลักษณะเดิม ตัวแปรสถานการณ์ ตัวแปรจิตลักษณะตามสถานการณ์ในกลุ่มรวม และเมื่อจำแนกตามตัวแปรภูมิหลัง ได้แก่ เพศ สถานภาพ เกรดเฉลี่ยสะสม และระดับรายได้

สรุปผลการวิจัย

1. นักศึกษาภาคพิเศษที่มีคู่ (แต่งงานอยู่กับสามีหรือภรรยา หรือใช้ชีวิตคู่เสมือนสามีภรรยา) มีพฤติกรรมการตั้งใจเรียนสูงกว่านักศึกษาที่ไม่มีคู่ (โสด หม้าย หย่า หรือแยกกันอยู่กับคู่สมรส) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2. นักศึกษาภาคพิเศษที่มีระดับรายได้สูงกว่ามีพฤติกรรมการตั้งใจเรียนสูงกว่านักศึกษาภาคพิเศษที่มีรายได้ต่ำกว่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. นักศึกษาภาคพิเศษที่มีเกรดเฉลี่ยสะสมมากกว่า มีพฤติกรรมการตั้งใจเรียนสูงกว่านักศึกษาภาคพิเศษที่มีเกรดเฉลี่ยสมต่ำกว่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. ตัวแปรจิตลักษณะเดิม ได้แก่ ลักษณะมุ่งอนาคตและการควบคุมตน การเห็นคุณค่าในตนเอง และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ตัวแปรสถานการณ์ ได้แก่ การรับรู้พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ การสนับสนุนของครอบครัว การสนับสนุนของผู้บังคับบัญชา และสัมพันธภาพระหว่างนักศึกษา กับเพื่อน และตัวแปรจิตลักษณะตามสถานการณ์ ได้แก่ ทักษะติดต่อสถาบันการศึกษา มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการตั้งใจเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ยกเว้นตัวแปรความเครียดในการเรียนที่มีความสัมพันธ์ทางลบกับพฤติกรรมการตั้งใจเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

5. ตัวแปรจิตลักษณะเดิม ตัวแปรสถานการณ์ และตัวแปรจิตลักษณะตามสถานการณ์ สามารถทำนายพฤติกรรมการตั้งใจเรียนได้ร้อยละ 39.3 โดยตัวแปรที่สามารถทำนายพฤติกรรมการตั้งใจเรียนได้สูงสุดและรองลงมา ได้แก่ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ลักษณะมุ่งอนาคตและการควบคุมตน การรับรู้พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ และการสนับสนุนของครอบครัว ตามลำดับ

อภิปรายผลการวิจัย

พฤติกรรมการตั้งใจเรียนของนักศึกษาระดับปริญญาตรีภาคพิเศษ มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์ ผู้วิจัยนำเสนอการอภิปรายผลเป็น 2 ส่วน ส่วนแรกเป็นผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมการตั้งใจเรียนกับตัวแปรภูมิหลังของนักศึกษาภาคพิเศษ และส่วนที่ 2 เป็นตัวแปรสาเหตุของพฤติกรรมการตั้งใจเรียน

พฤติกรรมการตั้งใจเรียนกับตัวแปรภูมิหลัง

เพศ

จากสมมติฐานข้อที่ 1 ที่ว่านักศึกษาภาคพิเศษเพศหญิงมีพฤติกรรมการตั้งใจเรียนสูงกว่าเพศชาย จากการทดสอบสมมติฐานพบว่าเพศหญิงและเพศชายมีพฤติกรรมการตั้งใจเรียนไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ แสดงว่าความแตกต่างทางสรีระร่างกายของเพศหญิงและเพศ

ชายไม่ส่งผลต่อพฤติกรรมการตั้งใจเรียน ทั้งนี้เป็นเพราะนักศึกษาภาคพิเศษมีอายุอยู่ในวัยทำงานหรือวัยผู้ใหญ่ตอนต้น ซึ่งในวัยนี้มีพัฒนาการทางด้านร่างกายสมบูรณ์เต็มที่ทั้งเพศหญิงและเพศชาย มีความเป็นตัวตนโดยสมบูรณ์ เป็นช่วงที่บุคคลก้าวไปสู่การแสวงหาครอบครัวใหม่ สังคมใหม่ มีความรับผิดชอบต่อชีวิตคนอื่น รวมถึงการพัฒนาอารมณ์ที่สามารถควบคุมตนได้เป็นอย่างดี สามารถตัดสินใจในเรื่องต่างๆ บนพื้นฐานของมาตรฐานทางสังคม มีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคมอย่างเห็นได้ชัด มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ สามารถพัฒนางานใหม่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ (พัฒนาการของมนุษย์, 2555: ออนไลน์) นอกจากนี้การศึกษาพิเศษนอกเวลาราชการเป็นความสนใจของผู้เรียนที่สมัครเข้ามาเรียน มีความพร้อมทั้งทางร่างกายและจิตใจ มีความมุ่งมั่นเพื่อให้การศึกษาเล่าเรียนบรรลุเป้าหมายส่วนตน โดยที่ แมลโคล์ม เอส โนลส์ (Malcolm S.Knowles) ได้อธิบายว่าผู้ใหญ่ที่เข้ามาเกี่ยวข้องกับศึกษามีลักษณะที่สำคัญ 4 ประการคือ 1) มีความเข้าใจตนเองหรือมีภาพแห่งตน (Self-concept) สามารถคิดและตัดสินใจเรื่องราวต่างๆ ในชีวิตด้วยตนเอง ต้องการความยอมรับและความเป็นอิสระ 2) ผู้ใหญ่มีประสบการณ์แล้วนำประสบการณ์เดิมนั้นไปเกี่ยวข้องหรือสัมพันธ์กับประสบการณ์ใหม่ๆ และสามารถแลกเปลี่ยนความคิดเห็นหรือประสบการณ์กับผู้อื่นได้ซึ่งถือว่าเป็นแหล่งวิทยาการในการเรียนรู้ที่สำคัญ 3) ผู้ใหญ่มีความพร้อมในการเรียน (Readiness to learn) มากกว่าเด็ก โดยจะมีวุฒิภาวะและเกิดความพร้อมในการเรียนรู้และเรียนรู้ได้ดีที่สุดถ้าเรื่องที่เรียนรู้เป็นประโยชน์ นอกจากนี้ยังมีแรงผลักดันจากความต้องการที่จะพัฒนาตามภารกิจเชิงพัฒนาการ (Developmental tasks) ที่เกี่ยวข้องกับบทบาททางสังคมด้วย 4) ผู้ใหญ่มีการเห็นคุณค่าของเวลา (Time perspectives) มากกว่าเด็ก ทั้งนี้เป็นเพราะผู้ใหญ่ที่เข้ามาทำการศึกษา ก็เพราะว่า ต้องการความรู้และประสบการณ์ไปใช้แก้ไขปัญหาชีวิตในปัจจุบันจึงมองเห็นคุณค่าของเวลาแตกต่างไปจากเด็ก (สุวัฒน์ วัฒนวงศ์, 2547: 248-249; อ้างอิงจาก Knowles, 1978. pp. 31) ดังนั้นนักศึกษาภาคพิเศษไม่ว่าจะเป็นเพศใดจึงมีพฤติกรรมการตั้งใจเรียนไม่ต่างกันซึ่งผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ ภูวดล แก้วมณี (2551: บทคัดย่อ) ที่พบว่าเพศไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการตั้งใจเรียน เช่นเดียวกันกับงานวิจัยของเทพิกา รอดสการ (2548: 67); พระชลภัช คุณวีโร (2552: 82); พระอดิศักดิ์ ยางธิสาร (2551: 81); สุวีรี ปิ่นเจริญ (2549: บทคัดย่อ) และอาคม ระดมสุข (2547: 85) ที่ไม่พบว่าเพศส่งผลต่อพฤติกรรมการเรียนเช่นกัน

สถานภาพสมรส

จากสมมติฐานข้อที่ 2 ที่ว่านักศึกษาภาคพิเศษที่มีสถานภาพสมรสต่างกัน มีพฤติกรรมการตั้งใจเรียนต่างกัน จากการทดสอบสมมติฐานพบว่านักศึกษาภาคพิเศษที่มีคู่ (แต่งงาน อยู่กับสามีหรือภรรยา หรือใช้ชีวิตคู่เหมือนสามีภรรยา) มีพฤติกรรมการตั้งใจเรียนสูงกว่านักศึกษาที่ไม่มีคู่ (โสด หม้าย

หย่า หรือแยกกันอยู่กับคู่สมรส) อธิบายได้ว่า การมีคู่หรือไม่มีคู่นั้นส่งผลต่อพฤติกรรมการตั้งใจเรียน เนื่องจากผู้ที่มีคู่ หรือใช้ชีวิตเยี่ยงสามีภรรยาจะได้รับการสนับสนุนทางสังคมของครอบครัวมากกว่า ตามทัศนะของ ศ.พญ.นงพงา ลิ้มสุวรรณ คณะแพทยศาสตร์ รพ.รามาธิบดี (นงพงา ลิ้มสุวรรณ. 2555: ออนไลน์) ได้อธิบายว่าผู้ที่มีคู่สามารถตอบสนองความต้องการพื้นฐานตามธรรมชาติของมนุษย์แล้วยังตอบสนองต่อกันทางด้านการให้ความรัก ความอบอุ่น ความเป็นเพื่อน เป็นที่ปรึกษาผู้คิด ให้ความห่วงใย สนใจเอาใจใส่ ช่วยทำให้ไม่รู้สึกโดดเดี่ยวอ้างว้าง ไม่เหงาหงาย ไม่ไร้ค่า มาดูแลและช่วยเหลือในด้านต่างๆ ที่เกี่ยวกับการใช้ชีวิตประจำวัน ทำให้ชีวิตง่ายขึ้นไม่ต้องทำอะไรทุกอย่าง เรือง เพราะมีหุ้นส่วนชีวิตมาช่วยกันคิดช่วยกันทำ ร่วมทุกข์ร่วมสุข ฉะนั้นการมีชีวิตเป็นคู่จึงมีจุดมุ่งหมายหนึ่งคือการช่วยแบ่งเบาภาระของการดำรงชีวิต นอกจากนี้เมื่อทำการวิเคราะห์ผลต่างค่าเฉลี่ยการได้รับการสนับสนุนของครอบครัว ของนักศึกษาภาคพิเศษมหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์โดยจำแนกตามสถานภาพสมรส พบว่านักศึกษาที่มีคู่ ได้รับการสนับสนุนทางสังคมของครอบครัว (Mean = 4.593) มากกว่าผู้ไม่มีคู่ (Mean = 4.360) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ดังนั้นลักษณะพฤติกรรมของบุคคลที่แสดงออกที่แตกต่างกันนี้จึงมีสาเหตุมาจากปัจจัยต่างๆ เช่น ภูมิหลังของบุคคล ซึ่งได้แก่ สถานภาพสมรสกับการทำงาน (Marital status and job performance) (ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคนอื่นๆ 2541:47) ซึ่งผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ กรรณิการ์ เหมือนประเสริฐ (2548: บทคัดย่อ); จารุวรรณ หาดหมั่นต์ (2552: บทคัดย่อ); ฉัตรยา กฤตยาพงศ์พันธุ์ (2553: 105); สุพิชญา อรุณวงษ์ (2550: 96); สมพัตสร วงศ์เจริญ (2550: บทคัดย่อ) และ เสาวรส คุณาปัญญา (2552: บทคัดย่อ)

ระดับรายได้

จากสมมติฐานข้อที่ 3 ที่ว่านักศึกษาภาคพิเศษที่มีระดับรายได้ต่างกัน มีพฤติกรรมการตั้งใจเรียนต่างกัน จากการทดสอบสมมติฐานพบว่าสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ อธิบายได้ว่าระดับรายได้ที่ต่างกันส่งผลทำให้พฤติกรรมการตั้งใจเรียนแตกต่างกัน โดยนักศึกษาภาคพิเศษที่มีระดับรายได้สูงกว่าจะมีพฤติกรรมการตั้งใจเรียนสูงกว่านักศึกษาภาคพิเศษที่ระดับรายได้ต่ำกว่า ทั้งนี้เป็นเพราะนักศึกษาภาคพิเศษต้องหาเลี้ยงชีพและรับผิดชอบต่อค่าใช้จ่ายส่วนตัวและค่าใช้จ่ายในการศึกษาเล่าเรียนด้วยตนเอง หากรายได้ไม่เพียงพอต่อค่าใช้จ่ายนักศึกษาภาคพิเศษอาจต้องใช้เวลาทำงานเพิ่มขึ้นหรือลดรายจ่ายลงซึ่งการกระทำดังกล่าวจะเบียดบังเวลาในการเรียนและก่อให้เกิดความเครียดในชีวิตประจำวันมากขึ้น ทั้งนี้ผลการวิจัยของชาเรีย คำลือ; สุรีย์ ชูประทีป; พุฒิพงษ์ พุกกะมาน (2555: ออนไลน์) ที่ทำการวิจัยปัจจัยต่อการจำแนกระดับความเครียดของพนักงานและลูกจ้างกองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม เทศบาลนครลำปาง พบว่าการมีรายได้เพียงพอกับรายจ่ายเป็นปัจจัยหลักที่ส่งผลต่อการจำแนกระดับความเครียด เช่นเดียวกันกับงานวิจัยของอังคินันท์ อินทรกำแหง (2551: 97) ที่ได้ทำ

การสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับความเครียดและการเผชิญความเครียดของคนไทย พบว่ารายได้เป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อระดับความเครียดในลำดับที่ 5 จากตัวแปรชีวสังคมทั้งหมด 19 ตัวแปร ดังนั้นการที่มีรายได้เพียงพอต่อค่าใช้จ่ายก็จะทำให้นักศึกษาภาคพิเศษไม่ต้องกังวลเรื่องรายได้ มีสมาธิ มีใจจดจ่อ มีความอยากรู้อยากเห็น มีความเพียรพยายามและให้ความร่วมมือต่อกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นอย่างดีซึ่งผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของเทพิกา รอดสการ (2548 : บทคัดย่อ) ที่ทำการศึกษาพฤติกรรมการเรียนวิชาดนตรีของนักศึกษาวิชาเอกดนตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏ เขตภาคเหนือ พบว่านักศึกษาที่มีผู้ปกครองที่มีฐานะเศรษฐกิจต่างกันมีพฤติกรรมการเรียนวิชาดนตรีโดยรวมแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ดวงนฤมล ประชัญคดี; และมาริษศักดิ์ กัลล์ประวิทย์. (2530: 119); และงานวิจัยของอรพินทร์ ชูชม และอัจฉรา สุขารมณ (2531: 95) ที่พบว่ารายได้ของครอบครัวส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเช่นกัน

เกรตเจลิยสะสม

จากสมมติฐานข้อที่ 4 ที่ว่า นักศึกษาภาคพิเศษที่มีเกรตเจลิยสะสมสูงกว่า มีพฤติกรรมการตั้งใจเรียนสูงกว่านักศึกษาที่มีเกรตเจลิยสะสมต่ำกว่า ผลการวิจัยเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เป็นเพราะเกรตเจลิยสะสมเป็นตัวที่บ่งชี้ถึงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ได้จากทางสถาบันการศึกษา โดยมีการวัดผลตามจุดประสงค์รายวิชา ซึ่งพิชิต ฤทธิ์จัญญ (2555: ออนไลน์) อธิบายการวัดผลโดยทั่วไปจะวัดด้านพุทธิพิสัย (Cognitive domain) ได้แก่ ความรู้-ความจำ ความเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมินค่า ด้านจิตพิสัย (Affective domain) ได้แก่ การรับรู้ การตอบสนอง การสร้างคุณค่า การจัดระบบ และการสร้างลักษณะนิสัย และด้านทักษะพิสัย (Psychomotor domain) ได้แก่ การเลียนแบบ การทำตามแบบ การหาความถูกต้อง การทำแบบต่อเนื่อง และการทำแบบธรรมชาติ ดังนั้นในการศึกษาเพื่อให้ได้เกรตเจลิยสะสมที่ดีผู้เรียนจำเป็นต้องมีความสนใจ ใส่ใจ ตั้งใจฟังขณะที่อาจารย์สอน กล้าแสดงความคิดเห็น มีความมุ่งมั่น ให้คุณค่าหรือความสำคัญต่อการเรียน ส่งงานหรือการบ้านภายในระยะเวลาที่กำหนด มีการทบทวนบทเรียน วางแผนการเรียน มีการศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมจากที่อาจารย์สอน ซึ่งผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของพระชลภัศ คุณวีโร (2552: 82) และทิพวรรณ สุวรรณประเสริฐ (2541: 114) ที่พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการตั้งใจเรียน

ตัวแปรสาเหตุของพฤติกรรมการตั้งใจเรียน

ตัวแปรจิตลักษณะเดิม

ผลการวิจัยพบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เป็นตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการตั้งใจเรียน และสามารถทำนายพฤติกรรมการตั้งใจเรียนได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดย

สามารถทำนายพฤติกรรมการตั้งใจเรียนได้เป็นลำดับที่ 1 ในกลุ่มรวมและทุกๆ ตัวแปรภูมิหลัง ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เป็นความต้องการสัมฤทธิ์ผลอันเป็นลักษณะภายในจิตใจของบุคคล ที่ก่อให้เกิดความเพียรพยายามที่จะกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้บรรลุเป้าหมายด้วยมาตรฐานอันดีเลิศ มีความทะเยอทะยานให้ตนประสบความสำเร็จ มีความกระตือรือร้นและเอาใจใส่ในการทำงานอย่างเต็มที่ ทำงานทันทีที่ได้รับมอบหมายและสามารถทำงานให้สำเร็จได้ในเวลาอันสั้น มีความกล้าเสี่ยงกล้าตัดสินใจ มีความรับผิดชอบต่องาน รับผิดชอบหน้าที่ของตนเองอย่างเคร่งครัด รู้จักการวางแผนงานและมีจุดประสงค์ในการทำงานที่เด่นชัด มีการทำงานอย่างเป็นขั้นตอน มองการณ์ไกล มีเอกลักษณ์เป็นของตนเองสูง ไม่เลียนแบบคนอื่น ริเริ่มทำสิ่งต่าง ๆ ด้วยความคิดของตนเอง สนใจเหตุการณ์หรือสิ่งใหม่ๆ มีอิสระในการทำงานและการแสดงออก ใช้ความคิดหรือทฤษฎีใหม่ๆ ที่ไม่ซ้ำแบบใครในการแก้ไขปัญหา ส่งผลให้นักศึกษาภาคพิเศษมีความมุ่งมั่นตั้งใจเรียน โดยรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย มีการศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม ส่งงานหรือการบ้านตรงตามกำหนด มีการวางแผนและให้ความสำคัญต่อการเรียนซึ่งผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของจารุวรรณ นาคคูบัว (2552: บทคัดย่อ); ญัฐพล แยมสอาด (2551: บทคัดย่อ); นฤมล อึ้งเจริญ (2552: บทคัดย่อ); ญัฐชา วัฒนวิไล; และคนอื่นๆ (2555); พัทธกษ วรแหวน (2546: บทคัดย่อ); พระชลภัช คุณวีโร (2552: บทคัดย่อ); พระอดิศักดิ์ ยางสีสาร (2551: บทคัดย่อ); สิริวิทย์ สมคิด (2551: บทคัดย่อ); สุกัญญา แยมยิ้ม (2541: บทคัดย่อ) และสุทธิณี ทองหล่อ (2552: บทคัดย่อ)

ลำดับต่อมาเป็นลักษณะมุ่งอนาคตและการควบคุมตน พบว่าเป็นตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการตั้งใจเรียน และสามารถทำนายพฤติกรรมการตั้งใจเรียนได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยสามารถทำนายพฤติกรรมการตั้งใจเรียนได้เป็นลำดับที่ 2 ในกลุ่มรวม ทั้งนี้เป็นเพราะลักษณะมุ่งอนาคตและการควบคุมตน เป็นความสามารถที่จะคาดการณ์ผลดีผลเสียที่จะเกิดขึ้นในอนาคต รวมทั้งการละเว้นหรือกระทำพฤติกรรมบางอย่างอันนำไปสู่ผลที่ต้องการอนาคตได้ ขณะที่ นักศึกษาภาคพิเศษเป็นบุคคลที่มีความมุ่งมั่นที่จะพัฒนาตนเองเพื่อความก้าวหน้าในอาชีพการงานในอนาคตจึงสมควรใจที่จะมาศึกษาต่อในระดับปริญญาตรีด้วยตนเอง มีการสละเวลา และเงินเพื่อใช้ในการศึกษาเล่าเรียน ส่งผลให้นักศึกษาภาคพิเศษมีการให้คุณค่าหรือความสำคัญต่อการเรียน มีความอยากรู้อยากเห็น มีความเพียรพยายาม เข้าเรียนและเลิกเรียนตรงเวลา ตั้งใจฟังขณะที่อาจารย์สอน มีสมาธิ มีการตั้งคำถาม ตอบคำถาม และกล้าแสดงความคิดเห็น มีความกระตือรือร้นและให้ความร่วมมือในขณะที่มีการเรียนการสอน ไม่พูดคุยขณะที่มีการเรียนการสอน หรือไม่ส่งเสียงรบกวนกิจกรรมการเรียนการสอน ส่งการบ้านหรือส่งรายงานภายในระยะเวลาที่กำหนด มีการทบทวนบทเรียนอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งผลงานวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของพัทธกษ วรแหวน (2546: บทคัดย่อ) ที่พบว่า ลักษณะมุ่งอนาคตและการควบคุมตนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการตั้งใจเรียน

เช่นเดียวกันกับงานวิจัยของ ณัฐพล แย้มสะอาด (2551: บทคัดย่อ); ภัทรศิริณี เสวตไวยาราม (2549: บทคัดย่อ); ภูวดล แก้วมณี (2551: บทคัดย่อ) และอาคม ระดมสุข (2547: บทคัดย่อ)

ตัวแปรสถานการณ์

การรับรู้พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ เป็นตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการตั้งใจเรียน และสามารถทำนายพฤติกรรมการตั้งใจเรียนได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยสามารถทำนายพฤติกรรมการตั้งใจเรียนได้เป็นลำดับที่ 3 ในกลุ่มรวม ทั้งนี้อาจเป็นเพราะรับรู้ของนักศึกษาเกี่ยวกับการสอนของอาจารย์ตั้งแต่การเตรียมการสอน วิธีการสอน การประเมินผล หรือการเปิดโอกาสให้นักศึกษามีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนอย่างเหมาะสม การให้คำปรึกษาแก่นักศึกษา ตลอดจนการสร้างบรรยากาศให้เกิดการเรียนรู้ทั้งในและนอกเวลาเรียน ส่งผลให้นักศึกษาภาคพิเศษมีความสนใจ ตั้งใจฟังขณะที่มีการเรียนการสอน ตลอดจนมีความกระตือรือร้นและให้ความร่วมมือในกิจกรรมการเรียนการสอน งานวิจัยที่สนับสนุนว่าการรับรู้พฤติกรรมการสอนของอาจารย์มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการตั้งใจเรียนได้แก่ จำรูญ เทียนธรรม (2546: บทคัดย่อ); สถาพร หมวดอินทร์ (2546: บทคัดย่อ) และหทัยทิพย์ ภาคอินทรีย์ (2545: บทคัดย่อ)

สำหรับการสนับสนุนของครอบครัว เป็นตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการตั้งใจเรียน และสามารถทำนายพฤติกรรมการตั้งใจเรียนได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยสามารถทำนายพฤติกรรมการตั้งใจเรียนได้เป็นลำดับที่ 4 ในกลุ่มรวม แสดงว่านักศึกษาที่ได้รับการสนับสนุน หรือช่วยเหลือจากสมาชิกในครอบครัวทางด้านอารมณ์ ข้อมูลข่าวสาร คำแนะนำ เงิน เวลา และวัตถุสิ่งของต่างๆ จะช่วยให้นักศึกษามีสมาธิ หรือมีความเพียรพยายามในการเรียนเพื่อตอบสนองความต้องการทั้งของตนเองและความคาดหวังครอบครัว โดยมีงานวิจัยที่สนับสนุนว่าการสนับสนุนของครอบครัวมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการตั้งใจเรียนได้แก่ ชัชฉินี จุ่งนิวัฒน์ (2547: 78); พัททษ์ วงแหวน (2546: 94-95); พัทยา คงยุทธ์ (2548: บทคัดย่อ); พระชลภัช คุณวีโร (2552: บทคัดย่อ); พระอดิศักดิ์ ยางธิสาร (2551: 81); สิริพร ดาววัน (2540: 89-91) และอาจารย์ ช่างประดับ (2550: บทคัดย่อ)

ตัวแปรจิตลักษณะตามสถานการณ์

ตัวแปรความเครียดในการเรียน พบว่าเป็นตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการตั้งใจเรียน และสามารถทำนายพฤติกรรมการตั้งใจเรียนได้เมื่อจำแนกตามตัวแปรภูมิหลัง ได้แก่ นักศึกษาภาคพิเศษเพศหญิง สถานภาพมีคู่ และมีรายได้ต่ำ (รายได้ต่ำกว่า 10,000 บาทต่อเดือน) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักศึกษาเพศหญิง ที่มีคู่จะมีความเครียดง่าย โดยที่ผลการวิจัยจากมหาวิทยาลัย Gothenburg

ประเทศสวีเดนที่ได้ทำการศึกษาจากกลุ่มนักศึกษาหญิงและชาย และกลุ่มคนทำงานหญิงและชาย ผลการวิจัยพบว่าผู้หญิงที่ต้องออกมาทำงานแข่งกับผู้ชายและต้องรับหน้าที่ทำงานบ้านมีโอกาสเกิดความเครียดได้สูงกว่า (ผู้จัดการออนไลน์.2554. ออนไลน์) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เนลสัน และฮิทท์ (สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต; ประไพพรรณ ภูมิวุฒิสาร; และพรรณระพี สุทธิวรรณ. 2555. ออนไลน์; อ้างอิงจาก Nelson & Hitt. 1992) ที่พบว่าผู้หญิงที่ต้องทำงานพร้อมทั้งดูแลครอบครัวจะมีความเครียดในระดับที่สูงกว่าผู้หญิงที่ไม่ได้ทำงาน และเมื่อเปรียบเทียบระดับความเครียดของผู้หญิงและผู้ชายที่ทำงานพบว่าผู้หญิงที่ต้องทำงานและดูแลครอบครัวจะมีความเครียดสูงกว่าผู้ชายที่ทำงานเช่นกัน นอกจากนี้ระดับรายได้ก็จะส่งผลต่อความเครียดได้โดยตรง ดังนั้นนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์หญิง มีคู่แล้ว ที่ต้องทำงานพร้อมกับการศึกษา และมีรายได้ต่ำ จึงมีความวิตกกังวล หงุดหงิดไม่สบายใจ คับข้องใจจากปัญหาต่างๆที่เกิดขึ้นจากการเรียน ทำให้ไม่มีสมาธิทางการเรียน หรือขาดความกระตือรือร้นทางการเรียน ซึ่งปัญหาความเครียดนี้ จะทำให้ไม่สามารถเรียนได้ดี (พนม เกตุมาน. 2555: ออนไลน์) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของดูลยา จิตตะยโสธร (2542) ที่ทำงานวิจัยเรื่องระดับความเครียดกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษามหาวิทยาลัยหอการค้าไทย ผลการวิจัยพบว่านักศึกษาที่มีความเครียดระดับต่ำมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักศึกษาที่มีความเครียดระดับสูง เช่นเดียวกันกับงานวิจัยของ กานดาวรรณ แก้วผาบ; วาสนา จินะวัฒน์; และ ธนยกร จันทร์สาส์น(2555: ออนไลน์) ที่วิจัยเรื่องปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการเรียนวิชาหลักการบัญชี 1: กรณีสึกษาของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 คณะบัญชี มหาวิทยาลัยกรุงเทพ ที่พบว่าระดับความเครียดมีความสัมพันธ์ทางลบกับพฤติกรรมการเรียน

สำหรับทัศนคติต่อสถาบันการศึกษาพบว่า เป็นตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการตั้งใจเรียน และสามารถทำนายพฤติกรรมการตั้งใจเรียนได้เมื่อจำแนกตามตัวแปรภูมิหลัง ได้แก่ นักศึกษาภาคพิเศษเพศหญิง มีคู่ และมีเกรดเฉลี่ยสะสมปานกลาง (เกรดเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ 2.51-3.00) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักศึกษาภาคพิเศษเพศหญิงจะมีการใช้สมองส่วน Prefrontal Cortex ซึ่งเป็นส่วนที่เกี่ยวข้องกับพัฒนาการด้านความคิดที่จะพัฒนาต่อไปเป็นอารมณ์มากกว่าเพศชาย (คลังปัญญา ไทย.2555: ออนไลน์) นักศึกษาภาคพิเศษเพศหญิงจึงมีการใช้อารมณ์ในการประเมินค่ากับสิ่งต่างๆ มีการตัดสินใจบนพื้นฐานความรู้สึกชอบหรือความพึงพอใจของตนเอง นอกจากนี้คนที่มีความรู้สึกรับรู้ข้อมูลด้านความชอบหรือความพึงพอใจจากคู่ครองหรือจากสมาชิกในครอบครัวก็เป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลต่อความคิดและการตัดสินใจเช่นกัน ขณะที่ทัศนคติต่อสถาบันการศึกษาเป็นการประเมินค่าว่าสถาบันการศึกษา คณาจารย์-เจ้าหน้าที่สนับสนุน ตลอดจนสิ่งอำนวยความสะดวกอื่นๆ ของสถานศึกษามีประโยชน์ มีคุณค่า มีความรู้สึกชอบ พึงพอใจ และความพร้อมที่จะกระทำพฤติกรรมที่สอดคล้องกับการประเมินค่าหรือตามความรู้สึกเหล่านั้น ฉะนั้นทัศนคติจึงเข้ามามีอิทธิพลต่อพฤติกรรม

การตั้งใจเรียนกับนักศึกษากลุ่มดังกล่าว โดยนักศึกษาที่มีทัศนคติที่ดีต่อสถาบันการศึกษาก็จะมีความกระตือรือร้น และเพียรพยายามในการศึกษาเล่าเรียน ตลอดจนให้ความร่วมมือกับกิจกรรมต่างๆ ของสถาบันการศึกษาด้วยดี โดยมีงานวิจัยที่สนับสนุนได้แก่ เชิดชาย ชูช่วยสุวรรณ. (2547 : บทคัดย่อ); ชลดดา ยอดอ่วม. (2552: บทคัดย่อ); ณัฐพล แยมสะอาด. (2551: บทคัดย่อ); ภัทรสิริณี เสวตไอยาราม. (2549: บทคัดย่อ); ทิพวรรณ สุวรรณประเสริฐ. (2541: บทคัดย่อ) และสุพัตรา ผลรัตนไพบูลย์ (2550: บทคัดย่อ)

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

1. เนื่องจากแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เป็นตัวทำนายที่สำคัญของพฤติกรรมการตั้งใจเรียน ดังนั้นในการอบรมเลี้ยงดูเด็ก บิดา มารดา ผู้ปกครองและครูควรปลูกฝังแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ตั้งแต่อายุ 6-12 ปี เนื่องจากวัยดังกล่าวเป็นช่วงวิกฤตของพัฒนาการด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ดังนั้นการที่จะทำให้เด็กขยันหมั่นเพียร บิดา มารดา หรือผู้ปกครองควรให้งานที่เหมาะสมกับเด็ก และเป็นงานที่ไม่ยากเกินไป เพื่อให้เด็กประสบความสำเร็จจากการทำงานนั้น เมื่อทำได้เด็กก็ควรได้รางวัลหรือคำชม นอกจากนี้การอบรมเลี้ยงดูเด็กให้พึ่งตนเองเร็วโดยการเปิดโอกาสให้เด็กได้ทำกิจกรรมต่างๆ ในชีวิตประจำวันด้วยตนเองภายใต้การแนะนำและการฝึกฝนจากบิดา มารดา หรือผู้ปกครองมีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ดังนั้นหากมีการปลูกฝังแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ตั้งแต่วัยเด็กเมื่อเติบโตขึ้นก็จะมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ซึ่งจะส่งผลต่อความสำเร็จทั้งกับการเรียนและหน้าที่การงานอื่นๆ ได้

2. ผลการวิจัยครั้งนี้ ผู้บริหารมหาวิทยาลัย คณาจารย์ และเจ้าหน้าที่ฝ่ายสนับสนุนที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนนักศึกษาภาคพิเศษ มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์ สามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาบริหารการเรียนการสอน จัดการพัฒนา และส่งเสริมให้นักศึกษามีพฤติกรรมการตั้งใจเรียนที่เหมาะสมได้ โดยเฉพาะนักศึกษาภาคพิเศษที่ไม่มีคู่วางได้ต่ำและมีเกรดเฉลี่ยสะสมต่ำ เพราะเป็นนักศึกษาที่มีพฤติกรรมการตั้งใจเรียนน้อย ดังนั้นสถาบันการศึกษาคณาจารย์ และผู้ที่เกี่ยวข้องควรจัดการเรียนการสอนและจัดกิจกรรมที่ช่วยส่งเสริมแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และลักษณะมุ่งอนาคตและการควบคุมตนให้มากขึ้น โดยให้นักศึกษาตั้งเป้าหมายหรือวางแผนในชีวิตทั้งในเรื่องอาชีพและการศึกษาในระยะสั้นและระยะยาว มีมุมมองในอนาคต ฝึกให้วิเคราะห์หาสาเหตุของความสำเร็จหรือไม่สำเร็จ ส่งเสริมให้เห็นคุณค่าของการทำงาน ทางด้านกระบวนการเรียนการสอนควรจัดให้มีบรรยากาศที่ท้าทายความอยากรู้อยากเห็น เป็นต้น

3. จากผลการวิจัยพบว่า การรับรู้พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการตั้งใจเรียน หากผู้สอนมีการเตรียมตัวสอน วิธีสอน และการประเมินผล ตลอดจนมีบุคลิกภาพที่ดี สามารถสร้างบรรยากาศการเรียนการสอนที่ดี ไม่ตึงเครียดจนเกินไป ก็จะส่งผลต่อ

พฤติกรรมการตั้งใจเรียนของนักศึกษาภาคพิเศษได้ ขณะเดียวกันการแสดงความกระตือรือร้นในขณะที่สอน ก็จะเป็นต้นแบบที่ดีในการสร้างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ให้กับนักศึกษาได้เช่นเดียวกัน ดังนั้นการคัดเลือกผู้สอนที่เหมาะสมจึงมีความสำคัญยิ่งต่อกระบวนการเรียนรู้ของนักศึกษา

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. การวิจัยครั้งนี้พบว่าแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลลำดับแรกที่สูงผลต่อพฤติกรรมการตั้งใจเรียน ดังนั้นควรทำการวิจัยเชิงทดลองโดยสร้างชุดฝึกอบรมที่สามารถใช้ส่งเสริมแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ แล้วนำเครื่องมือเหล่านั้นไปใช้กับนักศึกษาก็จะเป็นประโยชน์ยิ่งทั้งตัวนักศึกษาเอง สถาบันการศึกษาและหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

2. ควรทำวิจัยเปรียบเทียบพฤติกรรมการตั้งใจเรียนของนักศึกษาภาคปกติ และภาคพิเศษ เนื่องจากการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนรินทร์ ในระดับปริญญาตรี มีทั้งนักศึกษาภาคปกติที่ส่วนใหญ่แล้วจะไม่ได้ประกอบอาชีพแต่อย่างใด และนักศึกษาภาคพิเศษที่เป็นผู้ใหญ่ตอนต้นขึ้นไปประกอบอาชีพหาเลี้ยงตนและครอบครัว จึงควรวิจัยว่าจะพบผลที่เหมือนหรือแตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร

บรรณานุกรม

- กนกวรรณ อุ่นใจ. (2535). ผลของการใช้เทคนิคการพยากรณ์ที่มีต่อลักษณะมุ่งอนาคตของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสามร้อยยอดวิทยาคม จังหวัดประจวบคีรีขันธ์. ปรินญา
นิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- กมลรัตน์ หล้าสูงษ์. (2528). จิตวิทยาการศึกษา ฉบับปรับปรุง. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: คณะ
ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- กรมการศึกษานอกโรงเรียน. (2542). คู่มือการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการศึกษานอกโรงเรียน
เพื่อสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรม. กรุงเทพฯ: ม.ป.พ.
- กรมวิชาการ. (2539). คู่มือการพัฒนาโรงเรียนเข้าสู่มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ:
คุรุสภาลาดพร้าว.
- กรมสุขภาพจิต. (2541). คู่มือคลายเครียด. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ: สยามเอ็มแอนด์บี.
- กรรณิการ์ เหมือนประเสริฐ. (2548). ทักษะชีวิตของพนักงานที่มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรม
ปฏิบัติงานในองค์กร บริษัท คุเวต ปิโตรเลียม ประเทศไทย จำกัด. สารนิพนธ์ บธม.
(การจัดการ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- กรวิภา กัญญา. (2546). ความเครียดในการเรียนของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรการศึกษา
มหาบัณฑิต ภาควิชา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (วิชาการ
อุดมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2548). การประเมินลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน
พุทธศักราช 2544. กรุงเทพฯ: กระทรวงฯ
- กันยา สุวรรณแสง. (2533). การพัฒนาบุคลิกภาพและการปรับตัว. กรุงเทพฯ: บำรุงสาส์น
- กานดาวรรณ แก้วผาบ; วาสนา จินะวัฒน์; และธัญกร จันทร์สาสน์. (2555). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อ
พฤติกรรมการเรียนวิชาหลักการบัญชี 1: กรณีศึกษาของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 คณะบัญชี
มหาวิทยาลัยกรุงเทพ. สืบค้นเมื่อ 29 เมษายน 2555, จาก
<http://www.bu.ac.th/knowledgecenter/>
- กิงกาญจน์ ปานทอง. (2545). ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการเรียนของนักศึกษาตามโครงการชุด
การศึกษาสำหรับบุคลากรประจำการ (กศ.บป.) คณะวิทยาการจัดการ โปรแกรมวิชา
นิเทศศาสตร์ สถาบันราชภัฏพระนคร กรุงเทพมหานคร. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยา
การศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

- เกษมสันต์ อินพรหม. (2549). การวิเคราะห์สหสัมพันธ์คาโนนิกของระหว่างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. ปริญญาโท กศ.ม. (การวิจัยและสถิติทางการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ขวัญจิรา อนันต์. (2546). การวิเคราะห์ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อความสามารถในการแก้โจทย์ปัญหาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (การวิจัยและสถิติทางการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- คลังปัญญาไทย. (2555). สมอหญิงแตกต่างจากชายจริงหรือ?? สืบค้นเมื่อ 7 มิถุนายน 2555, จาก <http://www.panyathai.or.th/wiki/index.php/>
- จารุวรรณ นาคคูบัว. (2552). การศึกษาปัจจัยด้านเชาวน์ปัญญา แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และรูปแบบการเรียนรู้ที่ส่งผลต่อผลการเรียนวิชาคณิตศาสตร์และวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 1. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (การวิจัยและสถิติทางการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- จารุวรรณ หาดเหม็นต์. (2552). ปัจจัยทางด้านความเครียดที่มีผลต่อพฤติกรรมการทำงานของพนักงานบริษัทเอกชนในกรุงเทพมหานคร. สารนิพนธ์ บธ.ม. (การจัดการ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- จำรูญ เทียนธรรม. (2546). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยบางประการกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 4. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (การวิจัยและสถิติทางการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- จีระพร แดนเขตต์. (2543). พฤติกรรมภาวะผู้นำของหัวหน้าหอผู้ป่วยและผลิตภาพในงานของพยาบาลประจำการ โรงพยาบาลชุมเชนเขต 10. วิทยานิพนธ์ พย.ม. (การบริหารการพยาบาล). เชียงใหม่: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. ถ่ายเอกสาร.
- จุฬาลักษณ์ ฤาพวรรณวิสุทธิ. (2550). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการทำงานของพนักงานธนาคารกรุงเทพ จำกัด(มหาชน) สาขาสำนักงานใหญ่สี่ลม. สารนิพนธ์ บธ.ม. (การจัดการ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

- เจริญศรี วิสุทธิเนตรสกุล. (2553). *ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความเครียดและพฤติกรรมในการปฏิบัติงานของพนักงานอำนวยการวินเชื่อ* สังกัดสำนักงานธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม บมจ. ธนาคารกรุงไทย. สารนิพนธ์ บธ.ม. (การจัดการ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ฉัตรยา กฤติยาพงศ์พันธุ์. (2553). *การบริหารการเปลี่ยนแปลงองค์กรที่มีผลต่อพฤติกรรมการทำงาน* ของพนักงานในบริษัท แชนมินาไซซิสเต็มส์ จำกัด. สารนิพนธ์ บธ.ม. (การจัดการ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- เฉลียว บุษเนียร. (2531). *ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการเรียนรู้ พฤติกรรมการสอนพื้นฐานความรู้ทางคณิตศาสตร์ เจตคติต่อวิชาคณิตศาสตร์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 เขตการศึกษา 8*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- ชลดา ยอดอ่วม. (2552). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการเรียนที่เหมาะสมวิชาสังคมศึกษาของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนสันติราษฎร์วิทยาลัย เขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ชัชลิณี จุงพิพัฒน์. (2547). *ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความขยันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนเวียงสระ อำเภอยะรัง จังหวัดสุราษฎร์ธานี*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ชาธิยา คำลือ; สุรีย์ ชูประทีป; และ พุฒพงษ์ พุกกะมาน. (2555). *ปัจจัยต่อการจำแนกระดับความเครียดของพนักงานและลูกจ้างกองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม เทศบาลนครลำปาง*. สืบค้นเมื่อ 12 พฤษภาคม 2555, จาก <http://www.statscience.cmu.ac.th/>
- เชิดชาย ชูช่วยสุวรรณ. (2547). *การศึกษาปัจจัยบางประการที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จังหวัดสุพรรณบุรี*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การวิจัยและสถิติที่ใช้ในการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ณัฐชา วัฒนวิไล; และคนอื่นๆ. 2555. *ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาหลักการบัญชี 1: กรณีศึกษานักศึกษาคณะบัญชี มหาวิทยาลัยกรุงเทพ*. สืบค้นเมื่อ 12 พฤษภาคม 2555, จาก http://www.bu.ac.th/knowledgecenter/epaper/special_may2010/pdf/

- ณัฐพล แยมสอาด. (2551). การศึกษาตัวแปรเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการเรียนของนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเขตพื้นที่การศึกษา 2 กรุงเทพมหานคร. ปริญญาโท กศ.ม. (การวิจัยและสถิติที่ใช้ในการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ดวงเดือน พันธุมนาวิน, และเพ็ญแข ประจันปัจจนึก. (2520). จริยธรรมของเยาวชนไทย. รายงานวิจัยฉบับที่ 21. กรุงเทพฯ: กรมศาสนา.
- ดวงเดือน พันธุมนาวิน. (2523). พฤติกรรมศาสตร์ 1. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- (2538). ทฤษฎีต้นไม้วัยธรรม: การวิจัยและการพัฒนาบุคคล. กรุงเทพฯ: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- ดวงนฤมล ประจัญคดี; และมาริษศักดิ์ กัลล์ประวิทย์. (2530). คุณภาพบัณฑิตและปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพบัณฑิต คณะสัตวแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. กรุงเทพฯ: คณะสัตวแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- ดุจเดือน พันธุมนาวิน. (2547). รายงานการวิจัยเรื่องพฤติกรรมการสนับสนุนทางสังคมจากหัวหน้า. กรุงเทพฯ: คณะพัฒนาสังคม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- ดุจยา จิตตะยโสธร. (2542). ระดับความเครียดกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษามหาวิทยาลัยหอการค้าไทย. สืบค้นเมื่อ 29 เมษายน 2555, จาก <http://www.thaiedresearch.org>
- ทัศนากดี. (2551). ความสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์ในมหาวิทยาลัยกับบุคลิกภาพของนิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. รายงานการวิจัยฉบับที่ 112. สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ทิพวรรณ สุวรรณประเสริฐ. (2541). ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เขตการศึกษา 1. ปริญญาโท กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ทิพาดี เมฆะวรรณนะ. (2529). เรียนให้เก่งในมหาวิทยาลัย. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: ไอ เอส. พรินต์ติ้งเฮาส์.
- เทพิกา รอดสการ. (2548). การศึกษาพฤติกรรมการเรียนวิชาดนตรีของนักศึกษาวิชาเอกดนตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏ เขตภาคเหนือ. ปริญญาโท กศ.ม. (การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ธีรยุทธ เสนีย์วงศ์ ณ อยุธยา. (2525). พฤติกรรมในการเรียนการสอน, เอกสารการสอนชุดวิชาพฤติกรรมการสอนประถมศึกษาหน่วยที่ 6-10. กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนจำกัดพินิจพิสัย.

- ธวัชชัย ศรีพรงาม. (2547). *ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการทำงานอย่างปลอดภัยของพนักงานโรงงานอุตสาหกรรมสิ่งทอและปั่นด้าย*. ภาคนิพนธ์ ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาลังคม). กรุงเทพฯ: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- ธีระ ชัยยุทธยรรยง. (2544, กุมภาพันธ์). *การเสริมสร้างความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเอง*. กรุงเทพฯ 24(5): 19-26
- นงพงา ลิ้มสุวรรณ. (2555). *แต่งงานดีไหม หรือโสดดีกว่า*. สืบค้นเมื่อ 14 มีนาคม 2555, จาก <http://www.dmh.go.th/news/view.asp?id=871>
- นพัต อิศภาภรณ์. (2545). *การวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียนเพื่อปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอน วิชางานบ้าน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยเชียงใหม่*.
ฐานข้อมูลการวิจัยสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. สืบค้นเมื่อ 18 มิถุนายน 2554, จาก <http://db.onec.go.th/thaied/index.php>
- นฤมล อึ้งเจริญ. (2552). *การศึกษาความสัมพันธ์เชิงสาเหตุระหว่างปัจจัยบางประการกับการเรียนรู้ในชั้นเรียนอย่างมีความสุขของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มกรุงเทพมหานคร*. ปรินิพนธ์ กศ.ม. (การวิจัยและสถิติที่ใช้ในการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- นลินี ธรรมอำนวยสุข. (2541). *ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความเครียดในการเรียนของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษา โรงเรียนกีฬาสหกรณ์สุพรรณบุรี สังกัดกรมพลศึกษา จังหวัดสุพรรณบุรี*. ปรินิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- นวลจิตต์ เขากีรติพงศ์ และคณะ. (2550). *ประมวลสาระชุดวิชาวิทยาการจัดการเรียนรู้ หน่วยที่ 1-7*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- นวลละออ สุภาผล. (2527). *ทฤษฎีบุคคลิกภาพ*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ประมวลศิลป์
- (2536). *ผลสะท้อนของแหล่งโครงการนักเรียนนายร้อยตำรวจฝึกรับใช้ประชาชนในชนบท*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- นิภา วงษ์สุรภินันท์. (2548). *สร้างแบบวัดคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียนสำหรับนักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 3*. ปรินิพนธ์ กศ.ม. (การวัดผลการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- นุจรินทร์ เล็กแซ. (2550). *ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการทำงานของพนักงานสถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.)*. สารานิพนธ์ บธ.ม. (การจัดการ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

- นุตนลิน อุ่นชัยเทพ. (2552). *องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อความภาคภูมิใจในสถาบันของนักศึกษา หลักสูตรต่อเนื่องสาขาวิชาครุศาสตร์สถาปัตยกรรม คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง เขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร*.
ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- บังอร โสฬส และอัจฉรา วงศ์วัฒนามงคล. (2539). *การศึกษาความเครียดในการทำงานของผู้บริหาร ในวงราชการไทย: วิเคราะห์ปัจจัยสาเหตุและผลของความเครียด*. รายงานการวิจัย
ทุนอุดหนุนการวิจัย สำนักวิจัยสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ วารสารพัฒนบริหาร
ศาสตร์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ปีที่ 35 ฉบับที่ 1 หน้า 67-86.
- ประทีป จินน์. (2540). *วิชาการวิเคราะห์พฤติกรรมและการปรับพฤติกรรม*. (เอกสารประกอบการ
สอน). กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2543). *จิตวิทยาการศึกษา*. กรุงเทพฯ: พิมพ์ดีจำกัด.
- ปิลันญา วงศ์บุญ. (2550). *การศึกษาคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียนของนักเรียน ช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียน
ยอแซฟอุปถัมภ์*. สารนิพนธ์ กศ.ม. (การวัดผลการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ประภาส ณ พิบูล. (2551). *การศึกษาความภาคภูมิใจในตนเองและการสร้างโมเดลการให้คำปรึกษา
กลุ่มเพื่อพัฒนาความภาคภูมิใจในตนเองของนักเรียนวัยรุ่นภาคเหนือ*. ปริญญาานิพนธ์
กศ.ด. (จิตวิทยาการให้คำปรึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ปรีชา ธรรมมา. (2547, เมษายน). *การเห็นคุณค่าในตนเอง*. วารสารสารานุกรมศึกษาศาสตร์.
32(4): 48-53.
- ผู้จัดการออนไลน์. (2554). *ผู้หญิง 2011 ยังเครียดสูง เหตุต้องแข่งกับผู้ชายทำงานบ้าน*. สืบค้นเมื่อ
7 มิถุนายน 2555, จาก <http://www.manager.co.th/Family/ViewNews.aspx?NewsID=9530000184453>
- ฝ่ายทะเบียนและวัดผล. (2555, 6 มกราคม). *สัมภาษณ์โดยนายพิษณุ ลิ้มพะสุต ที่มหาวิทยาลัย
ราชภัฏราชนครินทร์*.
- พจนารถ สารพัด. (2546). *การศึกษาเปรียบเทียบการเห็นคุณค่าในตนเองของเยาวชนในสถานพินิจ
และคุ้มครองเด็กและเยาวชนที่มีบุคลิกภาพแตกต่างกัน*. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยา
พัฒนาการ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

- พนม เกตุมาน. (2555). ปัญหาทางการเรียน. สืบค้นเมื่อ 29 เมษายน 2555, จาก www.psyclin.co.th
- พรพจน์ เพ็ชรทวีพรเดช. (2547). ปัจจัยด้านพฤติกรรมกรรมการเรียนที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษามหาวิทยาลัยกรุงเทพ. สารนิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาพัฒนาการ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- พระชลภัช คุณวีโร. (2552). ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อวิริยะในการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนธีรภานุรักษ์ อำเภอบ้านไผ่ จังหวัดลำพูน. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- พระเทพเวที. (2532). การศึกษาที่สากลบนฐานแห่งภูมิปัญญาไทย. กรุงเทพฯ: อัมรินทร์พริ้นติ้งกรุ๊ป.
- พระราชวรมนู (ประยุทธ์ ประยุตโต). (2530). การศึกษาเครื่องมือพัฒนาที่ยังต้องพัฒนา. กรุงเทพฯ: อัมรินทร์พริ้นติ้งกรุ๊ป.
- พระอดิศักดิ์ ยางธิสาร. (2551). ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อนิสัยการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา พัฒนาการ รัชดา กรุงเทพมหานคร. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- พัชรินทร์ สมหมาย. (2549). องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อปัญหาการเรียนในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- พัฒนาการของมนุษย์. (2555). สืบค้นเมื่อวันที่ 12 พฤษภาคม 2555, จาก <http://socialscience.ige.ac.th>
- พัทธยา คงยุทธ์. (2548). การศึกษารายกรณีของนักเรียนที่มีพฤติกรรมเรียนไม่เหมาะสม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนรัชฎา อำเภอรัชฎา จังหวัดตรัง. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- พิชิต ฤทธิ์จัญญ. (2555). เทคนิคการวัดและประเมินผลการเรียนรู้. สืบค้นเมื่อ 14 พฤษภาคม 2555, จาก <http://science.kmutt.ac.th/doc2/201107052.pdf>
- พิณกาน ภัทเศษฐ. (2551). การแสดงหลักฐานความเที่ยงตรงตามโครงสร้างและความเชื่อมั่นของมาตรวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ที่มีรูปแบบต่างกัน สำหรับนักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 3 ใน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากทมมหานคร เขต 1. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (การวัดผลการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

- พิทักษ์ วงแหวน.(2546). การศึกษาปัจจัยพหุระดับที่ส่งผลต่อพฤติกรรมไม่เรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จังหวัดศรีสะเกษ. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (การวิจัยและสถิติทางการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- พิมพ์อร สดเอี่ยม. (2540). รายงานการวิจัย “การศึกษาตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา กศ.บป. สถาบันราชภัฏเลย”. สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย. ถ่ายเอกสาร.
- เพียงเพ็ญ จิรัชย์. (2540). การพัฒนาโปรแกรมการแนะแนวแบบกลุ่มย่อยเพื่อเพิ่มการใส่ใจในการเรียน. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- ภัทรวรรณ บุญโยประการ. (2548). ปัจจัยที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการเข้าเรียนแพทย์ โดยวิธีสอบตรงของนักศึกษาแพทย์ คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล. สารนิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ภัทรีรัตน์ เสวตไวยาราม. (2549). องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการเรียนที่เหมาะสมของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนพุลเจริญวิทยาคม อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ภูวดล แก้วมณี. (2551). ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมตั้งใจเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) เขตวัฒนา จังหวัดกรุงเทพมหานคร. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- มนตรี แยมกลีกร. (2553). ความหมายของการเรียนรู้. สืบค้นเมื่อ 21 กันยายน 2553, จาก <http://blog.buu.ac.th/blog/learning/info>
- มุกข์ดา ผดุงยาม. (2547). ความสามารถในการเผชิญปัญหาทางการเรียนของนักเรียนวัยรุ่น : การศึกษาไม่เดลความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้น และการประยุกต์เพื่อการพัฒนาให้นักเรียนวัยรุ่น. ปรินญานิพนธ์ กศ.ด. (จิตวิทยาการให้คำปรึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ยรรยง มีสติ. (2531). พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาไทยตามการรับรู้ของนักศึกษาในสหวิทยาลัยอีสาน-เหนือ และสหวิทยาลัยอีสาน-ใต้. ปรินญานิพนธ์ ว.ศ.ม. (การอุดมศึกษา) กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

- ยุภาวรรณ ดวงจินดา. (2549). *การวิจัยเพื่อสร้างแบบวัดลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนสำหรับนักศึกษา*. ภาคินพนธ์ ศิลปศาสตร์บัณฑิต(พัฒนาสังคม). กรุงเทพฯ: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- รัฐพล นายกิจ. (2552). *วัฒนธรรมในองค์กร บรรยากาศในการทำงาน และประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพนักงานโรงพยาบาล*. สารนิพนธ์ บธ.ม. (การจัดการ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- รัตนา ดวงแก้ว. (2527). *สหสัมพันธ์พหุคุณระหว่างชาวปัญญา สภาพแวดล้อมทางปัญญา และฐานะทางสังคมมีต่อกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตปริญญาตรี ชั้นปีที่ 3 คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย*. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตร์มหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2542). *พจนานุกรม*. สืบค้นเมื่อ 29 มิถุนายน 2554, จาก <http://www.royin.go.th>
- รุ่งทิศา จักรกร. (2527). *วิธีการสอนทั่วไป*. กรุงเทพฯ: รุ่งเรืองธรรม.
- วรวรรณ อร่ามพงศ์. (2551). *ตัวแปรทางจิตลักษณะและสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการทำงานอย่างมีจริยธรรมของสัตวแพทย์*. วิทยานิพนธ์ ว.ทม. (การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์) กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- วัฒนา พาผล. (2551). *การวิเคราะห์โครงสร้างความสัมพันธ์ของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความใฝ่รู้ใฝ่เรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การวิจัยและสถิติทางการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- วิชัย โสสุวรรณ. (2546). *หัวหน้างานพันธุ์แท้*. กรุงเทพฯ: สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี(ไทย-ญี่ปุ่น)
- วิลาสลักษณ์ ชั่ววัลลี และคณะ. (2547). *กรณีศึกษาบุคคลตัวอย่างและเครื่องชี้วัดเพื่อนำไปสู่การพัฒนาพฤติกรรมข้าราชการยุคใหม่*. กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- วิศสุณีย์ แทนประเสริฐสุข. 2528. *ผลของการใช้ตัวแบบภาพยนตร์ต่อพฤติกรรมที่ตั้งใจเรียนในห้องเรียนของนักเรียนชั้นประถมปีที่หนึ่ง* สถานแรรับเด็กหญิงพญาไท. วิทยานิพนธ์ ปริญญามหาบัณฑิต. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- วีรวรรณ สุทิน. (2551). *อิทธิพลของจิตลักษณะและสถานการณ์ในการทำงานที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการสอนอย่างมีประสิทธิภาพของอาจารย์สาขาวิชาวิศวกรรมศาสตร์*. วิทยานิพนธ์. วท.ด. (การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

- ศลิลา ส่งแก้ว. (2547). *ปัจจัยที่ส่งเสริมต่อทัศนคติในการหารายได้พิเศษของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ*. สารนิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ศศกร วุฒิวังศ์ภักดี. (2546). *ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการเปิดรับข้อมูลข่าวสารผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตของนักศึกษาระดับปริญญาโท ในเขตกรุงเทพมหานคร*. สารนิพนธ์ บธ.ม. (การตลาด). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ศักดิ์ชัย จันทะแสง. (2550). *การศึกษาปัจจัยด้านสติปัญญาและด้านที่ไม่ใช่สติปัญญาที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์และวิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3*. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (การวิจัยและสถิติทางการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ศินาพร แสงใส. (2548). *ปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อการเห็นคุณค่าในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4*. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (การวิจัยและสถิติทางการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ศิริประกาย วรปรีชา. (2538). *ขวัญและกำลังใจที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ในสถานฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนกลาง*. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ศิริลักษณ์ รักษาทรัพย์. (2534). *การเปรียบเทียบผลของการใช้หลักฟรีแมคกับการเสริมแรงทางสังคมที่มีต่อพฤติกรรมตั้งใจเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนรักษาททรัพย์พิทยากรณ์ อำเภอกบินทร์บุรี จังหวัดปราจีนบุรี*. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ศิริวรรณ เสรีรัตน์; และคนอื่นๆ. (2541). *พฤติกรรมองค์การ*. กรุงเทพฯ: ธีระฟิล์ม และไซเท็กซ์.
- ศึกษานิเทศก์. หน่วย กระบวนการศึกษาธิการ. (2529). *“การปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรมในโรงเรียนมัธยมศึกษา,” ชุดปฏิบัติการปลูกฝังและสร้างค่านิยมพื้นฐานเรื่องความซื่อสัตย์สุจริต*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา
- ศุภวดี บุญวงศ์. (2539). *การแก้ปัญหาการปรับตัวของนิสิตในหอพักด้วยการให้คำปรึกษารายกลุ่ม*. สงขลา: มหาวิทยาลัยทักษิณ.

- สถาพร หมวดอินทร์. (2546). ปัจจัยบางประการที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาวิชาพาณิชยการในโรงเรียนมัธยมศึกษา. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (ธุรกิจศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สมจิตต์ เพิ่มพูล. (2532). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและลักษณะมุ่งอนาคตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนวิชาสังคมศึกษาโดยใช้เทคนิคการพยากรณ์กับการสอนตามคู่มือครู. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (การมัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สมชาติ กิจรยรง. (2546). ความฉลาดรู้ของผู้ผู้นำ (Leadership Quotient). กรุงเทพฯ: ธรรมกมลการพิมพ์.
- สมชาย ฐานวุฑโฒ, พระภิกษุ. (2533). มงคลชีวิตฉบับธรรมทายาท. กรุงเทพฯ: รวีกานต์.
- สมพัตสร วงศ์เจริญ. (2550). ปัจจัยทางชีวสังคมและจิตลักษณะบางประการที่มีผลต่อพฤติกรรมการดูแลสุขภาพของพนักงานต้อนรับบนเครื่องบิน บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน). สารนิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาพัฒนาการ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต; ประไพพรรณ ภูมิวุฒิสาร; และพรรณระพี สุทธิวรรณ. (2555). ความแตกต่างของเพศ ชั้นปี และสาขาวิชาที่มีต่อระดับความเครียดของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. สืบค้นเมื่อ 7 มิถุนายน 2555, จาก http://www.psy.chula.ac.th/east-west/docs/research2002/research_02_06.pdf
- สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต. (2543). ทฤษฎีและเทคนิคการปรับพฤติกรรม. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมศักดิ์ สินธุระเวชญ์. (2542. มกราคม). คุณภาพ. วารสารวิชาการ. ปีที่ 2 ฉบับที่ 1: 45-61.
- สมิต อาชนวจกุล. (2542). เครียดเป็นบ้า. พิมพ์ครั้งที่ 3 กรุงเทพฯ: ดับเบิ้ลนายน์พริ้นติ้ง.
- สวัสด์ งามงอน. (2524). รายงานการวิจัยเรื่องพฤติกรรมการสอนทั่วไปของอาจารย์ในวิชาการสอนวิชาเอกตามทักษะของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก. กรุงเทพฯ: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒพิษณุโลก. ถ่ายเอกสาร.
- สำนักงานคณะกรรมการการวัฒนธรรมแห่งชาติ. (2540). จิตพิสัยมิติสำคัญของการพัฒนาคน. กรุงเทพฯ: สำนักงานฯ.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2545). *ทฤษฎีการเรียนรู้เพื่อพัฒนากระบวนการคิด:*

ต้นแบบการเรียนรู้ทางด้านหลัก ทฤษฎีและแนวทางปฏิบัติ/โครงการพัฒนาคุณภาพการ

เรียนการสอน ศูนย์พัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: วัฒนาพานิช

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2545). *สรุปสาระสำคัญแผนพัฒนา*

เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9. สืบค้นเมื่อ 29 มิถุนายน 2554, จาก

<http://www.nesdb.go.th>

----- (2550). *สรุปสาระสำคัญแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10. สืบค้นเมื่อ*

29 มิถุนายน 2554, จาก <http://www.nesdb.go.th>

สิรินทิพย์ สมคิด. (2551). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อความรับผิดชอบในการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4*

โรงเรียนพรหมศรีพิทยาคม จังหวัดนครศรีธรรมราช. ปรินุญานินพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยา

การศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

สิริพร ดาวัน. (2540). *ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความขยันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยม*

ศึกษาตอนปลาย โรงเรียนพิบูลวิทยาลัย จังหวัดลพบุรี. ปรินุญานินพนธ์ กศ.ม.

(จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ถ่ายเอกสาร.

สิริอร วิชชาวุธ. (2554). *จิตวิทยาการเรียนรู้. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์*

สุกัญญา แยมยิม. (2541). *ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความตั้งใจเรียนของนักเรียนหลักสูตร*

ประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยสารพัดช่างสีพระยา กรุงเทพมหานคร. สารานิพนธ์ กศ.ม.

(จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ถ่ายเอกสาร.

สุทธิณี ทองหล่อ. (2552). *ปัจจัยด้านการจัดการเรียนรู้และปัจจัยด้านผู้เรียนที่ส่งผลต่อความสามารถ*

ในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ของนิสิตคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ปรินุญานินพนธ์ กศ.ม. (การวิจัยและสถิติทางการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

สุพัตรา ผลรัตนไพบูลย์. (2550). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียน*

ช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนสุราษฎร์พิทยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี. ปรินุญานินพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยา

การศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

- สุพิชญา อรุณวงษ์. (2550). *ความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพ ปัจจัยจิตใจ และความผูกพันต่อองค์กรที่มีผลต่อพฤติกรรมการทำงานของพนักงานบริษัท วิศวกรรม จำกัด*. สารนิพนธ์ บธ.ม. (การจัดการ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สุภาพร มากแจ้ง; และคนอื่นๆ. (2544). *รูปแบบการเรียนรู้ตามแนวพระราชดำริ ระยะที่ 1 การสร้างรูปแบบการเรียนรู้ “ฉลาดรู้”*. กรุงเทพฯ: สำนักงานสภาพัฒนาการศึษา. ถ่ายเอกสาร.
- สุภาภรณ์ ศศิติกถกรรม. (2543). *ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความอดสาหะในการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานประถมศึกษาจังหวัดสระบุรี*. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สุรางค์ ไคว้ตระกูล. (2545). *จิตวิทยาการศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ: ด้านสุทธาการพิมพ์.
- สุวรรณี พุทธิศรี; และชัชวาล ศิลปกิจ. (2541, ตุลาคม – ธันวาคม). *การพัฒนาแบบสอบถาม The Five-Scale Test of Self-Esteem for Children ฉบับภาษาไทย*. สมาคมจิตแพทย์แห่งประเทศไทย.
- สุวรี ปิ่นเจริญ. (2549). *องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการไม่มีสมาธิในการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนสันติราษฎร์วิทยาลัย เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร*. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สุวัฒน์ วัฒนวงศ์. (2547). *จิตวิทยาเพื่อการฝึกอบรมผู้ใหญ่*. กรุงเทพฯ: ด้านสุทธาการพิมพ์.
- เสาวรส คุณาปัญญา. (2552). *คุณภาพชีวิตในการทำงานที่มีอิทธิพลต่อความพึงพอใจในการทำงาน และแนวโน้มพฤติกรรมในการทำงาน ของพนักงานบริษัทต่างประเทศแห่งหนึ่ง*. สารนิพนธ์ บธ.ม. (การจัดการ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- โสภา มะเครือสี. (2537). *การเปรียบเทียบผลของการควบคุมตนเองและการวางเงื่อนไขเป็นกลุ่มที่มีต่อพฤติกรรมตั้งใจเรียน ของนักศึกษาวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้น วิทยาลัยสารพัดช่างศรีสะเกษ จังหวัดศรีสะเกษ*. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- โสภา ชูพิกุลชัย. (2528). *จิตวิทยาทั่วไป*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์การศาสนา.

- โสภิตา อันตนา. (2548). *องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่สถานเทคโนโลยีการศึกษาแพทยศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล*. สารนิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร
- หทัยทิพย์ ภาคอินทรีย์. (2545). *ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนิสิตคณะสัตวแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมัธยมศึกษา*. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- หน่วยศึกษานิเทศก์. (2529). *ลักษณะและประเภทของความขยันหมั่นเพียร*. กรุงเทพฯ: หน่วยฯ กระทรวงศึกษาธิการ.
- อรัญญา นามแก้ว. (2538). *ความสัมพันธ์ระหว่างความถนัดทางการเรียน เจตคติต่อการเรียน คณิตศาสตร์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี*. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต. ศึกษาสาตร์ (หลักสูตรและการนิเทศ). มหาวิทยาลัยศิลปากร. ถ่ายเอกสาร.
- อรุณพร เนียมสุวรรณ. (2549). *การเตรียมความพร้อมในการรับบุคคลเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาระบบกลาง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนราชวินิตบางเขน เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร*. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- อังศินันท์ อินทรกำแหง. (2551). *การสังเคราะห์งานวิจัยที่เกี่ยวกับความเครียดและการเผชิญความเครียดของคนไทย*. กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- อรพินท์ ชูชม; และอัจฉรา สุขารมณ์. (2530). *การศึกษาเปรียบเทียบนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่าระดับความสามารถกับนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปกติ*. รายงานการวิจัยฉบับที่ 39. กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- . (2531). *การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนสอบคัดเลือก ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาตรี ปัญหาส่วนตัว ทศนคติและนิสัยในการเรียนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตปริญญาโท*. กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

- อาคม ระดมสุข. (2547). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการเรียนของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ที่กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา มหาวิทยาลัยกรุงเทพ กรุงเทพมหานคร. สารนิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.*
- อาจารย์ ช่างประดับ. (2550). *ศึกษาองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนอินทร์บุรี อำเภออินทร์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี. ปริญญา นิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.*
- อารี พันธมณี. (2546). *จิตวิทยาสร้างสรรค์การเรียนการสอน. กรุงเทพฯ: ไยใหม่.*
- อำนาจ เลิศขยันตรี. (2545). *การศึกษาความสัมพันธ์เชิงโครงสร้างระหว่างคุณธรรมทางการเรียนกับความสามารถทางสมองที่มีส่วนเสริมสร้างความสามารถในการเขียนข้อสอบ. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.*
- เอกชัย โลหะกมลชัย. (2546). *การจัดสรรเวลากับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตระดับปริญญาโท (ภาคพิเศษ) คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. สารนิพนธ์ ศ.ม. (เศรษฐศาสตร์การศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.*
- Astin, A.W. (1964). "Personal and Environmental Factor Associated with College Dropouts Among High Aptitude Student,". *The Journal of Educational Psychology*. 55: 219-227.
- Atkinson, W John. (1964). *An Introduction to Motivation*. New York: American Book.
- Bandura, Albert. (1969). *Principles of behavior modification*. Holt, New York: Rinehart and Winston.
- Cobb, S. (1976, January). *Social support as moderation of life stress*. *Psychosomatic Medicine*. 38(1): 300-314.
- Coopersmith, S. (1981). *The Antecedent of Self-Esteem*. 2nd ed. California: Consulting Psychologist Press, Inc.
- David, Arthur Decoster. (1971, June). "Some Effects of Different Classroom Conditions upon Interpersonal Relationship Personal Adjustment and Achievement for College Freshman", *Dissertation Abstracts International*. 31: 5789-A.

- Herman, Herbert J.M. (1970). *A Questionnaire Measure of Achievement Motivation*.
Jornal of Applied Psychology. 54(2): 353 - 363.
- House, J. S. (1981). *The Nature of Social support*. In M.A. Reading (ED). Work stress and social support. Philadelphia: Addison Wesley.
- Krejcie, R.V., & Morgan, D.W. (1970). *Determining Sample Size for Research Activities, Educational and Psychological Measurement*. 30: 607-610
- Lahaderne, Henriette M. "Attitudinal and Intellectual Correlates of Attention: A Study of Four Sixth-Grade Classrooms," Journal of Educational Psychology. 59 : 320-324 : August, 1968
- McClelland, Devid C, and others. (1953). *The Achievement Motive*. New York: Appleton Century Croffs, In.,pp. 110-111
- Meade, Rober D. (1971, January). "Future Time Perceptive of College Students in America and India," Journal of Social Psychology. 6(14): 49-54.
- Murray, Henry H. (1964). *Motivation and Emotion*. Englewood Cliffs: Prentice Hall.
- Rosenberg, M. (1965). *Society and the Adolescent Self-Image*. New Jersey: Princeton University Press.
- Smith, Samuel. (1970). *Best Methods of Study*. London : Barnes & Noble Inc. *Education and its relationship to certain Variables*" Dissertaion Abstracts International. 32: 2571 A ; November.
- Troits, P. A. (1986). *Social support as coping assistance*. Journal of Consulting and Clinical Psychology. 54: 416-423.

แบบวัดพฤติกรรมกรเรียน

แบบวัดฉบับนี้ เป็นส่วนสำคัญในการทำวิจัยเรื่อง พฤติกรรมการตั้งใจเรียนของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ภาควิเศษ มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์ มีทั้งหมด 11 ตอน 13 หน้าใช้เวลาในการทำประมาณ 25-30 นาที ขอให้ท่านกรุณาตอบแบบวัดฉบับนี้ให้ครบทุกตอนและโปรดตอบให้ครบทุกข้อ **ความสมบูรณ์ของคำตอบที่ได้รับจากท่านจะมีคุณค่าอย่างยิ่งต่อผลการวิจัยนี้และขอให้ท่านเชื่อมั่นว่าคำตอบของท่านจะถูกเก็บเป็นความลับและจะนำมาวิเคราะห์ในภาพรวมเท่านั้น** ขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน [] ตามความเป็นจริงของท่าน

- 1.เพศ [] ชาย [] หญิง
- 2.สถานภาพสมรส [] มีคู่ (แต่งงานอยู่กับสามี หรือภรรยา หรือใช้ชีวิตคู่เสมือนสามีภรรยา)
[] ไม่มีคู่ (โสด หม้าย หย่า หรือแยกกันอยู่กับคู่สมรส)
- 3.เกรดเฉลี่ยสะสม [] ต่ำกว่า 2.50 [] 2.51 – 3.00 [] มากกว่า 3.00
- 4.รายได้ [] รายได้ต่ำกว่า 10,000 บาทต่อเดือน
[] รายได้ตั้งแต่ 10,001 – 15,000 บาทต่อเดือน
[] รายได้มากกว่า 15,000 บาทต่อเดือน

ตอนที่ 2 พฤติกรรมการเรียน

คำชี้แจง ขอให้ท่านพิจารณาว่าข้อความข้างล่างนี้แล้วทำเครื่องหมายถูก (✓) ลงในช่องที่ตรงกับพฤติกรรมการเรียนของท่านมากที่สุด แต่ละข้อเลือกได้คำตอบเดียว และโปรดตอบคำถามทุกข้อ ทั้งนี้แต่ละข้อไม่มีคำตอบที่ถูกต้องหรือผิด คำตอบที่ดีที่สุด คือคำตอบที่เป็นจริงตรงกับพฤติกรรมของท่านมากที่สุด

ข้อความ	มากที่สุด	มาก	ค่อนข้างมาก	ค่อนข้างน้อย	น้อย	น้อยที่สุด
1.ท่านเข้าเรียนตรงเวลา	6	5	4	3	2	1
2.ท่านส่งงานที่ได้รับมอบหมายจากอาจารย์ผู้สอนตรงตามกำหนด	6	5	4	3	2	1
3.ท่านสอบถามอาจารย์ผู้สอนทันที หากไม่เข้าใจในเนื้อหาระหว่างการเรียนการสอน	6	5	4	3	2	1
4.ท่านมีการทบทวนบทเรียนในแต่ละสัปดาห์อย่างสม่ำเสมอ	6	5	4	3	2	1
5.ท่านวางแผนการเรียนในทุกวิชา	6	5	4	3	2	1
6.ท่านใช้เวลาศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมจากที่เรียนในชั้นเรียนเสมอ	6	5	4	3	2	1
7.เมื่อทราบกำหนดการสอบ ท่านวางแผนอ่านตำราเพื่อเตรียมตัวสอบทันที	6	5	4	3	2	1
8.ขณะสอบท่านใช้ความสามารถอย่างเต็มที่ในการทำข้อสอบ	6	5	4	3	2	1
9.ท่านมีความเพียรพยายามและให้ความสนใจในการอ่านหนังสือเพื่อให้การสอบได้ผลดี	6	5	4	3	2	1
10.เมื่อไม่เข้าใจในเนื้อหาที่เรียนท่านจะค้นคว้าเพิ่มเติมทันทีเพื่อเสริมสร้างความเข้าใจ	6	5	4	3	2	1
11.ขณะอยู่ในห้องเรียนท่านไม่ค่อยมีสมาธิในการเรียน	6	5	4	3	2	1

ข้อความ	มากที่สุด	มาก	ค่อนข้างมาก	ค่อนข้างน้อย	น้อย	น้อยที่สุด
12.หากท่านมีกิจกรรมที่ซ้อนเวลาเดียวกันกับเวลาเรียน ท่านให้ความสำคัญกับการเรียนก่อนเป็นลำดับแรก	6	5	4	3	2	1
13.ท่านมักเข้าเรียนสาย	6	5	4	3	2	1
14.ท่าน <u>ไม่มี</u> การศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมจากที่อาจารย์สอน	6	5	4	3	2	1
15.ท่านตั้งใจฟังอาจารย์สอนไม่ว่าอาจารย์จะสอนเข้าใจหรือไม่ก็ตาม	6	5	4	3	2	1
16.ท่านให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมการเรียนการสอนทั้งกับอาจารย์ผู้สอน และเพื่อนในชั้นเรียน	6	5	4	3	2	1
17.ท่านใช้เวลาอ่านหนังสือ และค้นคว้าเรื่อง การเรียนต่าง ๆ ได้ไม่นานก็รู้สึกเบื่อ	6	5	4	3	2	1
18.ท่านกล้าแสดงความคิดเห็นในชั้นเรียนเมื่ออาจารย์ผู้สอนเปิดโอกาสให้	6	5	4	3	2	1

ตอนที่ 3 แบบวัดลักษณะมุ่งอนาคตและการควบคุมตน

คำชี้แจง ขอให้ท่านพิจารณาว่าข้อความข้างล่างนี้แล้วทำเครื่องหมาย (✓) ลงในช่องที่เป็นจริงตรงกับตัวท่านมากที่สุดเพียงคำตอบเดียว และโปรดตอบคำถามทุกข้อ ทั้งนี้แต่ละข้อไม่มีคำตอบที่ถูกหรือผิด คำตอบที่ดีที่สุด คือคำตอบที่เป็นจริงตรงกับพฤติกรรมหรือความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
1.การวางแผนการทำงานส่งอาจารย์เป็นการเสียเวลา เมื่อใกล้ส่งค่อยทำก็ได้	6	5	4	3	2	1
2.ท่าน ไม่ จำเป็นต้องวางแผนเกี่ยวกับอาชีพ เพราะอนาคตเป็นสิ่งไม่แน่นอน	6	5	4	3	2	1
3.เมื่อเดินทางไปท่องเที่ยว ท่านมัก “ไปตายเอาดาบหน้า” มากกว่าจองที่พักล่วงหน้า	6	5	4	3	2	1
4.ท่าน ไม่ เห็นความจำเป็นต้องใช้ช้อนกลาง เวลาทานอาหารร่วมกับคนอื่น เพราะเชื่อว่าจะไม่ติดโรคติดต่อ	6	5	4	3	2	1
5.ท่าน ไม่ เห็นความจำเป็นที่ต้องตรวจไวรัสคอมพิวเตอร์ เพราะใช้คอมพิวเตอร์กับเพื่อนเพียงไม่กี่คน	6	5	4	3	2	1
6.ท่าน ไม่ เห็นจะต้องระวังตัวเรื่องโรคติดต่อ เพราะไม่มีโอกาสที่จะสัมผัสกับพาหะโดยตรง	6	5	4	3	2	1
7.ท่านเห็นว่าการ “อดเปรี้ยวไว้กินหวาน” เป็นความคิดที่ ไม่ ถูกต้อง	6	5	4	3	2	1
8.ท่านเห็นว่า “สิบเบี้ยใกล้มือ” สำคัญกว่า “ข้าๆ ได้พำร่ำเล่เมงาม”	6	5	4	3	2	1
9.ท่าน ไม่ เห็นความจำเป็นที่จะต้องอดทนเรียนให้ดีในวันนี้ เพราะอนาคตโอกาสยังเปิดกว้างในการเรียนรู้	6	5	4	3	2	1

ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	ค่อนข้าง จริง	ค่อนข้าง ไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริง เลย
10.ความใจเร็วด่วนได้ มักทำให้เราพลาดโอกาสดีๆ ที่เกิดขึ้นในภายหลัง	6	5	4	3	2	1
11.เมื่อเริ่มทำงานชิ้นใหญ่ๆ ท่านมักกำหนดเป้าหมายเป็นขั้นๆ	6	5	4	3	2	1
12.หลังจากทำงานในส่วนย่อยๆ สำเร็จ ท่านก็เตรียมวางแผนทำงานตามเป้าหมายในขั้นต่อไป	6	5	4	3	2	1
13.เมื่อรู้ตัวว่าทำงานช้า ท่านจะรีบทำงานทันทีที่ได้รับมอบหมาย	6	5	4	3	2	1
14.การทำงานที่ละขั้นตอนช่วยให้ท่านทำงานสำเร็จเป้าหมายได้ดีกว่าการทำทุกอย่างพร้อมกัน	6	5	4	3	2	1
15.ท่านมีการประเมินตนเองเป็นระยะๆ ว่าได้ทำอะไรตามเป้าหมายที่ตั้งไว้	6	5	4	3	2	1
16.เมื่อวันไหนที่ใช้เงินเกินกว่าที่กำหนดไว้ วันถัดมาต้องใช้น้อยกว่าเดิม	6	5	4	3	2	1
17.เมื่อรู้ตัวว่าออกกำลังกายน้อย ท่านก็พยายามออกกำลังกายให้มากขึ้น	6	5	4	3	2	1
18.ท่านมักไม่ทราบสาเหตุว่าทำไมจึงไปตามนัดสายบ่อยครั้ง	6	5	4	3	2	1
19.เมื่อไม่มีถังขยะ ท่านเลือกเก็บขยะไว้กับตนเองดีกว่าทิ้งลงพื้น	6	5	4	3	2	1
20.ท่านอ่านหนังสือเพื่อมิให้เกิดความฟุ้งซ่าน	6	5	4	3	2	1
21.ท่านมักเขียนข้อความเตือนตนเอง เพื่อไม่ให้ลืมความตั้งใจที่จะกระทำเรื่องต่างๆ	6	5	4	3	2	1

ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	ค่อนข้าง จริง	ค่อนข้าง ไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริง เลย
22.ท่าน <u>ไม่เคย</u> จดบันทึกสิ่งที่ต้องการทำในวัน ข้างหน้าเลย แม้ว่าเป็นคนขี้ลืมก็ตาม	6	5	4	3	2	1
23.เมื่อผลสอบออกมามีดังที่ตั้งใจไว้ ท่านมีการ ให้รางวัลกับตนเอง	6	5	4	3	2	1
24.ท่านให้รางวัลตนเองเสมอ เมื่อทำงานที่ตั้ง ใจไว้ได้สำเร็จ	6	5	4	3	2	1
25.ท่านชื่นชมตัวเองเมื่อทำงานสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ประสบผลสำเร็จ	6	5	4	3	2	1

ตอนที่ 4 แบบวัดการเห็นคุณค่าในตนเอง

คำชี้แจง ขอให้ท่านพิจารณาว่าข้อความข้างล่างนี้แล้วทำเครื่องหมาย (✓) ลงในช่องที่ตรงกับตัวท่านมากที่สุดเพียงคำตอบเดียว และโปรดตอบคำถามทุกข้อ ทั้งนี้แต่ละข้อไม่มีคำตอบที่ถูกหรือผิด คำตอบที่ดีที่สุด คือคำตอบที่เป็นจริง ตรงกับพฤติกรรมหรือความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	ค่อนข้าง จริง	ค่อนข้าง ไม่ จริง	ไม่ จริง	ไม่ จริง เลย
1.ท่านรู้สึกภูมิใจในตนเองกับการเป็นที่ยอมรับของเพื่อนร่วมห้องเรียน	6	5	4	3	2	1
2.เมื่อท่านแสดงความคิดเห็นในการทำกิจกรรมกลุ่มมักได้รับการยอมรับจากเพื่อนๆ	6	5	4	3	2	1
3.ท่านรู้สึกว่าผลการเรียนของตนเองดีพอ	6	5	4	3	2	1
4.รายงานที่ท่านทำได้รับคำชมจากอาจารย์ผู้สอนอยู่เสมอ	6	5	4	3	2	1
5.ท่านรู้สึกว่าตนเองเป็นสมาชิกคนสำคัญของครอบครัว	6	5	4	3	2	1
6.ครอบครัวของท่านเป็นครอบครัวที่ดีที่สุดในครอบครัวหนึ่ง	6	5	4	3	2	1
7.ท่านเป็นที่ภาคภูมิใจของครอบครัว	6	5	4	3	2	1
8.ท่านชอบรูปลักษณ์ของตนเอง	6	5	4	3	2	1
9.ท่านสามารถยอมรับความผิดพลาดที่เกิดขึ้นจากการกระทำหรือการตัดสินใจของตนเองได้	6	5	4	3	2	1
10.ท่านคิดว่าตนเองเป็นคนดี	6	5	4	3	2	1

ตอนที่ 5 แบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

คำชี้แจง ขอให้ท่านพิจารณาข้อความข้างล่างนี้แล้วทำเครื่องหมาย (✓) ลงในช่องที่ตรงกับตัวท่านมากที่สุดเพียงคำตอบเดียว และโปรดตอบคำถามทุกข้อ ทั้งนี้แต่ละข้อไม่มีคำตอบที่ถูกหรือผิด คำตอบที่ดีที่สุด คือคำตอบที่เป็นจริง ตรงกับพฤติกรรมหรือความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
1.ท่านใฝ่ฝันที่จะศึกษาต่อในระดับสูงต่อไป	6	5	4	3	2	1
2.ท่านมุ่งหวังกับความสำเร็จทางการเรียนเป็นอันมาก	6	5	4	3	2	1
3.เมื่อทำงานใดๆ ท่านจะทุ่มเทความพยายามเพื่อให้ได้ผลงานดีที่สุด	6	5	4	3	2	1
4.ท่านทำงานตามที่ได้รับมอบหมายอย่างกระตือรือร้น	6	5	4	3	2	1
5.ท่านทำงานที่ได้รับมอบหมายเสร็จก่อนกำหนดเวลา	6	5	4	3	2	1
6.ท่านรู้สึกยินดีที่ได้รับมอบหมายให้ทำงานสำคัญๆ	6	5	4	3	2	1
7.ท่านตัดสินใจเลือกแผนการเรียนด้วยตนเอง	6	5	4	3	2	1
8.ท่านชอบทำงานหรือกิจกรรมที่ท้าทายความสามารถ	6	5	4	3	2	1
9.ท่านพร้อมที่จะตัดสินใจทำบางสิ่งแม้ไม่สามารถคาดการณ์ได้แน่นอน	6	5	4	3	2	1
10.เมื่อขาดเรียน ท่านรีบติดตามเนื้อหาการเรียนทันที	6	5	4	3	2	1
11.ท่านสามารถทำงานเป็นขั้นตอนตามที่วางแผนไว้	6	5	4	3	2	1

ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	ค่อนข้าง จริง	ค่อนข้าง ไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริง เลย
12.ท่านให้ความสำคัญของการจัดลำดับ ความสำคัญของการทำงาน	6	5	4	3	2	1
13.ท่านมีการแบ่งเวลาในการทำกิจกรรม ทั้ง เรื่องการเรียนรู้และการทำงานอย่างชัดเจน	6	5	4	3	2	1
14.ท่านมักคิดสร้างสรรค์ผลงานเป็นของ ตนเอง	6	5	4	3	2	1
15.ท่านมีวิธีการเรียนรู้เป็นของตนเองซึ่ง <u>ไม่</u> เหมือนใคร	6	5	4	3	2	1

ตอนที่ 6 แบบวัดการรับรู้พฤติกรรมการสอนของอาจารย์

คำชี้แจง ขอให้ท่านพิจารณาข้อความดังกล่าวแล้วทำเครื่องหมาย (✓) ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุดเพียงคำตอบเดียว และโปรดตอบคำถามทุกข้อ ทั้งนี้แต่ละข้อไม่มีคำตอบที่ถูกหรือผิด คำตอบที่ดีที่สุด คือคำตอบที่เป็นจริงตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

ข้อความ	เห็นด้วยมากที่สุด	เห็นด้วย	ค่อนข้างเห็นด้วย	ค่อนข้างไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยเลย
1.อาจารย์มีการเตรียมการสอนมาเป็นอย่างดี	6	5	4	3	2	1
2.อาจารย์มีความพยายามที่จะสอน หรือหาวิธีการสอนใหม่ๆ เพื่อสร้างความเข้าใจ	6	5	4	3	2	1
3.อาจารย์เปิดโอกาสให้ซักถามปัญหาทางการเรียนทั้งในเวลาเรียนและนอกเวลาเรียน	6	5	4	3	2	1
4.อาจารย์ใช้สื่อการสอนเหมาะสมกับเนื้อหาการเรียนการสอน	6	5	4	3	2	1
5.อาจารย์แนะนำหนังสืออ่านประกอบ แหล่งค้นคว้า หรือสื่อต่างๆ ที่เกี่ยวกับการเรียนการสอน	6	5	4	3	2	1
6.อาจารย์สามารถให้คำปรึกษากับท่านได้เป็นอย่างดี	6	5	4	3	2	1
7.อาจารย์แจ้งการประเมินผลการเรียนให้ท่านทราบได้รวดเร็ว	6	5	4	3	2	1
8.อาจารย์มีบุคลิกภาพเหมาะสม สามารถเป็นตัวอย่างที่ดีให้กับท่านได้	6	5	4	3	2	1
9.อาจารย์มีการประเมินผลการเรียนที่ยุติธรรม	6	5	4	3	2	1
10.การสอนของอาจารย์ส่งเสริมให้ท่านมีความคิดสร้างสรรค์	6	5	4	3	2	1

ข้อความ	เห็นด้วยมากที่สุด	เห็นด้วย	ค่อนข้างเห็นด้วย	ค่อนข้างไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยเลย
11.อาจารย์ผู้สอนเป็นผู้ตรงต่อเวลา	6	5	4	3	2	1
12.อาจารย์มีความสามารถในการอธิบายเนื้อหา พร้อมยกตัวอย่างที่เข้าใจได้ง่าย	6	5	4	3	2	1
13.วิธีการสอนของอาจารย์ <u>ไม่</u> ทำให้ท่านมีความกระตือรือร้นอยากจะเรียน	6	5	4	3	2	1
14.อาจารย์มีวิธีดำเนินการสอนที่กระตุ้นให้ท่านต้องการค้นคว้าหาคำตอบด้วยตนเอง	6	5	4	3	2	1

ตอนที่ 7 แบบวัดการสนับสนุนของครอบครัว

คำชี้แจง ขอให้ท่านพิจารณาข้อความข้างล่างนี้แล้วทำเครื่องหมาย (✓) ลงในช่องที่ตรงกับตัวท่านมากที่สุดเพียงคำตอบเดียว และโปรดตอบคำถามทุกข้อ ทั้งนี้แต่ละข้อไม่มีคำตอบที่ถูกต้องหรือผิด คำตอบที่ดีที่สุด คือคำตอบที่เป็นจริง ตรงกับตัวท่านมากที่สุด

ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	ค่อนข้าง จริง	ค่อนข้าง ไม่ จริง	ไม่ จริง	ไม่ จริง เลย
1.สมาชิกในครอบครัวไม่เคยสอบถามผลการเรียนของท่าน	6	5	4	3	2	1
2.สมาชิกในครอบครัวช่วยแนะนำ วิธีการเรียนที่ได้ผลดี	6	5	4	3	2	1
3.สมาชิกในครอบครัวให้การสนับสนุนด้านข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับการเรียนของท่าน	6	5	4	3	2	1
4.สมาชิกในครอบครัวให้การสนับสนุนในการทำกิจกรรมที่ท่านชอบและมีความถนัด	6	5	4	3	2	1
5.เมื่อท่านมีปัญหาทางการเรียน สมาชิกในครอบครัวคอยปลอบให้กำลังใจ	6	5	4	3	2	1
6.สมาชิกในครอบครัวจัดหาอาหาร หรือ เครื่องดื่มบำรุงสุขภาพให้กับท่าน	6	5	4	3	2	1
7.สมาชิกในครอบครัวให้ความสำคัญกับการเรียนของท่าน	6	5	4	3	2	1
8.สมาชิกในครอบครัวมีความเข้าใจในตัวท่านเสมอ	6	5	4	3	2	1
9.เมื่อท่านเรียนหนัก หรืออยู่ในช่วงสอบ สมาชิกในครอบครัวจะแบ่งเบาภาระหน้าที่ในบ้านเพื่อให้ท่านมีเวลาเตรียมตัวสอบ	6	5	4	3	2	1
10.สมาชิกในครอบครัวสนับสนุนทางการเงินกับท่าน	6	5	4	3	2	1

ตอนที่ 8 แบบวัดการสนับสนุนของผู้บังคับบัญชา

คำชี้แจง ขอให้ท่านพิจารณาข้อความข้างล่างนี้แล้วทำเครื่องหมาย (✓) ลงในช่องที่ตรงกับตัวท่านมากที่สุดเพียงคำตอบเดียว และโปรดตอบคำถามทุกข้อ ทั้งนี้แต่ละข้อไม่มีคำตอบที่ถูกหรือผิด คำตอบที่ดีที่สุด คือคำตอบที่เป็นจริง ตรงกับตัวท่านมากที่สุด

ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
1.ผู้บังคับบัญชาของท่านให้การช่วยเหลือเรื่องการให้เลิกงานก่อนเวลาเพื่อให้ท่านได้เดินทางไปมาเรียนหรือทำกิจกรรมทางการเรียน	6	5	4	3	2	1
2.ผู้บังคับบัญชาของท่านเน้นการบริหารบุคลากรในหน่วยงานด้วยมิตรภาพ การยอมรับนับถือ และความไว้วางใจกัน	6	5	4	3	2	1
3.ท่านสามารถปรึกษาเรื่องส่วนตัวกับผู้บังคับบัญชาได้	6	5	4	3	2	1
4.ผู้บังคับบัญชา หรือนายจ้าง ให้เงินเดือนและสวัสดิการที่เป็นธรรมกับท่าน	6	5	4	3	2	1
5.ผู้บังคับบัญชาหรือนายจ้างให้ทุน การศึกษา หรือสิ่งของอื่นๆ เพื่อประโยชน์ทางการศึกษา	6	5	4	3	2	1
6.ท่านรู้สึกว่ามีผู้บังคับบัญชาที่ดี	6	5	4	3	2	1
7.ท่านได้รับข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ทั้งในเรื่องการเรียนและการทำงานจากผู้บังคับบัญชา	6	5	4	3	2	1
8.ผู้บังคับบัญชาสอบถามความก้าวหน้าด้านการเรียนของท่าน	6	5	4	3	2	1
9.ผู้บังคับบัญชาแสดงความเอื้ออาทรเมื่อท่านเจ็บไข้	6	5	4	3	2	1

ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	ค่อนข้าง จริง	ค่อนข้าง ไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริง เลย
10.เมื่อท่านมีปัญหาในการทำงาน ผู้บังคับบัญชาจะรับฟังและให้คำแนะนำเสมอ	6	5	4	3	2	1
11.ผู้บังคับบัญชารับฟังความคิดเห็นและ ข้อเสนอแนะต่างๆ ของท่าน	6	5	4	3	2	1
12.ผู้บังคับบัญชามีความยุติธรรมในการ ประเมินผลงานของผู้อยู่ใต้การบังคับบัญชา	6	5	4	3	2	1
13.ผู้บังคับบัญชาให้รายละเอียดอย่างชัดเจน เมื่อมีการมอบหมายงานให้กับท่าน	6	5	4	3	2	1
14.ผู้บังคับบัญชาให้ข้อมูลเกี่ยวกับ ความก้าวหน้าด้านอาชีพในอนาคตหากท่าน สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรี	6	5	4	3	2	1

ตอนที่ 9 แบบวัดสัมพันธภาพระหว่างนักศึกษากับเพื่อน

คำชี้แจง ขอให้ท่านพิจารณาข้อความข้างล่างนี้แล้วทำเครื่องหมาย (✓) ลงในช่องที่ตรงกับตัวท่านมากที่สุดเพียงคำตอบเดียว และโปรดตอบคำถามทุกข้อ ทั้งนี้แต่ละข้อไม่มีคำตอบที่ถูกหรือผิด คำตอบที่ดีที่สุด คือคำตอบที่เป็นจริง ตรงกับนักศึกษามากที่สุด

ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
1.ท่านสามารถทำงานกับกลุ่มเพื่อนร่วมห้องเรียนได้ดี	6	5	4	3	2	1
2.ท่าน <u>ไม่มี</u> เพื่อนร่วมห้องเรียนที่สนิทด้วยกัน	6	5	4	3	2	1
3.เพื่อนร่วมห้องเรียนมัก <u>ไม่</u> ให้ความร่วมมือในการทำงานกลุ่ม	6	5	4	3	2	1
4.ท่านรู้สึกว่เพื่อนในห้องเรียน <u>ไม่</u> ให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน	6	5	4	3	2	1
5.ในห้องเรียนของท่านมัก <u>มี</u> ความขัดแย้งกันอยู่เสมอ	6	5	4	3	2	1
6.ท่านกับเพื่อนร่วมห้องเรียนมักให้กำลังใจแก่กันและกันเพื่อให้ผลการเรียนบรรลุเป้าหมาย	6	5	4	3	2	1
7.ท่านกับเพื่อนร่วมห้องเรียนมีการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารให้แก่กันอยู่เสมอ	6	5	4	3	2	1
8.ท่านติดต่อกับเพื่อนร่วมห้องเรียนนอกเวลาเรียนเป็นประจำ	6	5	4	3	2	1
9.ท่านกับเพื่อนร่วมห้องเรียนให้การช่วยเหลือซึ่งกันและกันทั้งในเรื่องการเรียนและเรื่องส่วนตัว	6	5	4	3	2	1
10.เพื่อนร่วมห้องเรียนมีลักษณะ <u>ไม่</u> ลงรอยกัน	6	5	4	3	2	1

ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	ค่อนข้าง จริง	ค่อนข้าง ไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริง เลย
11.เพื่อนร่วมห้องเรียนทำให้นักศึกษา กระตือรือร้นที่จะไปเข้าเรียน	6	5	4	3	2	1
12.ท่านรู้สึกสบายใจเมื่ออยู่ท่ามกลางเพื่อน ร่วมห้องเรียน	6	5	4	3	2	1

ตอนที่ 10 แบบวัดทัศนคติต่อสถาบันการศึกษา

คำชี้แจง ขอให้ท่านพิจารณาข้อความข้างล่างนี้แล้วทำเครื่องหมาย (✓) ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุดเพียงคำตอบเดียว และโปรดตอบคำถามทุกข้อ ทั้งนี้แต่ละข้อไม่มีคำตอบที่ถูกหรือผิด คำตอบที่ดีที่สุด คือคำตอบที่เป็นจริง ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

ข้อความ	เห็นด้วยมากที่สุด	เห็นด้วย	ค่อนข้างเห็นด้วย	ค่อนข้างไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยเลย
1.ท่านคิดว่าสถาบันการศึกษาแห่งนี้จะสร้างชื่อเสียงให้กับตัวท่านเองได้	6	5	4	3	2	1
2.ท่านเชื่อว่าเมื่อจบการศึกษาจากที่นี่แล้ว จะเข้าสู่ตลาดแรงงานได้ง่ายกว่าจบจากที่อื่น	6	5	4	3	2	1
3.ท่านรู้สึกพอใจต่ออาคารสถานที่ที่มีความเหมาะสมต่อการเรียน	6	5	4	3	2	1
4.ท่านเชื่อว่าคณาจารย์ของสถาบัน การศึกษาแห่งนี้ ช่วยให้คุณมีความรู้เพิ่มมากขึ้นได้	6	5	4	3	2	1
5. ท่านรู้สึกภาคภูมิใจที่ได้ศึกษาที่สถาบันการศึกษาแห่งนี้	6	5	4	3	2	1
6.ท่านรู้สึกศรัทธาต่อคณาจารย์ของสถาบันการศึกษาแห่งนี้	6	5	4	3	2	1
7.ท่านเชื่อว่าสถาบันการศึกษาแห่งนี้ มีการจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพ	6	5	4	3	2	1
8.ท่านพร้อมที่จะให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมต่างๆ กับเจ้าหน้าที่ฝ่ายสนับสนุนของสถาบันการศึกษาแห่งนี้	6	5	4	3	2	1
9.ท่านเห็นว่าระบบอินเทอร์เน็ตของสถาบันการศึกษาแห่งนี้ มีประโยชน์	6	5	4	3	2	1

ข้อความ	เห็น ด้วย มาก ที่สุด	เห็น ด้วย	ค่อนข้าง เห็น ด้วย	ค่อนข้าง ไม่เห็น ด้วย	ไม่ เห็น ด้วย	ไม่ เห็น ด้วย เลย
10.ท่านพร้อมที่จะปฏิบัติตามกฎระเบียบ ต่างๆ เพื่อสะท้อนภาพพจน์ที่ดีของ สถาบันการศึกษา	6	5	4	3	2	1
11.ท่านคิดว่าสถาบันการศึกษาแห่งนี้ มี อุปกรณ์การเรียนการสอนที่เป็นประโยชน์กับ การเรียนรู้ของท่านเป็นอย่างดี	6	5	4	3	2	1
12.ท่านพร้อมที่จะชี้แจงหรือโต้ตอบ เมื่อได้ยิน คนพูดในแง่ร้ายเกี่ยวกับสถาบันการศึกษาแห่ง นี้	6	5	4	3	2	1
13.หากมีโอกาสท่านพร้อมที่จะแนะนำ เรื่องราวดีๆ เกี่ยวกับสถาบันแห่งนี้ให้กับบุคคล อื่น	6	5	4	3	2	1
14.ท่านรู้สึกพอใจการให้บริการของเจ้าหน้าที่ ฝ่ายสนับสนุนการเรียนการสอนของ สถาบันการศึกษาแห่งนี้	6	5	4	3	2	1
15.ท่าน <u>ไม่ชอบ</u> แหล่งสืบค้นข้อมูลของ สถาบันการศึกษาแห่งนี้	6	5	4	3	2	1
16.ท่านรู้สึกคุ้มค่ากับชื่อเสียงที่ได้รับจากการ มาเรียนที่สถาบันการศึกษาแห่งนี้	6	5	4	3	2	1
17.เมื่อใครถามถึงสถานที่เรียน ท่านพร้อมที่ จะบอกเสมอว่าท่านเป็นนักศึกษาของ สถาบันการศึกษาแห่งนี้	6	5	4	3	2	1
18.ท่านพร้อมที่จะให้ความร่วมมือในการดูแล รักษา อาคารสถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวก อื่นๆ ของสถาบันการศึกษาแห่งนี้	6	5	4	3	2	1

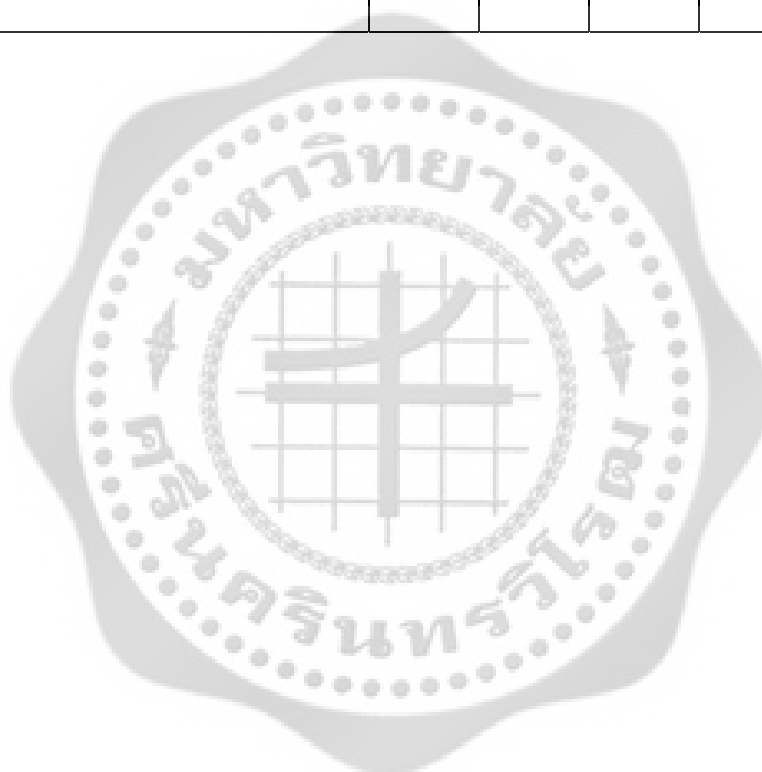
ข้อความ	เห็น ด้วย มาก ที่สุด	เห็น ด้วย	ค่อนข้าง เห็น ด้วย	ค่อนข้าง ไม่เห็น ด้วย	ไม่ เห็น ด้วย	ไม่ เห็น ด้วย เลย
19.ท่านพร้อมที่จะให้ความร่วมมือกับ คณาจารย์ ทั้งในกิจกรรมในห้องเรียนและนอก ห้องเรียน	6	5	4	3	2	1
20.ท่านเห็นว่าเจ้าหน้าที่ฝ่ายสนับสนุนของ สถาบันการศึกษาแห่งนี้สามารถแนะนำข้อมูล ที่เป็นประโยชน์ได้	6	5	4	3	2	1
21.เมื่อต้องให้ข้อมูลเพื่อแนะนำการปรับปรุง อาคาร สถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวก อื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน ท่าน พร้อมให้ความร่วมมือที่จะเสนอแนะข้อมูล ที่เป็นประโยชน์เหล่านั้น	6	5	4	3	2	1

ตอนที่ 11 แบบวัดความเครียดในการเรียน

คำชี้แจง ขอให้ท่านพิจารณาข้อความดังกล่าวแล้วทำเครื่องหมาย (✓) ลงในช่องที่ตรงกับตัวท่านมากที่สุดเพียงคำตอบเดียว และโปรดตอบคำถามทุกข้อ ทั้งนี้แต่ละข้อไม่มีคำตอบที่ถูกหรือผิด คำตอบที่ดีที่สุด คือคำตอบที่เป็นจริง ตรงกับนักศึกษาท่านมากที่สุด

ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
1. ท่านวิตกกังวลในการอภิปรายหน้าชั้นเรียนเป็นอย่างมาก	6	5	4	3	2	1
2. ท่านมีความกังวลทุกครั้งเมื่อต้องมาเข้าเรียน	6	5	4	3	2	1
3. ท่านไม่ค่อยมีสมาธิกับการเรียน	6	5	4	3	2	1
4. ท่านหงุดหงิดเนื่องจากขาดเครื่องมือและอุปกรณ์ที่จำเป็นต่อการเรียน	6	5	4	3	2	1
5. ท่านรู้สึกอึดอัดในการเรียน	6	5	4	3	2	1
6. ท่านกลัวเรียนไม่จบตามกำหนด	6	5	4	3	2	1
7. ท่านรู้สึกว่าวิชาเรียนไม่ตรงกับความต้องการของตนเอง	6	5	4	3	2	1
8. ท่านมักวิตกกังวล เพราะทำงานส่งไม่ทันอาจารย์ผู้สอนอยู่เสมอ	6	5	4	3	2	1
9. ท่านเกิดความคับข้องใจ เพราะการเรียนนอกเวลาราชการ ทำให้เวลาเป็นส่วนตัวหายไป	6	5	4	3	2	1
10. ท่านรู้สึกว่าคิดผิดที่ตัดสินใจเรียนนอกเวลาราชการ	6	5	4	3	2	1
11. หลังจากเขาศึกษาในหลักสูตรนี้ ท่านเจ็บป่วยบ่อยขึ้นกว่าเดิม	6	5	4	3	2	1
12. ท่านมักหงุดหงิดที่ต้องมาสถาบันการศึกษาแห่งนี้	6	5	4	3	2	1

ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	ค่อนข้าง จริง	ค่อนข้าง ไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริง เลย
13.อาจารย์มักสร้างความกดดันให้ท่าน	6	5	4	3	2	1
14.สภาพแวดล้อมทางการเรียนกดดันท่าน เป็นอย่างมาก	6	5	4	3	2	1
15.นอนไม่หลับ	6	5	4	3	2	1

ภาคผนวก ข

ค่าอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่น ของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ตาราง 8 ค่าอำนาจจำแนก แบบวัดพฤติกรรมการตั้งใจเรียนของนักศึกษาภาคพิเศษ มหาวิทยาลัย
ราชภัฏราชนครินทร์

ข้อคำถามที่	ค่าอำนาจจำแนก
1	.622
2	.456
3	.558
4	.640
5	.665
6	.591
7	.674
8	.558
9	.588
10	.767
11	.333
12	.504
13	.448
14	.371
15	.442
16	.528
17	.249
18	.681

ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดพฤติกรรมการตั้งใจเรียนทั้งฉบับเท่ากับ .895

ตาราง 9 ค่าอำนาจจำแนก แบบวัดลักษณะมุ่งอนาคตและการควบคุมตนของนักศึกษาภาคพิเศษ
มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์

ข้อคำถามที่	ค่าอำนาจจำแนก
1	.355
2	.596
3	.421
4	.554
5	.679
6	.620
7	.593
8	.621
9	.657
10	.467
11	.571
12	.549
13	.783
14	.580
15	.717
16	.700
17	.399
18	.373
19	.750
20	.552
21	.553
22	.408
23	.477
24	.363
25	.407

ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดลักษณะมุ่งอนาคตและการควบคุมตนทั้งฉบับเท่ากับ .920

ตาราง 10 ค่าอำนาจจำแนก แบบวัดการเห็นคุณค่าในตนเองของนักศึกษาภาคพิเศษ มหาวิทยาลัย
ราชภัฏราชนครินทร์

ข้อคำถามที่	ค่าอำนาจจำแนก
1	.458
2	.542
3	.464
4	.474
5	.600
6	.509
7	.677
8	.567
9	.352
10	.606

ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดการเห็นคุณค่าในตนเองทั้งฉบับเท่ากับ .830

ตาราง 11 ค่าอำนาจจำแนก แบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักศึกษาภาคพิเศษ มหาวิทยาลัย
ราชภัฏราชชนครินทร์

ข้อคำถามที่	ค่าอำนาจจำแนก
1	.657
2	.645
3	.705
4	.703
5	.755
6	.678
7	.486
8	.642
9	.613
10	.773
11	.700
12	.814
13	.694
14	.816
15	.509

ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทั้งฉบับเท่ากับ .934

ตาราง 12 ค่าอำนาจจำแนก แบบวัดการรับรู้พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ ของนักศึกษาภาคพิเศษ มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์

ข้อคำถามที่	ค่าอำนาจจำแนก
1	.777
2	.779
3	.839
4	.836
5	.668
6	.748
7	.586
8	.828
9	.778
10	.792
11	.862
12	.809
13	.450
14	.499

ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดการรับรู้พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ ทั้งฉบับเท่ากับ .945

ตาราง 13 ค่าอำนาจจำแนก แบบวัดการสนับสนุนของครอบครัวของนักศึกษาภาคพิเศษ มหาวิทยาลัย
ราชภัฏราชชนครินทร์

ข้อคำถามที่	ค่าอำนาจจำแนก
1	.407
2	.537
3	.513
4	.455
5	.629
6	.755
7	.500
8	.529
9	.546
10	.699

ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดการสนับสนุนของครอบครัวทั้งฉบับเท่ากับ .852

ตาราง 14 ค่าอำนาจจำแนก แบบวัดการสนับสนุนของผู้บังคับบัญชาของนักศึกษาภาคพิเศษ
มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์

ข้อคำถามที่	ค่าอำนาจจำแนก
1	.575
2	.767
3	.485
4	.644
5	.458
6	.716
7	.590
8	.614
9	.534
10	.789
11	.730
12	.713
13	.674
14	.585

ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดการสนับสนุนของผู้บังคับบัญชา ทั้งฉบับเท่ากับ .912

ตาราง 15 ค่าอำนาจจำแนก แบบวัดสัมพันธภาพระหว่างนักศึกษาด้วยกัน เพื่อน ของนักศึกษาภาคพิเศษ มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์

ข้อคำถามที่	ค่าอำนาจจำแนก
1	.533
2	.614
3	.582
4	.478
5	.539
6	.356
7	.499
8	.433
9	.391
10	.654
11	.393
12	.515

ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดสัมพันธภาพระหว่างนักศึกษาด้วยกัน เพื่อน ทั้งฉบับเท่ากับ .832

ตาราง 16 ค่าอำนาจจำแนก แบบวัดทัศนคติต่อสถาบันการศึกษา ของนักศึกษาภาคพิเศษ
มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์

ข้อคำถามที่	ค่าอำนาจจำแนก
1	.497
2	.504
3	.333
4	.724
5	.773
6	.700
7	.573
8	.618
9	.593
10	.741
11	.601
12	.708
13	.806
14	.545
15	.476
16	.460
17	.618
18	.728
19	.546
20	.417
21	.668

ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดทัศนคติต่อสถาบันการศึกษา ทั้งฉบับเท่ากับ .923

ตาราง 17 ค่าอำนาจจำแนก แบบวัดความเครียดในการเรียน ของนักศึกษาภาคพิเศษ มหาวิทยาลัย
ราชภัฏราชชนครินทร์

ข้อคำถามที่	ค่าอำนาจจำแนก
1	.274
2	.628
3	.678
4	.392
5	.696
6	.476
7	.609
8	.328
9	.618
10	.737
11	.717
12	.618
13	.532
14	.629
15	.620

ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดความเครียดในการเรียน ทั้งฉบับเท่ากับ .894

ภาคผนวก ค
ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือ

ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือ

อาจารย์ ดร.ภิญญาพันธ์ ร่วมชาติ ภาควิชาจิตวิทยาพัฒนาการ
คณะมนุษยศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

อาจารย์ ดร. สิทธิพงศ์ วัฒนานนท์สกุล ภาควิชาจิตวิทยาพัฒนาการ
คณะมนุษยศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

อาจารย์ ดร. ชัญญา ลี้ศัตรุพ่าย ภาควิชาจิตวิทยาพัฒนาการ
คณะมนุษยศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

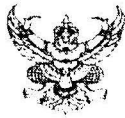

ภาคผนวก ง

หนังสือเชิญผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

และ

ขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูล

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ มหาวิทยาลัย มหาวชิราลงกรีนศรีนครินทร์ โคร. 5730

ที่ สร 0519.12/52/5

วันที่ ๒๐ กันยายน 2554

เรื่อง ขออนุญาตเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน กองบดีคณะมนุษยศาสตร์

เนื่องด้วย นายพิษณุ ลิ้มพะสุตร นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาจิตวิทยาพัฒนาการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์เรื่อง “พฤติกรรมการตั้งใจเรียนของนักศึกษา ระดับปริญญาตรี ภาคพิเศษ มหาวิทยาลัยราชภัฏราชบุรี” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุวิทย์ สิทธิศิริอรอด เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในกรณีนี้ บันทึกวิทยาลัยขอเรียนเชิญ อาจารย์ ดร.พิษณุพันธ์ ร่วมชาติ อาจารย์ ดร.สิทธิพงษ์ วัฒนานนท์สกุล และ อาจารย์ ดร.ชัยภูมิ ลีศิริอุทัย เป็นผู้ช่วยควบคุมดูแลแบบวัดพฤติกรรมการตั้งใจเรียน / แบบวัดการรับรู้พฤติกรรมการสอน ของอาจารย์/ แบบวัดการสนับสนุนของครอบครัว/ แบบวัดการสนับสนุนของผู้บังคับบัญชา/ แบบวัดสัมพันธภาพระหว่างนักศึกษาเก่าเพื่อน/ แบบวัดทัศนคติต่อสถาบันการศึกษา และ แบบวัดความเครียด ในการเรียน

จึงเรียนมาเพื่อขออนุญาตเพราะได้ไปดำเนินการให้บุคลากรในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นายพิษณุ ลิ้มพะสุตร และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง สว. โศกาศน์

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)

ลงนามโดย พล.ต.อ.สุชาติ

ที่ ศธ 0519.12/ ๐1๖๔

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

12 มกราคม 2555

เรื่อง ขออนุมัติเพื่อการศึกษาวิจัย

เรียน อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์

เนื่องด้วย นายพิษณุ ลิ้มพะสูตร นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาจิตวิทยาพัฒนาการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์ เรื่อง “พฤติกรรมการตั้งใจเรียนของนักศึกษา ภาคพิเศษ มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ฉัฐวิทย์ สิริธีรอรอด เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอใช้สถานที่ เพื่อใช้แบบวัดพฤติกรรมการเรียน กับนักศึกษาระดับปริญญาตรี ภาคพิเศษ จำนวน 450 คน ในระหว่างเดือนมกราคม 2555

จึงเรียนมาเพื่อขออนุมัติให้ ได้โปรดพิจารณาให้ นายพิษณุ ลิ้มพะสูตร ได้เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2649-5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อนิติ โทรศัพท 081-626-5203

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ชื่อ ชื่อสกุล	นายพิษณุ ลิ้มพะสุตร
วันเดือนปีเกิด	10 พฤศจิกายน 2511
สถานที่เกิด	กาญจนบุรี
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	106/1 ต.ท่าม่วง อ.ท่าม่วง จ.กาญจนบุรี 71110
ประวัติการศึกษา	

พ.ศ. 2523	ประถมศึกษาปีที่ 6 จาก โรงเรียนวัดยางเกาะ
พ.ศ. 2526	มัธยมศึกษาตอนต้น จาก โรงเรียนท่าม่วงราษฎร์บำรุง
พ.ศ. 2529	ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) จาก วิทยาลัยเกษตรกรรมราชบุรี
พ.ศ. 2531	ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) จาก สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหาร ลาดกระบัง
พ.ศ. 2533	ปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต (บริหารธุรกิจเกษตร) จาก สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหาร ลาดกระบัง
พ.ศ. 2537	ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต จาก มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
พ.ศ. 2555	ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต (จิตวิทยาพัฒนาการ) จาก มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ